

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 19^{ης} Δεκεμβρίου 2013

Ωρα έναρξης: 9.20 π.μ.

Αρ. 19

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Καλημέρα σας.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Καλημέρα, κύριε Πρόεδρε.

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Καλημέρα, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Καλημέρα, κύριε Πρόεδρε.

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Σας πρόλαβα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δεν πειράζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζουμε την εξέταση του προϋπολογισμού του 2014 και σήμερα θα έχουμε όλους τους υπολοίπους βουλευτές, οι οποίοι θα έχουν το δικαίωμα ομιλίας από δέκα λεπτά.

Ο πρώτος που θα μιλήσει είναι ο συνάδελφος ο κ. Ρίκκος Μαππουρίδης, τον οποίο καλώ στο βήμα.

Ρ. ΜΑΠΠΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καλημέρα.

Καλημέρα, κυρίες και κύριοι βουλευτές.

Η νεοφιλελεύθερη αντίληψη που διαπνέει σήμερα τη δημοκρατική Ευρώπη επιβάλλει την καθιέρωση ενός επιτελικού και ρυθμιστικού ρόλου του κράτους. Το κράτος επιχειρηματίας, τραπεζίτης, μεταφορέας, ξενοδόχος και εστιάτορας πρέπει να εκλείψει. Η ιδιωτική πρωτοβουλία πρέπει να εισέλθει στους ημικρατικούς οργανισμούς με τη μετοχοποίησή τους εκεί και όπου χρειάζεται. Η κρίση προκλήθηκε ακριβώς από την απορρύθμιση της ομαλής λειτουργίας ανεξάρτητων θεσμών, υπηρεσιών και δομών και σήμερα πρέπει να αντιμετωπισθεί με την κατάλληλη στελέχωση και ενίσχυση όλων των εποπτικών αρχών, όπως η Επιτροπή

Κεφαλαιαγοράς, η Νομική Υπηρεσία, η Ελεγκτική Υπηρεσία, η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, ο Έφορος Κρατικών Ενισχύσεων και η Κεντρική Τράπεζα. Ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι πιο γενναϊόδωρος στον τομέα της ρύθμισης.

Ο σημερινός προϋπολογισμός με τον εξορθολογισμό των δαπανών οφείλει να δώσει έμφαση στην ανάπτυξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας υπό σταθερή και σύγχρονα στελεχωμένη εποπτεία. Το κράτος θα πρέπει να επιθεωρεί και ο ιδιώτης να εκτελεί. Δεν μπορούμε να εξαρτόμαστε από δημοσιούπαλληλικές νοοτροπίες που αναιρούν την ανάπτυξη. Να στηριζόμαστε για παράδειγμα σε κρατική παροχή πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης που προκαλεί συνωστισμούς και αποστροφή σε αυτούς που μπορούν να πληρώσουν την ιδιωτική περίθαλψη. Δεν μπορούμε να υποθάλλουμε τις καταστάσεις δεκάσμου και αθέμιτου πλουτισμού που, ως σκάνδαλα συναφή με την ατέλεια της ανθρώπινης φύσης, εμφανίζονται καθημερινά. Η θεσμοθέτηση αυστηρότερων ποινικών και αστικών ευθυνών, όταν παραβιάζονται οι κανόνες της χρηστής διοίκησης και διαφάνειας, αντιμετωπίζει τη διαφθορά.

Ως επιτροπή Νομικών -και περιορίζομαι μόνο στα νομικά και ανθρωπιστικά θέματα, είναι επιτροπές στις οποίες συμμετέχω- εργαζόμαστε στην επαναθέσπιση του πόθεν έσχες, που προς το παρόν προσκρούει σε συνταγματικά κωλύματα. Οι δημόσιες προσφορές πρέπει να γίνουν πιο διαφανείς και η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, η οποία αναμένεται να διοριστεί αύριο, θα πρέπει να επανδρωθεί από αδιάβλητα άτομα με πείρα και γνώση του αντικειμένου.

Με τον προϋπολογισμό αναμένουμε ότι θα παρέχονται τα μέσα και με τις πολιτικές αποφάσεις αναμένουμε ότι θα ορίζονται οι κατάλληλοι και αξιόλογοι, για να εκτελέσουν τις αποφάσεις αυτές. Η τάση να μετατρέπεται το διοικητικό δικαστήριο σε φορέα γραφικής έκδοσης δικαστικών αποφάσεων χωρίς αντίκρισμα θα πρέπει να ανακοπεί. Επιτέλους, θα πρέπει να υλοποιηθεί η πρόνοια του συντάγματος για καθιέρωση ευθύνης αυτών που δεν εφαρμόζουν τις αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων. Η ιδέα της ίδρυσης πρωτοβάθμιων διοικητικών δικαστηρίων σε επαρχιακό επίπεδο ευρίσκεται υπό διαβούλευση. Ωστόσο, στον προϋπολογισμό δεν προνοούνται δαπάνες για διορισμό νέων δικαστών για ταχύτερη διεκπεραίωση των ποινικών και αστικών και αργότερα των διοικητικών υποθέσεων. Στο επίπεδο της ποινικής καταστολής θα πρέπει να υλοποιηθεί η ίδρυση του κέντρου αντιεγκληματικής πολιτικής, για το οποίο δεν έχω παρατηρήσει πρόνοια στον προϋπολογισμό. Το Συμβούλιο Εγκληματικότητας θα πρέπει να αναβαθμιστεί προς το παρόν. Το Συμβούλιο Αποφυλάκισης, που συνεδριάζει μια φορά τη βδομάδα, θα πρέπει να μετατραπεί σε θεσμικό, μόνιμης λειτουργίας όργανο για ουσιαστική εκπλήρωση του ρόλου του. Η άμισθη συμμετοχή των μελών του, πλην του προέδρου, και η υποστολέχυσή του θα πρέπει να αντιμετωπιστούν στον προϋπολογισμό. Οι φυλακές δεν έχουν προνοήσει για τη συμπερίληψη νέων προγραμμάτων στους προϋπολογισμούς και η σχολή εκπαίδευσης φυλακισμένων σε τεχνικά επαγγέλματα, για παράδειγμα, είναι ακόμα στα σπάργανα. Η κτιριακή βελτίωση των φυλακών μικρή μόνο συνεισφορά έχει στην αναμόρφωση των καταδικασθέντων. Θα πρέπει με τη μέθοδο του ΒΟΤ -και δίνω έμφαση στην ιδιωτική πρωτοβουλία- να ξεκινήσει η μελέτη για τη δημιουργία ιδιωτικών φυλακών που θα καλύπτουν τις περιοχές Λεμεσού-Πάφου και της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου.

Κυρίες και κύριοι,

Η κοινωνική επανένταξη με την ηλεκτρονική παρακολούθηση των καταδικασθέντων, το γνωστό βραχιόλι, θεσπίστηκε, αλλά δεν εφαρμόστηκε επαρκώς, λόγω ελλείψεως πόρων.

Χρειαζόμαστε όραμα για τη δικαιοσύνη. Η ηλεκτρονική πρόσβαση στα δικαστήρια, ο αυτοματισμός, η μηχανογραφημένη λειτουργία και η αρχαιοθέτηση των νόμων και των κανονισμών είναι τομείς που δε συμπεριλήφθηκαν στον προϋπολογισμό. Τα κτίρια του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας είναι μη προσβάσιμα και η ταλαιπωρία από τη μεταστέγαση του Οικογενειακού Δικαστηρίου συνεχίζεται. Η δικαιοσύνη μας νοσεί από την υποστολέχυσή. Η φιλελευθεροποίηση της δικαιοσύνης -πάλι είναι ιδιωτικός τομέας- εξαιτίας της ανεπάρκειας του υφιστάμενου συστήματος, είναι αναπόφευκτη. Θα πρέπει να αναθεωρηθεί ο νόμος περί Διαιτησίας, να καθιερωθεί κέντρο διεθνών διαιτησιών στον εμπορικό, βιομηχανικό, ναυτιλιακό και τεχνικό τομέα και να εισαχθεί διαδικασία επίλυσης μικροδιαφορών.

Όσο εκτεταμένη και αν είναι η κρίση, τα ατομικά δικαιώματα δεν μπορούν να υποχωρούν, γι' αυτό η σύμβαση κατά της βίας ενάντια στις γυναίκες -η γνωστή, της Κωνσταντινούπολης- η Οδηγία για την προστασία των ανηλίκων, το σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, η καθιέρωση δικαστηρίου ανηλίκων και τόσα άλλα θα πρέπει να περιληφθούν σε έναν προϋπολογισμό, έστω και ως ιδέα.

Η προστασία της πρώτης κατοικίας ευάλωτων ομάδων αποτέλεσε κρατική εξαγγελία. Δεν είδαμε ειδικό κονδύλι και ελπίζουμε η αναδιάρθρωση να μην επηρεάσει άλλα στεγαστικά προγράμματα.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο προϋπολογισμός θα ψηφιστεί, θα τον ψηφίσουμε, αλλά θα τον παρακολουθούμε, γιατί η πιο έντονη αντιπολίτευση είναι αυτή που ασκούμε με την αυτοκριτική μας. «Το νικάν αυτόν πασών νικών πρώτη τε και αρίστη, το δε ηττάσθαι αυτόν υφ' εαυτού πάντων αίσχιστόν τε άμα και κάκιστόν».

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ματπουρίδη.

Να ενημερώσω ότι τα χειροκροτήματα στην αίθουσα απαγορεύονται.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι κατ' εξαίρεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει ουδεμία εξαίρεση, όποιος και να την είπτε!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, υπήρξε εξαίρεση στη Βουλή και άλλη φορά και νομίζω ότι άξιζαν τα χειροκροτήματα. Είναι η πρώτη φορά που ένα άτομο με οπτική αναπηρία απευθύνεται από το βήμα της Βουλής. Νομίζω ότι αξίζει το χειροκρότημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη, καθίστε κάτω! Δε σας έδωσα το λόγο! Τα χειροκροτήματα στην αίθουσα απαγορεύονται!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχετε δίκαιο, αλλά είναι μια εξαίρεση, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα πρέπει να αλλάξει τούτο το συνήθειο. Είναι κακό συνήθειο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον κ. Χριστάκη Τζιοβάνη να προσέλθει στο βήμα.

ΧΡ. ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καλημέρα σας. Η φετινή χρονιά θα είναι ίσως η χειρότερη που έχει καταγραφεί ποτέ στη χώρα μας, μετά την καταστροφή του 1974. Οι οικονομικές συνθήκες έχουν αλλάξει ριζικά, αφήνοντας έκδηλες πληγές στα μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα της κοινωνίας. Η χρονιά αυτή δεν αφήνει μόνο τραύματα, αλλά και δείκτες που συρρικνώθηκαν σε πρωτόγνωρα χαμηλά επίπεδα, ενώ γίνεται πλέον εμφανές ότι το ισορροπημένο μικτό σύστημα οικονομικής ανάπτυξης, η κοινωνική σταθερότητα και το υψηλό βιοτικό μας επίπεδο κλυδωνίστηκαν σε τεράστιο βαθμό. Η πιθανότητα μιας κοινωνικής έκρηξης δεν αποτελεί κινδυνολογία. Η υποδομή που κτίστηκε μέσα σε δεκαετίες ολόκληρες σχεδόν καταστράφηκε, με αυτήν του τραπεζικού τομέα κυρίως να δέχεται τη μεγαλύτερη ζημιά και το κυπριακό κράτος να μεταμορφώνεται από κράτος πρόνοιας σε κράτος όμηρο των δανειστών του.

Τι έπαιξε όμως ρόλο σε αυτή την εξέλιξη δεν αποτελεί πλέον μυστικό, εφόσον η απροκάλυπτη επέκταση και ανεξέλεγκτη διάγκωση του τραπεζικού συστήματος κατά τη τελευταία δεκαετία, σε συνδυασμό με τη συνεπακόλουθη, λόγω και της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, χειροτέρευση των δημοσιονομικών δεικτών, βάρυναν την πλάστιγγα προς την επιδείνωση του ήδη βεβαρημένου οικονομικού κλίματος. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η σημερινή απορρύθμιση των εργασιακών και κοινωνικών σχέσεων που έχει οδηγήσει στην κατακόρυφη και πρωτόγνωρη αύξηση της ανεργίας και στην αποσύνθεση του οικονομικού και κοινωνικού υπόβαθρου. Ο κοινωνικός ιστός αποδεκατίστηκε με τους νέους ανθρώπους κυρίως να πληρώνουν ακριβά το τίμημα της κρίσης, συσσωρευμένοι κατά χιλιάδες στο μακρύ κατάλογο της ανεργίας. Σήμερα οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι η ραχοκοκαλιά της κυπριακής οικονομίας, που βασιζόταν για πολλά χρόνια στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούσαν την κινητήριο δύναμη στον τομέα της εργοδότησης, προσδίδοντας τεράστιες εισροές στα ταμεία του κράτους, έχει καταστραφεί. Χαρακτηριστικά να αναφέρουμε ότι το 2011 αριθμούσε 60 000 μικρομεσαίες, ενώ σήμερα ένα πολύ μικρό ποσοστό από αυτές παραμένει βιώσιμο. Λυπούμαι να παρατηρήσω, αλλά φαίνεται ότι, μέχρι να λειτουργήσει ο περιβόητος εγγυοδοτικός μηχανισμός, πιθανόν να μην υπάρχουν μικρομεσαίες επιχειρήσεις για στήριξη.

Για μία ακόμη φορά αποδεικνύεται ότι η πλεκτάνη του καπιταλιστικού συστήματος εισέβαλε επιτυχημένα στην οικονομία μας με δούρειο ίππο τις τράπεζες, εγκλωβίζοντας θανάσιμα τον τόπο και το λαό μας, υποθηκεύοντας το μέλλον των παιδιών μας. Οι φόβοι των σκεπτικιστών για το ρόλο και τα κίνητρα των

τραπεζιτών επιβεβαιώθηκαν στο έπακρο, εφόσον αυτοί άφησαν την τύχη του τόπου σε επιτήδειους και ματαιόδοξους καιροσκόπους, οι οποίοι μαζί τους παρέσυραν το τραπεζικό σύστημα και ολόκληρη τη χώρα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κυριότερη πρόκληση που αντιμετωπίζει το κράτος μας, είναι η εκμετάλλευση ευκαιριών που βρίσκονται μπροστά μας, ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες για δεδομένα ανάπτυξης και προόδου. Κατά την άποψή μου, οι δύο κυριότεροι πυλώνες είναι αυτοί του τουρισμού και των κατασκευών, που για χρόνια κράτησαν τους οικονομικούς μας δείκτες ψηλά και την ανεργία σε αξιοζήλευτα χαμηλά επίπεδα. Σε αυτούς τους τομείς οφείλουμε και πάλι να ανατρέξουμε, ώστε να αναδείξουμε εκ νέου τις ευκαιρίες που προσφέρονται για αειφόρο ανάπτυξη.

Στον κατασκευαστικό τομέα σημαντικές έχουν αποβεί οι ενέργειες της προηγούμενης κυβέρνησης να καταστήσει την Κύπρο ανταγωνιστική στο θέμα της παραχώρησης της άδειας μακράς παραμονής και της παραχώρησης υπηκοότητας σε επενδυτές από τρίτες χώρες. Τα πρώτα δείγματα επιτυχίας των σχεδίων αυτών είναι χειροπιαστά και έχουν ήδη καταγραφεί εκατοντάδες αγορές από επενδυτές από τρίτες χώρες, με συνεπακόλουθο νέα ανοίγματα θέσεων εργασίας στον τομέα. Οι προοπτικές είναι τεράστιες και η προσπάθειά μας θα πρέπει να επεκταθεί περισσότερο στις αναδυόμενες αγορές της Ασίας, της Ανατολικής Ευρώπης και Μέσης Ανατολής.

Στον άλλο σημαντικό πυλώνα της κυπριακής οικονομίας, αυτόν του τουρισμού, τα μηνύματα όχι μόνο είναι ενθαρρυντικά, αλλά μας κάνουν να ελπίζουμε ότι ο τουρισμός θα αποτελέσει σωσίβιο για το λαό για δεύτερη σημαδιακή φορά μετά την τουρκική εισβολή του 1974. Οι προσπάθειες της προηγούμενης και πάλι κυβέρνησης για αύξηση του τουριστικού ρεύματος από Ρωσία και Ουκρανία απέδωσαν σήμερα καρπούς. Οι διακρατικές συμφωνίες όμως που υπογράφηκαν με τις πιο πάνω χώρες θα πρέπει να διευρυνθούν σε περισσότερα κράτη που παρέχουν προοπτικές. Το τουριστικό μας προϊόν επιδέχεται βελτίωσης, όμως έχουμε την πίστη ότι οι επαγγελματίες του κλάδου, αλλά και το κράτος, θα αναγνωρίσουν και θα εκμεταλλευτούν την υποσχόμενη δυναμική που δημιουργείται.

Είναι σαφές ότι πολιτικές καινοτόμες και επεκτατικές σε συνδυασμό με τον εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος με θρησκευτικό, περιβαλλοντικό, εκπαιδευτικό, ιαματικό και ιατρικό τουρισμό, ιδίως κατά τους χειμερινούς μήνες, θα δώσουν μια νέα πνοή στον τομέα με όλα τα θετικά. Τώρα, πιο πολύ από κάθε άλλη φορά, έχουμε υποχρέωση να λειτουργήσουμε συλλογικά πέρα από τις όποιες σκοπιμότητες, ώστε να δημιουργήσουμε τις κατάλληλες συνθήκες για πρόοδο και ανάπτυξη.

Τελειώνοντας, νιώθω την ανάγκη να σημειώσω ότι η έξοδος από την κρίση θα επέλθει μέσα από σκληρή δουλειά και επίμονη προσπάθεια. Ταυτόχρονα βέβαια, για να αποδώσουν καρπούς οι αιματηρές θυσίες του λαού μας, οφείλει η κυβέρνηση να απεγκλωβιστεί από την ευλαβική υλοποίηση των διαταγμάτων της τρόικας. Να επιδιώξει την άντληση κονδυλίων από ευρωπαϊκά ταμεία, να διασφαλίσει μία αναπτυξιακή πορεία και να διαφυλάξει τον κοινωνικό ιστό.

Έχουμε υποχρέωση να διατηρήσουμε τις ελπίδες των εργαζομένων και του λαού σε υψηλά επίπεδα. Η παραγωγικότητα και ο εκσυγχρονισμός του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα είναι μονόδρομος για τη μετεξελικτική πορεία μας. Η αρχή πρέπει να γίνει από τον καθένα μας ξεχωριστά, αλλά και από όλους μαζί ως σύνολο, μέσα από μία ειλικρινή και συλλογική προσπάθεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Τζιοβάνη.

Παρακαλώ τον κ. Αριστοτέλη Μισό, βουλευτή Λάρνακας του Δημοκρατικού Συναγερμού, να προσέλθει στο βήμα.

A. ΜΙΣΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν μερικούς μήνες ο κυπριακός ελληνισμός αποφάσισε αλλαγή πορείας, επισφραγίζοντας την επικράτηση της σημερινής κυβέρνησης, η οποία κλήθηκε να αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας αντιμετωπίζοντας τη μεγαλύτερη οικονομική κρίση που γνώρισε η Κύπρος στη σύγχρονη ιστορία της. Ομολογουμένως, μια κρίση που δεν ήταν δική της ευθύνη, αλλά που ανέλαβε να διαχειριστεί, φροντίζοντας να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα της χώρας μας.

Όλο αυτό το διάστημα δόθηκε ένας τιπάνιος αγώνας, πρωτίστως για να κατανοήσουμε το μέγεθος της πρόκλησης και μετέπειτα για να στηρίξουμε με πράξεις και αλήθειες, όχι απλά με πατριωτικό στόμφο και δήθεν επιλογές, τη χώρα μας. Το δίλημμα που είχαμε μπροστά μας τεράστιο. Η καταστροφή αδιαμφισβήτητη ανυπολόγιστη για κάθε νοικοκυριό και ο κίνδυνος θανάσιμος για το ευρωπαϊκό κεκτημένο της χώρας. Αναγκαστήκαμε μέσα από ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα να αποτρέψουμε τη χρεοκοπία και με όλο το εύρος των δυνάμεών μας να αναλάβουμε το ιστορικό κόστος. Έπρεπε όμως να αναμορφώσουμε την Κύπρο, για να είμαστε σε θέση αυτή τη στιγμή να βρισκόμαστε σε μεταβατική περίοδο. Οι επιλογές μας είχαν κληροδοτηθεί. Ζητήθηκε η ευρωπαϊκή παρέμβαση και παλέψαμε μέσα στα πλαίσια που μας δόθηκαν. Οποιαδήποτε άλλη επιλογή εκτός Ευρώπης θα μας οδηγούσε νομοτελειακά στη χρεοκοπία.

Παραδεχόμαστε αυτή τη στιγμή ότι βρισκόμαστε σε μια πολύ δύσκολη περίοδο με πρωτοφανείς οικονομικές αναταράξεις σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και τοπικό επίπεδο. Κατανοούμε πλήρως ότι έχουμε να αντιμετωπίσουμε δύσκολες διαδικασίες και ότι έχουμε γίνει εμείς οι ίδιοι το επίκεντρο σε μια προσπάθεια να υπηρξήσουμε με διαφάνεια τα συμφέροντα του κυπριακού ελληνομορφού απέναντι σε πάγιες τακτικές που εδραιώθηκαν με την πάροδο των χρόνων. Η οικονομική πραγματικότητα στην οποία ζούμε μοιραία έχει πλήξει πολλούς τομείς, ακόμη και αυτόν της άμυνας. Συμμετέχοντας στην επιτροπή Άμυνας, έχω την ευκαιρία να βλέπω και να συμμετέχω στις προσπάθειες που καταβάλλονται μέσα σε αντίξοες συνθήκες, ώστε να εξασφαλιστεί ο επιδιωκόμενος στόχος. Η κρίση φαίνεται και στην επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, στην οποία ως νεοφερμένος βουλευτής κλήθηκα να υπηρξήσω. Σε άλλο, διαφορετικό επίπεδο όμως, Διασπάθιση δημοσίου χρήματος, ατέλειωτη υποκρισία, εξαπάτηση, φοροδιαφυγή, ιδιοτελή συμφέροντα. Πρωτόγνωρες καταστάσεις; Μάλλον χρόνια παγιωμένες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενόψει της ψήφισης του προϋπολογισμού του 2014, οφείλουμε να αντιληφθούμε και να κατανοήσουμε πλήρως τόσο τη σοβαρότητα όσο και την κρισιμότητα της παρούσας οικονομικής κατάστασης.

Ως βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, θα μπορούσα να αναλώσω το διαθέσιμο χρόνο μου σε απαραίτητα αναμορφωτικά έργα, σε πάγιες ελλειμματικές πολιτικές -ειδικά για την επαρχία μου- σε ανύπαρκτα έργα ανάπτυξης, σε μειονεκτικές και ελλειμματικές πρόνοιες ανάπτυξης που εδώ και τόσα χρόνια υπολείπονται μόνο από την επαρχία αυτή. Ωστόσο, η οικονομική κινητικότητα έχει ανασταλεί σε σημείο που δε μας επιτρέπεται να προβαίνουμε σε θεωρητικές εισηγήσεις που τυχόν απαιτήσεις εμφανίζονται ως τροχοπέδη για μελλοντική ανάπτυξη.

Τη δεδομένη στιγμή υποστηρίζουμε έτσι ότι η λύση του Κυπριακού μπορεί να αποβεί καταλύτης για την έξοδο της Κύπρου από τη δεινή οικονομική θέση, παρέχοντας τη διαφορά και ώθηση, ώστε ως ένα πλέον επανενωμένο κράτος να δημιουργήσει συνθήκες ασφάλειας και σταθερότητας, ειδικά στη νευραλγική περιοχή που βρίσκεται το νησί μας. Αυτό θα έχει ως συνέπεια την προσέλκυση μεγάλων ξένων επενδύσεων, την προσέγγιση ανεξερεύνητων μέχρι τώρα αγορών και την τόνωση τομέων που τώρα βρίσκονται σε ύφεση. Τα οφέλη δε για την απασχόληση και τη δραστηρική μείωση της ανεργίας, αλλά και της μετανάστευσης των νέων θα είναι τεράστια. Απαιτείται να εδραιωθεί εμπιστοσύνη, καταδεικνύοντας την Κύπρο ως έναν ελκυστικό προορισμό με αναπτυξιακά οφέλη, ειδικά μετά και μέσω της εκμετάλλευσης των αποθεμάτων φυσικού αερίου.

Ως μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων οφείλουμε να στηρίξουμε τις προσπάθειες επίλυσης του κυπριακού προβλήματος, μακριά από οποιεσδήποτε σκοπιμότητες και με μοναδικό γνώμονα το καλό και την ευημερία της χώρας μας και των νόμιμων κατοίκων της. Πιστεύω ακράδαντα ότι μέσα από μια δίκαιη, λειτουργική και βιώσιμη λύση η οικονομική ανάπτυξη που θα επέλθει θα είναι τέτοιας μορφής που θα βοηθήσει ουσιαστικά στην επίλυση του τεράστιου οικονομικού προβλήματος που πλήττει τη χώρα μας. Αυτό δε σημαίνει όμως ότι θα δεχθούμε την οποιαδήποτε λύση εκβιαστικά. Η Ευρωπαϊκή Ένωση απαιτείται να λειτουργήσει ως αναπόσπαστος θεματοφύλακας των αρχών και αξιών στις οποίες εδράζεται, συμπεριλαμβανομένων των τεσσάρων βασικών ελευθεριών, προωθώντας συμφωνία λύσης του Κυπριακού και εμμένοντας στην αυστηρή σύγκλιση της Τουρκίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Άλλωστε, ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της Τουρκίας οφείλει να εμπεριέχει κρίσιμα ποιοτικά χαρακτηριστικά που συνδέονται με ενοποιητικές διαδικασίες και επιβάλλουν καθοριστικές αλλαγές στην εσωτερική και εξωτερική πολιτική της, με κριτήριο το σύνθετο και πολυδιάστατο πλέγμα πολιτικών αντιλήψεων, θεσμικών μεταβολών και πρακτικών ρυθμίσεων, που έχουν αποκληθεί "κοινοτικό κεκτημένο".

Πάντως, η εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος, πάντοτε σε συνάρτηση με τις θεμελιακές αξίες και αρχές της, πρέπει να συνοδεύεται και από την αναγνώριση ότι η Κύπρος οφείλει να απολαύσει κάποιου "ηθικού κεκτημένου" από την ΕΕ, διότι η Τουρκία έχει επανειλημμένα καταδικαστεί από κοινοτικές δηλώσεις, αποφάσεις και ψηφίσματα του Συμβουλίου, του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής αναφορικά με την Κυπριακή Δημοκρατία. Επομένως, η Ένωση έχει ήδη καταδείξει την αναγνώριση της πολύχρονης θυματοποίησης της Δημοκρατίας και των νόμιμων πολιτών της από την υποψήφια χώρα.

Συνεπώς, μια αναδυόμενη λύση μέσα από τα ευρωπαϊκά πρότυπα θα ενισχύσει αποφασιστικά την εσωτερική αξιοπιστία και το διεθνές γόητρο της ίδιας της ΕΕ.

Η κοινή πορεία των πολιτικών δυνάμεων για την επίτευξη αυτών των στόχων κρίνεται απαραίτητη. Απαιτείται σοβαρότητα από όλο τον πολιτικό κόσμο. Χρειάζεται να ομονοήσουμε και να δείξουμε την εντελώς αυτονόητη επιλογή μας και να ακολουθήσουμε μια ευρωπαϊκή πορεία που θα στηρίζεται από ευρύτερες δυνάμεις. Ίσως η εθνική ενότητα να είναι το πιο σημαντικό εργαλείο και όπλο μας, για να βγούμε από την κρίση, εξυμνώντας με αυτό τον τρόπο τη Δημοκρατία μας. Η θέση είναι ξεκάθαρη: Η ΕΕ, ως ο κατεξοχήν αξιακός διεθνής δρών, να διασφαλίσει το επαρκές εγγυητικό συνολικό πλαίσιο λύσης του Κυπριακού, στηρίζοντας ενεργώς τις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, ολοκληρώνοντας παράλληλα την ευρωπαϊκή στρατηγική της χώρας μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι

Οφείλουμε να υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό και να συστρατευτούμε εθνικά προσβλέποντας σε πολιτική σταθερότητα και θωρακίζοντας με αυτό τον τρόπο το κοινό μας συμφέρον. Αυτό είναι το καθήκον μας, για να μπορέσουμε να διασφαλίσουμε την ομαλή πορεία της χώρας μας, χωρίς να την αφήσουμε αίολη, ειδικά σε τέτοιες κρίσιμες στιγμές. Ήδη γίνεται λόγος για θετικές αντιδράσεις σε διεθνές επίπεδο και ήδη ενισχύονται οι δυνατότητες του κράτους μας. Θα επιμείνω λοιπόν στην ανάγκη συνεννόησης και πολιτικής σταθερότητας μακριά από τακτικισμούς, στηρίζοντας το εθνικό συμφέρον, το συμφέρον του κυπριακού ελληνισμού.

Ας κρατήσουμε σταθερό το πηδάλιο της οικονομίας παρά τις πρωτοφανείς αναταράξεις σε αυτή τη δύσκολη πορεία που διανύουμε. Αυτή είναι η μόνη εγγύηση ότι θα προστατεύσουμε την ευημερία της χώρας μας, πιστεύοντας σε ένα κοινό όραμα και ενώνοντας τις δυνάμεις μας. Η μετάβαση θα είναι δύσκολη και ίσως οδυνηρή, αλλά πιστεύω ότι με περίσσειμα ψυχής η χώρα μας θα πάει μπροστά και θα ορθοποδήσουμε μέσα από μια πρωτόγνωρη εθνική προσπάθεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Μισέ.

Παρακαλώ τη βουλευτίνα επαρχίας Λευκωσίας κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου να προσέλθει.

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Την περασμένη βδομάδα παρακολούθησα από εδώ το βήμα τη “φιλότιμη” προσπάθεια του Υπουργού Οικονομικών να παρουσιάσει την οικονομική κρίση ως δημοσιονομική. Αυτή η συλλογική προσπάθεια της κυβέρνησης να μετατοπίσει την κύρια αιτία ενός μέγιστου τραπεζικού σκανδάλου, σφετερισμού καταθέσεων, κακοδιαχείρισης και αποδεδειγμένης πλέον απάτης είναι εντελώς απαράδεκτη. Ο υπουργός γνωρίζει πολύ καλά ότι ο αποκλεισμός της χώρας μας από τις αγορές δεν έγινε εξ υπαιτιότητας των δημοσιονομικών αδυναμιών, που είναι και αυτές υπαρκτές, αλλά λόγω πρακτικών που εφάρμοζαν οι τράπεζες και των καθοριστικών αποφάσεων που έλαβαν ορισμένοι τραπεζίτες. Το άκουσε άλλωστε κατ’ επανάληψη και από τα χείλη Ευρωπαίων αξιωματούχων. Με τη στάση του αυτή ο υπουργός και η κυβέρνηση δημιουργούν την εντύπωση ότι επιλέγουν να αφήσουν τους τραπεζίτες στο απυρόβλητο.

Αν κρίνουμε από τους μέχρι σήμερα χειρισμούς της κυβέρνησης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, το συμπέρασμα που εξάγεται είναι ότι η κάθαρση και η τιμωρία εξαντλούνται στις διακηρύξεις. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ανείρεσε τη δέσμευση για διορισμό ποινικών ανακριτών και επέλεξε να διορίσει την Ερευνητική Επιτροπή Πική. Ο λόγος ήταν προφανής. Η κυβέρνηση, σε αντίθεση με την καθολική απαίτηση του λαού για τιμωρία των ενόχων, δε στόχευε κύρια στην απονομή δικαιοσύνης για το τραπεζικό σκάνδαλο, αλλά στο να αποκομίσει οφέλη από τον πολιτικό διασυρμό της προηγούμενης κυβέρνησης, αποπροσανατολίζοντας ταυτόχρονα σε σχέση με τη συγκατάθεση του Προέδρου για το κούρεμα καταθέσεων σε βάρος των Κυπρίων καταθετών, το κούρεμα για το οποίο γνώριζε, να σημειώσετε, από τις 4 Μαρτίου.

Στην πορεία η επιτροπή Πική από μόνη της οδηγήθηκε σε αδιέξοδο και αυτοκαταργήθηκε, αποκλείοντας από τις αρμοδιότητές της ό,τι είχε να κάνει με τα τραπεζικά σκάνδαλα, με αστικές και ποινικές ευθύνες και γενικότερα με όσες πτυχές αποτελούσαν αντικείμενο της δικαστικής εξουσίας. Η επιτροπή εστίασε αποκλειστικά στον τομέα των κρατικών δαπανών, παραγνωρίζοντας τις καταστροφικές επιπτώσεις της τραπεζικής κρίσης και τους πρωταγωνιστές της. Παραγνώρισε επίσης σκανδαλώδεις συναλλαγές. Μια από αυτές η πώληση των υποκαταστημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα, με κόστος στις κυπριακές

τράπεζες πέραν των €3 δις. Αυτά είναι οικονομικά στοιχεία με ιδιαίτερη βαρύτητα, τα οποία όμως αγνοήθηκαν πλήρως από την επιτροπή.

Βαρύτατες είναι και οι ευθύνες του Υπουργού Δικαιοσύνης, τις οποίες ουδέποτε είχε την ευθιξία, ως όφειλε, να αναλάβει. Αντί να επιμένει στο διορισμό ποινικών ανακριτών, ενισχύοντας το έργο τους με ειδική ομάδα εμπειρογνομόνων για το οικονομικό έγκλημα, έθεσε υπό διακύβευση το αποτέλεσμα των ποινικών ανακρίσεων, που άρχισαν με καθυστέρηση πολλών μηνών. Να θυμίσω επίσης ότι ο υπουργός, ενώ όφειλε καθηκόντως να ελέγξει τη νομιμότητα του διορισμού της επιτροπής, προτού προχωρήσει στο διορισμό της, δεν το έπραξε. Όταν δε εντοπίστηκε η αδιαμφισβήτητη παράνομη σύστασή της, για μέρες ολόκληρες επικαλείτο ανύπαρκτη γνωμάτευση του τέως Γενικού Εισαγγελέα, για να στηρίξει τα επιχειρήματά του ως προς τη νομιμότητα της επιτροπής, για να διαψευστεί στο τέλος δημόσια από τον ίδιο το Γενικό Εισαγγελέα.

Αλήθεια, υπάρχει κανείς σήμερα, μετά από τόσα αποδεικτικά στοιχεία που ήρθαν στο φως, ο οποίος να αμφισβητεί ότι σε βάρος των Κυπρίων καταθετών εξελίχθηκε μια μεγάλη και καθόλα οργανωμένη απάτη; Οι τραπεζίτες συνειδητά τζόγαραν με τα χρήματα των Κυπρίων καταθετών. Προέβαιναν σε πλασματικές ανακοινώσεις, παραπλανώντας για τα πραγματικά δεδομένα και αποκρύβοντας τις τεράστιες μαύρες τρύπες του τραπεζικού τομέα, που οδήγησαν σε κατάρρευση την οικονομία. Οι εποπτικές αρχές δεν είναι άμοιρες ευθυνών. Εθελουφλούσε ο κ. Ορφανίδης σε πρακτικές των διοικήσεων των δύο μεγάλων τραπεζών, οι οποίες ξέφευγαν από τις συνήθεις τραπεζικές πρακτικές, μοιράζοντας το χρήμα με ευνοϊκούς όρους και χωρίς ικανοποιητικές εξασφαλίσεις σε μια δράκα ανθρώπων. €6,5 δις από την Τράπεζα Κύπρου σε είκοσι νομικά και φυσικά πρόσωπα. Στη Marfin Laiki ένας και μόνο εφοπλιστής είχε συνολικό δανεισμό στον όμιλο εταιρειών του ύψους €729 εκατομ., σχεδόν €1 δις, με προβλέψεις άνω των €500 εκατομ.

Με τη σιωπή του ο κ. Ορφανίδης συνέβαλε τα μέγιστα στην εξαπάτηση των Κυπρίων καταθετών. Προτεραιότητα ήταν για τραπεζίτες και εποπτικές αρχές η άντληση πρωτοβάθμιων κεφαλαίων με τη διάθεση αξιογράφων και χρεογράφων. Οι εποπτικές αρχές γνώριζαν επίσης για τους διατραπεζικούς δανεισμούς της Λαϊκής, που από το 2009 ακούμπησαν τα €10,5 δις. Από το Φεβράρη του 2011 η Marfin Laiki ήταν κεφαλαιουχικά αφερέγγυα και αυτό σύμφωνα με τα αποτελέσματα που η ίδια η τράπεζα ανακοίνωσε. Οι ζημιές της ακουμπούσαν τα €3,6 δις και τα ίδια κεφάλαια ήταν μόλις €600 εκατομ. Και αυτό το γνώριζε ο κ. Ορφανίδης.

Μεταξύ 2007 και 2011 το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων της Marfin Laiki έφτασε τα €27,4 δις. Το χαρτοφυλάκιο δανείων περιελάμβανε όλα τα "MIGοδάνεια" και το υπόλοιπο προβληματικό δανειακό χαρτοφυλάκιο, που οδήγησαν σε τεράστιες προβλέψεις στην τράπεζα, χωρίς πηγές αποπληρωμής. Τα δάνεια στη Marfin Laiki από το 2009 υπερέβαιναν των καταθέσεων. Μέχρι το 2011 αντιπροσώπευαν το 172% των καταθέσεων. Γι' αυτό και η Marfin Laiki αναγκαστικά αύξανε το διατραπεζικό της δανεισμό, κυρίως από εργαλεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Κάποια από τα επιτόκια των δανείων ιδιαίτερα προκλητικά, 0,73%. Το ίδιο προκλητικά και τα χρυσά μπόνους εκατομμυρίων, τα οποία δίνονταν ακόμα και σε άτομα με ευθύνη αναφοράς στις εποπτικές αρχές, σε περιπτώσεις όπου διαπιστωνόταν υπέρμετρη συσσώρευση κινδύνου. Με τα μπόνους, βλέπετε, έκλειναν στόματα. Στην περίπτωση της Marfin Laiki οι καταθέσεις των Κυπρίων γέμιζαν τους τραπεζικούς λογαριασμούς των ευνοούμενων της διοίκησης Βγενόπουλου και αύξαναν το μετοχικό κεφάλαιο της MIG.

Τα όσα έχω αναφέρει πιο πάνω, πιστέψτε με, δε σκιαγραφούν καν το μέγεθος της απάτης. Οι πολίτες απαιτούν την τιμωρία των ενόχων και η οργή τους αναπόφευκτα θα ξεσπάσει, αν αποτύχει το κράτος, για μια ακόμα φορά, στην απονομή δικαιοσύνης. Ο λόγος πρέπει επιτέλους να γίνει και πράξη. Γι' αυτό και εμείς ως ΑΚΕΛ προχωρήσαμε άμεσα σε καταγγελία στις γερμανικές εποπτικές αρχές, ζητώντας τη διενέργεια ελέγχου σε σχέση με τα δομημένα ομόλογα γερμανικής τράπεζας που εχρησιμοποιείτο από την πάλαι ποτέ ισχυρή διοίκηση της Marfin Laiki για έμμεση αγορά μετοχών της ίδιας της Marfin Laiki, καθώς και μετοχών εταιρειών του ομίλου "Marfin Investment Group", όπως το "Υγεία" και η "Delta Singular", αξίας δεκάδων εκατομμυρίων.

Στόχος μας δεν είναι μόνο η τιμωρία, αλλά, με την επιβεβαίωση του θέματος που εγείρουμε, να γίνει κατορθωτή και η ανάκτηση μέσω της γερμανικής τράπεζας των χρημάτων των καταθετών της Marfin Laiki. Χρήματα που διοχετεύτηκαν για αγορές μετοχών της Marfin Laiki μέσω των δομημένων ομολόγων της γερμανικής τράπεζας και που ανέρχονται σε κάποιες δεκάδες εκατομμύρια ευρώ. Ζητούμε επίσης την εξέταση όλων των θεμάτων που άπτονται παραβίασης και παράκαμψης χρηματοπιστηριακών και τραπεζικών κανονισμών, με σκοπό την τιμωρία όσων ενέχονται στα τοξικά δομημένα ομόλογα, που χρησιμοποιούσε η τότε διοίκηση Βγενόπουλου. Η ανταπόκριση των γερμανικών εποπτικών αρχών ήταν άμεση.

Επιπρόσθετα, ενημερώσαμε γραπτώς το Γενικό Εισαγγελέα με επιστολή, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2013, για περιπτώσεις συγκεκαλυμμένης χρηματοδότησης προς τη MIG, η οποία γινόταν από τα χρήματα των καταθετών και των κατόχων αξιογράφων. Σύμφωνα με τα στοιχεία μας, οι εγκρίσεις δίνονταν από τα ανώτατα στελέχη του κύκλου του κ. Βγενόπουλου. Και αυτό, κατά παράβαση των κανονισμών δανεισμού συνδεδεμένων προσώπων, με σκοπό τη δημιουργία πλασματικών εντυπώσεων και χειραγώγησης, ακόμα και στη MIG.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η τιμωρία των ενόχων είναι καθολική απαίτηση. Αυτό που θα πρέπει εμείς να φροντίσουμε είναι οι ανεξάρτητοι θεσμοί να υπηρετούν πραγματικά τα συμφέροντα του τόπου και του λαού και όχι μιας ολιγαρχίας οικονομικών παραγόντων του χρηματοπιστωτικού συστήματος, όπως προφανώς γινόταν μέχρι σήμερα, και οι οποίοι μέσα σε ένα πλαίσιο ασύλληπτης ασυδοσίας έφεραν τον τόπο στο χείλος της οικονομικής καταστροφής. Οι συμπολίτες μας είναι αρκετά ώριμοι και γνωρίζουν ότι το περί δικαίου αίσθημα από τη μια και η απόδοση δικαίου από την άλλη δεν είναι κατ' ανάγκη ταυτόσημα πράγματα. Αυτό όμως που απαιτούν είναι την εφαρμογή του νόμου για όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως κοινωνικής και οικονομικής τάξης. Απαιτούν ένα σύστημα δικαιοσύνης στο οποίο οι συμπολίτες μας να στηρίζονται για άρση αδικιών, αλλά και για καταμερισμό περισσότερου δικαίου. Μόνο έτσι θα κερδίσουμε, θα ξανακερδίσουμε καλύτερα, την εμπιστοσύνη των πολιτών.

Σας ευχαριστώ.

Καλά Χριστούγεννα σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία Χαραλαμπίδου.

Τώρα καλώ στο βήμα το βουλευτή Λευκωσίας του ΔΗΣΥ τον κ. Νίκο Νουρή.

N. ΝΟΥΡΗΣ:

Άκουσα με προσοχή τις αναφορές της συναδέλφου και βεβαίως την κριτική της για τις ευθύνες, όπως η ίδια τις αντιλαμβάνεται, της παρούσας κυβέρνησης στους λίγους μήνες της διακυβέρνησης. Εκτιμώ ότι θα ήταν πιο πειστική η αγαπητή συνάδελφος, αν έκανε αυτοκριτική πιο πριν και απέδιδε αυτά που έπρεπε να αποδώσει σ' αυτούς που πραγματικά ευθύνονται, που κυβερνούσαν για πέντε ολόκληρα χρόνια και που μας οδήγησαν στις αγκάλες των δανειστών μας και στην ανέχεια που σήμερα βιώνει ο κυπριακός ελληνισμός. Νομίζω κριτής μας είναι ο λαός που μας ακούει.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός του 2014, τον οποίο σήμερα συζητούμε, υιοθετεί μια δραστική πολιτική δημοσιονομικής διόρθωσης, αλλά και περιορισμού της επέκτασης του δημόσιου χρέους στη βάση και των δεσμεύσεων που ανέλαβε η χώρα μας έναντι των δανειστών της. Το αναπόφευκτο τίμημα αυτής της προσπάθειας είναι ο υποχρεωτικός περιορισμός των κρατικών δαπανών με ανάλογες συνέπειες στην κατανάλωση και την οικονομική δραστηριότητα. Είναι επίσης παραδεκτό ότι το μοντέλο της οικονομίας που μας οδήγησε στο οικονομικό θαύμα που ακολούθησε την εισβολή του 1974 ουσιαστικά δεν υφίσταται πλέον και κανένας δεν μπορεί να εκτιμήσει από τώρα, εάν θα μπορέσει η χώρα να αποτελέσει ξανά ένα τραπεζικό κέντρο της εμβέλειας του παρελθόντος.

Το ερώτημα τι ποσοστό του ΑΕΠ έχει χαθεί και τι προβλέπεται να χαθεί είναι επίσης μετέωρο, με προφανείς τις επιπτώσεις στην ύφεση, στην οικονομική δραστηριότητα, αλλά και στην ανεργία. Την ίδια ώρα οι χρηματοδοτικές ανάγκες της πατρίδας μας είναι και δεδομένες και απαιτητές με πρώτη τη μνημονιακή οφειλή ύψους €1,4 δις μέχρι το 2016. Είμαι σίγουρος ότι σε συνέχεια των χθεσινών τοποθετήσεων των αρχηγών των κοινοβουλευτικών κομμάτων θα ακουστούν και στη συνέχεια από αρκετούς συναδέλφους πολλές πολιτικές αναλύσεις, τόσο για τους λόγους για τους οποίους φτάσαμε εδώ που φτάσαμε όσο και για τους χειρισμούς που έπρεπε και πρέπει να γίνουν. Πέραν όμως αυτών των αναλύσεων, εκτιμώ ότι οι πολίτες αναμένουν να ακούσουν από τους εκπροσώπους τους στο κοινοβούλιο και πρακτικά εφαρμόσιμους τρόπους αύξησης των εσόδων μας, που θα επιτρέπουν αναστροφή της όχι ευχάριστης σημερινής εικόνας, ώστε να επιστρέψουμε σε αναπτυξιακούς ρυθμούς.

Είναι γνωστό ότι το μεγαλύτερο λειτουργικό πρόβλημα που παρουσιάζει σήμερα η κυπριακή οικονομία στην προσπάθεια ανάκαμψής της είναι η χρηματοδότησή της με νέα κεφάλαια. Σ' αυτούς τους πρώτους μήνες της διακυβέρνησης Αναστασιάδη η κυβερνητική προσπάθεια εξασφάλισης οικονομικής στήριξης από ευρωπαϊκούς θεσμούς κρίνεται ως άκρως επιτυχημένη, αφού πέτυχε να εξασφαλίσει πρόσθετη οικονομική βοήθεια και πιστώσεις που ξεπερνούν συνολικά το €1,2 δις, στα πλαίσια του νέου πολυετούς προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δυστυχώς όμως, αυτά δε φαίνεται να αρκούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κυπριακός ελληνισμός προσπαθεί να ισορροπήσει επιδεικνύοντας σύνεση και ωριμότητα, την ώρα που διακυβεύονται εθνικά θέματα, γεωπολιτικοί ανταγωνισμοί, αλλά και οικονομικά συμφέροντα. Στόχος δικός μας είναι να οδηγήσουμε τη χώρα μας ξανά σε ευημερία. Για να γίνει όμως αυτό πραγματικότητα, είναι φανερό

ότι χρειαζόμαστε ένα καινούριο οικονομικό μοντέλο. Ένα καινούριο σήμα κατατεθέν για την Κύπρο μας. Ένα καινούριο brand name, ας μου επιτραπεί η ξενόγλωσση ονομασία, σε αντικατάσταση του μονολιθικού μοντέλου των υπηρεσιών του παρελθόντος. Η οικονομία μας χρειάζεται μια καινούρια αναπτυξιακή αρχιτεκτονική, που θα βάλει στο επίκεντρο τη δημιουργικότητα και την αποτελεσματικότητα αξιοποιώντας μεταξύ άλλων τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της πατρίδας μας. Χρειαζόμαστε τολμηρές λύσεις. Λύσεις που θα είναι έξω από τη συμβατική λογική.

Εκτιμώ λοιπόν ότι η Κύπρος, όντας μικρή σε μέγεθος οικονομικά, μπορεί, και μάλιστα γρήγορα, σε ορίζοντα πενταετίας να αναπληρώσει τις απώλειές της, εάν επενδύσει στην πράσινη εναλλακτική οικονομία με ιδιαίτερη αναφορά στην ηλιακή υδροηλεκτρική ενέργεια και στη φωτοθεραπεία. Το ερώτημα είναι πώς μπορούμε να πετύχουμε μια ανάλογη εξέλιξη. Αναλύοντας επιστημονικά το ενεργειακό μείγμα της πατρίδας μας διαπιστώνεται ότι ο μέχρι σήμερα ενεργειακός προγραμματισμός μας, όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές, έχει ξεπεραστεί από τις εξελίξεις, αφού δε βασίζεται σε ορθολογιστικές αναλύσεις. Σήμερα λοιπόν χρειαζόμαστε ένα νέο οδικό ενεργειακό χάρτη, που θα ανταποκρίνεται στις σημερινές μας ανάγκες, αλλά και στις παρούσες οικονομικές συγκυρίες, οι οποίες είναι και πιεστικές και επείγουσες.

Ένα τέτοιο πρόγραμμα θα πρέπει να κινείται γύρω από βασικούς άξονες που αφενός θα πρέπει να στοχεύουν στην προσέλκυση ενεργειακών επενδύσεων και αφετέρου στη δραστική μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος. Ταυτόχρονη θα πρέπει να είναι και η στόχευση για μείωση της εισαγωγής καυσίμων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας.

Ισχυρίζομαι λοιπόν ότι η κυπριακή πολιτεία θα πρέπει να προχωρήσει άμεσα και παράλληλα με τις όποιες άλλες δράσεις προαναφέρθηκαν στη χάραξη μιας νέας ενεργειακής πολιτικής, στη βάση ενός πενταετούς προγράμματος, με βασικό στόχο τη μετατροπή της Κυπριακής Δημοκρατίας σε πράσινη πολιτεία. Διαφορετική απ' αυτή βέβαια που οραματίζεται ο κ. Περδίκης. Τελικός στόχος η απεξάρτηση από την ανάγκη παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τη χρήση καυσίμων και η αξιοποίηση του ήλιου και της ηλιακής ενέργειας.

Η εισήγηση δεν είναι μια ακόμα θεωρητική προσέγγιση. Είναι μια μελετημένη, ρεαλιστική και απόλυτα κοστολογημένη πρόταση που στοχεύει στην παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας, χρησιμοποιώντας τις υποδομές στα φράγματα νερού που διαθέτουμε. Αυτό είναι εφικτό να γίνει, εάν στα φράγματα ενσωματωθούν υποστηρικτικές υποδομές φωτοβολταϊκών πάρκων και συστήματα ανακύκλωσης νερού, έργα που κοστολογούνται στα €2,6 δις. Το κράτος δε χρειάζεται να καταβάλει ούτε ένα ευρώ γι' αυτά τα έργα υποδομής. Η προσέλκυση του απαιτούμενου κεφαλαίου σ' αυτούς τους τομείς δεν είναι καθόλου δύσκολη, γιατί αφορά επενδύσεις με γρήγορη επανάκτηση των αρχικών κεφαλαίων και σημαντικά κέρδη. Μέσω της επένδυσης αυτής το κράτος αναμένεται να εξοικονομεί €600 με €700 εκατομ. ετησίως σε καύσιμα, με την απόσβεση της επένδυσης να κυμαίνεται γύρω στα €400 εκατομ. ετησίως. Σε ορίζοντα πενταετίας η παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να δημιουργήσει εξοικονομήσεις στο κράτος σχεδόν €1 δις. Μια τέτοια δράση υπολογίζεται επίσης ότι θα δημιουργήσει γύρω στις 6 000 νέες θέσεις εργασίας για μηχανικούς, τεχνικούς, αλλά και ανειδίκευτους εργάτες. Με την ολοκλήρωση αυτού του πενταετούς προγράμματος υπολογίζεται ότι θα πετύχουμε μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος, που είναι και το ζητούμενο, από τα 26 σεντ που είναι σήμερα στα 12 με 14 σεντ ανά κιλοβατώρα. Αυτή η αναμενόμενη δραστική μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος θα έχει εντυπωσιακά θετικό αποτέλεσμα στην πληγείσα ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας και ειδικότερα στον τουρισμό, τη βιομηχανία, τη γεωργία, αλλά και τα ίδια τα νοικοκυριά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανάλογη εισροή νέων κεφαλαίων που θα στηρίξουν αποφασιστικά την οικονομία μπορεί να επιτευχθεί και με τη δεύτερη εισήγησή μου που προνοεί εκμετάλλευση των θεραπευτικών αυτή τη φορά ιδιοτήτων του φυσικού φωτός στον ανθρώπινο οργανισμό. Στον επιστημονικό κόσμο είναι διαχρονικά καλά γνωστές οι θεραπευτικές επιδράσεις του φυσικού φωτός στον άνθρωπο. Η ηλιοφάνεια ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για την ευεξία των ανθρώπων, γι' αυτό και στις χώρες όπου αυτή απουσιάζει παρατηρούνται μεταξύ των πολιτών αυξημένα κρούσματα της λεγόμενης "εποχικής κατάθλιψης" ή με τον ξένο όρο "sad syndrome". Αυτό το φαινόμενο παρατηρείται ιδιαίτερα στις βορειοευρωπαϊκές χώρες, στις οποίες σήμερα πέραν των 32 000 000 πολιτών υποφέρουν από εποχιακή κατάθλιψη. Ως αποτέλεσμα τα συστήματα υγείας των χωρών αυτών υποχρεούνται σε ετήσιες δαπάνες, παρακαλώ, πέραν των €200 δις για την παροχή θεραπείας στους πάσχοντες με τεχνητή ακτινοβόληση.

Η χώρα μας σήμερα όσο ποτέ άλλοτε έχει ανάγκη τη μεγιστοποίηση των εθνικών πόρων από τον τουρισμό. Η ανάδειξη της Κύπρου ως χώρας επιλογής για φωτοθεραπεία μπορεί να είναι η λύση στη χρόνια αναζήτηση τρόπων μεγιστοποίησης των αφίξεων τουριστών κατά τη χειμερινή περίοδο. Κι αυτό γιατί ο ήλιος ακτινοβολεί ανυποχώρητα πάνω από τον τόπο μας σχεδόν ολόχρονα και η μετεωρολογική υπεροχή του κυπριακού φυσικού φωτός τεκμηριώνεται επιστημονικά λόγω της αδιάλειπτης αιθριότητας. Ζητούμενο για μας θα πρέπει να είναι η ανάδειξη της Κύπρου ως κατεξοχήν ευρωπαϊκού φωτοθεραπευτικού προορισμού και η σύναψη συμβάσεων συνεργασίας μεταξύ των ξενοδοχείων της χώρας μας και των ασφαλιστικών φορέων

κυρίως των βορειοευρωπαϊκών κρατών. Στόχος η άφιξη και θεραπεία των ασφαλισμένων μελών τους, μέσω της απλής διαμονής τους στην Κύπρο, ώστε να απορροφήσουμε μέρος από τα €200 δις που σήμερα δαπανώνται ετήσια για τη θεραπεία αυτών των ατόμων. Είναι προφανές ότι σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο το συνολικό όφελος για την οικονομία αναμένεται να είναι τεράστιο με την αναμενόμενη αύξηση στις αεροπορικές αφίξεις και την αύξηση της ξενοδοχειακής πληρότητας τους χειμερινούς μήνες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω καταληκτικά να πω ότι επέλεξα να καταθέσω δύο πολύ συγκεκριμένες και απόλυτα μετρήσιμες προτάσεις, που με βεβαιότητα θεωρώ ότι μπορούν να συμβάλουν στην ολοκληρωτική αναμόρφωση του μοντέλου της κυπριακής οικονομίας αιμοδοτώντας την με πολλά δις νέων κεφαλαίων στη μετά των υπηρεσιών εποχή. Πρέπει και επιβάλλεται να δημιουργήσουμε μια καινούρια εικόνα, ένα νέο οικονομικό μοντέλο για την πατρίδα μας. Ένα νέο brand name.

Είναι φανερό ότι η κρίση πέραν των προβλημάτων δημιουργεί και ευκαιρίες. Εάν μάλιστα αυτές οι ευκαιρίες, όπως αυτές που προαναφέρθηκαν, δεν επιβαρύνουν τα δημόσια οικονομικά, τότε πρέπει να είναι ακόμα πιο ευπρόσδεκτες. Ας τις εκμεταλλευτούμε λοιπόν, για να κάνουμε αυτό που δεν κάναμε για τόσα χρόνια και να αλλάξουμε την πατρίδα μας προς το καλύτερο. Τα έθνη που πάνε μπροστά σ' αυτό το δύσκολο κόσμο είναι αυτά που διεκδικούν αναζητώντας τις επιθυμητές συνθήκες και, αν δεν τις βρουν, τότε τις διαμορφώνουν από μόνα τους.

Καλά Χριστούγεννα σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Νουρή.

Τώρα καλώ στο βήμα το βουλευτή Λάρνακας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τον κ. Πανίκο Σταυριανό.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να ξεκινήσω διαφορετικά την ομιλία μου, ευχόμενος χρόνια πολλά και καλά Χριστούγεννα και καλό νέο έτος, μπας τζιαι αλλάξει η τύχη μας, σε όλους!

Επίσης, θέλω να τονίσω τη μετάδοση στη νοηματική γλώσσα των προϋπολογισμών, την ομιλία του κ. Ρίκκου Ματπουριδή και τη συμπαράσταση του Γεωργίου Τάσου, συναδέλφων οι οποίοι ο ένας βοήθησε τον άλλο και ήρθαν πάνω στο βήμα. Αυτό δείχνει πολιτισμό και ότι έχουμε κάμει βήματα προς τα εμπρός, αγαπητοί φίλοι και συνάδελφοι, ως κοινωνία και είναι μια ελπίδα αυτό το πράγμα.

Επίσης, θέλω να πω ότι πρέπει και οφείλουμε να επαναπροσδιορίσουμε τις προτεραιότητες και τις νοοτροπίες μας. Η Ευρώπη της αλληλεγγύης των λαών κατάφερε να γίνει η Ευρώπη των πλουσίων χωρών του Βορρά που καθυπόταξαν τους φτωχούς λαούς του Νότου και "διασφάλισαν" τους αδύναμους λαούς, ώστε αυτοί να μην μπορούν να αναπτυχθούν και να μην μπορούν να διεκδικήσουν την εξαγγελθείσα αλληλεγγύη. Σήμερα είμαστε στο στόμα του θηρίου και έρμαιο της παγκοσμιοποίησης των ψυχρών αριθμών. Έχει καταρρεύσει και ο μύθος του δυτικού μοντέλου της ελεύθερης αγοράς και ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης.

Ας μην κοροϊδευόμαστε! Τα κοινοτικά παντοπωλεία και οι εκστρατείες εθελοντισμού ας μη γίνονται τα άλλοθι μας. Με συνθήματα και με φορεμένα χαμόγελα και με χρώματα που δεν αντέχουν στο χρόνο δε φέρνουμε την ουσιαστική επίλυση των προβλημάτων. Θέλω να σταθώ στο επεισόδιο της προηγούμενης Δευτέρας, το οποίο δεν είναι καθόλου τυχαίο, όπου ένας συμπολίτης μας πυροβόλησε έξω από τη Βουλή και παραδόθηκε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

(Γέλια)

Δεν είναι για γέλωτα η υπόθεση! Απλά, είναι για προβληματισμό όλων μας.

Είμαστε όμηροι ενός πολύ καλά μελετημένου και θωρακισμένου σχεδίου που χρησιμοποιεί ως τσιράκια τα χρηματοπιστωτικά συστήματα και έχουμε ευθύνη, γιατί καταντήσαμε, και με τη δική μας ανοχή και αμέλεια, να βρεθούμε στη σημερινή κατάσταση.

Τις διαπιστώσεις τις κάμνουμε όλοι. Επιβάλλεται όμως να μπορούμε μπροστά και να γίνουμε ουσιαστικοί και πρακτικά να δώσουμε μία πρόωθηση στο πρόβλημά μας και να το λύσουμε, είτε αυτό ονομάζεται

οικονομική κρίση είτε αυτό ονομάζεται κυπριακό πρόβλημα, εθνικό πρόβλημα. Επιβάλλεται να γίνουμε λιγότερο καταναλωτικοί. Οφείλουμε να υποστηρίξουμε τα προϊόντα του τόπου μας. Ν' αναπτύξουμε τη γεωργία και την κτηνοτροφία ξανά. Να στήσουμε ξανά την ελαφρά βιομηχανία ειδών πρώτης ανάγκης. Όλα τα εισάγουμε σ' αυτό τον τόπο. Οφείλουμε επιτέλους να παράσουμε σ' αυτό τον τόπο και να σεβαστούμε ο ένας τον άλλο και να μην επιτρέψουμε να γίνεται το φιλότιμο και ο εθελοντισμός μας δείκτης μέτρησης της αντοχής μας, της ανοχής μας ή της νωθρότητάς μας από κανέναν. Ο προϋπολογισμός της κυβέρνησης θα πρέπει εκεί να στοχεύει. Είναι η ανθρώπινη παρέμβαση που επιβάλλει τους αριθμούς. Γι' αυτό λοιπόν εγώ πιστεύω ότι δεν είναι άκαιρο και άτοπο και άστοχο το να κάσουμε επιτέλους να σκεφτούμε να κάμνουμε τα φτωχά κράτη, τα υπουργεία κοινωνικής ωφελείας, κοινό προϋπολογισμό για τα αναλώσιμά μας. Δηλαδή, αν ένα πακέτο ασπίρης στοιχίζει 5, άμα πάρεις 5 μέσα στο νόμο της προσφοράς και της ζήτησης θα στοιχίσει πολύ λιγότερο. Εισηγήση λοιπόν που θα βοηθήσει και για τη δημιουργία του ΓΕΣΥ και θα μειώσει και το κόστος του ΓΕΣΥ, αν γίνουν και στα δικά μας υπουργεία κοινό προϋπολογισμοί των αναλωσίμων. Εισηγούμαι και τη δημιουργία Επιτρόπου Υγείας, για να εξετάζει θέματα που άπτονται των θεμάτων της υγείας, άμεσα προβλήματα και παράπονα, αν θέλετε, των ασθενών και να επιρρίπτει και ευθύνες σε πολλές περιπτώσεις.

Αναδιάρθρωση της δημόσιας υπηρεσίας. Και θέλω να σταθώ στο όραμα, και συμφωνώ με το συνάδελφο το Ρίκκο Ματπουριδη, για τη δικαιοσύνη. Ναι, και ο νόμος περί Θανατικών Ανακριτών, φίλε Ρίκκο, χρειάζεται και αυτός αναπροσαρμογή. Και οι φυλακές να γίνουν αναμορφωτήρια, παρά να είναι αυτά τα οποία ζούμε εμείς καθημερινά, κτίρια περισυλλογής συνειδήσεων και κρατουμένων των οποίων σβήνει η ζωή τους εκεί πέρα μέσα.

Θέλω επίσης να εισηγηθώ να σταθούμε και στη μείωση της στρατιωτικής θητείας. Επιτέλους, πρέπει να γίνει αυτό το πράγμα. Μας παρακαλούν και γονείς και παιδιά να γίνουν βήματα, για να γίνονται φροντιστήρια μέσα στο στρατό, ώστε να μη σταματά το επίπεδο της γνώσης τους και να συνεχίζουν και να επιμορφώνονται για τα μαθήματα και τις σπουδές που θα κάμουν παρακάτω. Λέμε "ναι" στον ιατρικό τουρισμό, "ναι" στο θρησκευτικό τουρισμό, "ναι" και στο συνεδριακό τουρισμό. Επιτέλους, ας βάλουμε τα χέρια μας επί τον τύπο των ήλων και ας κάσουμε να λάβουμε πρακτικά μέτρα.

Έχω να πω και κάτι άλλο. Η εκτελεστική εξουσία, η κυβέρνηση, και η νομοθετική εξουσία και η δικαστική εξουσία πρέπει να αναλάβουμε τις ευθύνες μας. Πρέπει να αποδοθεί δικαιοσύνη και να προσαφθούν ενώπιον της δικαιοσύνης οι ένοχοι της κατάντιας μας της σημερινής, της οικονομικής, και οι εντός Κύπρου και οι εκτός Κύπρου.

Αγαπητοί φίλοι,

Η ανεύρεση των υδρογονανθράκων τελικά είναι ευλογία ή κατάρα; Αυτό εξαρτάται από τους χειρισμούς μας. Οι ξένοι όμως, που μας διαιρούν τόσα χρόνια και μας κρατούν διαιρεμένους, έχουν τη θέληση να την καταλήξουν κατάρρα, αν δεν είμαστε εμείς προσεκτικοί. Σ' αυτή την πατρίδα και οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι έδωσαν τη ζωή τους, για να είναι αυτή ελεύθερη. Επομένως, εμείς έχουμε δικαίωμα να είμαστε ιδιοκτήτες και αφέντες αυτού του τόπου. Στην πατρίδα μας την ευρωπαϊκή κινούνται όλες οι φυλές του κόσμου. Να μην αισθανόμαστε άσχημα και για τους Τουρκοκυπρίους, όταν αυτοί ζητούν. Πρέπει να έρτουμε τζιαι εμείς να σκεφτούμε λίγο διαφορετικά σ' αυτή τη φάση, ότι μας διατηρούν διαιρεμένους τα ξένα συμφέροντα με πολιτικές και χρηματοπιστωτικές αλχημείες. Νομίζω είναι καιρός να έρθουμε κοντά και Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι και, αν βλέπουμε στο τέλος της διαδικασίας των συνομιλιών για τη λύση του Κυπριακού μια ενωμένη πατρίδα με μια ιθαγένεια και μία διεθνή προσωπικότητα, μία κυριαρχία και πολιτική ισότητα, όπως τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών ορίζουν, για να ζούμε σε ασφάλεια, ειρήνη, αξιοπρέπεια και με προοπτική, τότε ας σκεφτούμε να φέρουμε κοντά και τους Τουρκοκυπρίους, να τους εισηγηθούμε να συνομιλήσουμε μαζί τους.

Και να δούμε και το τεράστιο θέμα των ημικρατικών οργανισμών, των οργανισμών κοινής ωφελείας. Η Αρχή Λιμένων, η Αρχή Ηλεκτρισμού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών σε μια μελλοντικά ενωμένη πατρίδα δε θα έχουν μέλλον και δε θα είναι οργανισμοί κοινωνικής ωφελείας; Ίδου πεδίο δόξης λαμπρό για όλους μας, για τις ηγεσίες ένθεν και ένθεν, για τις συντεχνίες ένθεν και ένθεν! Τα κόμματα να συζητήσουν και να αποδείξουν έμπρακτα τις προθέσεις τους όσον αφορά τα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, για να μπορούμε να βάλουμε και βάσεις για περαιτέρω καταστάσεις και για επίλυση προβλημάτων. Να έρθουν να συμβάλουν και αυτοί. Γιατί να τους ξεπουλήσουμε και να τους ιδιωτικοποιήσουμε, επειδή πράγματι έχουμε ανάγκη αυτή τη στιγμή από λεφτά; Να σκεφτούμε λίγο διαφορετικά. Να σκεφτούμε με την ιπποκράτεια λογική της πρόληψης. Δηλαδή εμβολιάζω, για να μην πάθω τη νόσο και, όταν έρθει η νόσος, δεν έχω κανένα πρόβλημα, γιατί έχω ήδη αντισώματα.

Να θέσουμε τις βάσεις για συνεκμετάλλευση του φυσικού πλούτου, αφού σε μια πατρίδα ενωμένη θα πρέπει να έχουν και να απολαμβάνουν όλοι οι πολίτες επί ίσοις όροις τα αγαθά της πατρίδας τους, όπου κι αν κατοικούν. Και με τη διάνοιξη και την ανοικοδόμηση των κατεχομένων εδαφών μας σίγουρα θα χτυπηθεί και η ανεργία και θα λυθεί το πρόβλημα των επενδύσεων. Αλλά αυτά όλα να γίνουν λογικά, για να έχουμε ίδιον όφελος όλοι, και Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι.

Επομένως, μετά τις διαπιστώσεις για τα αίτια και τους ενόχους της σημερινής μας κατάστασης, αγαπητοί συνάδελφοι, τόσο για το εθνικό μας πρόβλημα όσο και για την οικονομική κρίση, θα πρέπει να υπερβούμε επιτέλους τον εαυτό μας και να βάλουμε κάτω πρακτικά τα ζητήματα, αν προσβλέπουμε σε μια ενωμένη πατρίδα, για να μην παραμείνουμε έρμαιο των ξένων δυνάμεων και των εντός των πυλών τσιρακιών τους.

Ειδικό ρόλο μάλιστα έχουν να παίξουν και οι “μητέρες πατρίδες”, οι οποίες επιτέλους πρέπει να ανοίξουν τα μυαλά και τις αγκαλιές τους, για να μας δείξουν τη στοργή τους και ας αφήσουν πίσω τις όποιες πολιτικοϊστορικές διαφορές τους. Και πρέπει να κινηθούμε προς αυτή την κατεύθυνση!

Εξοπλίζουμε με δισ, για να επιβληθεί ο ένας του άλλου ή για εσωτερικές καταναλώσεις. Ας ξοδέψουν λίγα απ’ αυτά τα λεφτά, γιατί υπάρχουν τόσα προβλήματα, περιβαλλοντικά, υγείας, επιστημονικά ζητήματα, κοινωνικά, ναρκωτικά, εγκληματικότητα, μετανάστες, πολιτικοί πρόσφυγες, οικονομικοί πρόσφυγες, εμπόριο ανθρώπινης σάρκας, πείνα, φτώχεια, εξαθλίωση, ανεργία, αναλφαβητισμός που βασανίζουν το ανθρώπινο είδος, πάνω στα οποία μπορούμε και πρέπει να χτίσουμε βάσεις συνεργασίας μεταξύ μας, τόσο οι Έλληνες και οι Τούρκοι όσο και εμείς εντός της Κύπρου, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι.

Και μπορούμε να πρωτοπορήσουμε για όλο τον κόσμο. Αρκετός πόνος έχει ιστορικά φορτωθεί σ’ όλους, γιατί οι ρόζοι στις χούφτες των εργατών και το αίμα στις φλέβες τους, αγαπητοί συνάδελφοι, και το ξέρουμε όλοι μας, και ο ιδρώτας τους είναι ο ίδιος παντού, είτε Τούρκος είναι είτε Έλληνας είναι είτε Ελληνοκύπριος είτε Τουρκοκύπριος. Ας μην περιμένουμε λοιπόν κοιτάζοντας τα άστρα, αλλά ας χαμηλώσουμε τα βλέμματα στην πραγματικότητα, στο μέλλον των παιδιών μας, που η ελπίδα τους κρέμεται από εμάς.

Να ανοίξουμε και τις αεροπορικές μας συνδέσεις με το Βόλο, με τα νησιά της Ελλάδας και οπουδήποτε μπορούμε, για να αυξήσουμε και την είσοδο του τουρισμού.

Εύχομαι λοιπόν ευημερία για το λαό μας, ευημερία για όλη την οικουμένη και το 2014 να είναι έτος ειρήνης και οικονομικής ευμάρειας!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Σταυριανέ. Να ’στε καλά.

Ακολουθεί ο κ. Ανδρέας Μιχαηλίδης του ΔΗΣΥ, βουλευτής Λεμεσού.

Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προτού ξεκινήσω την ομιλία μου, θα ήθελα να ευχαριστήσω τη γενική διευθύντρια και το προσωπικό της Βουλής και ειδικά τις γραμματείες των επιτροπών που συμμετέχω για τη βοήθεια και στήριξη, ούτως ώστε να φέρουμε σε πέρας το κοινοβουλευτικό μας έργο, ειδικά αυτή τη δύσκολη περίοδο που όλοι περνούμε.

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού βρίσκει δυστυχώς τη χώρα μας στη χειρότερή της οικονομική κατάσταση! Παρ’ όλο που έχω έντονη και ξεκάθαρη άποψη -πολύ φιλότιμη η προσπάθεια της συναδέλφου κ. Χαραλαμπίδου προηγουμένως, η οποία έχει επιστρατευτεί τελευταία προς αυτή την κατεύθυνση- εντούτοις δεν είναι πρόθεσή μου να προβώ σε οποιαδήποτε αναφορά στους λόγους που φθάσαμε ως εδώ. Έναν κρατικό προϋπολογισμό συζητούμε -κακά τα ψέματα- διαφορετικό από οποιαδήποτε άλλη χρονιά, έναν κρατικό προϋπολογισμό που θα ήταν ανεύθυνο, αν δεν αντανάκλασε τη σημερινή ανάγκη για αισθητή μείωση των δημόσιων δαπανών, τη συγκράτηση του δημοσιονομικού ελλείμματος, τη μείωση του κόστους λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας, των διαχρονικών σπαταλών και της κακοδιαχείρισης των οικονομικών μας, καθώς και τη διόρθωση όλων αυτών των στρεβλώσεων της οικονομίας μας, που μας οδήγησαν στη σημερινή τραγική κατάσταση. Μια αποτίμηση μέσα από ειλικρινή αυτοκριτική θα μας βοηθήσει να βρούμε τους τρόπους να οδηγηθούμε αρχικά σε μια πορεία σταθεροποίησης και στη συνέχεια να επιτύχουμε την πολυπόθητη επανεκκίνηση της οικονομίας. Παρ’ όλο που δέχεται πυρά από πολλές κατευθύνσεις, θα ήθελα να συγχαρώ θερμά τον Υπουργό Οικονομικών και το επιτελείο του, γιατί ανέλαβε σε αυτή την κρίσιμη περίοδο και περνά τις εξετάσεις με σχεδόν άριστα!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να μου επιτρέψετε να αναφερθώ στους προϋπολογισμούς όπως τους μελετήσαμε, αναλύσαμε και συζητήσαμε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Άμυνας, Συγκοινωνιών και Εμπορίου, στις οποίες έχω την τιμή να συμμετέχω, και ευχαριστώ θερμά τους προέδρους και τα μέλη των επιτροπών για τη συνεργασία.

Τα προβλήματα της Εθνικής Φρουράς δεν πρέπει να αποτελέσουν πλατφόρμα μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων και αντιπαραθέσεων, αλλά απαιτείται η συνεργασία όλων μας, για να κερδηθεί και πάλι η

εμπιστοσύνη των πολιτών και να ανυψωθεί το ηθικό των στελεχών και οπλιτών της. Τα μέλη της επιτροπής Άμυνας βιώνουμε καθημερινά τις μεγάλες προσπάθειες του Υπουργού Άμυνας και της ηγεσίας του ΓΕΕΦ για αναδιοργάνωση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό του στρατεύματος. Και, ναι, συνάδελφε Πανίκο Σταυριανέ, η μείωση της θητείας είναι μια απόλυτη υποχρέωση και δέσμευσή μας! Θεωρούμε ότι ο υπό εξέταση προϋπολογισμός της άμυνας για το 2014 επιτρέπει στην Εθνική Φρουρά να διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα επιχειρησιακής ετοιμότητας και μαχητικής ικανότητας, αλλά και να αποτελέσει το υπόβαθρο, για να οδηγηθούμε προς το βασικό στόχο της δημιουργίας ευέλικτου και ημιεπαγγελματικού στρατού. Ένας προϋπολογισμός ο οποίος δίνει στο αξιόμαχο της Εθνικής Φρουράς τη δυνατότητα να ανταποκριθεί στις εξελίξεις, αλλά και στις νέες προκλήσεις των Τούρκων όσον αφορά την επιτήρηση της ΑΟΖ.

Η επιβεβλημένη οικονομική περισυλλογή δεν άγγιξε σε καμιά περίπτωση τη διαδικασία καταστροφής παλιών και επικίνδυνων πυρομαχικών, που δυστυχώς συγκεντρώθηκαν για πάρα πολλά χρόνια με τόσο μεγάλο κίνδυνο. Καμιά απολύτως εξοικονόμηση για το συγκεκριμένο ζήτημα! Δεν παίζουμε με τις ζωές των οπλιτών και στελεχών μας! Τα προτεινόμενα κονδύλια επιτρέπουν να υλοποιηθεί η στρατηγική με την κατασκευή σύγχρονων αποθηκών τύπου "igloo" για ασφαλή αποθήκευση πυρομαχικών, κατασκευή χημείου. Δυστυχώς, το πάθημα, που είχε τραγικά αποτελέσματα, φαίνεται ότι μας έγινε όντως μάθημα! Θα ήθελα να συγχαρώ τον Υπουργό Άμυνας γι' αυτή την προσπάθεια, η οποία πρέπει να ομολογήσουμε ότι ξεκίνησε από την προηγούμενη διεύθυνση, διοίκηση του υπουργείου.

Είναι λογικό, αγαπητοί συνάδελφοι, η οικονομική κατάσταση που βιώνει η χώρα μας αναπόφευκτα να έχει επηρεάσει τους σχεδιασμούς και τα αναπτυξιακά έργα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, αλλά, όπως είπε ο αγαπητός φίλος Τάσος Μητσόπουλος, «μπορεί να κουρευτήκαν οι πιστώσεις του υπουργείου μας, αλλά δεν κουρευτήκαν τα όνειρά μας»! Ο προτεινόμενος προϋπολογισμός επιτρέπει στο υπουργείο να εδραιώσει το νέο σύστημα δημοσίων συγκοινωνιών, να εφαρμόσει το στρατηγικό σχεδιασμό οδικής ασφάλειας, να αναδείξει την Κύπρο ως ένα αξιόπιστο διεθνές ναυτιλιακό κέντρο, να διατηρήσει την ασφάλεια των πτήσεων στον τομέα των αερομεταφορών σε υψηλά επίπεδα και να συνεχίσει τη δυναμική προώθηση της πολιτικής των ανοικτών αιθέρων.

Είναι με μεγάλη ικανοποίηση που παρατηρούμε επιτέλους τον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Σαϊττά να βρίσκεται στις προτεραιότητες του υπουργείου με ένα προς έγκριση κονδύλι των €3,2 εκατομ. για την προκήρυξη προσφορών για την επόμενη χρονιά, εκ των οποίων οι €700.000 αποτελούν συγχρηματοδότηση από την ΕΕ ως μέρος των στόχων του Εθνικού Προγράμματος Δράσης για τη Στρατηγική 2020. Ένα τάλαιπωρομένο έργο το οποίο, βάσει παλαιών κυβερνητικών εξαγγελιών οι οποίες έμειναν στα συρτάρια, θα ολοκληρωνόταν εντός του 2013. Ένα αναγκαίο έργο για την επαρχία της Λεμεσού, το οποίο θα δώσει μια νέα πνοή στην ύπαιθρο και θα εξυπηρετήσει τη σύνδεση των αστικών κέντρων με τις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές. Ο νέος υπουργός, τον οποίο και συγχαίρω, προώθησε το συγκεκριμένο έργο με μεθοδικότητα, αφού πρώτα επίλυσε με αποφασιστικότητα και το χρόνο πρόβλημα με την επιδιόρθωση της επικίνδυνης γέφυρας του Ζυγού στην Άλσασα, ενός έργου που θα στοιχίσει €3 εκατομ., αφού για χρόνια οι εκκλήσεις τόσο οι δικές μας, αλλά και των κοινοτικών συμβουλίων της περιοχής δυστυχώς κατέληγαν σε ώτα μη ακουόντων!

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Ενέργειας είναι και πιο σημαντικός για το άμεσο μέλλον και την αναπτυξιακή πορεία της πατρίδας μας. Χαιρετίζω τις συνεχείς προσπάθειες του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Υπουργού Ενέργειας για προσέλκυση νέων επενδύσεων από το εξωτερικό και αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων. Στις σημερινές τραγικές συνθήκες ένας προϋπολογισμός αυξημένος αποδεικνύει την πολιτική βούληση και αποφασιστικότητα της κυβέρνησης για ανάπτυξη και επανεκκίνηση της οικονομίας, με την αύξηση να εντοπίζεται εξ ολοκλήρου στις αναπτυξιακές δαπάνες. Ένας προϋπολογισμός ο οποίος είναι έτοιμος να διασφαλίσει την ανάπτυξη των απαραίτητων ενεργειακών υποδομών.

Συνεχίζεται η κρατική στήριξη στις προσπάθειες του υπουργείου για περαιτέρω διεύθυνση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, φίλε Γιώργο, στην ηλεκτροπαραγωγή με την εγκατάσταση εμπορικών και οικιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων και είμαστε αισιόδοξοι ότι ο στόχος συνεισφοράς των ΑΠΕ στο 13% μέχρι το 2020 θα επιτευχθεί. Η μείωση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας είναι μονόδρομος!

Ενεργότερη εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στην κατασκευή έργων ανάπτυξης και υποδομής, μιας πετυχημένης συνταγής, όπως μας απέδειξαν η κατασκευή της μαρίνας Λεμεσού και των Διεθνών Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου. Παράλληλα, προωθείται μεταξύ άλλων η δημιουργία τεχνολογικού πάρκου, καζίνων επιπέδου και γηπέδων γκολφ! Είναι με μεγάλη ικανοποίηση που παρατηρούμε τις προσπάθειες τόσο του Προέδρου, αλλά και του υπουργείου όσον αφορά τα ευρωπαϊκά κονδύλια να έχουν στεφθεί με επιτυχία, αφού κι επίσημα έχει εγκριθεί περαιτέρω αύξηση €200 εκατομ. για τα ευρωπαϊκά προγράμματα, ενώ η συμμετοχή της Ευρώπης σε συγχρηματοδοτούμενα έργα στην Κύπρο αυξήθηκε στο 95%.

Θα ήταν παράλειψή μου να μην αναφερθώ ως επίτροπος αθλητισμού του Δημοκρατικού Συναγερμού στην αυταρξία ενός ποδοσφαιρικού γηπέδου στην πόλη της Λεμεσού. Εν έτει -σε λίγες ημέρες, φίλε Πρόεδρε- 2014 η συμπρωτεύουσα με τρεις ιστορικές ομάδες στην πρώτη κατηγορία χωρίς ένα σύγχρονο γήπεδο με ευρωπαϊκές προδιαγραφές! Και η στιγμή αυτή είναι τώρα! Τώρα που ομοφωνούν όλοι οι φορείς της Λεμεσού και τα τρία σωματεία. Τώρα που ζήσαμε μέσα από τη συμμετοχή δύο ομάδων μας σε ομίλους

ευρωπαϊκών διοργανώσεων την απώλεια εσόδων εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ και την ταλαιπωρία των συμπολιτών μας με αυξημένα έξοδα μεταφοράς σε άλλη πόλη.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα από το βήμα της Βουλής να κάνω έκκληση προς όλους τους αρμόδιους φορείς -φίλε Αδάμο- για ένα θέμα που καίει κυριολεκτικά τη Λεμεσό και δεν είναι άλλο από την υλοποίηση ογκολογικού κέντρου και ακτινοθεραπευτικής μονάδας. Κύριε Υπουργέ Υγείας, αν μας ακούτε, δε ζητάμε, δε διεκδικούμε. Απαιτούμε! Τα τελευταία χρόνια οι Λεμεσιανοί ήταν ασθενείς δεύτερης κατηγορίας, όπως και της Πάφου, για να είμαστε ειλικρινείς. Ευθυνόμαστε κι εμείς που το επιτρέψαμε, που το ανεχτήκαμε. Ως τότε οι καρκινοπαθείς της Λεμεσού και της Πάφου θα ταλαιπωρούνται μαζί με τις οικογένειές τους για μετάβαση στην πρωτεύουσα για θεραπεία;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Παρακαλώ, Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Μιχαηλίδη.

Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Δεν τους αρκεί το μαρτύριο της ασθένειάς τους, πρέπει να υποβάλλονται σε επιπλέον σωματική και ψυχική ταλαιπωρία; Οι επιστημονικές μελέτες καταδεικνύουν ξεκάθαρα πως οι ανάγκες αφορούν τις πόλεις Λεμεσού και Πάφου, το 40% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Θεωρούμε ότι θα πρέπει το κέντρο αυτό να τοποθετηθεί ως μέγιστη προτεραιότητα του υπουργείου για το 2015. Ο σχεδιασμός να ξεκινήσει αμέσως.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε πολύ δρόμο ακόμη να διανύσουμε. Οφείλουμε να δώσουμε στους νέους μας, στους νέους επιστήμονες, στους ανέργους, στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στα παιδιά μας ελπίδα και πάλι. Οι προκλήσεις είναι μεγάλες. Οι ευθύνες ακόμη μεγαλύτερες. Εμείς ενώνουμε δυνάμεις. Το λέμε και το εννοούμε και θα τα καταφέρουμε!

Καλά Χριστούγεννα και θα σας δούμε από χρόνου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επίσης, κύριε Μιχαηλίδη. Σας ευχαριστούμε πολύ.

Παρακαλώ τώρα την κ. Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις να προσέλθει στο βήμα.

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός του 2014 είναι ο πρώτος μνημονιακός προϋπολογισμός και ο πρώτος προϋπολογισμός της κυβέρνησης του κ. Αναστασιάδη. Μπορεί να χαρακτηριστεί ως προϋπολογισμός λιτότητας και ύφεσης. Ο προϋπολογισμός της υγείας για το 2014 έχει μειωθεί κατά 10% και αναμένουμε ότι για τα επόμενα δύο χρόνια θα είναι ακόμα πιο μειωμένος. Κατανοούμε τις δύσκολες συνθήκες στις οποίες καταρτίστηκε αυτός ο προϋπολογισμός, αλλά δεν κατανοούμε τον υπέρμετρο ζήλο που επέδειξε η κυβέρνηση Αναστασιάδη, ώστε να αποκοπούν €626 εκατομ. αντί του ποσού των €260 εκατομ. που ζητούσε η τρόικα! Ακόμα κάτι που δεν κατανοούμε είναι οι τεράστιες αποκοπές στον τομέα της υγείας, της παιδείας και των κοινωνικών παροχών! Πλέον είναι αποδεδειγμένο και στοιχειοθετημένο με έρευνες ότι οι αποκοπές λιτότητας στον τομέα της υγείας επιφέρουν μεγαλύτερο κόστος στο κράτος και την κοινωνία. Βάσει έρευνας, εάν ένας επενδύσει €1 στον τομέα της υγείας, θα κερδίσει €3.

As μιλήσουμε όμως πιο συγκεκριμένα: Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας το 2014 είναι μειωμένος κατά €56 εκατομ. περίπου. Τη μερίδα του λέοντος στις αποκοπές στις τακτικές δαπάνες έχουν οι κοινωνικές παροχές, η αποστολή ασθενών στο εξωτερικό και οι χορηγίες. Είναι εμφανές ότι αυτή η μείωση μπορεί να αποβεί θανατηφόρα για κάποιους μη κυβερνητικούς οργανισμούς που προσφέρουν θεραπευτική ή ψυχολογική στήριξη στα μέλη του, για παράδειγμα το ιατρικό κέντρο "Αροδαφνούσα", ο Σύνδεσμος Ατόμων Κατά Πλάκας Σκλήρυνσης, ο Αντιρευματικός Σύνδεσμος, των παραπληγικών, των τυφλών, καθώς και πολλών άλλων. Η μείωση αυτή επηρεάζει και το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο, που προληπτικά και θεραπευτικά προγράμματά του τίθενται σε αδράνεια. Αγαπητοί συνάδελφοι, είναι καλά να γνωρίζουμε ότι στην Ελλάδα το 2013 είχαμε αύξηση 53% των φορέων του είτζ ανάμεσα στους χρήστες. Ένας από τους λόγους; Ο

τερματισμός του προγράμματος δωρεάν χορήγησης συρίγγων μίας χρήσης! Τι κοστίζει περισσότερο, μία σύριγγα ή μια ατέρμονη θεραπεία; Αύξηση των φορέων του έιτζ βλέπουμε και στη χώρα μας δυστυχώς!

Όσον αφορά τις αναπτυξιακές δαπάνες, διερωτόμαστε ποια ανάπτυξη μπορεί να επιτευχθεί, όταν έχει επιβληθεί μείωση 30% σε σύγκριση με πέρσι! Ενώ συμπεριλαμβάνονται στον προϋπολογισμό μεταξύ άλλων το Κέντρο Υγείας της Γεροσκήπου, γνωρίζουμε ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων το έχει παγοποιήσει. Ενώ μιλούμε για καρδιοχειρουργική κλινική στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού, διερωτόμαστε πώς θα λειτουργήσει χωρίς προσωπικό. Στη συνέχεια μιλούμε για επέκταση της Μονάδας Αιμοκάθαρσης στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Πώς θα λειτουργήσει, αφού η συμφωνία για ενοικιαγορά των μηχανημάτων έληξε; Και σίγουρα διερωτόμαστε γιατί δε συμπεριλήφθησαν στον προϋπολογισμό του 2014 τα ακτινοθεραπευτικά Λευκωσίας και Λεμεσού, τα οποία είχαν εγκριθεί στον περσινό προϋπολογισμό! Μήπως οι αναφορές του Υπουργού Υγείας και του κυβερνώντος κόμματος ότι δεν εγκαταλείπουν το έργο είναι κούφια λόγια; Ας δείξουμε σεβασμό στους χιλιάδες καρκινοπαθείς συνανθρώπους μας, που συνεχίζουν να ταλαιπωρούνται.

Για να προλάβω τυχόν ερωτήματα από τους εκ δεξιών συναδέλφους του τύπου «πώς θα κάναμε ανάπτυξη στον τομέα της υγείας μέσα σ' αυτές τις συνθήκες;», θα ήθελα να αναφέρω ότι τα €22 εκατομ. που θα εισπραχθούν από τα τέλη εγγραφής των ασθενών και τα €30 εκατομ. της εισφοράς των δημοσίων υπαλλήλων για ιατρική περίθαλψη θα επανέρχονταν πίσω και θα επενδύονταν στον τομέα της υγείας. Τώρα όμως τι γίνεται; Όλα αυτά τα έσοδα συν €23 εκατομ. από άλλες χρεώσεις και €56 εκατομ. που έχουν αποκοπεί από το φεινό προϋπολογισμό, δηλαδή ένα σύνολο €131 εκατομ. από τον τομέα της υγείας, πηγαίνουν στο ταμείο του κράτους για άλλους σκοπούς. Ε, λοιπόν, αν χρησιμοποιούσατε και τα μισά ακόμα από τα €131 εκατομ., τότε θα είχαμε και ακτινοθεραπευτικά στη Λευκωσία και Λεμεσό και επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας, που σταμάτησε, αλλά και πραγματική ανάπτυξη.

Το επόμενο σημείο στο οποίο θέλω να σταθώ είναι η ανάγκη επανεξέτασης και τροποποίησης της νομοθεσίας για τους κανονισμούς που αφορούν τα τέλη εγγραφής των ασθενών και τα νοσήλια στα δημόσια νοσηλευτήρια. Συνάδελφοι, είμαι σίγουρη ότι καθημερινά όλοι μας ερχόμαστε αντιμέτωποι με τα προβλήματα αυτών των ανθρώπων, ιδιαίτερα των συνταξιούχων, που οι περισσότεροι παίρνουν συντάξεις πείνας. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που ακόμα και εκείνα τα €3 εγγραφής σε γενικό γιατρό δεν τα έχουν! Είναι απαράδεκτο να τους ζητούμε -και πιθανό παράνομο- τέλη εγγραφής σε γενικό γιατρό για εκτέλεση των επαναλαμβανόμενων συνταγών τους! Και φανταστείτε τι ποσό θα χρειαστεί να πληρώσει ένας ασθενής που δεν έχει το μέσο μεταφοράς του στο νοσοκομείο για εξέταση, που καλείται να πληρώσει ασθενοφόρο, οδηγό, νοσηλεύτη, τέλη εγγραφής, αναλύσεις και φάρμακα!

Ακόμα κάτι που θέλω να υπογραμμίσω σ' αυτή την παράγραφο είναι το τι συμβαίνει με τους νεαρούς φοιτητές μας. Και εξηγούμαι: Η κυβέρνηση τους απέκοψε τη δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, με αποτέλεσμα χιλιάδες φοιτητές του εξωτερικού να μένουν χωρίς την ευρωπαϊκή κάρτα νοσηλείας, η οποία είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εγγραφή τους στα πανεπιστήμια. Το γεγονός αυτό τους ανάγκασε να αποταθούν σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, που κάποιες φορές απαιτούν €3.000-4.000 για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Αντιλαμβανόμαστε όλοι πως κάποιος φοιτητής δεν έκαμαν την εγγραφή τους στα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Για όλα αυτά απαιτείται διάλογος με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τον πληθυσμό αυτό, σύνεση και συνεργασία όλων των κομμάτων αλλά κύρια αποφασιστικότητα για αλλαγές με κατεύθυνση τη βοήθεια και ευημερία των ευπαθών ομάδων.

Πέραν των προβλημάτων των ασθενών, γνωρίζουμε πολύ καλά όλοι μας και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας. Σήμερα αυτοί οι άνθρωποι καλούνται να καλύψουν σε εικοσιτετράωρη βάση όλες τις απαιτήσεις της δουλειάς τους. Πώς είναι δυνατό να ερχόμαστε ως κράτος να ζητούμε από αυτούς τους ανθρώπους που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας αποκοπή πέραν του 50% των επιδομάτων; Και στο κάτω κάτω είναι κεκτημένο δικαίωμα των εργαζομένων ο καθένας να αμείβεται για την εργασία του! Η πολιτική της κυβέρνησης ακόμα και στο θέμα των αμοιβών οδηγεί το επιστημονικό προσωπικό σε έξοδο από τα κρατικά νοσηλευτήρια και, παρ' όλες τις φιλότιμες προσπάθειες που καταβάλλονται από όλους, θα οδηγηθούμε σε μείωση του επιπέδου φροντίδας υγείας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όλοι πιστεύουμε ότι το ΓΕΣΥ είναι η διέξοδος στην επίλυση των διαχρονικών προβλημάτων. Βλέποντας τις ενέργειες που κάνει ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας, αλλά και το Υπουργείο Υγείας μάζα αφήνουν ελπίδες αισιοδοξίας ότι επιτέλους θα δούμε αυτό το ΓΕΣΥ.

Λόγω χρόνου αφήνω κάποια σημεία πίσω και κλείνω την ομιλία μου, αγαπητοί συνάδελφοι, με την ελπίδα ότι η φωνή απόγνωσης του λαού θα φτάσει και στα αφτιά των κυβερνώντων και με την ελπίδα ότι θα προβληματιστούμε και θα παραδειγματιστούμε από τα βιώματα των λαών των άλλων χωρών που βρίσκονται σε μνημόνιο και ότι θα δούμε σοβαρά όλες τις μελέτες, θα δούμε σοβαρά τα τόσα παραδείγματα και τα τόσα στοιχεία, ακόμα και την αύξηση των αριθμών των αυτοκτονιών μέσα σ' αυτές τις συνθήκες, θα σταματήσουμε να επιμένουμε στην αυστηρή λιτότητα και στην αύξηση της ανεργίας, αλλά και στην έλλειψη ανάπτυξης.

Λοιπόν, βάλτε φρένο επιτέλους, για να μη φτάσουμε στο τέλος στο χείλος του γκρεμού! Όταν συζητούμε για την υγεία, πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι είναι δικαίωμα του καθενός μας και τη θέλουμε τώρα και όχι σε κάποια χρόνια. Οι λύσεις πρέπει να είναι άμεσες. Δεν έχουμε το δικαίωμα στο όνομα της όποιας κρίσης και εξοικονόμησης να θυσιάσουμε το αγαθό της υγείας. Μπορούμε να διεκδικήσουμε τα πάντα, αν είμαστε υγιείς και ζωντανοί!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία Στέλλα Δημητρίου.

Καλώ την κ. Αθηνά Κυριακίδου του ΔΗΚΟ, βουλευτίνα Λεμεσού, να προσέλθει στο βήμα.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η φεινή συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού πραγματοποιείται κάτω από πρωτοφανείς οικονομικές συνθήκες για τον τόπο μας. Η κοινωνία μας βρίσκεται αντιμέτωπη με την ανεργία, την ανέχεια, τα κοινωνικά παντοπωλεία, βιώνοντας εφιαλτικές στιγμές. Κάτω από αυτές τις περιστάσεις έχουμε υποχρέωση να δράσουμε υπεύθυνα και συλλογικά, αλλά και με ειλικρίνεια έναντι του λαού μας.

Είναι πραγματικότητα πως ο πρώτος μνημονιακός προϋπολογισμός είναι προϋπολογισμός λιτότητας, χωρίς ανάπτυξη, με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος. Είναι επίσης πραγματικότητα πως τα λάθη και οι παραλείψεις της προηγούμενης κυβέρνησης, παρά τις έγκαιρες προειδοποιήσεις μας, η αλόγιστη συμπεριφορά που επέδειξε ο τραπεζικός τομέας τα τελευταία χρόνια και ο ανεπαρκής εποπτικός έλεγχος δημιούργησαν το εκρηκτικό εκείνο μείγμα που ανατίναξε την κυπριακή οικονομία.

Όλα αυτά οδήγησαν την προηγούμενη κυβέρνηση να αποταθεί τον Ιούνιο του 2012, στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας για παροχή βοήθειας και αναπόφευκτα στο Μνημόνιο Συναντίληψης και στην αποδοχή δυσβάστακτων όρων, παρά τις προσπάθειες που έγιναν από τη νέα κυβέρνηση για βελτίωσή του.

Κάτω από αυτά τα δεδομένα, πρώτιστο καθήκον της κυβέρνησης είναι η άντληση ξένων κεφαλαίων, προκειμένου να δώσουμε ώθηση στην ανάπτυξη, να αποδεσμευθούμε από το μνημόνιο το συντομότερο δυνατό και κατ' επέκταση να οδηγηθούμε στην έξοδο από την οικονομική κρίση.

Την ίδια ώρα έχουμε μπροστά μας ένα μεγάλο στοίχημα. Σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να επιτρέψουμε την ατιμωρησία. Όσοι ήδη ευθύνονται για αυτή την τραγωδία πρέπει να οδηγηθούν ενώπιον της δικαιοσύνης και να τιμωρηθούν αυστηρά. Σε διαφορετική περίπτωση το περί δικαίου αίσθημα του λαού μας θα παραμείνει αδικαίωτο και οι πολιτικές ηγεσίες εκτεθειμένες. Και όλοι μας θα κριθούμε απ' αυτό!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως μέλος των επιτροπών Παιδείας και Υγείας της Βουλής θα αναπτύξω τις σκέψεις μου γύρω από τα θέματα που αφορούν τα υπουργεία αυτά, καθώς για τα άλλα υπουργεία θα αναφερθούν οι υπόλοιποι συνάδελφοι του κόμματός μου.

Αναντίλεκτα, ο τομέας της εκπαίδευσης μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στις προσπάθειες που καταβάλλονται για έξοδο από την οικονομική κρίση. Δυστυχώς, ο μακροχρόνιος πλέον στόχος για μια ουσιαστική και ωφέλιμη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν έχει ακόμα επιτευχθεί.

Στο λίγο χρόνο που έχουμε στη διάθεσή μας, θα ήθελα να επισημάνω τρία σημεία τα οποία κάτω από τις σημερινές συνθήκες θεωρώ πολύ σημαντικά: Το πρώτο αφορά την ουσιαστική αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης, το δεύτερο την αναβάθμιση του παρεχόμενου του επαγγελματικού προσανατολισμού και το τρίτο την εισαγωγή εθνικών επιπέδων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Σε σχέση με την τεχνική εκπαίδευση πρώτα από όλα χρειάζεται να παραμερισθούν τα στερεότυπα που λειτουργούν εις βάρος της τεχνικής εκπαίδευσης, με αποτέλεσμα να εμποδίζουν την ουσιαστική αναβάθμισή της. Η ανάπτυξη της τεχνικής εκπαίδευσης μπορεί να λειτουργήσει προς όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας ως τροφодότης στην παραγωγική διαδικασία.

Παράλληλα με την τεχνική εκπαίδευση απαιτείται η παροχή επικαιροποιημένου επαγγελματικού προσανατολισμού προς τους νέους μας. Είναι αυτονόητο ότι ο κάθε νέος δικαιούται να επιλέξει το μέλλον που ο ίδιος επιθυμεί, όμως η πολιτεία οφείλει να τον ενημερώνει έγκαιρα και έγκυρα για τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας και για τις επαγγελματικές προοπτικές του κλάδου στον οποίο επιλέγει να επενδύσει το μέλλον του. Τόσο οι μαθητές όσο και οι φοιτητές και οι οικογένειές τους έχουν δικαίωμα να

γνωρίζουν έγκαιρα και ρεαλιστικά τις πραγματικές πιθανότητες απορρόφησής τους σε κάθε επάγγελμα και να ενημερώνονται για τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας τόσο σε τοπικό όσο και σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Επιπρόσθετα, είναι αναγκαίο να γίνει χαρτογράφηση και αναδιαμόρφωση της ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης, ώστε να δώσουμε στους νέους μας τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα τους δώσουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας, ώστε να σταματήσουμε να παράγουμε ανέργους.

Όσον αφορά το ζήτημα της εισαγωγής εθνικών επιπέδων, τα πρόσφατα κακά αποτελέσματα των μαθητών μας στο διαγωνισμό PISA φανερώνουν την αναγκαιότητα εισαγωγής δεικτών ποιότητας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Ο διαγωνισμός PISA αξιολογεί σε ποιο βαθμό οι μαθητές μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που έχουν αποκτήσει, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και να προσφέρουν στις σύγχρονες κοινωνίες. Η εισαγωγή λοιπόν δεικτών ποιότητας στην εκπαίδευσή μας θα μας προσφέρει τη δυνατότητα να γνωρίζουμε πού πραγματικά βαδίζουμε.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όσον αφορά τον τομέα της υγείας, φανήκαμε κατώτεροι των περιστάσεων! Για δεκατρία ολόκληρα χρόνια συζητούμε το ΓΕΣΥ και δεν επιδείξαμε την απαραίτητη πολιτική βούληση για εφαρμογή του. Για χρόνια ξοδεύαμε εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ σε μελέτες και δεν καταλήγαμε πουθενά. Χρειάστηκε δυστυχώς το μνημόνιο, προκειμένου να μπούμε σε ένα χρονοδιάγραμμα για εφαρμογή του το 2015.

Ο τομέας της δημόσιας υγείας έχει επιβαρυνθεί σε μεγάλο βαθμό λόγω της οικονομικής κρίσης, καθώς ολοένα και περισσότεροι συμπολίτες μας καταφεύγουν στα δημόσια νοσηλευτήρια για περίθαλψη, ενώ την ίδια ώρα τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης. Θεωρώ πως η συνύπαρξη ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στο χώρο της υγείας πρέπει να είναι αρμονική και συμπληρωματική, ιδιαίτερα τώρα που η οικονομική κρίση δημιουργεί ιδιαίτερες και επιπρόσθετες δυσκολίες στον τομέα της υγείας.

Η εφαρμογή λοιπόν του ΓΕΣΥ θα έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών, την ίση μεταχείριση των πολιτών και την παροχή ίσων ευκαιριών πρόσβασης σε υψηλό επίπεδο ιατρικής φροντίδας, ενώ την ίδια ώρα θα επιτευχθεί περιορισμός των συνεχών αυξήσεων στις δαπάνες για την υγεία, αλλά και εξοικονομήσεις για τους ίδιους τους πολίτες. Πολύ φοβάμαι όμως πως, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλουμε, θα δυσκολευτούμε να αποφύγουμε την υποβάθμιση της υγείας και της παιδείας ένεκα της οικονομικής κρίσης.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στις δύσκολες στιγμές που περνά ο τόπος μας πρέπει να αφήσουμε πίσω μας αυτά που μας χωρίζουν και με κοινό παρονομαστή το καλό της πατρίδας να ενώσουμε τις δυνάμεις μας και να δράσουμε με συνέργεια προς όφελος του λαού μας. Έχουμε υποχρέωση να ανοίξουμε το δρόμο της συμφιλίωσης, της συναίνεσης και της αλληλεγγύης. Από μας εξαρτάται!

Σας εύχομαι καλά Χριστούγεννα και καλό νέο έτος!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία Κυριακίδου.

Τώρα καλώ τον κ. Αντρέα Καυκαλιά του ΑΚΕΛ, βουλευτή επαρχίας Λεμεσού, να προσέλθει στο βήμα.

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Επιτρέψτε μου πρώτα να κάνω δύο σχόλια σε σχέση με τα όσα ανέφερε χθες ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού στην ομιλία του και σχετίζονται με τα θέματα παιδείας. «Είναι λάθος», είπε ο κ. Νεοφύτου, «που δε δεχτήκαμε την αύξηση των ωρών διδασκαλίας των εκπαιδευτικών». Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, να θυμίσω, δήλωσε κατ' επανάληψη ότι έδωσε μάχες, για να αποτραπεί κάτι τέτοιο, και κατάφερε να πείσει την τρόικα. Δεν έχει όμως, απ' ό,τι φαίνεται, πείσει τους τροϊκανότερους της τρόικας! Επί της ουσίας μια τέτοια εξέλιξη θα σήμαινε απώλεια εκατοντάδων θέσεων εργασίας και προσθήκη εκατοντάδων συμβασιούχων εκπαιδευτικών στο μακρύ κατάλογο της ανεργίας.

Στιγμάτισε επίσης το γεγονός, όπως και η κ. Αθηνά Κυριακίδου προηγουμένως, ότι, ενώ ξοδεύουμε πολλά στην παιδεία, δεν έχουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα. Να συμφωνήσω σε αυτό και να σημειώσω ότι η απάντηση δίνεται μέσα από τις ριζοσπαστικές αλλαγές που τροχοδρομήθηκαν στο εκπαιδευτικό σύστημα με την εφαρμογή της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Μην παγώσετε, κύριε Νεοφύτου, κυρία Κυριακίδου, τη διαδικασία και αφήστε την να προχωρήσει.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι νεοφιλελεύθερες προσεγγίσεις και συνταγές, οι απαιτήσεις των δανειστών μας, η συνθηκολόγηση ή και η ταύτιση πολλές φορές της κυβέρνησης με τις ισοπεδωτικές θέσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας, αλλά και μια σειρά πολιτικών αποφάσεων που έλαβε η κυβέρνηση ή επέβαλαν τα κόμματα της συγκυβέρνησης έχουν επιδράσει αρνητικά στο εκπαιδευτικό μας σύστημα και οδηγούν την εκπαίδευση σε δύσβατα μονοπάτια.

Ενδεικτικά να σημειώσουμε τα συσσωρευμένα προβλήματα που προκάλεσαν στα σχολεία η υποστελέχωση και οι αποφάσεις για παγοποίηση των προαγωγών και μη μονιμοποίηση αριθμού συμβασιούχων, καθώς επίσης και την αβεβαιότητα και σύγχυση που προκάλεσαν οι αποφάσεις και οι χειρισμοί της κυβέρνησης γύρω από τα αναλυτικά προγράμματα και την πορεία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Αναστάτωση και έντονη αντιπαράθεση δημιουργήθηκε και από την επιμονή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού να μη λαμβάνει υπόψη τις απόψεις των πολιτικών δυνάμεων και των εκπαιδευτικών οργανώσεων για διασφάλιση των υφιστάμενων εκπαιδευτικών σε ό,τι αφορά στο θέμα του καταλόγου διοριστέων.

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, όπως έχει κατατεθεί, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα που βιώνουμε σήμερα, αλλά ούτε και υποστηρίζει τις εξαγγελίες όλων ότι η παιδεία, η έρευνα και η καινοτομία αποτελούν βασικό πυλώνα ανάπτυξης της οικονομίας. Κατά τη διαδικασία συζήτησης του προϋπολογισμού στην επιτροπή Οικονομικών, υποβάλαμε ως ΑΚΕΛ μια σειρά ερωτημάτων τα οποία μέχρι και σήμερα, μέρα ψήφισής του προϋπολογισμού, δεν έχουν απαντηθεί. Συγκεκριμένα, συρρικνώνονται σε μεγάλο βαθμό οι αναπτυξιακές δαπάνες, με αποτέλεσμα όχι μόνο να αναστέλλεται ο οποιοσδήποτε προγραμματισμός για ανέγερση νέων σχολείων, αλλά και να τερματίζεται το πρόγραμμα αντισεισμικής αναβάθμισης των σχολικών κτιρίων.

Σε ένα άλλο επίπεδο, ο προϋπολογισμός που έχουμε μπροστά μας δε συναντά την ανάγκη για διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και δεν προστατεύει τον κοινωνικό ιστό στις εκπαιδευτικές μονάδες. Αντίθετα, επιδεινώνει το δείκτη της κοινωνικής ανισότητας. Το κονδύλι της μαθητικής πρόνοιας παραμένει καθηλωμένο στα ίδια επίπεδα με το 2013, ενώ ο αριθμός των μαθητών που χρειάζονται στήριξη έχει ήδη υπερδιπλασιαστεί. Ταυτόχρονα, οι πολιτικές αποφάσεις της κυβέρνησης για επιβολή κομιστρών επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο την κατάσταση. Δεν είναι λογικό και συνιστά πρόκληση, την ίδια στιγμή που ένας στους πέντε περίπου μαθητές δεν έχει να φάει, δεν έχει να ντυθεί, δεν έχει τη δυνατότητα για τον απαραίτητο σχολικό εξοπλισμό, το κράτος να ζητά από αυτά τα παιδιά να καταβάλλουν κόμιστρα, για να μεταβαίνουν στα σχολεία τους.

Αναφορικά με τη φοιτητική πρόνοια, σε μία περίοδο όπου αυξάνονται οι περιπτώσεις φοιτητών που τερματίζουν τις σπουδές τους λόγω οικονομικής δυσπραγίας, καταγράφονται μειώσεις που αγγίζουν συνολικά τα €9 εκατομ. Η εξαγγελία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού να διακόψει την παροχή κρατικών επιχορηγήσεων από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών και η απόφαση για ενοποίηση της φοιτητικής χορηγίας και του φοιτητικού πακέτου εντείνουν τις ανησυχίες μας. Η κατάργηση της δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής είναι ακόμα ένα βάρος που φορτώνεται στις πλάτες των φοιτητών και των οικογενειών τους, χωρίς να είναι σε θέση να το αντέξουν.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κουρεμένοι παρουσιάζονται και οι προϋπολογισμοί των τριών δημόσιων πανεπιστημίων συνολικά κατά €5,4 εκατομ. και αυτό τη στιγμή που στο μεν Πανεπιστήμιο Κύπρου λειτουργεί από φέτος η Ιατρική Σχολή, ενώ το ΤΕΠΑΚ, πέρα από το γεγονός ότι βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης, καλείται να καταβάλει και μεγάλα ποσά, για να καλύψει τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των εντεταγμένων καθηγητών. Παρατηρείται λοιπόν μια συνολική προσπάθεια υπόσκαψης του χαρακτήρα της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και “παράδοσης” της στα ιδιωτικά συμφέροντα, καθιστώντας την έτσι προνόμιο για τους λίγους.

Και δεν είναι μόνο οι πιο πάνω αναφορές που το καταμαρτυρούν τούτο. Πρόκειται από πλευράς του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κυβέρνησης για μια οργανωμένη, μεθοδευμένη προσπάθεια επαναλαμβανόμενων επιθέσεων. Να θυμίσω τις διαδοχικές δηλώσεις βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι «η δωρεάν παιδεία είναι λάθος, διότι, όταν δεν πληρώνεις, δε θεωρείς τη μόρφωση ως επένδυση, αλλά ως ένα κοινωνικό αγαθό». Να θυμίσω επίσης την προσπάθεια ανατροπής της απόφασης για ίδρυση και λειτουργία της Ιατρικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Να υπενθυμίσω ακόμα τις επιθέσεις που δέχτηκαν τα δημόσια πανεπιστήμια κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών τους στη Βουλή, τις προτάσεις νόμου που επέβαλαν για έλεγχο των συμβουλίων των πανεπιστημίων και τις θέσεις τους για κατάργηση προγραμμάτων σπουδών, χαρακτηρίζοντάς τα αχρείαστα. Τη διαχρονική αυτή θέση και πολιτική του Δημοκρατικού Συναγερμού καταδεικνύει και η κατάθεση της πρότασης νόμου που αφορά στη συγχώνευση της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου και της Σχολής Μηχανικής και Τεχνολογίας του ΤΕΠΑΚ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εν κατακλείδι, μια αναφορά για τον παραγκωνισμένο πολιτισμό. Στον προϋπολογισμό για τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες οι μειώσεις ξεπερνούν το 20%, €5 εκατομ., εξέλιξη που καθιστά τον πολιτισμό φτωχό συγγενή της κυβερνητικής πολιτικής και εύκολη λεία για εξοικονομήσεις. Μια κοντόφθαλμη πολιτική

προσέγγιση, αφού ο πολιτισμός σε συνθήκες οικονομικής κρίσης θα μπορούσε να προσεγγιστεί ως μέσο ανάπτυξης, μέσο διατήρησης της κοινωνικής συνοχής και εργαλείο κοινωνικής αλληλεγγύης.

Ενδεικτικό της ευαισθησίας που επιδεικνύει η κυβέρνηση και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προς τον πολιτισμό, την αξία του, την προσφορά του στην κοινωνία, αλλά και στους ίδιους τους δημιουργούς είναι ουσιαστικά η μη συμπερίληψη στους προϋπολογισμούς του 2014 κονδυλίου -υπάρχει συμβολική πρόνοια €10- για το μηνιαίο κατά χάριν επίδομα που δινόταν σε χαμηλοσυνταξιούχους ανθρώπους των γραμμάτων και των τεχνών. Η απόφαση της κυβέρνησης να παραχωρήσει για την περίοδο των γιορτών ένα μηνιαίο από τα δώδεκα που τους οφείλει για το 2013, αν και καλοδεχούμενη, δεν είναι αρκετή. Οι δημιουργοί μας δε ζητούν ελεημοσύνη, ζητούν την αξιοπρέπειά τους!

Σας ευχαριστώ.

Καλές γιορτές!

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Αντρέα Καυκαλιά τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικατέστησε στην έδρα η κ. Μαρία Κυριακού.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Καλώ το συνάδελφο Ευθύμιο Δίπλαρο για τη δική του παρουσίαση.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Από το βήμα αυτό έχουν ακουστεί πολλά και είμαι σίγουρος ότι θα ακουστούν ακόμη περισσότερα. Αυτό όμως που με στενοχωρεί είναι ο ξύλινος αντιπολιτευτικός λόγος, που δεν αποσκοπεί σε τίποτα άλλο από το να χαϊδέψει τα αφτιά των πολιτών. Όταν αυτός ο ξύλινος λόγος συνδέεται με το λαϊκισμό, αλλά και “τα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα”, τα ηχηρά συνθήματα, τότε σίγουρα έχουμε χάσει το στοιχείο της κοινωνίας και δε θα έπρεπε σε κανέναν από εμάς να αποτελεί έκπληξη η απαξίωση των πολιτών απέναντι στο πολιτικό σύστημα του τόπου στην πιο κρίσιμη καμπή της ιστορίας της πατρίδας μας.

Ξέρετε -και είναι πλέον ευρέως γνωστό- ότι οι δραματικές εξελίξεις του 2013 ήταν απότοκο μιας διαδικασίας που τα προηγούμενα μερικά χρόνια είχαν φέρει την Κυπριακή Δημοκρατία σε κατάσταση πτώχευσης με τα συνεπακόλουθα. Για του λόγου το αληθές και σε μια προσπάθεια αποκατάστασης της αλήθειας, απλά για να μην αιωρούνται εντυπώσεις, σημειώνω ότι από τον Ιούνιο του 2012 η χώρα μας επέλεξε να αντιμετωπίσει το πλήρες χρηματοδοτικό αδιέξοδο στο οποίο περιήλθε με πρόγραμμα βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Η απόφαση αυτή, χωρίς να ήταν επιλογή του κυπριακού λαού ή του εκλογικού σώματος, δεσμεύει έκτοτε τη Δημοκρατία. Στις 25 Ιουνίου του 2012 η χώρα μας υπέβαλε στον πρόεδρο του Eurogroup αίτημα για χρηματοοικονομική στήριξη από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Αυτό το αίτημα οδήγησε μετά από διαπραγματεύσεις στην προκαταρκτική συμφωνία και στο Μνημόνιο Συναντίληψης του Νοεμβρίου του 2012. Εδώ να σας θυμίσω ότι η κυπριακή οικονομία είχε αποκλειστεί από τις διεθνείς αγορές ήδη από το καλοκαίρι του 2011. Στη βάση εκείνου του μνημονίου εφαρμόζεται και σήμερα ένα πρόγραμμα διόρθωσης και αποκατάστασης με αναπόφευκτο επιτόμιο αυτής της προσπάθειας τον υποχρεωτικό περιορισμό των δαπανών του κράτους, με όλες τις συνέπειες που αυτό μπορεί να έχει στη γενικότερη κατανάλωση, αλλά και την οικονομική δραστηριότητα.

Λάθη και παραλείψεις ετών, η αναβλητικότητα, οι δογματισμοί από κάποιους έφεραν τη χώρα προ της χρεοκοπίας τον περασμένο Μάρτιο. Προς αποφυγή της πτώχευσης η κυβέρνηση Αναστασιάδη ανέλαβε καθήκοντα αποδεχόμενη το βαρύ φορτίο μιας δραστηκής και εντατικής διόρθωσης. Υπολογίζαμε πως θα παραλαμβάναμε καμένη γη, αλλά τελικά μας προέκυψε στάχτη. Εμείς δεν κλείνουμε τα μάτια και δεν κωφεύουμε στα αφτιά. Ομολογούμε ότι οι δυσβάστακτες συνέπειες αυτής της διόρθωσης που γίνεται τόσο στα οικονομικά του κράτους όσο και στη λειτουργία του ευρύτερου δημόσιου τομέα και στο τραπεζικό σύστημα βαραίνουν τον κυπριακό λαό, που ήδη έχει υποστεί θυσίες, αλλά ελπίζει -και δικαίως θα έλεγα- γιατί πλέον γνωρίζει πως караβοκύρης είναι ο άγιος ηγέτης Νίκος Αναστασιάδης. Άρα, οποιαδήποτε υπερφίαλη μεγαλοστομία, ειδικότερα από όσους είχαν την ευθύνη της διακυβέρνησης της χώρας τα τελευταία χρόνια, θα έπρεπε, το λιγότερο, να αποφεύγεται, ως ένδειξη σεβασμού και απολογίας προς όλους αυτούς που σήμερα στρέφονται στα μαζικά συσσίτια και αναζητούν βοηθήματα και ελεημοσύνες, προκειμένου να εξασφαλίσουν τον επιούσιο, προς τις χιλιάδες των άπορων πολιτών, αλλά και μαθητών, αλλά και προς όσους δυσκολεύονται για τα ελάχιστα.

Οποιαδήποτε πολιτική τοποθέτηση ή αντίθεση ή κριτική θα έπρεπε να είναι επαρκώς εμπεριστατωμένη και τεκμηριωμένη και αυτό όχι μόνο ως ένδειξη σωστού πολιτικού λόγου, αλλά και ως ένδειξη σεβασμού προς

τους εργαζόμενους, οι οποίοι υπό την απειλή της απόλυσης και της συμπερίληψής τους στους καταλόγους των ανέργων τυγχάνουν εκμετάλλευσης και άδικης μεταχείρισης. Επί δικής σας διακυβέρνησης, αγαπητοί συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, η ανεργία πενταπλασιάστηκε, ενώ τους δυο τελευταίους μήνες της παρούσας διακυβέρνησης έχει μειωθεί. Ζητούν κάποιοι και τα ρέστα και εύλογα μπορεί να διερωτηθεί κάποιος, αλήθεια, από ποιους.

Μίλησε συνάδελφος, η αγαπητή Στέλλα Μισιαούλη, για μείωση των κοινωνικών παροχών. Περίπου €200.000 δίνονταν το μήνα στους αιτητές πολιτικού ασύλου και απεκόπησαν. Αυτό ήταν κοινωνική παροχή; Ήταν αστόχευτη κοινωνική παροχή, που αντικαταστάθηκε και δικαίως αντικαταστάθηκε με τα κουπόνια. Τη φωνή του λαού, αγαπητέ συνάδελφε Άντρο Καυκαλιά, την ακούμε εμείς που κυβερνούμε. Αν άκουγαν και κάποιοι άλλοι αυτούς που προειδοποιούσαν από το 2008 και που βρίσκονται σε αυτή την αίθουσα, σήμερα δε θα οδηγούμασταν σε αυτό εδώ το κατάντημα.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν ωφελεί μια αχρείαστη αντιπαράθεση για τις ευθύνες, αλλά έπρεπε να δοθούν κάποιες απαντήσεις. Οι πολίτες γνωρίζουν πολύ καλά τις ευθύνες του καθενός μας. Εκείνο που χρειάζεται είναι όραμα, πίστη, αποφασιστικότητα και μεθοδικότητα, κάτι το οποίο αυτή η κυβέρνηση, ο Πρόεδρος, αλλά και τα συγκυβερνώντα κόμματα διαθέτουν. Άλλωστε, τα πρώτα μηνύματα από σειρά ενεργειών της κυβέρνησης αποδίδουν καρπούς. Η πρόσφατη αναβάθμιση από το διεθνή οίκο "Standard & Poor's", οι θετικές αξιολογήσεις των δανειστών μας, η μείωση των εκρών από τις τράπεζες, αλλά και το πλεόνασμα στα ταμεία του κράτους για το μήνα Νοέμβριο, όπως επίσης και τα καλύτερα από τα προβλεπόμενα αποτελέσματα του τελευταίου εξαμήνου μαρτυρούν του λόγου το αληθές. Δεν εφησυχάζουμε και δεν ωραιοποιούμε τα γεγονότα. Παίρνουμε δύναμη ως κυβέρνηση από τον πατριωτισμό της κοινωνίας, από το πείσμα του λαού μας για ένα ακόμη οικονομικό θαύμα και συνεχίζουμε ακόμη πιο δυνατά, ενώνοντας δυνάμεις, όπου μπορούμε, στηρίζοντας τον Πρόεδρο Αναστασιάδη και την κυβέρνησή του.

Σημαντικό ρόλο για την αναδιάρθρωση της κυπριακής οικονομίας θα παίξει τόσο η μεταρρύθμιση του ευρύτερου δημόσιου τομέα όσο και η αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας στην ευρύτερη οικονομία. Η εφαρμογή μιας μεταρρύθμισης του δημόσιου τομέα, όπως συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα διακυβέρνησης του Προέδρου Αναστασιάδη, θα είναι μεγάλης σημασίας για την έξοδο από την ύφεση και την άρση του αδιεξόδου. Η Κύπρος σήμερα χρειάζεται μεταρρυθμίσεις, τομές και αλλαγές που θα δώσουν ένα πραγματικό πρότυπο ανάπτυξης και δημιουργίας. Καλούμαστε να πράξουμε μέσα σε μερικούς μήνες όλα όσα δεν έγιναν δεκαετίες πριν. Να πατάξουμε ακόμα τη γραφειοκρατία και να μη χαριστούμε στη διαφθορά και στον εύκολο πλουτισμό.

Μέσα στο πλαίσιο αυτό βάση και προϋπόθεση για ένα στέρεο και υγιές αύριο είναι ο εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Η προσπάθεια αυτή έχει ξεκινήσει με κορωνίδα την αναβάθμιση του συστήματος διορισμού των εκπαιδευτικών. Μια προσπάθεια η οποία έχει προκαλέσει, ως αναμενόταν άλλωστε, σωρεία αντιπαραθέσεων και συζητήσεων ανάμεσα στις εμπλεκόμενες πλευρές. Αυτό είναι όμως και το ζητούμενο σε κάθε διαδικασία μεταρρύθμισης, προκειμένου αμφότερες πλευρές να καταλήξουν στο αποτέλεσμα το οποίο θα είναι προς όφελος όχι των οποιωνδήποτε κατεστημένων, αλλά προς όφελος της ίδιας της εκπαίδευσης.

Επαναλαμβάνω με τον πλέον ξεκάθαρο και κατηγορηματικό τρόπο ότι σωστό και επιβεβλημένο πρέπει να είναι η εξείρεση όλων των εκπαιδευτικών που παρακολούθησαν το πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης και, όταν μονιμοποιηθούν κατά βαθμίδα και κατά ειδικότητα όσοι υπηρετούν επί συμβάσει, τότε να αρχίσουν να εφαρμόζονται οι τροποποιήσεις του νέου σχεδίου. Κανείς απ' όσους ήδη εργάζονται δε θα πρέπει να θυματοποιηθεί. Χαιρετίζουμε την προσπάθεια του Προέδρου Αναστασιάδη, με οδηγίες του οποίου θα ξεκινήσει τους επόμενους μήνες ο διάλογος του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις. Κοινή θέση όλων αποτελεί ο εκσυγχρονισμός του καταλόγου διοριστέων. Αυτή η θέση ας αποτελέσει οδοδείκτη σε ένα κράτος όπου θα έχουν ευκαιρίες οι νέοι χωρίς να αδικούνται οι παλιοί.

Αν όλοι μαζί, αγαπητοί συνάδελφοι, κάνουμε πράξη όλα όσα δηλώνουμε, τότε σίγουρα τα γεγονότα δε θα μας προλάβουν, όπως έγινε άλλωστε στο πρόσφατο παρελθόν. Ο χώρος της παιδείας πρέπει να μείνει μακριά από τις οποιοσδήποτε αχρείαστες αντιπαραθέσεις και όλοι ενώνοντας δυνάμεις να συμβάλουμε για τα καλύτερα αποτελέσματα. Θα έρθουν καλύτερες μέρες, αν όλοι κάνουμε την αυτοκριτική μας, αν αφήσουμε για λίγο στην άκρη όλα όσα μας χωρίζουν, γιατί σίγουρα αυτά τα οποία μας ενώνουν είναι πολύ περισσότερα. Ας παραδεχθούμε τα λάθη μας και ας αποφασίσουμε να πάρουμε τον τόπο πιο μπροστά. Η κοινωνία των πολιτών μάς δείχνει το δρόμο. Ας μη φανούμε κατώτεροι ακολουθώντας μονοπάτια δύσβατα, μονοπάτια λαϊκισμού και αδιεξόδου, μονοπάτια που όλα αυτά τα χρόνια μάς έχουν οδηγήσει στο σημερινό κατάντημα. Να είστε σίγουροι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως με σκληρή δουλειά θα τα καταφέρουμε. Άλλωστε, τα τελευταία μηνύματα, αλλά και οι πολίτες μάς έχουν δείξει το δρόμο, πως, ενώνοντας δυνάμεις όλοι μαζί, μπορούμε να κάνουμε ένα ακόμα οικονομικό θαύμα, όπως τότε, μετά το 1974.

Καλά Χριστούγεννα σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε. Ευχαριστώ και για την ακρίβεια του χρόνου σου.

Καλώ το συνάδελφο Γιώργο Γεωργίου για τη δική του αναφορά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μπορεί κατά τον κ. Αβέρωφ η καμπάνα να χτυπά βαριά, αλλά όχι για όλους. Οι κυβερνώντες, σχεδόν πανηγυρίζοντας, δεν κρύβουν τη χαρά τους για τα ξενικά εύσημα. Τροϊκανότεροι των τροϊκανών και επικαλούμενοι το μνημόνιο υλοποιούν -κακά τα ψέματα- τις διαχρονικές πολιτικές και ιδεολογικές τους προτεραιότητες.

Επιτέλους όμως η επιστημονική εντιμότητα και η λογική επικράτησαν των πολιτικών σκοπιμοτήτων. Τώρα που ο νομπελίστας κ. Πισσαρίδης "δικαιώνει" τη χάρη του και λέει την αλήθεια, ότι «το ευρώ είτε πρέπει να διαλυθεί είτε η κατεύθυνση της οικονομικής πολιτικής να αντιστραφεί δραματικά, ώστε να προωθηθεί η ανάπτυξη, να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και να αποφευχθεί η δημιουργία μιας χαμένης γενιάς μορφωμένων νέων», ερωτώ τι θα κάνετε. Θα τον ακούσετε ή θα τον απολύσετε κι αυτόν; Θα δείτε τη στυγνή πραγματικότητα μακριά από τους ιδιοτελείς ταξικούς παραμορφωτικούς σας φακούς ή, κάθε φορά που θα μας επισκέπτονται οι βλοσυροί φίλοι σας, ανάλγητοι, οικονομικοί και εν τέλει και πολιτικοί επικυρίαρχοι του τόπου μας, θα ακούμε το ίδιο παραμύθι; «Εμείς τα λέγαμε, εμείς τα ξέραμε, εσείς τους φέρατε», επαναλαμβάνουν τα αντηχεία της προπαγάνδας.

Θέλετε την αλήθεια; Ούτε ιέριες υπήρξατε -γιατί το ακούσαμε και αυτό πρόσφατα- ούτε καν Κασσάνδρες -μιλώ για το νεοφιλελεύθερο δίδυμο- διότι αυτές είχαν τη θεϊκή έμπνευση και απέλαυαν τιμών για την προσφορά τους. Η Τρωαδίτισσα προειδοποιούσε να μην μπει στην πόλη ο Δούρειος Ίππος, ενώ εσείς γκρεμίζατε τα τείχη, για να διευκολύνετε την είσοδό του. Τώρα αίφνης θυμηθήκατε πως δεν είναι η ώρα της μικροπολιτικής. Εφαρμόζετε ένα λαοκτόνο σχεδιασμό, ναι, λαοκτόνο σχεδιασμό, και επιχαίρετε, επειδή εξασφαλίσατε μερικά ψίχουλα για αντιμετώπιση της νεανικής ανεργίας. Εδώ συντελείται μια γενοκτονία, προοιωνίζεται μια δημογραφική αιμορραγία και εσείς χαίρεστε που ρίχνετε τους νέους στα γρανάζια μια αρρύθμιστης, φτηνής εργασίας των €500!

Επινοείτε και λεκτικούς όρους για το χρύσωμα του χαπιού. Το δεύτερο μνημόνιο το ονομάσατε "επικαιροποιημένο". Η αλήθεια όμως δεν κρύβεται, είναι αμείλικτη και υπερβαίνει τις όποιες ανιαρές και κάποτε κακόγουστες διαβεβαιώσεις του βοηθού κυβερνητικού εκπροσώπου. Κάθε νέα αξιολόγηση θα συνοδεύεται με νέα μέτρα και νέους εκβιασμούς για εκταμίευση της επόμενης δόσης. Οι δόσεις όμως ξέρετε πως οδηγούν σε εξαρτησιακές καταστάσεις και τελικά στο θάνατο. Αλλά εσείς ακόμα επιμένετε στην πιστή εφαρμογή του μνημονίου.

Η δεύτερη αξιολόγηση άφησε πίσω της πικρούς καρπούς, τον εκβιασμό για έγκριση πλάνου ιδιωτικοποιήσεων, την απαγόρευση νομοθετικής ρύθμισης για χαμήλωμα των επιτοκίων, την κατάργηση κάθε προσπάθειας για προστασία των πολιτών από τις εκποιώσεις της πρώτης κατοικίας, την περαιτέρω στόχευση -λέγε "περικοπή" δηλαδή- των κοινωνικών παροχών, τη δημιουργία των προϋποθέσεων για εκχώρηση του θερματικού για το φυσικό αέριο στους ιδιώτες. Πάει και ο χρυσός, πάει και ο άργυρος! Δε θα αφήσετε τίποτα στο τέλος! Οι "Μάγοι" φίλοι σας μας τα πήραν όλα!

Είναι και τα πολλά και κατά συρροή ψεύδη... Για χάρη του νεοεκλεγέντος Νικόλα, ας τα πούμε "παραπλανήσεις". Τι μας είπε χθες ο κ. Παπαδόπουλος; «Έχετε δυο επιλογές: Είτε θα είστε κακά παιδιά και θα πάτε σε επαναλαμβανόμενα μνημόνια είτε θα είστε καλά και υποταγμένα παιδιά και θα μοιάσουμε της Ιρλανδίας». Δε μας είπε όμως ότι και οι δύο επιλογές παραπέμπουν από τη Σκύλα στη Χάρυβδη. Λέει ο Ντάισελμπλουμ ότι η Ιρλανδία -και συμφωνεί και η κυβέρνηση βέβαια- είναι ζωντανό παράδειγμα ότι τα προγράμματα προσαρμογής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΔΝΤ είναι επιτυχή. Μάλιστα. Τόσο επιτυχή, που, βγαίνοντας τάχα η καμένη η Ιρλανδία από το μνημόνιο, μένει με ένα τραπεζικό σύστημα χρεοκοπημένο -πρέπει να πληρώσει ο ιρλανδικός λαός €67 δις, για να συνεχίσει να διασώζει τις τράπεζες- με ένα δημόσιο χρέος 123%, με 416 000 άνεργους -ήταν 107 000, συνάδελφοι, οι άνεργοι στην Ιρλανδία, όταν πρωτομπήκαν στο μνημόνιο- με 33 000 μετανάστες κάθε χρόνο και εν τέλει με μια θλιβερή μεταμνημονιακή πραγματικότητα που θέλει τους τροϊκανούς να επιβλέπουν την Ιρλανδία για τα επόμενα χρόνια, όπως και εμάς, έως το 2033.

Τέτοια τύχη ονειρεύεστε για τη χώρα μας; Καλά, δε βλέπετε τι γίνεται στην Ελλάδα, στην Ισπανία και σε όλο τον ευρωπαϊκό Νότο; Δεν αντιλαμβάνεστε πως εξελίξεις που τρέχουν στην Ευρώπη, όπως η επιχειρούμενη τραπεζική ένωση, αλλά και η πρόσφατη επαναβεβαίωση στην παρουσία του κ. Ολάντ -άνθρακας τελικά, κυρία Μαυρονικόλα, με όλη την αγάπη, και ο σοσιαλιστικός θησαυρός!- ότι αμετάκλητα οι

ευρωπαϊκοί συντηρητικοί κύκλοι επιμένουν σε μια καταστροφική επιλογή λιτότητας και εξαθλίωσης, ότι όλα αυτά επιβάλλουν μια γενναία αλλαγή πλεύσης;

Κύριε Αβέρωφ, μας είπατε χθες -και εσείς νεοεκλεγείς, βίοι παράλληλοι- έναν ιδεολογικό εκφοβισμό. Λέει: «Πέστε μας ευθαρσώς αν θέλετε να φύγουμε από την Ευρώπη και από το ευρώ». Και εγώ σου απαντώ ευθαρσώς ότι με τις αποφάσεις του Μάρτη το κυπριακό ευρώ έγινε τρίτης κατηγορίας νόμισμα και σου απαντώ ακόμα πιο τολμηρά ότι αυτή την Ευρώπη της εξαθλίωσης, του πόνου και της αναληθσίας δεν τη θέλουμε, εκατό φορές δεν τη θέλουμε. Είναι η ισχυρή μας πεποίθηση πως μέσα από τη φιλοσοφία της τρούικας και την υφιστάμενη αρχιτεκτονική της Ευρωζώνης είναι αδύνατο να εξέλθουμε από την κρίση. Τα αυξανόμενα δημοσιονομικά ελλείμματα, η αβεβαιότητα, οι συναλλαγματικοί περιορισμοί θα σύρουν τη χώρα σ' ένα φαύλο κύκλο ύφεσης με δεινά πρωτόγνωρα για το λαό μας.

Καταθέσαμε ως ΑΚΕΛ μια εναλλακτική πρόταση εξόδου από την κρίση. Αρχικά λοιδορήθηκε, όσο περνά όμως ο καιρός δυστυχώς γίνεται επίκαιρη. Πέραν του Δημοκρατικού Συναγερμού και των συγκυβερνώντων, άλλες πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις συναντώνται με την πρόταση του ΑΚΕΛ. Μέσα από έναν ειλικρινή πατριωτικό διάλογο πρέπει να στοχευτεί η δημιουργία ενός μετώπου αντίστασης και απεγκλωβισμού από τα μνημονιακά δεσμά. Αφήστε τις επικλήσεις στον Καζαντζάκη και τις μεταφυσικές φαντασιώσεις. Αφήστε και τα θαύματα και αφουγκραστείτε όσο είναι νωρίς τις ανάγκες και το θυμό της κοινωνίας. Το πρώτο σοκ πρέπει να ξέρετε ότι ξεπερνιέται. Ο λαός μας θα σας αφήσει ανεξεταστέους, ντόπιους και ξένους, διότι άλλα λέγατε. Υπέσχεστο ότι θα εξαφανιστούν και τα παντοπωλεία και οι φτωχοί και οι άνεργοι και θα 'ρθει μια άνοιξη με ολοπράσινα λιβάδια. Οι κακόγουστοι θεατρικοί και τα επικοινωνιακά τερτίπια έχουν παραπάει. Λέει ο Σεφέρης ότι «φουσκώνει της πίκρας το προζύμι». Εγώ λέω για όλους, ιδίως γι' αυτούς που δεν κράτησαν τον προεκλογικό λόγο τους και για όσους διαγκωνίζονται στις μεταλλάξεις και στις οβιδιακές μεταμορφώσεις, καθώς και για εκείνους που καμώνονται πως δεν τις αντιλαμβάνονται. Λέω και γι' αυτούς που ξέχασαν τα λεγόμενά τους και τις θεαλλώδεις συνεδριακές ομιλίες τους -και ο νούν νοείτω- και στροβιλίζονται στην πολιτική ρουλέτα και στοιχηματίζουν πάνω σε ύποπτους και επικίνδυνα εκτεθειμένους παίκτες.

Καλές γιορτές!

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους, βουλευτή Λεμεσού του ΔΗΣΥ, να προσέλθει στο βήμα.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν υπάρχει ένας από τους ελάχιστους εκείνους που πρέπει να νιώθουν θλιβερά δικαιωμένοι, είναι η ταπεινότητά μου, διότι, όταν ήμουν βουλευτής την τελευταία χρονιά, είχα περιγράψει πού θα μας οδηγούσε ο κ. Χριστόφιας.

Ανεξεταστέους, κύριε Γεωργίου, δεν είναι εμάς που άφησε ο λαός. Ανεξεταστέους, κύριε Γεωργίου, ο λαός είναι εσάς που άφησε, τη διακυβέρνησή σας, και το δυστύχημα για σας είναι ότι δεν έχει εξετάσεις το Σεπτέμβρη!

Σε ό,τι αφορά το μέγα και ανεπανάληπτο συγγραφέα Νίκο Καζαντζάκη, να κρατήσουμε όλοι μας μία φράση του, «να αγαπήσουμε την ευθύνη», την ευθύνη απέναντι στον τόπο, απέναντι στη χώρα, απέναντι στο κράτος και προπάντων την ευθύνη απέναντι στη νέα γενιά.

Επικρατούσης μιας απίστευτης οικονομικής κρίσης, κληθήκαμε αυτές τις μέρες, για να εγκρίνουμε ή να απορρίψουμε τον πρώτο κρατικό προϋπολογισμό μετά από τα δραματικά γεγονότα της περασμένης άνοιξης. Τον πρώτο προϋπολογισμό της κυβέρνησης του νέου Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη, ο οποίος τον περασμένο Φεβρουάριο ζήτησε από το λαό την εντολή και ανέλαβε την ευθύνη να διαχειριστεί την κρίση αυτή, να αντιμετωπίσει τις άμεσες συνέπειές της, να σταθεροποιήσει την όλη κατάσταση και μετά μέσα από βήματα σταθερότητας να μας βγάλει από το μάτι του κυκλώνα.

Καμία χώρα και κανένας λαός ούτε καταστρέφονται ούτε σώζονται από τη μια μέρα στην άλλη και κανένα κράτος και καμία οικονομία δε φτάνουν στο χείλος της καταστροφής και της χρεοκοπίας απλά μέσα σε λίγες μέρες! Μέσα σε λίγες μέρες και από τη μια μέρα στην άλλη αυτό που συμβαίνει δεν είναι η καταστροφή αλλά η διαπίστωση, η γνωστοποίηση και η συνειδητοποίηση των ολέθριων και τραγικών συνεπειών της. Κάθε καταστροφής μίας χώρας, κάθε κατάρρευσης ή χρεοκοπίας μιας οικονομίας προηγείται μια παρατεταμένη και γενικευμένη βαθύτατη παρακμή, πρώτα ηθική και μετά πολιτική. Παρακμή της πολιτικής σημαίνει παρακμή της δημοκρατίας, παρακμή του κράτους, παρακμή των θεσμών, ακόμα δε και παρακμή των συνειδήσεων.

Οι βασικοί λόγοι και οι κύριες αιτίες της καταστροφής μας είναι ο μόνιμος λαϊκισμός των κομμάτων και των πολιτικών, είναι οι λανθασμένοι προσανατολισμοί της οικονομίας, είναι η έκταση και το βάθος αυτών των προσανατολισμών, είναι η διαφθορά, η διαπλοκή και η συνακόλουθη απουσία δημόσιου και αποτελεσματικού ελέγχου, είναι η καθιερωμένη ατιμωρησία και η κουφότητα σε κρίσιμες αποφάσεις και μειζονες επιλογές.

Καταστραφήκαμε, διότι, πιστεύοντας στην ουτοπία ότι η Κύπρος θα μετατρέπεται σε Σιγκαπούρη της Μεσογείου, αντί να προσαρμόσουμε τη γεωργική και ζωική παραγωγή μας, την εξοντώσαμε, αντί να εκσυγχρονίσουμε τις βιοτεχνίες και τις βιομηχανίες μας, τις οδηγήσαμε στο κλείσιμο ή στο εξωτερικό. Πιστεύοντας ακόμα στην ίδια ουτοπία και ενώ είμαστε σε μέγεθος μία μικρή βάρκα, ενομίσαμε ότι μπορούσαμε να κάνουμε πολιτικές μεγέθους υπερωκεανίου.

Καταστραφήκαμε, διότι, ενώ η οικονομία πέρα από σωστούς επιστήμονες έχει ανάγκη και από σωστούς επαγγελματίες με άριστη, επαγγελματική και πιστοποιημένη κατάρτιση, εμείς αφήσαμε το χώρο ανάμεσα στο λύκειο και τις τεχνικές σχολές από τη μια και το πανεπιστήμιο από την άλλη σχεδόν ακάλυπτο.

Καταστραφήκαμε, διότι η πανεπιστημιακή μας εκπαίδευση αναπτύχθηκε όχι στη βάση των δεδομένων της χώρας, των αντοχών και αναγκών της κοινωνίας, της αγοράς και της οικονομίας, αλλά αναπτύχθηκε εικη και ως έτυχεν και στη βάση του ποιοι ήθελαν να διοριστούν και να διορίζουν, ποιοι ήθελαν να πλουτίζουν. Αποτέλεσμα αυτού του εγκλήματος είναι να παράγουμε χιλιάδες ανέργους, που ο καθένας κοστίζει στο κράτος €80.000, άλλες τόσες χιλιάδες στην οικογένειά του. Και όλους αυτούς τους ανέργους δεν υπάρχει περίπτωση ποτέ να μπορέσει η οικονομία να τους απορροφήσει ούτε ακόμα και στο εξωτερικό. Μην ακούσω και σήμερα εκείνο το θλιβερό «ας κάμουν κάτι άλλο», διότι τότε θα απαντήσω με ερώτηση: Αυτό το κάτι άλλο αυτή η κοινωνία και αυτό το κράτος γιατί απέτυχε να τους το υποδείξει από νωρίς και έγκαιρα;

Καταστραφήκαμε, διότι επιτρέψαμε τη δημιουργία νησίδων παρανομίας και βασιλείων διαφθοράς. Καταστραφήκαμε, διότι, κάθε φορά που κάποιοι πολιτικοί προσπαθούσαν να εξυγιάνουν τον πολιτικό και δημόσιό μας βίο σε κάποιο τομέα, κάποιοι άλλοι διεφθαρμένοι και διαπλεκόμενοι τους σταματούσαν ή ακόμα έπαιρναν ή έδιναν οδηγίες για την εξόντωσή τους.

Καταστραφήκαμε, διότι, ενώ οι ραδιοτηλεοπτικές συχνότητες είναι εθνικός πλούτος, τις παραδώσαμε σε κάποιους, χωρίς ποτέ να διαμορφώσουμε το θεσμικό πλαίσιο εκείνο που θα διαφύλασσε και θα προστάτευε το λαό και προπάντων τη δημοκρατία, ιδίως κατά την κρίσιμη ώρα των εκλογών, που καλείται ο λαός να αποτιμήσει κόμματα και να πάρει αποφάσεις για το μέλλον του.

Επιτρέψαμε σε κάποιους επιτήδειους να βγάζουν τη Δημοκρατία στο σφυρί και σε προσφορές, για να πλουτίζουν και να προσπορίζονται επιρροή, επιρροή που ήθελαν πάρα πολύ να την έχουν στη Βουλή, στα υπουργεία, στους ημικρατικούς οργανισμούς, αλλά και παντού. Αν αυτή η κατάσταση αφεθεί να συνεχίσει να προχωρεί ανενόχλητη, τότε πολύ σύντομα ο πολιτικός μας βίος θα εκφυλιστεί, η δημοκρατία μας θα είναι μόνο κατ' επίφασιν και ο λαός μας θα καταντήσει να κυβερνάται, να εκπροσωπείται και στο τέλος να δικάζεται ακόμα από τους εγκάθετους και τους αχυράνθρωπους της διαπλοκής.

Καταστραφήκαμε, διότι, ενώ μπορούσαμε για τα περισσότερα επαγγέλματα να βάλουμε ως προϋπόθεση ασκήσεώς τους τη στοιχειώδη γνώση της ελληνικής, όπως πολλές χώρες στην Ευρώπη έπραξαν για τη δική τους μητρική γλώσσα, και έτσι να υπερασπιστούμε τους δικούς μας εργαζομένους, το αγνοήσαμε κάτω από την πολεμική των δήθεν προοδευτικών, που αποκαλούσαν τότε όλους μας “εθνικιστές”, “σοβινιστές”, “ρατσιστές” και με άλλα κοσμητικά επίθετα.

Καταστραφήκαμε, διότι το πολιτικό σύστημα πάσχει από ένα γενικό και σύγχρονο βαθύτατο μιθριδατισμό. Πάσχει από το βαθύτατο, από το βαθμιαίο εθισμό σε ολοένα ισχυρότερες δόσεις ατομικισμού, ολοένα ισχυρότερες δόσεις λαϊκισμού, ολοένα ισχυρότερες δόσεις ανευθυνότητας, ολοένα ισχυρότερες δόσεις ανοχής στην απάτη, ανοχής στη διαφθορά, τη διαπλοκή και προπάντων και χειρότερα σε ολοένα ισχυρότερες δόσεις ατιμωρησίας.

Εδώ θέλω να υπερτονίσω ότι μόνο ο φόβος μιας τιμωρίας υπέρτερης και πιο μεγάλης από το κέρδος και το όφελος μπορεί να αποτρέψει κάποιο άνθρωπο ή κράτος από το να ξεκινήσει ή να συνεχίσει να αδικεί το περιβάλλον του και μόνο αυτός ο φόβος μπορεί να σταματήσει τη διαφθορά στο δημόσιό μας βίο. Είναι αδύνατο, αγαπητές και αγαπητοί μου συνάδελφοι, να αντέξει η Δημοκρατία μας, όταν σχεδόν το σύνολο του λαού ξέρει καλά ότι, χωρίς να φταίει πουθενά, θυσιάζεται και υποφέρει για τον πλουτισμό και την καλοπέραση των ολίγων και την ίδια ώρα νιώθει καλά στο πετσί του ότι οι ένοχοι ακόμα μιας δυστυχίας του ενδεχομένως να παραμείνουν για ακόμα μια φορά ατιμώρητοι.

Καταστραφήκαμε, διότι το πολιτικό σύστημα κατά κανόνα ικανοποιούσε σχεδόν όλα τα αιτήματα που είχαν οικονομικό κόστος, χωρίς την ίδια ώρα να κοιτάζει ως όφειλε και να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τα δεδομένα της χώρας, τις δυνατότητες του κράτους και προπάντων χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τις αντοχές του λαού.

Καταστραφήκαμε, διότι το πολιτικό σύστημα, που φέρει την πρώτη ευθύνη για το πώς και το πού πάει η χώρα, για το πώς και το πού πάει αυτός ο τόπος, διαφεντεύεται αφενός από το φόβο του διαβόητου και

περιβόητου πρόσκαιρου πολιτικού κόστους και την παντί τρόπω αποφυγή του και αφετέρου από την ελπίδα του πρόσκαιρου πολιτικού οφέλους και με την κάθε τρόπο επιδίωξή του.

Καταστραφήκαμε, διότι ο λαός μας, βαυκαλισμένος και ναρκωμένος, φορτώθηκε εξελικτικά τεράστια βάρη στην καμπούρα του, που τον έφεραν στα όρια της ισορροπίας των αντοχών και των δυνατοτήτων του, που με τα εγκληματικά σφάλματα και τα νέα επαχθή βάρη της διακυβέρνησης του ΑΚΕΛ κυριολεκτικά κατέρρευσε, γονάτισε και σήμερα μέσα σε συνθήκες καταστροφής καθημερινά ταπεινώνεται, υποθηκεύεται και δυστυχεί.

Δυστυχώς, η χώρα και ο λαός μας, η κοινωνία ολόκληρη, πληρώνουν το διαχρονικό και συσσωρευμένο κόστος της δημαγωγίας, του λαϊκισμού, της ανευθυνότητας και της κουφότητας, αλλά δυστυχέστατα οι πολίτες εξακολουθούν ακόμα, ναρκωμένοι από ισχυρότερες δόσεις λαϊκισμού, να ανέχονται και εν πολλοίς να επιβραβεύουν τους δημαγωγούς και να τους επιτρέπουν να συνεχίζουν την πολιτική τους αγυρτεία και την πολιτική τους αλητεία.

Δε σας κρύβω ότι -και αυτό αισθάνομαι- και αν ακόμα βγούμε σύντομα από την οικονομική κρίση και αν ακόμα επανακτήσουμε τα όσα δυστυχώς έχασαμε, μέσα μου αισθάνομαι ότι, αν δεν αντιμετωπιστούν κατά τρόπο σωστό και μόνιμο οι αιτίες, οι νοοτροπίες και οι παθογένειες που μας οδήγησαν στην πολιτική παρακμή και στη συνέχεια στην καταστροφή, που όλοι και όλες βιώνουμε τα αποτελέσματά της, τότε κάθε τόσο θα καταστρεφόμαστε, μέχρι να έρθει η πλήρης αποδυνάμωση και κατάρρευση της χώρας με μοιραία κατάληξη την πλήρη τουρκοποίησης της και τον πλήρη εξανδραποδισμό μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμπληρώστε σε λίγο, κύριε Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Συμπληρώνω, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ για την υπόμνηση.

Εύχομαι η χρονιά αυτή που φτάνει στο τέλος της να είναι η χειρότερη απ' όσες έχουν περάσει και η επόμενη να είναι η καλύτερη από αυτές που επέρασαν. Δυστυχώς, το κόστος αυτό και η ευθύνη για αυτό το κόστος, ό,τι και να λέμε ο καθένας εδώ μέσα για το πού υπάρχει, σε άλλους οργανισμούς, σε άλλες υπηρεσίες, το κόστος το φέρει και πρέπει να το έχει πάντα το πολιτικό σύστημα. Οι ευθύνες της πορείας και του μέλλοντος μιας χώρας δεν ανήκουν στα επιμέρους, ανήκουν στο πολιτικό σύστημα και αυτό το πολιτικό σύστημα πρέπει σύντομα να τολμήσει να κάμει εκείνες τις τομές που τόσα χρόνια επιμελώς απέφευγε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεμιστοκλέους.

Καλώ στο βήμα την κ. Ρούλα Μαυρονικόλα, βουλευτή Λευκωσίας της ΕΔΕΚ, εκ Κυρηνείας και Πεντάγυιας.

Ρ. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν να ξεκινήσω την ομιλία μου, θα ήθελα να θυμίσω στον αγαπητό συνάδελφο το Γιώργο το Γεωργίου ότι, πρώτον, η Συμμαχία Σοσιαλιστών είναι η δεύτερη πολιτική δύναμη στην Ευρώπη. Δεύτερον, όσο καιρό κυβερνούσατε, πολλές φορές προστρέξατε στους σοσιαλιστές για βοήθεια και αυτό είναι υπέρ σας. Τρίτον, να πω ότι δεν ξέρω η δική σας η ιδεολογία και η δική σας παράταξη στις επόμενες ευρωεκλογές πού θα βρίσκεται, όμως εν πάση περιπτώσει να πούμε ότι το Κυπριακό είναι σε μια πάρα πολύ δύσκολη φάση αυτή τη στιγμή, δεν έχουμε πολυτέλεια να απορρίπτουμε κανέναν. Αντίθετα, θα πρέπει να προστρέξουμε σε όλους, για να μας βοηθήσουν να βγούμε από τα αδιέξοδά μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2014 πραγματοποιείται σε ένα πρωτόγνωρο περιβάλλον, το οποίο διαμορφώνεται κυρίως από τις πρόνοιες του μνημονίου και της δανειακής σύμβασης, αλλά και από τις αξιώσεις των δανειστών της τρύικας.

Στο φετινό προϋπολογισμό έχουν επέλθει περικοπές της τάξης των €700 εκατομ., όμως πρέπει να επισημανθεί ότι οι περικοπές αφορούν και κοινωνικά προγράμματα και αποσιλώνουν περαιτέρω την κοινωνική πολιτική της πολιτείας και θέτουν σε κίνδυνο τις δομές και τους θεσμούς του μέχρι σήμερα ισχυρού κοινωνικού κράτους της μικρής μας πατρίδας.

Το Γενικό Σύστημα Υγείας θα πρέπει να εφαρμοστεί σε δύο χρόνια. Ωστόσο, τα μειωμένα κονδύλια που περιλαμβάνει ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός θέτουν εν αμφιβόλω την ολοκλήρωση της διαδικασίας σε

σχέση με τη σημαντική παράμετρο της μηχανογράφησης, γεγονός που, αν επιβεβαιωθεί, θα δημιουργήσει περαιτέρω προβλήματα στο όλο ζήτημα. Εν πάση περιπτώσει, θα αναμένουμε τον ολοκληρωμένο οδικό χάρτη από μέρους του Υπουργείου Υγείας ευελπιστώντας ότι θα είναι συγκεκριμένος και λεπτομερής σε σχέση με δράσεις, αλλά και τα απαιτούμενα κονδύλια.

Όσον αφορά τώρα τις πολύ ορθές προτάσεις του αγαπητού συναδέλφου Ανδρέα Μιχαηλίδη για την υγεία, θα ήθελα να πω, αγαπητέ συνάδελφε, ότι έχω την εντύπωση ότι κάπου αλλού πρέπει να απευθυνθείτε και να ζητήσετε εξηγήσεις και συνάμα να ρωτήσετε για όλες αυτές τις μειώσεις που έχει υποστεί ο τομέας της υγείας και για τις λίστες αναμονής και για τις ελλείψεις στα αναλώσιμα, αλλά και για τα ακτινοθεραπευτικά όχι μόνο της Λεμεσού, αλλά και της Λευκωσίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Στο πλαίσιο της κουτσουρεμένης κοινωνικής πολιτικής εντάσσεται και το θέμα που αφορά τους πρόσφυγες εκ μητρογονίας. Με απόφασή της την περασμένη Πέμπτη η Βουλή αποκατέστησε την αδικία δίνοντας ίσα δικαιώματα και σε αυτή την ομάδα των προσφύγων. Πολιτικά ορθή κρίνεται η συγκεκριμένη απόφαση, επί του πρακτέου όμως πρέπει να χαρακτηριστεί δώρον άδωρον. Η αύξηση των δικαιούχων των όποιων προγραμμάτων σε συνδυασμό με τη μείωση των σχετικών κονδυλίων στην ουσία αποδυναμώνουν την προωθούμενη προσφυγική πολιτική.

Η παρούσα κυβέρνηση έχει εξαγγείλει διάφορα προγράμματα με στόχο την απάμβλυνση της ανεργίας, γεγονός που επανέληφθη και την περασμένη εβδομάδα διά στόματος του Προέδρου της Δημοκρατίας. Χαιρετίζουμε κάθε προσπάθεια που κινείται προς αυτή την κατεύθυνση και σίγουρα πιστώνουμε την κυβέρνηση με καλή διάθεση και θέληση. Οφείλουμε όμως να επισημάνουμε ότι τέτοια προγράμματα δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της ανεργίας και είναι αμφίβολο αν είναι σε θέση να το απαμβλύνουν αντικρίζοντας το βεβαίως σφαιρικά και στην ολότητά του. Το πρόβλημα θα αντιμετωπιστεί μέσα από ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό, μεμονωμένα, αλλά και σε σχέση με το γενικότερο στόχο της επανεκκίνησης και της ανάκαμψης της κυπριακής οικονομίας.

Δυστυχώς, η όποια κοινωνική πολιτική από πλευράς κυβέρνησης εξαντλείται στην εξαγγελία του εγγυημένου ελάχιστου εισοδήματος. Πρόκειται για ένα φιλόδοξο στόχο, για τον οποίο μέχρι στιγμής το μόνο που έχουμε ενώπιόν μας είναι ένα σημείωμα της Υπουργού Εργασίας. Θέλουμε να ελπίζουμε ότι οι κυβερνητικές προσδοκίες θα επιβεβαιωθούν σε βαθμό που θα διαμορφώσουν ένα ισχυρό πλέγμα κοινωνικής πολιτικής και αλληλεγγύης. Πολύ φοβούμαστε όμως ότι το συγκεκριμένο σχέδιο θα καταστεί το μήνμα του Αγίου Νεοφύτου -και εξηγούμαι- στο οποίο θα παραπέμπει ο κάθε κυβερνητικός αξιωματούχος, όταν αδυνατεί να ικανοποιήσει δίκαια αιτήματα πολιτών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Πράγμα δηλαδή το οποίο συμβαίνει και σήμερα. Ακόμα και για την κατάργηση των στεγαστικών δανείων για τους νέους ανθρώπους από το Υπουργείο Εσωτερικών ο υπουργός σε σχετική ερώτηση είπε ότι δεν καταργήθηκαν, παγοποιήθηκαν και μας παρέπεμψε στο εγγυημένο ελάχιστο εισόδημα! Τα σχόλια δικά σας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στην Κύπρο του σήμερα η αξιοπρεπής διαβίωση σιγά σιγά ως στόχος απομακρύνεται παραχωρώντας τη θέση του στον εφιάλητη της μιζέριας, της φτώχειας και της κοινωνικής απαξίωσης. Στο πλαίσιο της πολιτικής της μονόπλευρης λιτότητας και της φορολογικής καιτιγίδας, που επιβάλλονται αδιακρίτως, το βιοτικό επίπεδο των πολιτών και κυρίως των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού υποβαθμίζεται δραματικά με ταυτόχρονη διεύρυνση του αριθμού όσων τα εισοδήματα βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας. Εκτός αυτών, στην κάποτε ευημερούσα Κύπρο αναμένεται να δημιουργηθεί τα επόμενα τρία χρόνια μια νέα τάξη, αυτή των αστέγων, ως αποτέλεσμα της εκποίησης κατοικιών όσων αδυνατούν να αποπληρώνουν στεγαστικά δάνεια, αλλά και της ατομίας της πολιτείας να λάβει μέτρα στήριξης και προστασίας αυτών των ανθρώπων. Ως ΕΔΕΚ, έχουμε καταθέσει προ πολλού ολοκληρωμένη πρόταση επί του συγκεκριμένου θέματος. Αναμένουμε τόσο από την κυβέρνηση όσο και από τα κόμματα να εμπλακούμε σε ένα δημιουργικό διάλογο με στόχο την υιοθέτηση της καλύτερης λύσης, αλλά και τη δημιουργία πλέγματος νομοθετικής ή άλλης προστασίας όλων των πολιτών που αποδεδειγμένα αδυνατούν να ανταποκριθούν στην ανάγκη αποπληρωμής δανείων μερικώς ή στην ολότητά τους.

Εισερχόμενοι στην τροχιά του μνημονίου, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι σαφές ότι θα βιώσουμε τις επιπτώσεις των σκληρών μέτρων λιτότητας και της βαθιάς ύφεσης της κυπριακής οικονομίας. Τα πράγματα είναι δύσκολα και η κατάσταση άκρως επικίνδυνη όχι μόνο για το σήμερα, αλλά και για τα επόμενα χρόνια. Οι κίνδυνοι είναι ορατοί. Το καμπανάκι κτυπά δυνατά!

Η ΕΔΕΚ δε μένει στα λόγια, αλλά εμπράκτως παίρνει πρωτοβουλίες και ανοίγει δρόμους. Πέραν των προτάσεων οι οποίες κινούνται σε μακροπρόθεσμη βάση, προσφάτως κατέθεσε ολοκληρωμένη πρόταση για αναλογική αποκοπή μέρους του 13^{ου} μισθού με στόχο την κάλυψη αναγκών ευάλωτων ομάδων του

πληθυσμού και αναξιοπαθούντων πολιτών. Δυστυχώς, η πρόταση αναβλήθηκε, αφού τα άλλα κόμματα στρουθοκαμηλίζοντας εφηύραν ανύπαρκτες δυσκολίες και δικαιολογίες οι οποίες δεν πείθουν κανέναν. Η πρόταση της ΕΔΕΚ είναι πλήρως τεκμηριωμένη, άμεσα εφαρμόσιμη και αποτελεί έκφραση της κοινωνικής αλληλεγγύης, της τόσο απαραίτητης στις δύσκολες μέρες που βιώνει ο τόπος και ο λαός. Το δε κόστος για τον κάθε πολίτη που έχει τη δυνατότητα να απολαμβάνει 13^ο μισθό πάνω από €2.500 θα ήταν μόνο της τάξης των €10, €20 και €30. Δυστυχώς, η στάση της κυβέρνησης και των κομμάτων απέναντι στην πρόταση της ΕΔΕΚ αποτελεί ακόμη ένα χαστούκι στο ήδη λαβωμένο πολιτικό και κομματικό σύστημα του τόπου. Εν πάση περιπτώσει, ευελπιστούμε ότι η συγκεκριμένη συμπεριφορά θα είναι η τελευταία ενόψει των χειρότερων που έπονται και τα οποία οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε ουσιαστικά και αποτελεσματικά.

Στην Κύπρο του 21^{ου} αιώνα θα είναι όνειδος κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες να οδηγήσουμε την κοινωνία στην κατάρρευση και στη δημιουργία πολυάριθμων ομάδων ανέργων, αστέγων και φτωχών, στερουμένων ακόμη και των στοιχειωδών για μια αξιοπρεπή διαβίωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμπληρώστε.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Το ζήτημα δεν είναι μόνο θέμα αριθμών και στατιστικών στοιχείων, αλλά ούτε και θέμα ιδεολογίας, πολιτικής και κοινωνικής προσέγγισης. Στην περίπτωση της Κύπρου είναι ακόμη πιο βαθύ και αποκτά ευρύτερες διαστάσεις, που άπτονται και αφορούν την ίδια την ύπαρξη της κρατικής οντότητας και της εθνικής μας επιβίωσης.

Μοιραζόμαστε δέκα λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα έναν προϋπολογισμό που άλλοι σχεδίασαν, άλλοι μαγείρεψαν και οι σημερινοί κυβερνώντες μάς σέρβιραν στο πιάτο. Ε, λοιπόν εμείς δε θα πάρουμε! Συνειδητά, με πολιτική υπευθυνότητα θα απέχουμε! Δε θα ψηφίσουμε έναν προϋπολογισμό που καταδικάζει αυτό το λαό στη μιζέρια και στην ανέχεια. Θα προσπαθήσουμε να βελτιώσουμε και να ελέγξουμε κονδύλια που χρήζουν βελτίωσης. Θα προσπαθήσουμε να περικόψουμε 5% από λειτουργικά έξοδα υπουργείων και οι εξοικονομήσεις να προωθηθούν σε έργα ανάπτυξης, που τόσο πολύ τα έχουν ανάγκη, και προστασία των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού.

Θα συνεχίσουμε με προτάσεις και παρεμβάσεις μας να βελτιώνουμε όσο γίνεται τη ζωή των συμπολιτών μας. Να καταδικαστούν επιτέλους όλοι αυτοί που ευθύνονται για τα δεινά αυτού του λαού! Να δώσουμε ξανά ελπίδα και προοπτική σε ένα λαό φοβισμένο, κουρασμένο από όλα αυτά που αποκαλύπτονται καθημερινά!

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ευχόμενη καλά Χριστούγεννα και χρόνια πολλά! Το 2014 είναι γενική παραδοχή ότι θα είναι δύσκολο, αυτός ο λαός όμως άντεξε και χειρότερα. Καλή δύναμη λοιπόν σε όλους μας, για να αντέξουμε τα δύσκολα που έρχονται!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία Μαυρονικόλα.

Καλώ στο βήμα τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη του ΔΗΣΥ, βουλευτή Αμμοχώστου.

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα τους προϋπολογισμούς του 2014 ευτυχώς σ' ένα κράτος το οποίο ακόμα λειτουργεί. Παρά το γενικό χαρακτηρισμό "τροϊκανός προϋπολογισμός", θα επιθυμούσα να τον χαρακτηρίσω ως προϋπολογισμό που σκοπό έχει να αντιμετωπίσει το θανάσιμο κίνδυνο της χρεοκοπίας. Είναι ένας προϋπολογισμός λιτότητας, επειδή δυστυχώς συρρικνώνει το κράτος πρόνοιας και ευτυχώς επειδή προσπαθεί να μειώσει το έλλειμμα και τη συσσώρευση εξωτερικού δανεισμού. Παρατηρούμε μια ανισορροπία στα ποσοστά μειώσεων των δαπανών πρόνοιας σε σχέση με τις λοιπές κρατικές δαπάνες. Είναι δυστυχώς ένας προϋπολογισμός με ουσιαστικά ελάχιστες αναπτυξιακές δαπάνες. Είμαστε στο δρόμο της λιτότητας και δυστυχώς στην αρχή. Αυτός ο δρόμος είναι μονόδρομος και χωρίς δικαίωμα επιστροφής. Τόσα παράγουμε και δαπανούμε 8% περισσότερα.

Οι επιλογές μας είναι δύο: Είτε συμμαζεύουμε με τις δαπάνες στο ύψος των εισοδημάτων μας είτε αυξάνουμε τα έσοδά μας. Όσο όμως επιχειρούμε να αυξήσουμε τα έσοδά μας από τις φορολογίες τόσο

περισσότερο αφαιρούμε έσοδα από την ανάπτυξη. Οι φορολογίες στέγνωσαν την αγορά και αφαιρούν απ' αυτή δυνατότητες ανάπτυξης. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι, αν δεν επεκτείνουμε μέτρα λιτότητας με γρηγορότερους μάλιστα ρυθμούς, θα υπάρξουν αγεφύρωτες αποκλίσεις με ενδεχόμενο πιθανώς νέου μνημονίου. Με ολοένα μειωμένα έσοδα και αυξητικά καλπάζουσα την ανεργία ο ρυθμός συρρίκνωσης του ΑΕΠ είναι ιδιαίτερα ανησυχητικός.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει λάβει από τους διεθνείς δανειστές δανεισμό €10 δις. Άλλα περίπου τόσα έχουμε λάβει από τον κυπριακό λαό ή τους καταθέτες μας, με τους οποίους δε συνάψαμε καμία σύμβαση, παρά μόνο με τη δύναμη της κρατικής αλαζονείας τους το επιβάλαμε. Η υπογραφή της δανειακής σύμβασης με τους δανειστές όχι μόνο έσωσε την οικονομία του κράτους από άτακτη χρεοκοπία, αλλά έχει σώσει και την πολιτική οντότητα του κράτους. Διερωτώμαι κατά πόσο μια πτωχευμένη Κυπριακή Δημοκρατία θα μπορούσε να σταθεί και πολιτικά όρθια ως κράτος.

Μέσα από τη δανειακή σύμβαση σώσαμε το κράτος από την οικονομική και πολιτική κατάρρευση, όχι όμως από την κοινωνική. Εναπόκειται σε μας πλέον να διαμορφώσουμε το σύστημά μας, ώστε να ανακτήσουμε το χαμένο έδαφος της πτώχευσης και να δημιουργήσουμε ελπίδα και προοπτική μέσα από τη δική μας δημιουργική ικανότητα. Εναπόκειται σε μας πλέον να ανακατανέμουμε τους ελάχιστους πόρους που μας έχουν μείνει, ώστε να διασφαλίσουμε την εσωτερική ειρήνη και την κοινωνική σταθερότητα στον τόπο.

Οι δυσμενείς αυτές εξελίξεις προκάλεσαν πόνο, δυστυχία, ανέχεια, αδικία και δυσλειτουργία του οικονομικού μοντέλου, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των προκλήσεων, και πάνω απ' όλα του κράτους ή και του κρατικού μεγέθους. Χρόνος για εφησυχασμό δεν υπάρχει. Χρειάζεται επείγοντως μεταρρύθμιση του κράτους. Χρειάζεται επείγοντως ανακατανομή δικαιωμάτων. Χρειάζεται επείγοντως το οικονομικό μοντέλο να ανακτήσει ανταγωνιστική ικανότητα. Χρειαζόμαστε γρηγορότερους ρυθμούς στην υλοποίηση των αλλαγών, αν θέλουμε να υπηρετήσουμε τη δικαιοσύνη μεταξύ των πολιτών και αν θέλουμε να βγούμε στις αγορές το 2017.

Σίγουρα, κάποιιοι θα επηρεαστούν απ' αυτές τις αλλαγές, όπως εξάλλου κάποιιοι έχουν χάσει και βρίσκονται σήμερα χωρίς τις περιουσίες τους, χωρίς την εργασία και χωρίς τις βασικές φυσικές ανάγκες. Ωστόσο όμως, οι επιπτώσεις των μεταρρυθμίσεων είναι διαχειρίσιμες και μπορούν να είναι ακόμα και σχετικά πολύ, μα πολύ δίκαιες.

Χρειάζεται επείγοντως η δημιουργία μηχανισμού δικαιοτέρας κατανομής των βαρών μέσα απ' αυτή την κρίση. Κάνω αυτή την αναφορά, επειδή οι πολίτες αυτού του κράτους έχουν απολέσει την εμπιστοσύνη τους προς το κράτος, προς την Κυπριακή Δημοκρατία. Σε επαναλαμβανόμενες περιπέτειες οδήγησε αυτό το κράτος τους πολίτες του, χωρίς να τους υπερασπιστεί και χωρίς να εφαρμόσει τη δικαιοσύνη, με αποτέλεσμα να στραπατσάρει τα θεμέλια της αλληλεγγύης. Δε θα αρχίσω από το τελευταίο φαινόμενο του bitcoin ούτε από το κούρεμα ούτε από τη φούσκα των ακινήτων ούτε από την τραπεζική φούσκα ούτε μέσα από τα υψηλά επιτόκια ούτε μέσα από την περιπέτεια του χρηματιστηρίου και τόσων άλλων που κοινή πάντοτε κατάληξη ήταν ή είχαν να χάνει ο πολίτης ό,τι έχει δημιουργήσει. Κοινό χαρακτηριστικό σε όλες τις περιπέτειες ήταν η εκ των υστέρων διαχείριση των προβλημάτων που απορρέανε και για έκαστο που την επάθαινε ίσχυε το «καλά την έπαθε και προχωρούμε παρακάτω»!

Σήμερα, παρά την οικονομική κατάσταση, έχουμε να αντιμετωπίσουμε υπαρξιακούς κινδύνους. Ας πάρουμε την προσφυγή χιλιάδων ιδιοκτητών ακίνητης ιδιοκτησίας στην "επιτροπή" στα κατεχόμενα. Η Κυπριακή Δημοκρατία -και δεν είναι θέμα της σημερινής κυβέρνησης, η οποία διαχειρίζεται ένα πτωχευμένο κράτος- μέχρι ετούτη τη στιγμή δεν έχει αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα και δεν έχει σεβαστεί την αξία της κατεχόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας, που στο κάτω κάτω είχε κάθε υποχρέωση να προστατεύσει. Το φαινόμενο έχει πάρει ανεξέλεγκτες διαστάσεις και η πτυχή του περιουσιακού, καθώς επίσης και του εδαφικού στο κυπριακό πρόβλημα κινδυνεύει πλέον να επιλυθεί με βάση το διεθνές δίκαιο. Ξεπουλιέται η περιουσία στα κατεχόμενα, επειδή σήμερα η Κυπριακή Δημοκρατία πιέζει τους ιδιοκτήτες περιουσίας στα κατεχόμενα, για να μαζέψει από αυτούς φόρους! Πιέζουν οι τράπεζες να εκποιήσουν! Πιέζει η ίδια η ζωή σ' ένα κράτος τόσο πτωχευμένο!

Η αρνητική αυτή εξέλιξη ήταν διαφανόμενη και στην περίοδο πριν από την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης, χωρίς ωστόσο το κράτος, αλλά και η κοινωνία μας να επιτρέψουν να ληφθούν μέτρα αντιμετώπισής της. Με αυτό θέλω απλά να σημειώσω ότι το σημερινό οικονομικό πρόβλημα δεν μπορεί να περιορίζει την αντιμετώπισή του σε εκκλήσεις για μη προσφυγή ή σε άλλης μορφής μέτρα, τα οποία ενδεχομένως να μην έχουν μετρήσιμη εκτίμηση. Η μέχρι σήμερα πενταετής συζήτηση και ενασχόληση με το θέμα δεν οδήγησε σε συγκεκριμένης αξίας πρόταση για τους πρόσφυγες ιδιοκτήτες κατεχόμενης γης.

Παράλληλα με τις οποιοσδήποτε προτάσεις που επεξεργάζεται η διακομματική επιτροπή και το Υπουργικό Συμβούλιο, τις οποίες χαιρετίζω, θα επιθυμούσα να επανέλθω με πολύ μεγάλη έμφαση για μελέτη της πρότασης για παραχώρηση της κρατικής γης στους ιδιοκτήτες κατεχόμενης γης. Σίγουρα, η αποκρατικοποίηση κρατικής γης στις ελεύθερες περιοχές και η κρατικοποίηση ιδιωτικής γης στα κατεχόμενα θα αποτελέσει μακροπολιτικό σταθμό στο ιδιοκτησιακό καθεστώς στο νησί. Θεωρώ ότι η κρατική ακίνητη

ιδιοκτησία στις ελεύθερες περιοχές πρέπει να περάσει στα χέρια των προσφύγων ως ιδιοκτησία και όχι μόνο για απλή χρήση ή για απλή κατοχή. Η κάλυψη των μελλοντικών αναπτυξιακών αναγκών του κράτους μπορεί να γίνεται κανονικά και με τον πλέον δίκαιο τρόπο μέσα από τη διαδικασία της απαλλοτρίωσης. Η όσο το δυνατό γρηγορότερη έξοδος από το πρόγραμμα διάσωσης της οικονομίας θα διευκόλυνε τη διαχείριση της κρατικής γης με απόλυτο γνώμονα το εθνικό συμφέρον.

Επίσης η γρήγορη επίλυση του κυπριακού προβλήματος θα έδινε λύση στο πρόβλημα μέσα από τα συμφωνηθέντα, ωστόσο, όπως πολύ σωστά τονίζεται, μέχρι να έρθει εκείνη η στιγμή, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί αυτός ο εθνικός κίνδυνος ως μία από τις άμεσες εθνικές προτεραιότητες. Είμαι της άποψης ότι το πρώτο που αναζητεί ο προσφυγικός κόσμος είναι η αναγνώριση και ο σεβασμός της αξίας και της ίδιας της ύπαρξης των περιουσιών του στα κατεχόμενα. Η αναγνώριση αυτή δε σημαίνει σε πρώτο στάδιο εξαργύρωση αυτής της αξίας. Κρίνω ότι η πολιτεία, όπως και στην περίπτωση της ασφάλισης μέρους των καταθέσεων - μάλιστα αυτή την απόφαση τη λάβαμε μεσούσης της κρίσης- το ίδιο θα μπορούσε να πράξει και στην περίπτωση της ασφάλισης μέρους της αξίας της κατεχόμενης ιδιοκτησίας.

Ένας μεγάλος αριθμός προσφύγων αισθάνεται θυμό για το ότι το κράτος μας μέσα από την προσφυγική πολιτική αγνόησε τα δικαιώματα των ιδιοκτητών στα κατεχόμενα, με αποτέλεσμα να επιδιδαται σε συμπεριφορές εκδίκησης κατά του κράτους. Το συναισθηματικό αρνητικό παράγωγο της μέχρι σήμερα προσφυγικής πολιτικής πυροδοτήθηκε και μέσα από τα μέτρα της τρόικας με τη μείωση των πόρων. Η μη συνδεδεμένη με την απώλεια χρήσης προσφυγική πολιτική, όπως το πράξαμε πριν μια βδομάδα με τις Κυπριακές Αερογραμμές, όχι μόνο διόγκωσε τις ανάγκες σε χρήματα, αλλά διόγκωσε και το αίσθημα αδικίας των ιδιοκτητών ακίνητης ιδιοκτησίας.

Το αποτέλεσμα αυτής της προσφυγικής πολιτικής εκμεταλλεύεται στο παρόν στάδιο πολύ αποτελεσματικά για την ίδια, για το ίδιο το εθνικό της συμφέρον, η Τουρκία. Επιθυμώ να σας μεταφέρω συγκεκριμένη αναφορά Τουρκοκύπριου αξιωματούχου της "επιτροπής" σε ερώτηση Ελληνοκύπριου πρόσφυγα σχετικά με το πότε θα λήξει η δυνατότητα υποβολής αίτησης. Η απάντηση ήταν «μέχρι που να αγοράσουμε ως Τουρκία και την τελευταία πατιά γης».

Χαιρετίζω τη ρύθμιση από πλευράς της νέας κυβέρνησης του θέματος της εκ μητρογονίας προσφύγων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σ' ένα άλλο θέμα, στον αγροτικό τομέα... Είναι ένας τομέας που ξαφνικά τον έχουμε θυμηθεί ως σανίδα σωτηρίας. Το πτωχευμένο κράτος δανειζόταν από τους αγρότες τα τελευταία χρόνια χρήματα είτε περικόπτοντας τις επιδοτήσεις είτε κατακρατώντας το ΦΠΑ. Η προηγούμενη κυβέρνηση στέρησε από τον αγροτικό κόσμο €80 εκατομ. περίπου επιδοτήσεις. Παρέδωσε τη σκυτάλη της εξουσίας με αποκοπές της κεφαλικής, της εκταρικής και σωρεία μέτρων του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης. Παρέδωσε στη νέα κυβέρνηση ένα νέο συμφωνημένο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυριάκο, έχετε ξεπεράσει το χρόνο σας!

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ο νέος Υπουργός Γεωργίας, αναλαμβάνοντας τη διαχείριση του τομέα, θα έλεγα μάλιστα με ιδιαίτερο δυναμισμό, ετοιμάζει ένα συνολικό πλαίσιο μεταρρύθμισης της αγροτικής πολιτικής. Η μεταρρύθμιση αυτή μπορεί να κινείται στο πλαίσιο των προνοιών της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, αλλά, πέραν τούτου, έχει περιθώρια λήψης εθνικών πολιτικών. Αυτό θα κάνει η νέα κυβέρνηση, η οποία θα προχωρήσει στη στοχοπροσήλωση της αγροτικής παραγωγής. Η αγροτική οικονομία θα πρέπει να μεταλλαχθεί στη βάση της ελεύθερης αγοράς. Θα πρέπει να ξεφύγει από το κλειστό σύστημα ελεγχόμενης λειτουργίας με έναν αδιαπέραστο κρατισμό, με ένα καρτέλ και έλεγχο των τιμών των πρώτων υλών και με ένα λανθασμένο σύστημα λειτουργίας της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Ανάλογη είναι και η δυναμική του τουρισμού μας, του τουριστικού μας τομέα, ο οποίος τέλος προσφέρει στην εθνική οικονομία τη μεγαλύτερη προοπτική. Μάλιστα, μέσα από το άνοιγμα των αιθέρων, που χαιρετίζουμε, μπορεί να αυξηθεί δυναμικά ή να αυξήσει δυναμικά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Χατζηγιάννη.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...τα έσοδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Ακολουθεί ο συνάδελφος κ. Κώστας Κώστα του ΑΚΕΛ, βουλευτής Λεμεσού και γραμματέας της Βουλής.

Κ. ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού διεξάγεται μέσα στις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες που δημιούργησε η παγκόσμια οικονομική κρίση, αλλά και οι τραγικές συνέπειες των αποφάσεων του Ευρογρουπ του περασμένου Μαρτίου. Μέσα από την αβεβαιότητα για το μέλλον, τη φτώχεια, την ανεργία και τα φοβερά αδιέξοδα που μας οδηγεί το μνημόνιο και οι πολιτικές λιτότητας η προσοχή μας στρέφεται στην προοπτική του φυσικού αερίου ως μίας από τις λίγες ακτίνες φωτός και ελπίδας για ανάκαμψη, για έξοδο από την κρίση, για καλύτερες μέρες για τον τόπο μας.

Η ανακάλυψη υδρογονανθράκων και οι προοπτικές που διανοίγονται για τον τόπο είναι υπόθεση που αφορά ολόκληρο το λαό. Για το λόγο αυτό τα βήματά μας πρέπει να χαρακτηρίζονται από σωστό προγραμματισμό, διαφάνεια και αποφασιστικότητα, ώστε να είμαστε σε θέση να εκμεταλλευτούμε σωστά το φυσικό μας πλούτο προς όφελος του συνόλου του λαού και όχι προς όφελος των λίγων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ανακάλυψη υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ μας, αλλά και σε άλλες γειτονικές χώρες έχει μεταβάλει δραματικά τα δεδομένα και επιβάλλεται πλέον να αλλάξουμε προσεγγίσεις και πολιτικές στον ενεργειακό τομέα. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι η προηγούμενη κυβέρνηση χειρίστηκε με επιτυχία τα ζητήματα της αξιοποίησης και διαχείρισης του φυσικού μας πλούτου και κατάφερε να ανοίξει παράθυρο ελπίδας για το λαό μας. Μέσα από συνετούς και υπεύθυνους χειρισμούς, αλλά και με εξωστρεφή πολιτική έκανε αποφασιστικά βήματα για την εμπορική αξιοποίηση του υποθαλάσσιου πλούτου μας με τεράστια οφέλη για τον τόπο μας, τόσο στον οικονομικό όσο και στον πολιτικό τομέα. Οριοθέτησε την ΑΟΖ με το Ισραήλ συνεχίζοντας την προσπάθεια των δύο προηγούμενων κυβερνήσεων με Αίγυπτο και Λίβανο και χωρίς μεγάλα λόγια και, αφού κινήθηκε σε διπλωματικό επίπεδο εξασφαλίζοντας τη στήριξη του διεθνούς παράγοντα, προχώρησε στην ερευνητική γεώτρηση στο Οικόπεδο 12 και ακολούθως στην υπογραφή συμβολαίων με εταιρείες κολοσσούς για έρευνες σε ακόμα πέντε οικόπεδα, τοποθετώντας την Κύπρο στον ευρωπαϊκό και παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη, παρά τις έντονες αντιδράσεις και απειλές της Τουρκίας, η οποία δέχτηκε την πρώτη διπλωματική της ήττα από το 1974.

Παράλληλα, η υιοθέτηση και των τριών προτάσεων που κατατέθηκαν τον Ιούνιο του 2012 από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συγκεκριμένα η ηλεκτρική διασύνδεση Ισραήλ-Κύπρου-Ελλάδας, ο υποθαλάσσιος αγωγός φυσικού αερίου σύνδεσης των τριών χωρών και ιδιαίτερα το τερματικό αποθήκευσης υδρογονανθράκων φυσικού αερίου αποτελούν επιστέγασμα των προσπαθειών της προηγούμενης κυβέρνησης και οδηγούν στη δημιουργία του διαδρόμου νοτιοανατολικής Μεσογείου για ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας της Ευρώπης. Με τη δημιουργία του τερματικού υδρογονανθράκων διαμορφώνουμε νέα δεδομένα στην Ανατολική Μεσόγειο, ενώ με τις συμμαχίες που εδραιώνουμε με το Ισραήλ, την Αίγυπτο, το Λίβανο και άλλες χώρες της περιοχής μπορεί να επιτευχθεί η μετατροπή της χώρας μας σε περιφερειακό ενεργειακό κέντρο για τη μεταφορά φυσικού αερίου. Μ' αυτά τα δεδομένα η Κύπρος πλέον θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις αδιέξοδες και χωρίς αποτέλεσμα πολιτικές λιτότητας, ενώ δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για ανάπτυξη και σταδιακή ανάκαμψη.

Εμπορική εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων, επενδύσεις και ανάπτυξη αναγκαίας υποδομής για αξιοποίηση του πλούτου και σημαντικότερη μείωση του κόστους παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας είναι μόνο κάποια από τα οικονομικά οφέλη, ενώ παράλληλα η Κύπρος θα είναι σε θέση να εδραιώσει τις στρατηγικές συμμαχίες της, που είναι αναγκαίες για την προστασία και διασφάλιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας μας, αλλά και για την απρόσκοπτη εμπορική εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις πρόνοιες του μνημονίου που υπέγραψε η κυβέρνηση Αναστασιάδη τον περασμένο Απρίλη συμπεριλαμβάνεται ρήτρα που προνοεί ότι όλοι οι σχεδιασμοί για το φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένων και των σχεδιασμών για τις υποδομές, είναι υπό την έγκριση της τριόικας. Παράλληλα, στο επικαιροποιημένο μνημόνιο δυστυχώς έχει ενσωματωθεί νέα πρόνοια, ότι οι επενδύσεις για το τερματικό υδρογονανθράκων πρέπει να εντάσσονται στα δημοσιονομικά πλαίσια και τις δεσμεύσεις σε σχέση με τους στόχους για τον προϋπολογισμό του 2016, κάτι που δημιουργεί πλέον τις προϋποθέσεις για εκχώρηση της ιδιοκτησίας των υποδομών από το κράτος στους ιδιώτες. Δεν είναι εξάλλου τυχαίο ότι, μόλις η κυβέρνηση αποδέχτηκε την πρόνοια αυτή στο

επικαιροποιημένο μνημόνιο, οι διεθνείς σύμβουλοι που προσέλαβε πρότειναν η ανάπτυξη για αξιοποίηση του τερματικού να γίνει αποκλειστικά από ιδιώτες επενδυτές.

Θα πρέπει επίσης να υπενθυμίσουμε ότι η προηγούμενη κυβέρνηση είχε διασφαλίσει μέσω νομοσχεδίου την ίδρυση Ταμείου Υδρογονανθράκων, του οποίου τα έσοδα θα διετίθεντο για τη στήριξη της βιομηχανίας των υδρογονανθράκων και των αναγκαίων ενεργειακών υποδομών, την ενίσχυση του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού και για τις μελλοντικές επενδύσεις, στη βάση δηλαδή του νορβηγικού μοντέλου. Ως γνωστό, δυστυχώς τότε η πλειοψηφία των κομμάτων στη Βουλή αρνήθηκε να συζητήσει το νομοσχέδιο, το οποίο η παρούσα κυβέρνηση απέσυρε και αντ' αυτού ανέθεσε στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο να τη συμβουλευτεί για ετοιμασία νομικού πλαισίου για τη δημιουργία του Ταμείου Υδρογονανθράκων.

Επίσης, βάσει των αλλαγών που προώθησε η κυβέρνηση, η Κρατική Εταιρεία Υδρογονανθράκων υποβαθμίζεται και καθίσταται απλά ένας εμπορικός βραχίονας του κράτους, αφαιρώντας έτσι ουσιαστικά από το κράτος τη δυνατότητα να είναι πρωταγωνιστής στη διαχείριση των στρατηγικών υποδομών του τερματικού και των αγωγών, όπως προνοείται στο νορβηγικό μοντέλο. Μ' αυτό τον τρόπο περιορίζεται ο ρόλος του κράτους και η διαχείριση των υποδομών αφήνεται σε πολυεθνικές εταιρείες.

Επιπλέον, η παρούσα κυβέρνηση δε φαίνεται να λειτουργεί με τέτοιο τρόπο ο οποίος να οδηγεί σε έγκαιρη και σωστή υλοποίηση της στρατηγικής αξιοποίησης του φυσικού αερίου. Ήδη το 2019 δεν αποτελεί πλέον ορόσημο για τη δημιουργία του τερματικού για μεταφορά φυσικού αερίου στην παγκόσμια αγορά, ενώ σήμερα γίνεται αναφορά για το 2021 και ίσως μεταγενέστερα. Αυτό ισχύει, γιατί μεταξύ άλλων μεγάλη καθυστέρηση παρατηρείται στις διαπραγματεύσεις με τη Noble για σύναψη συμφωνίας για το τερματικό, οι οποίες, αντί να γίνονται από την ΚΡΕΤΥΚ, της οποίας τα στελέχη, που έχουν τις διεθνείς εμπειρίες και τη γνώση, η κυβέρνηση έχει περιθωριοποιήσει, γίνονται από μία διαπραγματευτική ομάδα που σχεδόν στο σύνολό της αποτελείται από τεχνοκράτες από διάφορα υπουργεία και όχι από εμπειρογνώμονες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πολύ μεγάλη καθυστέρηση από πλευράς κυβέρνησης στις διαπραγματεύσεις με τις εταιρείες και στη λήψη οριστικών αποφάσεων αναφορικά με τη δημιουργία του τερματικού και των υποδομών είναι επικίνδυνη, γιατί καθυστερεί την ελπίδα του κυπριακού λαού για ένα καλύτερο αύριο, αλλά και γιατί δίνει χώρο σε κάποιους κύκλους που κακόβουλα θέλουν να στρώσουν τα πράγματα σε άλλες επιλογές και να προωθήσουν τα σχέδιά τους. Τέτοιες ενδεχόμενες επιλογές είναι ο έλεγχος των υποδομών από την τρόικα ή ακόμα και η μεταφορά του φυσικού αερίου μέσω των αγωγών από την Τουρκία, επιλογή η οποία εξυπηρετεί τα μεγάλα συμφέροντα κύκλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η οποία δεν είναι μόνο πολιτικά λανθασμένη σε συνθήκες τουρκικής κατοχής, αλλά ακυρώνει και την προοπτική να μετατραπεί η χώρα μας σε έναν αυτόνομο περιφερειακό ενεργειακό κόμβο με όλα τα πολιτικά και οικονομικά οφέλη που θα προκύψουν.

Έχουμε ήδη καθυστερήσει πάρα πολύ και δυστυχώς βλέπουμε τα πρώτα αρνητικά αποτελέσματα αυτής της καθυστέρησης, όπως η ανακοίνωση της Noble ότι το τερματικό της Κύπρου δεν είναι η πρώτη επιλογή της για εξαγωγή φυσικού αερίου από το Λεβιάθαν προς την Ασία αλλά οι αγωγοί Ιορδανίας ή Αιγύπτου ή η πλωτή μονάδα υγροποίησης, αλλά και οι δηλώσεις Αμερικανών και Ευρωπαίων αξιωματούχων ότι η καλύτερη επιλογή του Ισραήλ για μεταφορά φυσικού αερίου στην Ευρώπη είναι μέσω Τουρκίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα θέματα ενέργειας δεν αφορούν μόνο εμάς σήμερα, αλλά περισσότερο αφορούν τις γενιές που θα έρθουν. Ο διχασμός και η αδιαφάνεια είναι κακοί σύμβουλοι για τη λήψη σωστών και μεγαλόπνων αποφάσεων στον τομέα αυτό. Είναι λοιπόν η ώρα για συναίνεση και ομοψυχία για το καλό όλων μας, για το καλό του τόπου μας. Γι' αυτό και καλούμε την κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα στη σύσταση του Συμβουλίου Ενεργειακής Πολιτικής, κάτι το οποίο είχε αποφασίσει η προηγούμενη κυβέρνηση τον περασμένο Ιανουάριο. Όλοι μαζί ενωμένοι μπορούμε να φέρουμε την ανάπτυξη και την ελπίδα για την Κύπρο μας. Ας το πράξουμε λοιπόν μακριά από οποιαδήποτε μικροπολιτικά ή άλλα συμφέροντα. Ας προχωρήσουμε τούτη τη φορά όλοι με μόνη πυξίδα το συμφέρον του λαού μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κώστα.

Τώρα ο κ. Μάριος Μαυρίδης, βουλευτής Κυρηνείας του ΔΗΣΥ.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω την ομιλία μου με μερικά σχόλια του καθηγητή Βασίλη Ράπτανου, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ο οποίος σε πρόσφατη διάλεξή του στην Κύπρο έχει πει τα ακόλουθα: «Η κρίση στην Ελλάδα είναι αποτέλεσμα όχι μόνο της διεθνούς οικονομικής κρίσης, αλλά κυρίως των πολιτικών που εφάρμοσαν οι κυβερνήσεις στα προηγούμενα χρόνια. Μετά την ένταξή μας στην ΟΝΕ δε θελήσαμε να δούμε τη συσσώρευση των ανισορροπιών τόσο στα δημοσιονομικά όσο και στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και συνεχώς αναβάλλαμε την αντιμετώπισή τους. Η κρίση όμως ανέδειξε με τον πιο εύγλωπτο τρόπο όχι μόνο τις αδυναμίες των οικονομικών πολιτικών, αλλά και την ανεπάρκεια των θεσμών στη χώρα μας». Αυτά κάλλιστα μπορούν να ισχύουν και στην Κύπρο.

Θέλω τώρα να αναφερθώ στην κυπριακή πραγματικότητα. Γιατί υπογράψαμε μνημόνιο; «Υπογράψαμε Μνημόνιο Συναντίληψης, διότι χρειαζόμασταν χρήματα και όχι επειδή χρειαζόμασταν κάποιον να μας βάλει σε τάξη». «Ευθύς μόλις βρούμε τα χρήματα, θα πρέπει να απεμπλακούμε από το μνημόνιο, διότι εμείς δε θέλουμε να εκχωρήσουμε κυριαρχία σε κανέναν». «Το μνημόνιο είναι ένα εργαλείο των εταίρων μας, για να μας ελέγχουν και θα πρέπει να αντισταθούμε με σθένος στις επιβουλές των ξένων». «Οι εταίροι μας έχουν καταστρέψει το τραπεζικό μας σύστημα», λες και είναι αυτοί που δανείστηκαν και δεν πληρώνουν. «Το μνημόνιο περιλαμβάνει μέτρα τα οποία θα φέρουν τη δυστυχία και τη μιζέρια στον κυπριακό λαό», λες και χωρίς τα χρήματα των ξένων θα ζούσαμε καλύτερα. «Τα μέτρα που περιλαμβάνει το μνημόνιο αντικατοπτρίζουν τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές οι οποίες έχουν δοκιμαστεί αλλού, αλλά έχουν αποτύχει». Αυτές είναι κάποιες από τις αντιλήψεις που επικρατούν ανάμεσα στις λαϊκές μάζες και που κερδίζουν έδαφος δυστυχώς, λόγω της επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης και λόγω του κοινωνικού δράματος που εξελίσσεται με ταχύτατους ρυθμούς στην Κύπρο.

Το ΑΚΕΛ μάλιστα έχει έτοιμη τη λύση, να φύγουμε από το ευρώ και να τυπώνουμε λίρες, πολλές λίρες, και να δώσουμε σε όποιον θέλει, για να μην έχει κανένας παράπονο, ενώ η ΕΔΕΚ και η Συμμαχία των Πολιτών εισηγούνται να προπωλήσουμε το φυσικό μας αέριο, να πουλήσουμε δηλαδή το φυσικό μας πλούτο όσα όσα, για να συνεχίσουμε να λειτουργούμε όπως και πρώτα, χωρίς έλεγχο, χωρίς πειθαρχία, χωρίς διαφάνεια και χωρίς ευθύνη και χωρίς λογοδοσία, διότι έτσι συνέβαινε μέχρι σήμερα! Να φορτώνουμε τα χρέη και τα προβλήματα στους επόμενους και να ζούμε μόνο για το σήμερα, διότι μόνο εμείς υπάρχουμε, δε θα υπάρξουν άλλες γενεές! Η κάθε επόμενη γενεά θα κάνει το ίδιο με την προηγούμενη. Τα συμφέροντα θα συνεχίσουν να κυβερνούν αυτό τον τόπο, η διαπλοκή και η διαφθορά θα αυξάνονται και η φοροδιαφυγή θα οργιάζει.

Οι πολιτικές δυνάμεις που είναι ενάντια στο μνημόνιο αντιλαμβάνονται, πιστεύω, την πραγματικότητα και την αναγκαιότητα λήψης δραστικών μέτρων και ριζοσπαστικών μεταρρυθμίσεων, όμως δεν μπορούν να αντισταθούν στον πειρασμό του λαϊκισμού, που τους προσφέρει -έτσι τουλάχιστον νομίζουν- πολιτικά οφέλη. Αυτές όμως οι αντιλήψεις των αντιμνημονιακών είναι και λανθασμένες και επικίνδυνες για την πορεία του προγράμματος που ακολουθεί η Κύπρος, ένα πρόγραμμα το οποίο δεν είναι απλά μία δανειακή σύμβαση αλλά μία προσπάθεια εξυγιάνσης του δημόσιου τομέα, του τραπεζικού τομέα και αναδιάρθρωσης της οικονομίας.

Το μνημόνιο είναι μία προσπάθεια να ισοσκελίσουμε τον προϋπολογισμό μας, να μειώσουμε τα χρέη μας, να αυξήσουμε την παραγωγικότητά μας και την ανταγωνιστικότητα. Πάνω απ' όλα, το μνημόνιο είναι μία προσπάθεια να διασφαλίσουμε ότι αυτά που περνούμε σήμερα δε θα τα ξαναπεράσουμε ποτέ ξανά. Φτάνει πια να χρεώνουμε τις επόμενες γενεές με τα δικά μας λάθη. Οφείλουμε ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά μας. Διαφορετικά, τα παιδιά μας θα αναγκαστούν να ζήσουν αλλού. Δεν είναι λοιπόν αρκετό να αποδεχτούμε το μνημόνιο, επειδή είμαστε αναγκασμένοι να το κάνουμε, πρέπει να το αποδεχτούμε ως εργαλείο εξόδου από την κρίση, ως ένα όχημα που θα μας μεταφέρει σε ένα καλύτερο μέλλον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα αναφερθώ τώρα στα οφέλη ενός ισοσκελισμένου προϋπολογισμού, διότι, όπως γνωρίζετε, είτε το θέλουμε είτε όχι, θα έχουμε ισοσκελισμένο προϋπολογισμό αρχίζοντας από το 2016. Όταν ένα κράτος ακολουθεί τον κανόνα, το χρυσό κανόνα, του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού, δεν υπάρχει περίπτωση να χρεοκοπήσει. Ισοσκελισμένος προϋπολογισμός σημαίνει ότι το κράτος ξοδεύει όσα εισπράττει και ως αποτέλεσμα δε δημιουργεί χρέη τα οποία θα επωμίζονται οι επόμενες γενεές. Αξίζει να σημειωθεί ότι το δημόσιο χρέος της Κύπρου έχει σκαρφαλώσει στα €18 δις, -110% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος- και αναλογεί σε €22.500 ανά κάτοικο με βάση τον πληθυσμό της Κύπρου ή €45.000 ανά εργαζόμενο. Αν αφαιρέσουμε και τους ξένους, οι οποίοι υπερβαίνουν τις 100 000, και τους κοινοτικούς, τότε το δημόσιο χρέος θα σκαρφαλώσει στις €60.000 ανά Κύπριο εργαζόμενο.

Ένας ισοσκελισμένος προϋπολογισμός έχει σημαντικά πλεονεκτήματα. Πρώτ' απ' όλα, δεν επιτρέπει στην εκάστοτε κυβέρνηση να δανείζεται και να φορτώνει τα χρέη στις επόμενες γενεές. Το κράτος μαθαίνει να λειτουργεί με αυτά που εισπράττει και, αν θέλει να ξοδέψει περισσότερα, π.χ. σε αναπτυξιακές ή κοινωνικές παροχές, τότε θα πρέπει να περικόψει από κάπου αλλού ή να επιβάλει φορολογίες. Η κυβέρνηση θα είναι όμως υπόλογη στους πολίτες. Αν η κυβέρνηση κάνει καλή διαχείριση των χρημάτων των φορολογουμένων, τότε οι πολίτες θα την επιβραβεύουν.

Μέχρι σήμερα στην Κύπρο συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Όταν η κυβέρνηση ξοδεύει περισσότερα, κερδίζει την εμπιστοσύνη των πολιτών, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η κακοδιαχείριση, η οποία πλέον μετατρέπεται σε νοοτροπία. Ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός είναι λοιπόν ένα εργαλείο που παρέχει στους πολίτες την ευκαιρία να αξιολογούν ορθολογιστικά αυτούς που τους κυβερνούν. Κατά κάποιον τρόπο, ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός είναι επίσης ένα εργαλείο που αναγκάζει την κυβέρνηση να νοικοκυρευτεί είτε το θέλει είτε όχι. Από τη στιγμή που μία κυβέρνηση γνωρίζει εκ των προτέρων ότι δεν μπορεί να ξοδέψει περισσότερα από αυτά που εισπράττει, θα αναγκαστεί να κάνει νοικοκυρεμένη πολιτική. Αν τα έσοδα που εισπράττει δεν είναι αρκετά, θα αναγκάζεται να κάνει περικοπές που σε διαφορετική περίπτωση δε θα τολμούσε να κάνει λόγω ανάληψης πολιτικού κόστους. Η ανάγκη για ισοσκελισμένο προϋπολογισμό αναγκάζει την κυβέρνηση να περικόπτει περιπτώσεις δαπάνες και να μειώνει το σπάταλο κράτος.

Ακόμα, ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός αναγκάζει την κυβέρνηση να ιεραρχήσει τις προτεραιότητές της και να μειώσει το μεγάλο κράτος σε βιώσιμα επίπεδα. Όταν ο κρατικός προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος ή πλεονασματικός, τότε η κυβέρνηση θα μπορεί να στηρίζει την οικονομία και την κοινωνία σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, χωρίς να επηρεάζεται σημαντικά η δημοσιονομική της θέση. Άλλωστε, αυτό επιτρέπεται και από τη Συνθήκη για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην ΟΝΕ, την οποία η Κύπρος έχει προσυπογράψει μαζί με άλλες είκοσι μία χώρες.

Σε περιόδους οικονομικής ύφεσης το κράτος μπορεί να αυξήσει τις δαπάνες και να μειώσει τις φορολογίες, για να στηρίξει την οικονομία. Αυτή την περίοδο όμως που η κυπριακή οικονομία βουλιάζει στα χρέη και στην ύφεση η κυβέρνηση όχι μόνο αδυνατεί να στηρίξει την οικονομία, αλλά πράττει ακριβώς το αντίθετο, αυξάνοντας τις φορολογίες και μειώνοντας τις κρατικές δαπάνες, σπρώχνοντας την οικονομία πιο βαθιά στην ύφεση.

Ακόμα ένα σημαντικό πλεονέκτημα του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού είναι ότι η Κυπριακή Δημοκρατία θα αξιολογείται με υψηλές βαθμολογίες από τους οίκους αξιολόγησης επιτρέποντας έτσι στην κυβέρνηση να δανειζεται με χαμηλό κόστος δανεισμού από τις διεθνείς αγορές για επαναχρηματοδότηση του υφιστάμενου δημόσιου χρέους.

Θέλω να κλείσω με το εξής, ως απάντηση στα όσα έχω ακούσει και χθες και σήμερα από πάρα πολλούς συναδέλφους, κύριε Πρόεδρε: Ο Πρόεδρος Κένεντι είχε πει κάποτε «ο μεγάλος εχθρός της αλήθειας δεν είναι πολύ συχνά το ψέμα, το σκόπιμο, το κατασκευασμένο και το ανέντιμο, αλλά ο συνεπής, πειστικός και ανεδαφικός μύθος».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Μαυρίδη.

Τώρα καλώ το βουλευτή Λάρνακος κ. Γεώργιο Προκοπίου, του ΔΗΚΟ.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η διαδικασία της συζήτησης και ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί για τη νομοθετική εξουσία την κορυφαία πράξη άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου. Πολύ περισσότερο σήμερα, υπό τα νέα δεδομένα της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας στην οποία βρίσκεται η πατρίδα μας, εντείνεται και το βάρος της ευθύνης που όλοι εμείς φέρουμε απέναντι στους φορολογούμενους πολίτες για αυστηρό έλεγχο του κρατικού προϋπολογισμού για το 2014, ενός προϋπολογισμού που χαρακτηρίζεται από λιτότητα, δημοσιονομική πειθαρχία και συγκράτηση των δημόσιων δαπανών.

Καλούμαστε σήμερα να εφαρμόσουμε με θρησκευτική ευλάβεια ένα μνημόνιο που συνεπάγεται όλα αυτά τα επώδυνα και αντιλαϊκά μέτρα που συρρικνώνουν και πλήττουν το βιοτικό επίπεδο του λαού μας. Σήμερα δυστυχώς 200 000 Κύπριοι ζουν κοντά στο όριο της φτώχειας, χιλιάδες άνθρωποι αναζητούν βοήθεια, για να ταΐσουν τις οικογένειές τους στα κοινωνικά παντοπωλεία και συσσίτια των δήμων και της Εκκλησίας, οι άποροι μαθητές στα σχολεία αυξάνονται, οι περικοπές σε όλους τους τομείς, με όλες τις συνέπειες που συνεπάγονται, μας γυρίζουν πολλά χρόνια πίσω.

Σήμερα οι άνεργοι ξεπέρασαν τις εβδομήντα και πλέον χιλιάδες, ενώ το φάσμα της ανεργίας κινδυνεύουν να αντιμετωπίσουν ακόμα περισσότεροι πολίτες, αφού οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις κλείνουν η μία πίσω από την άλλη, ενώ τα κυπριακά νοικοκυριά είναι καταχρεωμένα και ο λαός μας βρίσκεται σε απόγνωση, με άγχος και αγωνία για το αύριο. Γι' αυτό επιβάλλεται το ταχύτερο δυνατό όπως οι ένοχοι της οικονομικής τραγωδίας του τόπου μας τιμωρηθούν παραδειγματικά, γιατί μόνο έτσι θα επέλθει η κάθαρση.

Καλούμαστε όλοι, κράτος, πολιτεία και πολίτες, σε μια υπερπροσπάθεια, για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε συνθήκες ανάκαμψης της πληγείσας οικονομίας μας. Το 2014, όπως λέγουν ειδικοί αναλυτές, αποτελεί την πιο κρίσιμη χρονιά για το μέλλον της κυπριακής οικονομίας. Από τα οικονομικά αποτελέσματα αυτής της χρονιάς θα εξαρτηθεί αν θα κατορθώσει η οικονομία μας να μπει σ' εκείνη την τροχιά που θα της επιτρέψει να ορθοποδήσει και να αρχίσει να ξεπερνά τις συνθήκες ύφεσης.

Ο προϋπολογισμός του κράτους ήταν και θα συνεχίσει να είναι ελλειμματικός μέχρι τη σταδιακή μας δημοσιονομική προσαρμογή. Με ορθολογισμό και αποφασιστικότητα πρέπει να διασφαλίσουμε τη διαχείριση των μειωμένων δαπανών προς την ορθή κατεύθυνση, προωθώντας τη δημοσιονομική εξυγίανση και τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις.

Παράλληλα με όλα αυτά τα επώδυνα μέτρα του μνημονίου το κράτος οφείλει να διορθώσει και όσες άλλες πληγές παραμένουν ανοικτές και στερούν απ' αυτό τα έσοδα ανείσπρακτων οφειλών και περιορίζοντας τις όποιες σπατάλες παρατηρούνται. Δεν μπορεί να γίνεται ανεκτό, όταν οι συμπατριώτες μας με οδυνηρές θυσίες συμβάλλουν στη διάσωση της οικονομίας, την ίδια ώρα κάποιοι να φοροδιαφεύγουν. Πρόκειται για έγκλημα οικονομικό και εθνικό, που πρέπει να τιμωρείται παραδειγματικά. Γι' αυτό καλούμε την κυβέρνηση να μελετήσει τρόπους για εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας, ώστε να υποβοηθηθούν οι αρμόδιες υπηρεσίες στην πάταξη της φοροδιαφυγής.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα, στηρίζουμε τις προσπάθειες της κυβέρνησης στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών. Εκφράζουμε επίσης την ετοιμότητά μας για κατάθεση ολοκληρωμένων προτάσεων που θα ενθαρρύνουν την ανάπτυξη, διότι έτσι πιστεύουμε ότι θα αναχαιτιστεί η οικονομική κρίση και οι συνέπειές της. Παράλληλα, εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την εξαγγελία μέτρων με στόχο τον περιορισμό της ανεργίας και την ενίσχυση της απασχόλησης, τη στήριξη στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στην τουριστική βιομηχανία και αναμένουμε μέτρα που θα ενισχύουν τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Λόγω του περιορισμένου χρόνου που έχουμε στη διάθεσή μας, δε θα αναφερθώ περαιτέρω στα γενικότερα θέματα της οικονομίας μας. Άλλωστε, τις θέσεις μας τις ανέπτυξε αναλυτικά ο πρόεδρος του κόμματός μας. Θα επικεντρωθώ σε ορισμένα ζητήματα που αφορούν τις επιτροπές στις οποίες μετέχω, καθώς και θέματα που αφορούν την εκλογική μου περιφέρεια.

Αναφορικά με τα θέματα της άμυνας, υποστηρίζω ακράδαντα ότι πρέπει να διαφυλαχθούν ως κόρη οφθαλμού και δεν πρέπει να επιτρέψουμε την οποιαδήποτε παρέμβαση σ' αυτά. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να πληγεί η αμυντική και επιχειρησιακή ετοιμότητα και ικανότητα των ενόπλων δυνάμεών μας. Επίσης είναι αδιανόητο για μένα αξιωματικοί και λοιπά στελέχη να παραμένουν στον ίδιο βαθμό δώδεκα μέχρι δεκαπέντε χρόνια χωρίς προαγωγή. Με ποιο ηθικό και ποιο κίνητρο θα εργαστεί με κίνδυνο τη ζωή του ο στρατιωτικός;

Το Υπουργείο Άμυνας επιβάλλεται άμεσα να επισπεύσει τη διαδικασία για την κατάθεση κανονισμών που αφορούν τις κρίσεις, αποστρατείες, προαγωγές για την περαιτέρω ανέλιξη των στελεχών, προκειμένου να δημιουργηθούν τα αναγκαία κίνητρα για αυτούς. Αποτελεί ύψιστο θέμα για την Εθνική Φρουρά και για το ηθικό του στρατεύματος. Να ετοιμάσει μια σωστή μελέτη και να προβεί στην πρόσληψη νέων εθελοντών πενταετούς υποχρέωσης για επάνδρωση των κύριων οπλικών συστημάτων. Να προβεί στην αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των οπλικών συστημάτων και αγορά νέων για τις νέες ανάγκες που προκύπτουν μετά την ανεύρεση υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ μας. Επιδίωξη και επιθυμία όλων μας πρέπει να είναι μια ισχυρή, ταχυσκίνητη, αξιόμαχη, με υψηλό φρόνημα Εθνική Φρουρά, που θα εγγυάται την ασφάλεια και την εθνική κυριαρχία της πατρίδας μας.

Τώρα για τα θέματα υγείας οφείλω να επισημάνω ότι αποτελεί κορυφαίο ζήτημα η εισαγωγή του ΓΕΣΥ, που θα επιφέρει τομές και μια γενναία μεταρρύθμιση στον ευαίσθητο τομέα της υγείας, που, όπως όλοι παραδεχόμαστε, νοσεί. Το όλο θέμα έχει προϊστορία από την ίδρυση της Δημοκρατίας και μόλις πριν μια δεκαετία έχει ψηφιστεί η νομοθεσία για την εισαγωγή του Γενικού Συστήματος Υγείας. Σήμερα αποτελεί πλέον μνημονιακή υποχρέωσή μας η εφαρμογή του με ορίζοντα το 2015. Στα τέλη του Γενάρη αναμένεται ένας οδικός χάρτης που θα επεξηγεί τη σταδιακή εφαρμογή του, λαμβάνοντας υπόψη και τις ανησυχίες για την προστασία των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Προς αυτή την κατεύθυνση απαραίτητη λοιπόν είναι η σωστή διαχείριση των πόρων, λαμβανομένου υπόψη του μειωμένου προϋπολογισμού για τη δημόσια υγεία, ώστε να μην επηρεαστούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς το λαό μας. Απαιτείται επίσης η αναδιοργάνωση των δημόσιων νοσηλευτηρίων καθιστώντας τα αυτόνομα σε θέματα προϋπολογισμού και διαχείρισης προσωπικού. Απαραίτητη επίσης είναι και η επέκταση της μηχανογράφησης και η αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας.

Σε αυτό το σημείο εκφράζω την ικανοποίησή μου, γιατί το τεράστιας σημασίας έργο της επέκτασης και αναβάθμισης του νοσοκομείου Λάρνακας, παρά τις πολύχρονες περιπέτειες, φαίνεται ότι τώρα προχωρεί προς υλοποίηση και οι εργασίες ξεκινούν άμεσα. Πρόκειται για ένα πανεπιστημιακό νοσοκομείο με νέες υποδομές, που θα φιλοξενούν κλινικές, εξωτερικά ιατρεία, νοσοκομειακά εργαστήρια, τράπεζα αίματος, φυσιοθεραπευτήρια και φαρμακεία. Ευελπιστούμε να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα και να παραδοθεί το Φεβρουάριο του 2016,

όπως προγραμματίζεται, γεγονός το οποίο θα αναβαθμίσει τα μέγιστα το επίπεδο των ιατρικών υπηρεσιών για τους πολίτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως βουλευτής Λάρνακας, θέλω να δηλώσω την απογοήτευσή μου, γιατί μια σειρά από έργα υποδομής τα οποία μπορούσαν να υλοποιηθούν τα προηγούμενα χρόνια, παρά τις δεσμεύσεις διαχρονικά των κυβερνήσεων, παρέμειναν στα λόγια, με αποτέλεσμα σήμερα λόγω της οικονομικής κρίσης να βρίσκονται παγωμένα. Παρ' όλ' αυτά, καθηκόντως τα αναφέρω, γιατί αποτελούν πάγια αιτήματα της εκλογικής μου περιφέρειας, τα οποία και διεκδικούμε:

- Ο ημιτελής παρακαμπτήριο δρόμος Αλέξανδρου Παναγούλη, ο οποίος θα ενωθεί με τον υπεραστικό δρόμο προς την Αγία Νάπα.
- Οι δρόμοι στην επαρχία που συνδέουν τις κοινότητες και ιδίως ο επικίνδυνος δρόμος Κιτίου-Μαζωτού.
- Η ενοποίηση του παραλιακού μετώπου που θα συνδέει την περιοχή Μακένζι με την τουριστική ακτή Περβολιών.
- Η ανέγερση του περιβαλλοντικού κέντρου αλυκών, για το οποίο έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.
- Για χρόνια γινόταν διαμάχη πόλεων για τη φιλοξενία κρατικών πανεπιστημιακών σχολών. Η Λάρνακα λόγω της γεωγραφικής της θέσης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμπληρώστε, κύριε Προκοπίου.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

...έπρεπε να ήταν η πρώτη επαρχία που θα φιλοξενούσε κρατικά πανεπιστήμια.

Η μεγάλη συνεχιζόμενη καθυστέρηση που παρατηρείται στην έναρξη του μεγαλεπήβολου έργου της ενιαίας ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας της Λάρνακας, παρά την υπογραφή της συμφωνίας με το στρατηγικό επενδυτή, μας ανησυχεί ιδιαίτερα για το μέλλον του έργου και τις προοπτικές ανάπτυξης της πόλης μας. Πρόκειται για ένα έργο πνοής για τη Λάρνακα, που αφορά όχι μόνο την τοπική ανάπτυξη αλλά ευρύτερα ολόκληρη την Κύπρο. Σε αυτή την προοπτική στηρίζουμε και το ενδιαφέρον της Λάρνακας για τη δημιουργία καζίνο. Θεωρούμε ότι μια τέτοια ανάπτυξη προσφέρεται στην πόλη μας. Θα αναβαθμίσει το τουριστικό προϊόν και θα δώσει νέες θέσεις εργασίας.

Αναπόσπαστα συνδεδεμένη με το έργο είναι και η μετακίνηση των εγκαταστάσεων υγραερίου και των πετρελαιοδεξαμενών, που θα επιτρέψει την ενοποίηση του παραλιακού μετώπου Μακένζι μέχρι τη Δεκέλεια. Δυστυχώς, το κράτος απέτυχε να υλοποιήσει τη συμφωνία για τη μετακίνηση των εγκαταστάσεων από το παραλιακό μέτωπο, η οποία έπρεπε να γινόταν το 2010, ενώ εντός του 2012 θα ολοκληρωνόταν και η περιβαλλοντική αποκατάσταση του χώρου.

Παρά το ομόφωνο διάταγμα του δήμου Λάρνακας για τερματισμό της χρήσης και αποξήλωση των οχληρών εγκαταστάσεων στην περιοχή, χωρίς την επικύρωση από τον Υπουργό Εσωτερικών αυτό δεν έχει ισχύ. Γι' αυτό καλώ τον Υπουργό Εσωτερικών όπως τάχιστα επικυρώσει το εν λόγω διάταγμα, ούτως ώστε άμεσα να καθοριστεί ένα χρονοδιάγραμμα για τη συμμόρφωση των εταιρειών προς αυτό, κάνοντας άμεσα αρχή από τις εγκαταστάσεις υγραερίου, που θεωρούνται οι πλέον επικίνδυνες. Παράλληλα, το κράτος οφείλει να βρει τους τρόπους, ώστε να πείσει τις εταιρείες να μετακινήσουν τις εγκαταστάσεις τους παρέχοντας συγκεκριμένα κίνητρα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διαχρονική θέση του ΔΗΚΟ για την οικονομία της πατρίδας μας ήταν πάντα ότι πρέπει να αντιμετωπίζεται ως εθνική υπόθεση από όλους. Αυτό επαναλαμβάνουμε και τώρα. Έχοντας υπόψη την προοπτική της εκμετάλλευσης και αξιοποίησης του φυσικού μας πλούτου, οφείλουμε περαιτέρω να μελετήσουμε μέτρα και τρόπους για στοχευμένη στήριξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού μας, των ανέργων, των προσφύγων, των παθόντων, των πολυτέκνων, των τριτέκνων, των χαμηλοσυνταξιούχων και όλων των άλλων χαμηλόμισθων της μεσαίας και μικρομεσαίας εισοδηματικής τάξης.

Τελειώνοντας, θέλω να τονίσω ότι από εμάς εξαρτάται το μέλλον των επόμενων γενιών σε αυτό τον τόπο. Χρειάζεται σωστή διαχείριση, αποφασιστικότητα, λήψη σωστών μέτρων με σύνεση, με αλληλοκατανόηση και σεβασμό.

Με την ευκαιρία των γιορτών εύχομαι σ' εσάς και σε όλο τον κυπριακό λαό υγεία, ευτυχία και κάθε καλό. Εύχομαι επίσης ο νέος χρόνος να βρει την πατρίδα μας ελεύθερη και ευημερούσα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Προκοπίου.

Ακολουθεί ο κ. Αδάμος Αδάμου του ΑΚΕΛ, βουλευτής επαρχίας Λεμεσού.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα προσπαθήσω να διαβάσω σύντομα αυτά που έχω να πω, που αφορούν το περιβάλλον, αλλά στο τέλος είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω και στο φίλο τον Ανδρέα Μιχαηλίδη για τα ακτινοθεραπευτικά της Λεμεσού, γιατί πραγματικά, άμα ανοίξουμε έτσι συζήτηση, εννά θέλουμε μίαν ολομέλεια ολόκληρη να τελειώσουμε.

Θα ξεκινήσω λοιπόν την ομιλία τη σημερινή με ένα απογοητευτικό εύρημα-φαινόμενο. Για πρώτη φορά φέτος, κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος φυσικά, κανένας εκπρόσωπος της εκτελεστικής εξουσίας δεν παρευρέθηκε να εκπροσωπήσει το Τμήμα Περιβάλλοντος. Στην παρατήρηση που έγινε παρόντος του υπουργού, ο υπουργός δεσμεύτηκε ο άνθρωπος, για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, να έρθει σε μία προσεχή συνεδρία της επιτροπής Περιβάλλοντος, για να συζητήσει τον προϋπολογισμό του Τμήματος Περιβάλλοντος, πράγμα που έγινε αποδεκτό από εμάς. Μέχρι σήμερα δεν μπορέσαμε να τον καλέσουμε, γιατί είχαμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη)

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Χατζηγιάννη, μη με διακόπτεις!

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είχαν συμβούλια υπουργών!

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Είχα κι εγώ συμβούλια, όμως, για να περάσω είκοσι τρία νομοσχέδια, τα οποία τα έχετε δει...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Καθυστέρησε η κυβέρνηση να μας τα φέρει.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Ε, έν' διαχρονικό τούτο το θέμα. Είπαμέν το πολλές φορές, ότι δεν μπορούν να έρκονται την τελευταία στιγμή να μας πιάνουν από το λαιμό, για να περάσουμε ένα σωρό νομοσχέδια!

Θεωρώ ότι, πέρα και πάνω από οποιαδήποτε οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα, είναι ο άνθρωπος και το περιβάλλον στο οποίο ζει. Για να μπορέσει ο άνθρωπος να προοδεύσει σ' αυτό τον τόπο, θα πρέπει πρώτα να εξασφαλίσει μία καλή ποιότητα ζωής. Μέσα στα πλαίσια των συνθηκών που βιώνουμε σήμερα, έχουμε αφήσει τον άνθρωπο εκτός. Θέλω λοιπόν στη σημερινή συζήτηση να μιλήσω γι' αυτό, γιατί, όπως φαίνεται, ενώ είναι ένα θέμα που αφορά την επιβίωση της ίδιας της ανθρώπινης παρουσίας στον πλανήτη, αποτελεί τον τελευταίο τροχό της άμαξας.

Πόσα προειδοποιητικά σημάδια πρέπει να μας στείλει η φύση, για να ξυπνήσουμε; Κλιματικές αλλαγές, ακραία καιρικά φαινόμενα, πολλαπλασιασμός ασθενειών -και αυτό θα το δείτε να γιγαντώνεται στο μέλλον με τις ασθένειες- μας δείχνουν την ασυδοσία και την απληστία με την οποία αντιμετωπίζεται η φύση. Επιδείνωση της κατάστασης έρχεται να προκαλέσει και η εφαρμογή του μνημονίου, στο οποίο φυσικά δεν περιλαμβάνεται οποιαδήποτε μνεία για το περιβάλλον, ενώ όλα τα κονδύλια για περιβαλλοντική ανάπτυξη ή και προστασία έχουν μηδενιστεί. Θα πω απλά ότι οι συνέπειες από την αδιαφορία και την καταστροφή του περιβάλλοντος θα έλθουν αβίαστα να μας πλήξουν όλους.

Θέλω να πω και για ορισμένα σημαντικά πράγματα που έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση, που είχε προωθήσει μεταξύ άλλων την εφαρμογή της νομοθεσίας για την ενιαία διαχείριση των υδάτων, την προώθηση των διαδικασιών για την έλευση του φυσικού αερίου, τη σταδιακή χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την έναρξη υλοποίησης του νέου συστήματος δημόσιων μεταφορών.

Επιπλέον, με έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, προωθήθηκε το Διαχειριστικό Σχέδιο για τον Ακάμα και στηρίχθηκε και διεκδικήθηκε το δικαίωμα να κηρυχθεί η Κύπρος ζώνη ελευθέρων από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς. Ιδιαίτερα για το θέμα αυτό να τονίσω ότι ως πρόεδρος της επιτροπής Περιβάλλοντος το είχα θέσει ψηλά στην ατζέντα της επιτροπής και το εξετάσαμε σε αρκετές συνεδρίες, με πρόσφατη μάλιστα, στις 9 Δεκεμβρίου 2013, διάλεξη του δόκτορος Μιχάλη Αντωνίου, καθηγητή του King's College του Λονδίνου, αναφορικά με τους κινδύνους της δημόσιας υγείας από τους γενετικά τροποποιημένους, εξασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο τη συμβολή επιστημόνων για την απαλλαγή της Κύπρου από την καλλιέργεια και παραγωγή γενετικά τροποποιημένων οργανισμών. Ο συγκεκριμένος επιστήμονας είχε έρθει εδώ στην Κύπρο με πρόσκληση των Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

Επιπρόσθετα, είναι γνωστό ότι στηρίχθηκε και προωθήθηκε η δημιουργία σταθμών ΧΥΤΥ για τη διαχείριση στερεών και άλλων οικιακών αποβλήτων. Να αναφέρω επίσης ως πρόεδρος της επιτροπής Περιβάλλοντος ότι, μέσα από συνεχείς συνεδρίες της επιτροπής, συζητήθηκαν και ψηφίστηκαν νομοσχέδια που αφορούν στη σωστή διαχείριση αποβλήτων. Το Υπουργείο Εσωτερικών πρέπει χωρίς άλλη κωλυσιεργία να προχωρήσει άμεσα στην υλοποίηση των έργων, για να αντλήσουμε τη χρηματοδότηση από τα Ταμεία Συνοχής και να αποφύγουμε την επιβολή προστίμων από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όλα τα έργα πρέπει να ολοκληρωθούν μέχρι το 2015.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η άσκηση μίας συνεπούς και αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής, που συνδέεται στενά και με ζητήματα οικονομικής ανάπτυξης, αποτελούν ένα σημαντικό πεδίο δράσης. Θεωρούμε ότι πρέπει ακόμη να γίνουν πολλά και απαραίτητα. Ζωτικής σημασίας είναι η ανάγκη για εκπόνηση και εφαρμογή ενός στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης της νήσου, όπως επίσης και η δημιουργία Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Υπηρεσίας Περιβαλλοντικών Ελέγχων.

Κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου, σας παρακαλώ, συμπεριλάβετε το μέσα στους υφυπουργούς. Σημαντικό θέμα το περιβάλλον! Οι άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν Υπουργούς Περιβάλλοντος. Εμείς κάποια στιγμή πρέπει να συντονίσουμε και να μαζέψουμε τις διασπαρμένες και διασκορπισμένες υπηρεσίες περιβάλλοντος.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι ότι, αν τα κάμουμε τέσσερα, θα τα υποστηρίξετε!

A. ΑΔΑΜΟΥ:

Αυτό είναι δικό σας το θέμα, αν είναι τρία ή τέσσερα.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δικό μας;

A. ΑΔΑΜΟΥ:

Ε, είναι μ' που να υποστηρίξετε, κύριε Τορναρίτη!

K. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Το ένα θα το υποστηρίξετε.

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Εσείς εννά μας ψηφίσετε!

A. ΑΔΑΜΟΥ:

Εγώ επισημαίνω την ανάγκη ύπαρξης ή Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος ή ακόμα και Υφυπουργείου Περιβάλλοντος, να μη σας πω και για Επίτροπο Περιβάλλοντος, γιατί όλοι υποτιμάτε το περιβάλλον, αλλά στο τέλος θα την πληρώσουμε όλοι.

Άμεση επιπλέον πρέπει να είναι και η επανεξέταση του μοντέλου γεωργικής ανάπτυξης. Χρειάζεται αναδιάρθρωση, αντικατάσταση, ανάπτυξη καλλιεργειών, καθώς και προώθηση των καλλιεργειών που συνάδουν με το κλίμα και τους περιοριστικούς του παράγοντες. Στα πλαίσια της αειφόρου αυτής πολιτικής απαραίτητη είναι η μελετημένη επέκταση των οικιστικών και τουριστικών ζωνών ανάπτυξης. Η προστασία του περιβάλλοντος, πέρα από τα υπόλοιπα, μπορεί να συντελέσει και στη δημιουργία νέων σημαντικών σε αριθμό θέσεων εργασίας. Θέσεις εργασίας θα προσέφερε για παράδειγμα ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα προστασίας προστατευόμενων περιοχών ή θαλασσών ταυτόχρονα με τη διατήρηση του θαλάσσιου οικοσυστήματος και πλούτου.

Στα πλαίσια ενός τέτοιου προγράμματος θα μπορούσαν να αποκατασταθούν εγκαταλειμμένα βιομηχανικά κτίρια και εγκαταστάσεις, έτσι ώστε να χρησιμοποιηθούν για κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες,

να γίνουν έργα εξυγίανσης του περιβάλλοντος, να αναπτυχθούν προγράμματα για την αναβάθμιση του οικοσυστήματος, έρευνες και δράσεις για τη διατήρηση των αποδόσεων της αλιείας, προγράμματα οικολογικής γεωργίας, έρευνες και μελέτες για οικολογική διαχείριση της παράκτιας ζώνης, των υγρότοπων, των βιότοπων, προγράμματα για την ανακύκλωση υλικών καθαρισμού των λυμάτων με φυσικά μέσα και δημιουργία δικτύων για επαναχρησιμοποίηση των καθαρισμένων νερών, καθώς και να αναπτυχθούν καθαρές τεχνολογίες και έργα. Η έννοια της αειφόρου ανάπτυξης αντιμετωπίζει ισότιμα την οικονομία, το κοινωνικό κράτος και την προστασία του περιβάλλοντος.

Ανάπτυξη για μας, κύριοι, δε σημαίνει απλώς οικονομική ανάπτυξη ή ανάπτυξη υποδομών τεχνολογίας κ.ο.κ. Σημαίνει κοινωνική, πολιτιστική, οικολογική ανάπτυξη. Σημαίνει επί της ουσίας βελτίωση της ποιότητας ζωής του ίδιου του ανθρώπου, των κοινωνιών στο σύνολό τους. Στόχος μας πρέπει να είναι οι δίκαιες και αειφόρες παραγωγικές διαδικασίες και σχέσεις, με προέκταση βέβαια στην κοινωνικοοικονομική αλλαγή.

Δυστυχώς όμως, όσοι έχουν ως βάση τους το μοντέλο αυτής της ανάπτυξης, της καπιταλιστικής, είναι ανάδοχοι της περιβαλλοντικής καταστροφής και είμαι σίγουρος ότι κάθε βράδυ γίνεστε θεατές των πιο αποκαρδιωτικών εικόνων καταστροφής της φύσης και της απώλειας χιλιάδων ανθρώπινων ζώων.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η προώθηση λύσεων στα περιβαλλοντικά ζητήματα που ταλανίζουν τη χώρα μας απαιτούν ατομική και συλλογική ευθύνη. Αναντίρρητα, δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα ανεξάρτητα από το οικονομικό πλαίσιο και εδώ ακριβώς είναι το πρόβλημα. Σ' αυτές τις κρίσιμες εποχές για τον κυπριακό λαό απαιτείται η ενότητα όλων των πολιτικών δυνάμεων και η δημιουργία ενός εσωτερικού μετώπου, για να πετύχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα, και όχι η τυφλή υποταγή στις αποφάσεις της τρόικας. Αβίαστα όμως αντιλαμβάνεστε ότι η εικόνα που επικρατεί στην Κύπρο είναι εκ διαμέτρου αντίθετη με την επιθυμητή. Ο λαός αναμένει από εμάς να δείξουμε το δρόμο και είναι στα δύσκολα που πρέπει να φανούμε δυνατοί.

Σταματώ εδώ και παραλείπω μία παράγραφο της ομιλίας μου, γιατί θέλω να απαντήσω στο φίλο τον Ανδρέα το Μιχαηλίδη, γιατί αναφέρθηκε ονομαστικά σε μένα για τα ακτινοθεραπευτικά της Λεμεσού. Θέλω να σας θυμίσω εδώ ότι αυτό το σώμα, αυτή η Βουλή, έχει ψηφίσει ομόφωνα τη στρατηγική του καρκίνου. Απ' εκεί και πέρα πια, να σας θυμίσω ότι η προηγούμενη κυβέρνηση, ο προηγούμενος Υπουργός Υγείας -και λέω γεγονότα, δεν κάμνω αντιπολίτευση- είχε προωθήσει τα ακτινοθεραπευτικά και της Λεμεσού, με ειδικούς χώρους που είχε εξεύρει με μελέτες που είχαν γίνει τεχνοοικονομικές εκεί, όπως και τα ακτινοθεραπευτικά της Λευκωσίας. Να σας θυμίσω ότι μπήκαν στον προϋπολογισμό, να σας θυμίσω ότι τα σταυρώσαμε, να σας θυμίσω δε ότι εξαφανίστηκαν από τους προϋπολογισμούς, λόγω φυσικά της οικονομικής κρίσης που βιώνουμε όλοι μας.

Απ' εκεί και πέρα όμως, θέλω να πω ότι, παρ' όλα αυτά τα προβλήματα, υπάρχουν λύσεις και ο υποφαινόμενος, ως πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής για τον Καρκίνο, έχω δρομολογήσει τέτοιες διαδικασίες και τέτοιες διεργασίες, να το πω έτσι, με όλους τους ενδιαφερόμενους σ' αυτό τον τομέα, προκειμένου να βρούμε τη χρυσή τομή που θα εξυπηρετεί έναν αποκλειστικό στόχο, τον Κύπριο καρκινοπαθή και κανέναν άλλο. Και θέλω να πω και κάτι άλλο. Σύντομα θα υπάρχουν ανακοινώσεις, με το νέο έτος πιστεύω, γι' αυτές τις προσπάθειες που καταβάλλει η εθνική επιτροπή.

Θα ήθελα όμως να πω και κάτι άλλο. Εδώ και επτά μήνες ένας άνθρωπος απεργεί έξω από το Προεδρικό Μέγαρο και ζητά τα αυτονόητα, αυτά που λέει η στρατηγική για τον καρκίνο. Δε συζητώ εγώ αν έχει δίκαιο ή άδικο, εκεί που έχει δίκαιο και εκεί που έχει άδικο. Εκείνο που συζητώ είναι ότι είναι καθήκον της πολιτείας να συζητήσει με αυτό τον άνθρωπο. Ξέρω ότι ήδη τον έχει ακούσει. Να ξαναγίνει μία συνάντηση, να μπουν τα επιχειρήματα κάτω, προκειμένου να λήξει αυτό το θέμα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο)

Έχω αναλάβει μία πρωτοβουλία, αγαπητέ Ευθύμιε, πήγα δύο φορές και τον έχω δει τον άνθρωπο, θα πάω και τρίτη φορά, αλλά νομίζω ότι τέτοια πράγματα δε μας τιμούν και ως ευρωπαϊκή Κύπρο. Πρέπει να τα δούμε αυτά τα πράγματα με καλή θέληση και πολιτική βούληση. Υπάρχει λύση και νομίζω ότι πρέπει να τη βρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Αδάμου. Ο χρόνος σας συμπληρώθηκε ήδη.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να ευχηθώ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να ευχηθείς, ναι.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Να μη σου ευχηθώ, Κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να ευχηθείς, να ευχηθείς!

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Λοιπόν, καλά Χριστούγεννα, καλό νέο έτος και να έχετε όλοι σας υγεία. Σαν την υγεία δεν έχει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, γείτονα!

Ακολουθεί ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου του ΔΗΣΥ, βουλευτής Πάφου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κ. Χαραλαμπίδου απουσιάζει και ασφαλώς η απαίτησή της είναι και δική μας απαίτηση για παραπομπή στη δικαιοσύνη των όποιων εμπλέκονται και ενέχονται στις όποιες διαδικασίες παράτυπες έχουν ακολουθηθεί και οδήγησαν τον τόπο σ' αυτή την κατάντια. Εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός πρώτοι έχουμε μιλήσει και έχουμε πει ξεκάθαρα ότι, ναι, επιβάλλεται, όποιοι και αν είναι αυτοί, όποιο χρώμα και αν έχουν, ναι, να παραπεμφθούν στη δικαιοσύνη και να υπάρξει παραδειγματική τιμωρία.

Την ίδια όμως ευαισθησία δεν έχουν ακολουθήσει οι συνάδελφοι εξ αριστερών για την υπόθεση Μαρί, όπου εκεί είδαμε καθαρά επιλεκτικές διαδικασίες από κάποιους, οι οποίοι οδήγησαν τα πράγματα σε εξαιρέσεις και αυτοεξαιρέσεις, και είδαμε εκείνους οι οποίοι για δύομισι και πλέον χρόνια διαχειρίζονταν την όλη διαδικασία να έχουν εξαιρεθεί από τη δίωξη την οποία θα έπρεπε να έχουν υποστεί και κάποιιοι οδήγησαν μέσα από μία διαδικασία εξεύρεσης εξιλαστήριων θυμάτων -ναι, είμαι δικηγόρος και σέβομαι τη δικαιοσύνη, αλλά γνωρίζουμε και το τι έχει συμβεί δυστυχώς και σ' αυτό τον τομέα- κάποιιοι οδήγησαν ενώπιον της δικαιοσύνης, λόγω της περιρρέουσας ατμόσφαιρας που ήταν δεδομένη, γιατί ο κόσμος επιζητούσε, ναι, κάποιιοι να τιμωρηθούν, κάποιους οι οποίοι, αν είχαν, είχαν την ελαχίστην και την πλέον μικρή ευθύνη μπροστά στην πελώρια ευθύνη που κάποιιοι άλλοι είχαν και που δυστυχώς σήμερα κυκλοφορούν ελεύθεροι και κάποιιοι, λόγω της περιρρέουσας ατμόσφαιρας και απαίτησης, είναι στις φυλακές.

Η αγαπητή συνάδελφος η Στέλλα Μισιαούλη είπε εν τη ρύμη ίσως του λόγου της ότι σε δέκα και ολιγότερους μήνες θα είχαμε υλοποιήσει προγράμματα τα οποία για πέντε χρόνια εσείς ως κυβέρνηση δεν εδεήσατε και δεν μπορέσατε να υλοποιήσετε!

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εισπράττετε σήμερα...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εισπράτουμε σήμερα...

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...τα τέλη τα οποία δεν είχαμε εισπράξει εμείς.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...αυτά, επειδή εσείς μας οδηγήσατε στη χρεοκοπία του κράτους και, αντί να σιωπάτε, που η σιωπή είναι χρυσός, δυστυχώς προκαλείτε, πολιτικά προκαλείτε, και το θράσος είναι απύθμενο από πλευράς σας με τον τρόπο που προκαλείτε. Η σιωπή είναι χρυσός!

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κάμνουμε εισηγήσεις.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η φετινή συζήτηση για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2014 ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων παρουσιάζει αρκετές ιδιαιτερότητες. Η Κυπριακή Δημοκρατία διένυσε και διανύει πολύ δύσκολες ώρες, η οικονομία του τόπου έχει συρρικνωθεί, η κρίση βαθαίνει. Δυστυχώς και κατά κοινή ομολογία, η προηγούμενη κυβέρνηση άφησε πίσω της καμένη γη, καθώς οι αγκυλώσεις, η κωλυσιεργία και η αναποφασιστικότητα που

αυτή επέδειξε μας έφεραν μπροστά σε οδυνηρά αδιέξοδα. Μέσα σ' αυτές τις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες η κυβέρνηση Αναστασιάδη, μέσα σε διάστημα ολιγότερο των δέκα μηνών, πέτυχε να αναστρέψει το αρνητικό κλίμα που είχε δημιουργηθεί σε βάρος της χώρας μας, αποκαθιστώντας τη χαμένη αξιοπιστία της Κύπρου στο διεθνές και ευρωπαϊκό στερέωμα. Μεταξύ άλλων καταγράφηκαν τα εξής:

- Οι δύο θετικές αξιολογήσεις της Κύπρου από την τρόικα σε ό,τι αφορά την πορεία εφαρμογής του μνημονίου.
- Η βελτίωση στους οικονομικούς δείκτες, σε αντίθεση με τις αρχικές προβλέψεις της τρόικας, καθώς ο ρυθμός ύφεσης περιορίζεται στο -7,7% για το 2013 και στο -4,8% για το 2014, ενώ η οικονομία θα παρουσιάσει για πρώτη φορά θετικό ρυθμό ανάπτυξης το 2015.
- Η πρόσφατη αναβάθμιση της μακροπρόθεσμης πιστοληπτικής ικανότητας της Κύπρου από τους Standard & Poor's κατά μία βαθμίδα για πρώτη φορά μετά τις αλλεπάλληλες υποτιμήσεις των τελευταίων ετών.
- Η αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Κύπρο στο 95%.
- Η παροχή επιπλέον χρηματοδότησης ύψους €200 εκατομ. για τη διετία 2014-2015 και η έγκριση ποσού ύψους €10,8 εκατομ. στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας "Εγγύηση για τη Νεολαία" για αντιμετώπιση της νεανικής ανεργίας.
- Η μείωση των εκρών από το εγχώριο τραπεζικό σύστημα στα €165 εκατομ. και η αύξηση ξένων καταθέσεων ύψους €407 εκατομ. για πρώτη φορά από τις αρχές του τρέχοντος έτους.
- Η πρόοδος στις διαδικασίες ανακεφαλαιοποίησης και στην προώθηση των σχεδίων αναδιάρθρωσης της Τράπεζας Κύπρου, του συνεργατισμού και της Ελληνικής Τράπεζας.

Βεβαίως και δεν είναι στις προθέσεις μας ούτε η ωραιοποίηση της κατάστασης ούτε και η πρώιμη υπερασπιστική. Βεβαίως και το οικονομικό περιβάλλον και η γενικότερη κατάσταση κάθε άλλο παρά ρόδινη είναι. Βεβαίως και ο δρόμος είναι μακρύς και δύσκολος. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορούμε παρά να χαιρετίσουμε τις άοκνες προσπάθειες της κυβέρνησης για την επαναφορά του τόπου σε τροχιά ανάπτυξης και ευημερίας.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, θα θέλαμε να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας για την πορεία υλοποίησης του ΓΕΣΥ, παρά τις επιμέρους καθυστερήσεις που παρατηρούνται σε συγκεκριμένα ζητήματα όπως η κοστολόγηση για αγορά υπηρεσιών και η μηχανογράφηση. Δυστυχώς, το σύστημα έχει ξεπεράσει τα όριά του, τα έχει εξαντλήσει, το οικονομικό κόστος σίγουρα είναι σημαντικό, αλλά θα πρέπει να ακολουθηθεί σύστημα το οποίο να διασφαλίζει καθολική πρόσβαση και ίση μεταχείριση. Η αναδιοργάνωση των νοσηλευτηρίων και η ανάπτυξη του λογισμικού θα πρέπει να είναι εκ των ων ουκ άνευ. Έχει σημασία το ότι συνεχίζεται η διαπραγμάτευση, και το γεγονός ότι υπάρχει χρονοδιάγραμμα αυτό είναι υψίστης σημασίας, και ότι η διυπουργική επιτροπή μελετά όλες τις περιπτώσεις εφαρμογής του ΓΕΣΥ μέσα από το γενικότερο και σφαιρικό προϋπολογισμό και ότι έχει δοθεί προτεραιότητα, ανεξάρτητα αν αυτό επιβάλλεται μέσα και από το μνημόνιο.

Το γεγονός ότι το Υπουργείο Υγείας καταβάλλει σκληρές προσπάθειες για την τήρηση των ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων που έχουν τεθεί αυτό έχει, όπως είπα, μεγάλη σημασία και σε ό,τι αφορά τον τομέα της δημόσιας υγείας. Πρέπει να παραδεχτούμε ότι τόσο οι αλλαγές στα τέλη των δημόσιων νοσηλευτηρίων όσο και η προώθηση της ευρωπαϊκής Οδηγίας περί διασυννοριακής υγειονομικής περίθαλψης είναι βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, αφού καλλιεργούν το έδαφος για την ομαλή εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

Παρεμπιπτόντως, να αναφέρω ότι οι νέες ρυθμίσεις έχουν αποδώσει καρπούς, καθώς καταγράφεται μια σημαντική αποσυμφόρηση της τάξης του 25% στα δημόσια νοσηλευτήρια, ενώ έχει περιοριστεί το φαινόμενο της πολυφαρμακίας και της αλόγιστης χρήσης. Πέραν τούτου, ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού έχουν τύχει εξαίρεσης από τις νέες ρυθμίσεις με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σε αυτό το σημείο να μου επιτρέψετε να κάνω μία ειδική αναφορά στην Πάφο, καθώς υφίσταται, ιδιαίτερα αυτή την εποχή, τις περισσότερες επιπτώσεις από κάθε άλλη πόλη και επαρχία, τις οδυνηρές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης. Ως βουλευτής της εκλογικής περιφέρειας Πάφου έχω χρέος απέναντι στους συμπολίτες και συνδημότες μου να χρησιμοποιήσω το βήμα, για να μεταφέρω και να ακουστεί η φωνή μιας ολόκληρης επαρχίας που υποφέρει.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι στην επαρχία Πάφου κατά το μήνα Νοέμβριο έχουν φτάσει τους 6 000, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι σε αυτό το εξαιρετικά υψηλό νούμερο σε σχέση με το εργατικό δυναμικό και το γενικότερο πληθυσμό του τόπου δε συνηθίζονται οι μη εγγεγραμμένοι άνεργοι ή μία μερίδα εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία που μένουν χωρίς δουλειά κατά τη διάρκεια του χειμώνα, καθώς και άλλες επιμέρους κατηγορίες, όπως οι υπάλληλοι μερικής απασχόλησης. Μάλιστα, η κατάσταση αυτή επηρεάζει κατά κύριο λόγο τη νέα γενιά και συγκεκριμένα τις ηλικίες είκοσι έως τριάντα εννιά, καθώς ένα σημαντικό ποσοστό των ανέργων προέρχεται από αυτή την ηλικιακή κατηγορία. Ως αποτέλεσμα, παρατηρείται το φαινόμενο της μαζικής εξόδου νέων

επιστημόνων από την πόλη και επαρχία Πάφου προς την πρωτεύουσα ή προς το εξωτερικό σε αναζήτηση εργασίας.

Λόγω της οικονομικής κρίσης, καθώς και της μείωσης του ποιοτικού τουριστικού ρεύματος, εκατοντάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που άλλοτε ήταν κερδοφόρες, τώρα έχουν βάλει λουκέτο, ενώ αρκετές εταιρείες βρίσκονται στα όρια της χρεοκοπίας ή έχουν κηρύξει πτώχευση. Ολόκληρες περιοχές, που άλλοτε έσφουζαν από ζωή, όπως το παραλιακό μέτωπο και το αστικό εμπορικό κέντρο, σήμερα παρουσιάζουν μια εντελώς διαφορετική εικόνα, με τα καταστήματα να κλείνουν το ένα μετά το άλλο και να παραμένουν ξενοίκιαστα λόγω του υψηλού κόστους του ηλεκτρικού ρεύματος, των ενοικίων και των δημοτικών φόρων. Η δε κατασκευαστική βιομηχανία, που μέχρι το 2008 είχε μεγάλο κύκλο εργασιών και εργοδοτούσε χιλιάδες υπαλλήλους, έχει συρρικνωθεί, καθώς η ζήτηση στο συγκεκριμένο τομέα παρουσιάζει κατακόρυφη πτώση.

Όλες αυτές οι αρνητικές εξελίξεις έχουν αφήσει το στίγμα τους στην τοπική κοινωνία, με αρκετές οικογένειες να ζουν πλέον κάτω από το όριο της φτώχειας, να αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης και να είναι αναγκασμένες να απευθύνονται στα κοινωνικά παντοπωλεία για στήριξη.

Εδώ να προσθέσω και να πω ότι δυστυχώς την περασμένη βδομάδα το διήμερο Τετάρτης και Πέμπτης πρόσθεσε ακόμη ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα στους μπανανοκαλλιεργητές στην Πέγεια, όπου δυστυχώς ο παγετώνας, ο οποίος ήταν πρωτοφανής για τα δεδομένα της Κύπρου, κυρίως σε αστικές, ημιαστικές και παραλιακές περιοχές όπως η Πέγεια... Δυστυχώς, ολόκληρη η μπανανοκαλλιέργεια της εποχής έχει καταστραφεί πλήρως και οι μπανανοπαραγωγοί βρίσκονται σε απελπιστική κατάσταση και ασφαλώς απευθύνονται προς το κράτος, γνωρίζοντας και οι ίδιοι τη δύσκολη οικονομική κατάσταση του κράτους. Ζητούν στήριξη και τουλάχιστον να δοθεί το ποσό των €500.000 που το προηγούμενο Υπουργικό Συμβούλιο της προηγούμενης κυβέρνησης από το 2011 είχε εγκρίνει και δυστυχώς δεν είχε δοθεί. Τουλάχιστον αυτό το ποσό να διατεθεί προς όφελος των μπανανοπαραγωγών στις δύσκολες συνθήκες που διάγουν σήμερα.

Υπό τις παρούσες συνθήκες η προοπτική της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης για το 2017 αποτελεί μία αχτίδα φωτός στην Πάφο της ανεργίας και των κοινωνικών προβλημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κώστα, ο χρόνος σας έχει συμπληρωθεί.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εντάξει. Θα παραλείψω τα υπόλοιπα.

Κυρίες και κύριοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι οι προϋπολογισμοί που ψηφίζουμε σήμερα είναι προϋπολογισμοί ανάγκης, μέσα σε στενά δημοσιονομικά πλαίσια, ως απόρροια των μνημονιακών μας υποχρεώσεων. Είναι όμως μία αναγκαιότητα στο δύσκολο και μακρύ αγώνα που έχουμε μπροστά μας, για να επαναφέρουμε την Κύπρο σε τροχιά ανάπτυξης και ευημερίας. Το καλό της πατρίδας και του λαού μας αυτό επιτάσσει.

Ευχαριστώ.

Καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επίσης.

Καλώ τον κ. Γιαννάκη Γαβριήλ, παρακαλώ, του ΑΚΕΛ, βουλευτή Αμμοχώστου.

Γ. ΓΑΒΡΙΗΛ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου, πριν να εκφωνήσω την ομιλία μου, να κάνω ένα σχόλιο όσον αφορά αυτά τα οποία έχει πει ο κ. Κωνσταντίνου και να αναφέρω ότι το ΑΚΕΛ ουδέποτε φιμώθηκε, ούτε το 1974 ούτε επί αγγλοκρατίας και ούτε και σήμερα θα φιμωθεί!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο όρος "ασφυξία" αποδίδει με απόλυτη ακρίβεια το τι έχει συμβεί στην κυπριακή οικονομία τους τελευταίους μήνες, εξαιτίας της συμφωνίας του περασμένου Μαρτίου μεταξύ κυβέρνησης Αναστασιάδη και Eurogroup για κούρεμα καταθέσεων. Η αγροτική οικονομία δε θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση. Οι

αγρότες αδυνατούν να εξασφαλίσουν ακόμα και τη στοιχειώδη ρευστότητα, για να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους.

Πώς όμως η κυβέρνηση απαντά στη δραματική κατάσταση στην οποία περιήλθε η αγροτική οικονομία; Αντανακλώνται στον προϋπολογισμό που έχουμε ενώπιόν μας οι εξαγγελίες της κυβέρνησης για στήριξη της γεωργίας; Κυριότερο αυτή τη στιγμή πρόβλημα είναι η ρευστότητα και η χρηματοδότηση. Η δεύτερη πτυχή είναι η λήψη αποφάσεων για αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμό των δομών.

Παραθέτω πιο κάτω μερικά μόνο παραδείγματα που αποδεικνύουν ότι και στις δύο πτυχές η κυβέρνηση μέχρι στιγμής αποτυγχάνει παταγωδώς. Η συμφωνία της κυβέρνησης με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η αύξηση του ποσοστού κοινοτικής συμμετοχής στο 85% για το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, προκειμένου να μη χαθούν ευρωπαϊκοί πόροι, θα βοηθούσε μόνο στην περίπτωση που δε θα υπήρχε ανάλογη ανταπόκριση από τους αγρότες για το σχέδιο. Εκείνο όμως που αποκρύβεται επιμελώς από την κυβέρνηση είναι ότι αυτή η αύξηση δε θα προκύψει από αύξηση των κοινοτικών πόρων, αλλά με τη μείωση των εθνικών πόρων του σχεδίου. Με πρόχειρους υπολογισμούς η αγροτική οικονομία θα στερηθεί από αυτή την απόφαση μόνο για το 2013 ποσό €25 εκατομ., με άμεσο συνεπακόλουθο την απόρριψη μεγάλου αριθμού αιτήσεων γεωργών.

Τα ίδια ισχύουν και για το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020. Η αύξηση του κοινοτικού ποσοστού στο 73% για τα πρώτα δύο χρόνια μέσω της μείωσης της εθνικής χρηματοδότησης θα στερήσει από τους αγρότες μας δεκάδες εκατομμύρια τη στιγμή ακριβώς που τα έχουν απόλυτη ανάγκη. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο αγροτικός μας κόσμος είναι η έλλειψη ρευστότητας και η κυβέρνηση απαντά με ριζικό κούρεμα στη χρηματοδότηση της αγροτικής οικονομίας.

Η κυβέρνηση αποφάσισε επίσης να μειώσει από €8 εκατομ. σε €2,7 εκατομ. την αποζημίωση για τις ζημιές που επισυνέβησαν το 2010, καθώς και τη μη καταβολή της επιδότησης των μπανανοπαραγωγών ύψους €0,5 εκατομ. Οι κτηνοτρόφοι αναμένουν ακόμα την υλοποίηση της δέσμευσης για καταβολή €4 εκατομ. για κεφαλικές επιδοτήσεις. Εξαγγελία παραμένει επίσης η διεύρυνση της χρήσης του αγροτικού πετρελαίου και η μείωση του ηλεκτρικού ρεύματος.

Πιέζονται οι γεωργοί και τους τίθενται ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα να ολοκληρώσουν με ίδια κεφάλαια τις εγκριθείσες επενδύσεις τους στα σχέδια του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης εντός του 2013, διαφορετικά θα απορριφθούν. Κανείς ωστόσο δε διερωτάται από πού θα αντλήσουν αυτοί οι άνθρωποι χρηματοδότηση, για να πραγματοποιήσουν αυτές τις επενδύσεις. Οφείλει λοιπόν η κυβέρνηση να καταβάλει στους γεωργούς προκαταβολικά τη στήριξη από το σχέδιο, ώστε να αρχίσουν οι επενδύσεις και ακολούθως οι δικαιούχοι να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση με ιδίους πόρους.

Η κυβέρνηση έχει εδώ και μήνες εξαγγείλει σχέδιο στήριξης ανέργων που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στη γεωργία. Έχει προχωρήσει ανέξοδα σε κάποια σεμινάρια επιμόρφωσης αριθμού ενδιαφερομένων τα οποία έχει προβάλει με έξυπνο ομολογουμένως επικοινωνιακό τρόπο. Επειδή όμως με επικοινωνιακά τεχνάσματα ανάπτυξη δεν έρχεται, αυτό που δε μας έχει πει η κυβέρνηση είναι σε πόσους απ' αυτούς τους ανθρώπους εξασφάλισε την απαραίτητη γη, για να δραστηριοποιηθούν, και το κυριότερο με ποιο τρόπο θα χρηματοδοτήσουν τις απαιτούμενες επενδύσεις.

Για την προμήθεια των κρατικών υπηρεσιών με ντόπια προϊόντα δεν είχα πρόθεση να σχολιάσω, δεδομένου ότι οι αρμόδιοι πρόσφατα μας είχαν ενημερώσει ότι βρέθηκε η φόρμουλα και το θέμα είχε λυθεί. Μόλις χθες όμως όλοι είδαμε στον τύπο για εισαγόμενα κρέατα στην Εθνική Φρουρά και μάλιστα ακατάλληλα. Το ζήτημα αυτό όμως και η κατοχύρωση του χαλλουμιού είναι ζητήματα πολύ σημαντικά για τη διάθεση των προϊόντων μας και πρέπει η κυβέρνηση να εγκύψει σε αυτά με περισσότερη ζέση.

Το Τμήμα Αναδασμού είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα για την κοντόφθαλμη αντίληψη που έχει η κυβέρνηση για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα. Ένα τμήμα με τεράστια συμβολή διαχρονικά στην ορθολογική αγροτική ανάπτυξη θυσιάζεται στο βωμό του μνημονίου και των σκληρών μέτρων λιτότητας. Το τμήμα μεταφέρεται και ενσωματώνεται εξ ολοκλήρου στο Τμήμα Κτηματολογίου και, ενώ αρχίζει να συζητείται η ανάγκη αστικού αναδασμού, ο αγροτικός αναδασμός εγκαταλείπεται.

Την ίδια ώρα περικόπτονται κατά 10% οι πιστώσεις του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών, τη στιγμή που θα έπρεπε να επικεντρωθούμε στην έρευνα.

Ανησυχούμε και είμαστε αντίθετοι με την απόφαση της κυβέρνησης να τερματίσει τη λειτουργία του Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων. Το ΣΑΠ εκτιμούμε ότι δεν έχει κλείσει τον κύκλο του και έχει πολλά ακόμα να προσφέρει στον αμπελοοινικό τομέα.

Διαφωνούμε επίσης με την πρόθεση της κυβέρνησης να κλείσει το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών. Το Συμβούλιο Πατατών από το 2010 αυτοχρηματοδοτείται και δε λαμβάνει καμιά κρατική στήριξη. Ελέγχει το 50% των εξαγωγών πατατών και αποτελεί σταθεροποιητικό παράγοντα για τις τιμές της κυπριακής πατάτας διεθνώς. Το κυρίως ζητούμενο αυτή την περίοδο είναι η χρηματοδότηση της εμπορίας, την οποία το Συμβούλιο Πατατών μπορεί και εξασφαλίζει με τη σημαντική περιουσία που έχει. Επομένως, η δήθεν προετοιμασία των ομάδων παραγωγών, για να αναλάβουν την εμπορία, χωρίς να λυθεί το θέμα ρευστότητας,

θα είναι χωρίς αντίκρισμα. Πιθανό κλείσιμό του θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη διάθεση των πατατών και στις τιμές που εξασφαλίζουν οι παραγωγοί.

Έχοντας κατά νουν τα πιο πάνω, ανησυχούμε και για τη διακηρυγμένη πρόθεση της κυβέρνησης να επανεξετάσει το ρόλο του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης.

Η επαρχία Αμμοχώστου, από την οποία προέρχομαι, απουσιάζει παντελώς από τους προϋπολογισμούς. Ούτε ένα καινούριο έργο, αλλά και κανένα κονδύλι για έργα που βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο σχεδιασμού. Όλα τα πολεοδομικά έργα της επαρχίας αναστέλλονται και η υλοποίησή τους παραπέμπεται σε απροσδιόριστο βάθος χρόνου.

Η κυβέρνηση και η τρόικα θα πρέπει επιτέλους να αντιληφθούν ότι η ανάπτυξη δε θα έρθει με ευχολόγια και μεγαλόστομες διακηρύξεις αλλά με έργα. Αντιλαμβανόμαστε την ανάγκη δημοσιονομικής περισυλλογής, θα ήταν ωστόσο χρήσιμο να μας αναλύσει η κυβέρνηση πώς οριοθετεί τις προτεραιότητές της και πώς θα έρθει η πολυπόθητη ανάπτυξη, όταν σε μια επαρχία κατεξοχήν τουριστική, στην οποία κάθε επένδυση αποδίδει τα πολλαπλάσια στην εθνική οικονομία, αναστέλλονται όλα τα έργα.

Ως ΑΚΕΛ δεν έχουμε καμιά διάθεση να μηδενίσουμε. Δε θα εξυπηρετούσε άλλωστε ούτε θα προσέφερε οτιδήποτε στον τόπο. Δυστυχώς όμως, όπως ανέλυσα και πιο πάνω, δεν μπορούμε παρά να επισημάνουμε ότι ο προϋπολογισμός που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας είναι προϋπολογισμός σκληρής λιτότητας, έντονα αντιαναπτυξιακός, χωρίς όραμα και δεν ανταποκρίνεται ούτε στο ελάχιστο στις σημερινές ανάγκες της κυπριακής οικονομίας.

Ειδικά για την αγροτική οικονομία, οι αριθμοί που έχουμε ενώπιόν μας είναι χωρίς υπερβολή καταθλιπτικοί. Κρούομεν για ακόμα μια φορά τον κώδωνα του κινδύνου για τα προβλήματα που απασχολούν τους κλάδους γεωργοκτηνοτροφίας και καλούμε την υστάτη την κυβέρνηση να αναθεωρήσει την πολιτική της για τον αγροτικό τομέα, πριν να είναι πολύ αργά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Γαβριήλ.

Παρακαλώ την κ. Μαρία Κυριακού να προσέλθει. Είναι βουλευτής επαρχίας Λευκωσίας, του ΔΗΣΥ.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν αρχίσω την ομιλία μου, θα ήθελα με την ευκαιρία που είμαι στο βήμα να ευχαριστήσω το προσωπικό της Βουλής και ιδιαίτερα την επιτροπή Οικονομικών για την υπομονή που είχαν να παρακολουθήσουν όλες τις συνεδριάσεις και να μπορέσουν να μας στηρίξουν. Ιδιαίτερα, θα ήθελα να κάμω μνεία στην Τασούλα Ιερωνυμίδου, τον Κωνσταντίνο Πηλείδη, τη Σταυρούλα Κουσιάππα και τον Αντώνη Κωνσταντίνου, αλλά και τις στενογράφους, οι οποίες με πολλή υπομονή κρατούσαν τα πρακτικά.

Όταν μια επιχείρηση είναι αφερέγγυα και αδυνατεί να πληρώσει τις υποχρεώσεις της, οι πιστωτές της βρίσκονται σ' ένα σταυροδρόμι, είτε θα δεχθούν μείωση του χρέους τους, που είναι το σύγχρονο "κούρεμα" το λεγόμενο, είτε θα δανειστούν επιπλέον είτε θαβάλουν νέα κεφάλαια στην επιχείρηση. Με τον ίδιο τρόπο, όταν ένα κράτος δεν μπορεί να πληρώσει τις υποχρεώσεις του, οι πιστωτές του αναλαμβάνουν είτε να δεχθούν μείωση του χρέους τους, το κούρεμα, όπως έγινε στην Ελλάδα, με όρους για την αποπληρωμή του υπολοίπου είτε να δώσουν ένα νέο δάνειο στο κράτος, μια νέα ευκαιρία πάλι με όρους, όπως έχει γίνει στην Κύπρο.

Σήμερα η τριετής δανειακή σύμβαση, που έχει συμφωνηθεί, έχει παραχωρήσει στην Κυπριακή Δημοκρατία €10 δις και η συμφωνία με την τρόικα είναι και η μοναδική πηγή οικονομικής στήριξης αυτή τη στιγμή μέχρι το 2016, που αναμένουμε ότι η Κύπρος θα μπορέσει να μπει ξανά στις διεθνείς αγορές και να αντλήσει κεφάλαια από τη διεθνή αγορά, νοουμένου βέβαια ότι οι όροι οι οποίοι έχουν ορισθεί από το μνημόνιο θα ακολουθηθούν και δε θα χρειαστεί στο ενδιάμεσο καμιά άλλη επιπλέον δανειακή στήριξη.

Για να μπορέσουμε να πετύχουμε αυτούς τους στόχους, πρέπει να γίνουν εξοικονομήσεις, χωρίς βέβαια να σταματήσουμε την ανάπτυξη. Η αυστηρή οικονομική πειθαρχία και οι δραματικές περικοπές μισθών και μεγάλων αναπτυξιακών έργων αναχαιτίζουν την ανάπτυξη, αφαιμάσσουν την αγορά από τη ρευστότητα και δημιουργούν περαιτέρω οικονομικό μαρασμό από τον οποίο είναι δύσκολο ή αδύνατο να εξέλθει το κράτος.

Η ανάπτυξη επίσης εξαρτάται σημαντικά από τη σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος, το οποίο σήμερα υποφέρει, τη μείωση της γραφειοκρατίας και άλλων εμποδίων που αναχαιτίζουν την παραγωγικότητα. Και βέβαια πρέπει να τηρήσουμε και μια φορολογική σταθερότητα, ώστε να ενθαρρύνουμε ξένες επενδύσεις στον τόπο μας, αλλά και κυπριακές επενδύσεις να μπορούν να αναπτυχθούν σε νέους τομείς. Γι' αυτό, παρά

τα αρνητικά σχόλια που είχαμε από την αντιπολίτευση για τον τρόπο που έχει συνταχθεί ο προϋπολογισμός του 2014, θα ήθελα να πω ότι προσπαθεί να ισορροπήσει ακριβώς τη μείωση των δαπανών κατά 10% διατηρώντας μέρος των αναπτυξιακών προγραμμάτων, χωρίς να περιορίσει την κοινωνική πολιτική του κράτους.

Όταν ετοιμάζουμε ένα πρόγραμμα περικοπών στα δημόσια έξοδα, είναι λογικό να ξεκινούμε με τα πιο ανώδυνα μέτρα περικόπτοντας τις μη παραγωγικές δαπάνες, από τις πλέον απλές και ελάχιστες μέχρι τις πιο περίπλοκες και δαπανηρές. Περικοπές μεγάλων ποσών από τον τομέα του μισθολογίου ή από αναπτυξιακά έργα μπορεί να φέρουν κοινωνική αναστάτωση, αφαιρούν κεφάλαια από την αγορά και καταστρέφουν την ανάπτυξη. Γι' αυτό η μείωση των κρατικών δαπανών περιλαμβάνει τα λειτουργικά έξοδα, όπως βλέπουμε στους προϋπολογισμούς, τα οποία, όσο ελάχιστα και να φαίνονται, θα πρέπει, βάζοντάς τα στο μικροσκόπιο, να εντοπίζονται οι σπατάλες και να μειώνονται, ώστε να ενισχυθεί ο στόχος του περιορισμού των δημόσιων εξόδων.

Η τρώικα μελετά και αναλύει τα οικονομικά μας, εντοπίζει τις αδυναμίες μας, προτείνει λύσεις, αλλά το σχεδιασμό των μέτρων και πώς θα είναι αποτελεσματικά εμείς θα τα καθορίσουμε. Γι' αυτό έχω επιλέξει να σχολιάσω σήμερα το μέρος των λειτουργικών δαπανών στους προϋπολογισμούς μας και πώς μπορεί ο πιο μικρός υπάλληλος να συνεισφέρει στη μείωση των δαπανών, γιατί δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι όλοι είμαστε συνέταροι σ' αυτό το κράτος και πρέπει όλοι να συνεισφέρουμε με το δικό μας τρόπο στη μείωση των δαπανών. Ίσως καλά θα ήταν να βάλουμε πρώτα στο μικροσκόπιο τη σπατάλη στην ενέργεια, τον ηλεκτρισμό και να στραφούμε προς το φυσικό φωτισμό, που έχουμε άπλετο στην Κύπρο.

Τον περασμένο Μάρτιο το κτίριο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συμμετέχοντας στην "Ωρα της Γης" έσβησε τα φώτα συμβολικά για δυο ώρες για εξοικονόμηση ενέργειας, με στόχο τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, γιατί στο φωτισμό των κτιρίων οφείλεται ένα μεγάλο μέρος της κατανάλωσης ηλεκτρισμού του κράτους, γύρω το 40%.

Τόσο τα κράτη όσο και οι επιχειρήσεις τηρούν το πρωτόκολλο εξοικονόμησης ενέργειας "Energy Efficiency Action Plan" ασκώντας παράλληλα έλεγχο για την αποτελεσματικότητα των κτιρίων, της μόνωσης των κτιρίων και παράδειγμα πρώτα δίνουν τα κυβερνητικά κτίρια, τα νοσοκομεία και τα σχολεία. Μέσω του προγράμματος "Σβήσε το φως", "Switch off campaign", καλείται το προσωπικό στις επιχειρήσεις και στα κυβερνητικά κτίρια να χρησιμοποιούν φυσικό φωτισμό, όπου και όποτε είναι δυνατό. Μείωση κατανάλωσης ηλεκτρισμού για το φωτισμό των κτιρίων δεν είναι μόνο μείωση του κόστους, αλλά παράλληλα προστατεύει το περιβάλλον, προστατεύει την υγεία με λιγότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Η Κύπρος είναι μια χώρα που έχει άπλετο φως και ήλιο. Ενώ τα δημόσια κτίρια έχουν μεγάλα παράθυρα, τα φώτα ανάβουν από το πρωί μέχρι το βράδυ σε όλες τις εργάσιμες ώρες σε όλο το κτίριο, στους διαδρόμους, ακόμα και σε δωμάτια, αίθουσες που δε χρησιμοποιούνται. Αντίθετα, στα πλείστα γραφεία στην Ευρώπη δε θα δεις αναμμένο φως, παρά μόνο αργά το απόγευμα.

Συγκρίνοντας την κατανάλωση της Κύπρου με μια άλλη μικρή ευρωπαϊκή χώρα, τη Μάλτα, παρατηρείται ότι τα τελευταία δέκα χρόνια η Κύπρος έχει εκτοξεύσει την κατανάλωση ηλεκτρισμού χωρίς καμιά συγκεκριμένη δικαιολογία. Χαρακτηριστικά μπορούμε να αναφέρουμε ότι το κόστος του ηλεκτρισμού στα έντεκα υπουργεία έχει περάσει το €1,5 εκατομ. Στους ημικρατικούς οργανισμούς, στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ξεπερνά το €1 εκατομ., στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ο ηλεκτρισμός και το νερό έχουν ξεπεράσει τα €13 εκατομ.

Ένας άλλος τομέας που θα μπορούσε να γίνει εξοικονόμηση ενέργειας είναι ο φωτισμός των δρόμων. Ο φωτισμός στους δρόμους με ηλιακή ενέργεια και συνδυασμό με LED λαμπτήρες εξοικονομεί το 51% στο Σύδνεϋ της Αυστραλίας, στην Ινδία και σε πολλές άλλες χώρες. Θα μπορούσε το ίδιο να γίνει και στην Κύπρο.

Περαιτέρω εξοικονομήσεις στον προϋπολογισμό θα μπορούσαν να γίνουν μέσω της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Παρ' όλον ότι η τεχνολογία έχει μπει στην καθημερινότητά μας, από το ίντερνετ μέχρι τα κινητά τηλέφωνα, οι κρατικές υπηρεσίες εξακολουθούν να αλληλογραφούν μέσω του κλασικού ταχυδρομείου, ακόμη και μεταξύ των κυβερνητικών τμημάτων, ξοδεύοντας εκατομμύρια ευρώ σε χαρτί, γραφική ύλη, τηλέφωνα και ταχυδρομικά τέλη. Για εξοικονόμηση αυτών των λειτουργικών δαπανών έχει ήδη αρχίσει να γίνεται αντικατάσταση της επικοινωνίας μεταξύ των υπουργείων και τμημάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και σε αρκετά μεγάλο βαθμό με τους πολίτες. Τα ποσά αυτά θα μπορούσαν να περιοριστούν στο ελάχιστο με το πάτημα ενός κουμπιού στον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Γενικά, θα έλεγα ότι τα λειτουργικά έξοδα έχουν εκτοξευθεί στα ύψη και θα πρέπει να διεξαχθεί σοβαρός έλεγχος για τον περιορισμό τους.

Επίσης, με τη μείωση της γραφειοκρατίας θα γίνει απλοποίηση των διαδικασιών, αχρείαστων διπλών επαναλαμβανόμενων εργασιών, όπως στην Πολεοδομία και όπως είναι η κατάργηση των αδειών εξόδου για δεκαεξάχρονους στο Υπουργείο Άμυνας, διαδικασίες που ταλαιπωρούν τον πολίτη, και θα εξοικονομηθούν πόροι και προσωπικό και βέβαια θα αυξηθεί η παραγωγικότητα της δημόσιας υπηρεσίας.

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι μειώνοντας τα λειτουργικά έξοδα της κρατικής μηχανής γίνονται σημαντικές εξοικονομήσεις στις κρατικές δαπάνες. Με μικρή προσπάθεια του προσωπικού της δημόσιας

υπηρεσίας, ο καθένας από μας μπορεί να συμβάλει σημαντικά στις εξοικονομήσεις των κρατικών δαπανών. Με εξοικονόμηση στην ενέργεια, τη γραφική ύλη και τα τηλέφωνα μπορεί να έχουμε μερικά επιπλέον εκατομμύρια για την ανάπτυξη, αλλά και για την κοινωνική προσφορά σε συνανθρώπους μας που σήμερα έχουν μεγάλη ανάγκη.

Με αυτά τα λίγα, θα ήθελα να σας ευχηθώ καλές γιορτές, καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο το 2014!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, Μαρία. Να 'σαι καλά!

Συνάδελφοι και συναδέλφισσες, τώρα θα διακόψουμε. Θα επαναρχίσουμε τις εργασίες της ολομέλειας η ώρα 3.30 μ.μ. με πρώτο ομιλητή τον κ. Πάμπο Παπαγεωργίου και δεύτερο τον κ. Γεώργιο Τάσου.

Καλό μεσημέρι.

(Ωρα διακοπής: 1.10 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.50 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Καλό απόγευμα, συνάδελφοι.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Λείπει η κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Αστειευόμενος)

Ομιλητές να έσει τζαι δε θέλουμε με κυβέρνηση με αντιπολίτευση!

Ο κ. Πάμπος Παπαγεωργίου συνεχίζει...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μα, εν έσει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε χρειάζεται.

Ο κ. Πάμπος Παπαγεωργίου, παρακαλώ, βουλευτής Κυρηνείας, να προσέλθει στο βήμα.

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Φίλτατε κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η χώρα μας βιώνει μια πρωτοφανή κρίση. Μια κρίση η οποία χαρακτηρίζεται από εξαιρετικά αρνητικούς ρυθμούς μεγέθυνσης της οικονομίας, έλλειψη ρευστότητας και υψηλή ανεργία. Η χρηματοδότηση των ελλειμμάτων του δημόσιου τομέα γίνεται από δανεισμό στη βάση ενός προγράμματος το οποίο έχει συμφωνηθεί με την τρόικα. Στην πράξη το πρόγραμμα αυτό έχει επιβληθεί από τις κυρίαρχες δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω του Eurogroup πάνω στην Κύπρο. Οι όροι του δανεισμού συμπεριλαμβάνουν πρόνοιες οι οποίες επιτείνουν, αντί να αμβλύνουν, τη συρρίκνωση της παραγωγής στην κυπριακή οικονομία. Η παρούσα κυβέρνηση προφανώς λόγω φόβου χειροτέρευσης των εσόδων έχει επιβάλει επιπρόσθετες περικοπές στον προϋπολογισμό. Στις περικοπές αυτές συμπεριλαμβάνεται και μείωση στις αναπτυξιακές δαπάνες. Παράλληλα, μειώνονται οι κοινωνικές δαπάνες. Ο στόχος ενός περιοριστικού προϋπολογισμού είναι εκ πρώτης όψεως η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Σε συνθήκες ύφεσης όμως η δραστική μείωση των δημοσίων δαπανών επιτείνει τη συρρίκνωση της οικονομίας, πράγμα που επηρεάζει αρνητικά τις εισπράξεις του κράτους, δηλαδή η περιοριστική πολιτική κατά κανόνα φέρνει τα ακριβώς αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Η οικονομία μας διατρέχει τον κίνδυνο να περιέλθει σε μια μακρόχρονη κατάσταση στασιμότητας, αφού προηγηθεί περαιτέρω μείωση στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Κι αυτό, γιατί, πέρα από τον περιοριστικό προϋπολογισμό, η πίεση προς τα κάτω έχει να κάνει κυρίως με την εξάρθρωση του τραπεζικού συστήματος, η οποία ήταν συνέπεια δύο γεγονότων. Πρώτον, της πιστωτικής φύσκας των τελευταίων δέκα χρόνων, μιας φύσκας η οποία χαρακτηρίστηκε από τεράστια δανειακή επέκταση, επικίνδυνες επενδύσεις και εν γένει

απερίσκεπτες τραπεζικές πρακτικές. Δεύτερον, της συμφωνίας στο Eurogroup για ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου με υποχρεωτική μετατροπή ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχικό κεφάλαιο, διάλυση της Λαϊκής και πώληση των δραστηριοτήτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα με ζημιολόγους όρους. Πέρα από τα περιοριστικά μέτρα, τα οποία ήταν το απότοκο της απώλειας εμπιστοσύνης προς το τραπεζικό σύστημα, υπάρχει ένα πολύ πιο σοβαρό πρόβλημα σε σχέση με τη χρηματοδότηση της κυπριακής οικονομίας. Το πρόβλημα αυτό είναι η απομόχλευση στην οποία έχουν προχωρήσει τα κυπριακά νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις, δηλαδή η επικέντρωση στη μείωση του δανεισμού. Αυτό μπορεί να ακούγεται ως κάτι το θετικό, στην πράξη όμως σημαίνει επιπρόσθετη συρρίκνωση της οικονομίας εν τη απουσία επενδύσεων και κατανάλωσης. Πέραν τούτου, η οικονομία μας διατρέχει τον κίνδυνο να μπει σε ένα φαύλο κύκλο αποπληθωρισμού. Τυχόν σταθεροποίηση του πληθωρισμού σε αρνητικά επίπεδα θα επιφέρει επιπρόσθετη μείωση τόσο της κατανάλωσης όσο και των επενδύσεων.

Την Πέμπτη άκουσα τον Υπουργό Οικονομικών στην ομιλία του για τον προϋπολογισμό να περιγράφει σε μεγάλο και κύριο βαθμό την κρίση που βιώνουμε ως δημοσιονομική κρίση. Την ίδια ερμηνεία ασπάστηκαν στις ομιλίες τους και διάφοροι συνάδελφοι εκ δεξιών.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Διαμαρτυρηθήκαμε, αλλά...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Υπάρχει ένα θέμα σοβαρό, με την άδειά σας. Δε θα αναφερθώ στα χθεσινά, δείχνουμε απόλυτο σεβασμό στην έδρα. Αλλά, όταν δύο κοινοβουλευτικές ομάδες που αποτελούν την πλειοψηφία του σώματος έστω και αδικαιολόγητα είναι εκτός της αιθούσης, δε νομίζω ότι, όποιος και αν είναι στην έδρα, μπορεί να ξεκινά τη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απαντώ: Απ' ό,τι με έχουν πληροφορήσει, δε χρειάζεται να υπάρχει απαρτία, για να αρχίσει μια συνεχόμενη συνεδρία που διεκόπη το πρωί. Έπαιξε το κουδούνι τρεις φορές πριν είκοσι λεπτά. Εγώ είχα πιέσεις να έρθω να αρχίσω, διότι έχουμε είκοσι τρεις ομιλητές, έχουμε ψήφιση προϋπολογισμού, έχουμε νομοσχέδια. Και ποιος μπορούσε να ξέρει τότε θα ερχόντουσαν οι δύο ομάδες που έλειπαν;

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατ' εξαίρεση ο Δημοκρατικός Συναγερμός ζήτησε δέκα- δεκαπέντε λεπτά παράταση, γιατί, όπως καλά γνωρίζετε, έχουμε να μελετήσουμε πολλές τροπολογίες και πρέπει να είμαστε σοβαροί έναντι των πολιτών, να γνωρίζουμε δηλαδή τι ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από πού ζητήσατε;

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Από τις υπηρεσίες της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω ενημερωθεί;

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν ξέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερον, τι έγινε χθες, κύριε Νεοφύτου, και δε θέλετε να αναφερθείτε;

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι θα τα πούμε και στη σύσκεψη αρχηγών, γιατί υπάρχει και ένα θέμα γενικότερο στο θέμα του αναπληρούντος τον Πρόεδρο της Βουλής. Είναι ένα θέμα που πρέπει να δούμε πάρα πολύ σοβαρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ καλά κάμνετε!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να εκπέμπουν μια εικόνα απαξίωσης... Και οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος και οι υπόλοιποι συνάδελφοι δεν ήταν εκτός Βουλής! Είναι ήδη απαξιωμένη η πολιτική σκηνή του τόπου, το πολιτικό σύστημα, δε χρειάζονται επιπρόσθετες ενέργειες, για να στέλνουμε άλλα μηνύματα επιπρόσθετης απαξίωσης, ότι συζητούμε το κορυφαίο, την ψήφιση των προϋπολογισμών, και δύο κοινοβουλευτικές ομάδες συμπεριφέρονται ωςάν να είμαστε σε διακοπές! Στη Βουλή είμαστε! Συσκεπτόμαστε να δούμε τις τροπολογίες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυτούμαι να παρατηρήσω ότι εγώ είχα εισηγήσεις να αρχίσω και από τη δική μου κοινοβουλευτική ομάδα, η οποία συνεδριάζει.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Η οποία είναι παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η οποία είναι μέσα και συνεδριάζει ακόμα για τις τροπολογίες. Αλλά, όταν έπαιξε το κουδούνι και είχαμε ορίσει 3.30 μ.μ., μετά από είκοσι λεπτά καθυστέρηση έπρεπε να αρχίσουμε.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δεν έχετε καμία ευθύνη εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχω...

Συγγνώμη;

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εκ των πραγμάτων οι συνάδελφοι έχουν απλώς απολέσει τέσσερα λεπτά της ομιλίας μου, πολύ ευχαρίστως, αν επιθυμούν, θα επαναλάβω το αρχικό κείμενο της ομιλίας μου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σταματήσαμε το χρόνο. Δεν έχασες χρόνο καθόλου.

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ερωτώ: Να αρχίσω από την αρχή;

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Η έδρα θα αποφασίσει. Εμείς δεν έχουμε ένσταση.

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κοιτάξετε να δείτε. Κάποιος ο οποίος παρακολουθεί μια ομιλία, η οποία έχει διακοπεί για πέντε-έξι λεπτά, πού να θυμάται...

Φίλτατε κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η χώρα μας βιώνει μια πρωτοφανή κρίση. Μια κρίση η οποία χαρακτηρίζεται από εξαιρετικά αρνητικούς ρυθμούς μεγέθυνσης της οικονομίας, έλλειψη ρευστότητας και υψηλή ανεργία. Η χρηματοδότηση των ελλειμμάτων του δημόσιου τομέα γίνεται από δανεισμό στη βάση ενός προγράμματος το οποίο έχει συμφωνηθεί με την τρόικα. Στην πράξη το πρόγραμμα αυτό έχει επιβληθεί από τις κυρίαρχες δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω του Eurogroup πάνω στην Κύπρο. Οι όροι του δανεισμού συμπεριλαμβάνουν πρόνοιες οι οποίες επιτείνουν, αντί να αμβλύνουν, τη συρρίκνωση της παραγωγής στην κυπριακή οικονομία. Η παρούσα κυβέρνηση προφανώς λόγω φόβου χειροτέρευσης των εσόδων έχει επιβάλει επιπρόσθετες περικοπές στον προϋπολογισμό. Στις περικοπές αυτές συμπεριλαμβάνεται και μείωση στις αναπτυξιακές δαπάνες. Παράλληλα, μειώνονται οι κοινωνικές δαπάνες. Ο στόχος ενός περιοριστικού προϋπολογισμού είναι εκ πρώτης όψεως η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Σε συνθήκες ύφεσης όμως η δραστική μείωση των δημοσίων δαπανών επιτείνει τη συρρίκνωση της οικονομίας, πράγμα που επηρεάζει αρνητικά τις εισπράξεις του κράτους, δηλαδή η περιοριστική πολιτική κατά κανόνα φέρνει τα ακριβώς αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Η οικονομία μας διατρέχει τον κίνδυνο να περιέλθει σε μια μακρόχρονη κατάσταση στασιμότητας, αφού προηγηθεί περαιτέρω μείωση στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Κι αυτό γιατί, πέρα από τον περιοριστικό προϋπολογισμό, η πίεση προς τα κάτω έχει να κάνει κυρίως με την εξάρθρωση του τραπεζικού συστήματος, η οποία ήταν συνέπεια δύο γεγονότων. Πρώτον, της πιστωτικής φούσκας των τελευταίων δέκα χρόνων. Μιας φούσκας η οποία χαρακτηρίστηκε από τεράστια δανειακή επέκταση, επικίνδυνες επενδύσεις και εν γένει απερίσκεπτες τραπεζικές πρακτικές. Δεύτερον, της συμφωνίας στο Eurogroup για ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου με υποχρεωτική μετατροπή ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχικό κεφάλαιο, διάλυση της Λαϊκής και πώληση των δραστηριοτήτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα με ζημιολόγους όρους. Πέρα από τα περιοριστικά μέτρα, τα οποία ήταν απότοκο της απώλειας εμπιστοσύνης προς το τραπεζικό σύστημα, υπάρχει ένα πιο σοβαρό πρόβλημα σε σχέση με τη χρηματοδότηση της κυπριακής οικονομίας. Το πρόβλημα αυτό είναι η απομόχλευση στην οποία έχουν προχωρήσει τα κυπριακά νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις, δηλαδή η επικέντρωση στη μείωση του δανεισμού. Αυτό μπορεί να ακούγεται ως κάτι το θετικό, στην πράξη όμως σημαίνει επιπρόσθετη συρρίκνωση της οικονομίας τη απουσία επενδύσεων και κατανάλωσης. Πέραν τούτου, η οικονομία μας διατρέχει και έναν άλλο κίνδυνο, να μπει σε ένα φαύλο κύκλο αποπληθωρισμού. Τυχόν σταθεροποίηση του πληθωρισμού σε αρνητικά επίπεδα θα επιφέρει επιπρόσθετη μείωση τόσο της κατανάλωσης όσο και των επενδύσεων.

Την Πέμπτη άκουσα τον Υπουργό Οικονομικών στην ομιλία του για τον προϋπολογισμό να περιγράφει σε μεγάλο και κύριο βαθμό την κρίση που βιώνουμε ως δημοσιονομική κρίση. Την ίδια ερμηνεία ασπάστηκαν στις ομιλίες τους και διάφοροι συνάδελφοι εκ δεξιών. Αυτό κατά τη γνώμη μου είναι εσφαλμένο. Αν η κρίση ήταν όντως δημοσιονομική, η κατάσταση θα μπορούσε εύκολα να διορθωθεί με κάποια προσωρινά περιοριστικά μέτρα στις δημόσιες δαπάνες ή κάποιες επιπρόσθετες φορολογίες. Πράγματι, δοκιμάστηκε μια σειρά μέτρων τα οποία έφεραν αποτελέσματα, αλλά μόνο σε δημοσιονομικό επίπεδο. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι, παρά τη δημοσιονομική βελτίωση, η οικονομία εξακολουθεί να βρίσκεται σε βαθιά ύφεση. Είναι επίσης εσφαλμένη η αντίληψη ότι η πιστή τήρηση του μνημονίου επαρκεί, για να επιστρέψει η Κύπρος σε μια αναπτυξιακή τροχιά. Και είναι εσφαλμένη αυτή η άποψη, γιατί το μνημόνιο δεν έχει οτιδήποτε το ουσιαστικό να προτείνει, για να αντιμετωπίσει την ύφεση. Η λιτότητα δεν είναι αναπτυξιακό μέτρο. Αντιθέτως, η λιτότητα στο όνομα του περιορισμού των ελλειμμάτων βαθαίνει την ύφεση, η πιο βαθιά ύφεση με τη σειρά της δημιουργεί μεγαλύτερα ελλείμματα και τότε τα μεγαλύτερα ελλείμματα με βάση τη λογική αυτή επιβάλλουν ακόμα περισσότερη λιτότητα. Πρόκειται για ένα φαύλο κύκλο του οποίου το μόνο βέβαιο αποτέλεσμα είναι η επίταση της φτώχειας και της δυστυχίας για την πλειοψηφία των πολιτών. Δεν υπάρχουν λοιπόν επενδύσεις στο μνημόνιο. Αντιθέτως, υπάρχει αναγκαστική αποξένωση δημόσιου πλούτου και επιχειρήσεων. Κι ασφαλώς, αυτό θα γίνει με όρους που θα ευνοούν τον ιδιώτη επιχειρηματία και θα βλάπτουν τον Κύπριο πολίτη, γιατί οι ιδιωτικοποιήσεις, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι μια διαδικασία μηδενικού αθροίσματος. Όσα κερδίζει η μια πλευρά τα χάνει η άλλη.

Όμως το πιο άμεσο και πιεστικό πρόβλημα της οικονομίας σήμερα είναι η έλλειψη ρευστότητας. Το ότι δεν έχουμε δικό μας νόμισμα μας στερεί τη χρήση εργαλείων που σήμερα άλλες χώρες χρησιμοποιούν. Ακόμα όμως και με το υφιστάμενο καθεστώς η τρόικα, αν ήθελε πραγματικά να στηρίξει την κυπριακή οικονομία, δε θα επέβαλλε την αναβολή πληρωμής των κρατικών ομολόγων που λήγουν μέσα στα χρονικά όρια του προγράμματος. Αποστέρησε έτσι από την οικονομία ρευστότητα της τάξης του €1 δις. Λάβετε υπόψη ότι για τους ξένους ιδιοκτήτες κυπριακών κρατικών τίτλων η τρόικα επέβαλε την κανονική εξόφλησή τους, έστω κι αν πολλοί από αυτούς ήταν σπεκουλαδόροι που είχαν αγοράσει τα ομόλογα αυτά στη δευτερογενή αγορά με σημαντική έκπτωση.

Μήπως όμως η ανάκαμψη της οικονομίας θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί από τις τράπεζες; Οι τεράστιες ζημιές των τραπεζών, το διογκούμενο πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθώς και η απώλεια εμπιστοσύνης έχουν ουσιαστικά αδρανοποιήσει το τραπεζικό σύστημα. Οι τράπεζες κατά κανόνα δε δανείζουν και, εκεί που το κάνουν, επιβάλλουν επιτόκια τα οποία είναι ασύμφορα για τους δανειολήπτες. Το χειρότερο όμως είναι ότι, όπως γράφτηκε στον τύπο, είκοσι μεγάλα επιχειρηματικά συγκροτήματα χρωστούν στις τράπεζες €6 δις, δηλαδή €6.000 εκατομ., και δεν πληρώνουν τις δόσεις τους. Όσο καιρό οι μεγαλοεπιχειρηματίες απολαμβάνουν ένα είδος άτυπης ασυλίας για τα δάνεια των δισεκατομμυρίων, το χρηματοπιστωτικό σύστημα θα παραμείνει σε κατάσταση παράλυσης.

Τι να κάνουμε λοιπόν, για να ξεφύγουμε από το σημερινό φαύλο κύκλο λιτότητας και ύφεσης; Οφείλουμε να ξεκινήσουμε πρώτα από την αναγνώριση της ουσίας του προβλήματος. Βρισκόμαστε εν τω μέσω μιας πολύ σοβαρής πιστωτικής κρίσης. Τα άλλα, δημοσιονομικές ανισοσκελίες, δομικές δυσκαμψίες, έλλειψη χρηστής διοίκησης, είναι υπαρκτά και ενοχλητικά προβλήματα, αλλά, ακόμα και αν επιλύονταν κατά τρόπο οριστικό, πάλι σε ύφεση θα βρισκόμασταν. Και, αφού αναγνωρίσουμε την ουσία, θα πρέπει να επικεντρωθούμε στο κύριο πρόβλημα. Πρέπει να επιδιώξουμε την αποκατάσταση της ρευστότητας με κάθε τρόπο. Με κεφάλαια από το εξωτερικό, με διεκδίκηση περισσότερων χορηγιών και πιστώσεων από τους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς, με ομαλοποίηση του τραπεζικού μας συστήματος και με πίεση στους μεγαλοφειλέτες να επιστρέψουν τα λεφτά που ανήκουν στους καταθέτες και τους δόθηκαν ως δάνεια μετ' επιστροφής και όχι ως δανεικά και αγύριστα. Μόνο έτσι θα μπορέσουν να υλοποιηθούν οι πολλές ιδέες και προτάσεις που ακούστηκαν χτες και σήμερα σε αυτή την αίθουσα και αφορούν επιμέρους τομείς της

οικονομικής δραστηριότητας. Τομείς οι οποίοι όμως έχουν προοπτικές μόνο μέσα σε ένα περιβάλλον ομαλότητας.

Η εξομάλυνση όμως του οικονομικού περιβάλλοντος θα πρέπει να περιλαμβάνει και την εγκατάλειψη ορισμένων ιδεοληψιών οι οποίες υπήρχαν στην Κύπρο, αλλά ενισχύθηκαν πολύ με την επιβολή του μνημονίου. Αναφέρομαι στην εσφαλμένη ιδέα ότι όσο μειώνονται τα εισοδήματα των εργαζομένων τόσο πιο ανταγωνιστική γίνεται η οικονομία. Αγαπητοί συνάδελφοι, αν ίσχυε αυτό, η πιο πλούσια χώρα στον κόσμο θα ήταν σήμερα το Μπανγκλαντές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Παπαγεωργίου.

Ακολουθεί ο κ. Γεώργιος Τάσου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πριν ξεκινήσω την ομιλία μου, θα ήθελα να κάμω ορισμένα σχόλια για τα θέματα γεωργίας που ανέπτυξε ο συνάδελφος ο Γιαννάκης Γαβριήλ, ο οποίος αναφέρθηκε στη σωρεία προβλημάτων του αγροτικού κόσμου. Μας μίλησε για την κατοχύρωση του χαλλουμιού, για τις επιδοτήσεις, για τον ηλεκτρισμό, για το πετρέλαιο, για τις κατά κεφαλήν επιδοτήσεις των κτηνοτρόφων και πολλά άλλα προβλήματα. Ειλικρινά, θα γελά και το παρδαλό κασίκι με αυτά που άκουσε! Ερωτώ το συνάδελφο αν αυτά τα προβλήματα υπήρχαν καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετίας της διακυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια και τι έχουν κάνει όλη αυτή την πενταετία. Το μόνο που έκαναν ήταν ότι έδωσαν αρκετές υποσχέσεις οι οποίες στο τέλος της ημέρας έμειναν κούφιας και αυτή τη στιγμή οι αγρότες μας βρίσκονται στο σημείο που βρίσκονται. Αν παίρνατε κάποια μέτρα, θα ήταν πολύ καλύτερη η κατάσταση στον αγροτικό τομέα.

Μέσα σε ένα εντελώς διαφορετικό και πρωτόγνωρο τοπίο για τα κυπριακά δεδομένα, συζητούμε τους φετινούς προϋπολογισμούς του 2014. Τα εγκληματικά λάθη και οι λανθασμένες πολιτικές επιλογές της προηγούμενης κυβέρνησης, του Δημήτρη Χριστόφια, σε συνδυασμό με την ανεύθυνη ασυδοσία εις βάρος του κυπριακού λαού από τους διοικούντες το τραπεζικό μας σύστημα, οδήγησαν την πατρίδα μας στην ολική καταστροφή. Η φτώχεια, η πείνα, η εξαθλίωση των συμπολιτών μας είναι μερικά από τα χαρακτηριστικά της δίνης και της χρεοκοπίας, αλλά και των πολλαπλών προβλημάτων που άφησε η διακυβέρνηση της τελευταίας πενταετίας. Εβδομήντα χιλιάδες οι άνεργοι, οικογένειες να στερούνται βασικών αγαθών για την επιβίωσή τους, κοινωνικά παντοπωλεία, αλλά και εξευτελισμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, μαθητές σε συσσίτια. Τέτοια φαινόμενα μας παίρνουν πίσω στη δεκαετία του '40, όπου ο κόσμος ζούσε σε πολύ δύσκολες και απάνθρωπες συνθήκες.

Μέσα σ' αυτό το αρνητικό και καταστροφικό κλίμα ανέλαβε τα ηνία του κράτους η κυβέρνηση Αναστασιάδη, η οποία βρέθηκε αντιμέτωπη με μια χαώδη κατάσταση, η οποία δυστυχώς ήταν εκτός ελέγχου. Αυτή η κυβέρνηση εν μέσω όλων αυτών των δημοσιονομικών δυσχερειών προσπαθεί να διατηρήσει την ποιότητα και την ποσότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών σε κρίσιμους τομείς της δημόσιας πολιτικής του τόπου, αλλά την ίδια ώρα να σταθεί δίπλα στους φτωχούς, πάσχοντες και ταλαιπωρημένους συνανθρώπους μας.

Η οικονομική πολιτική της κυβέρνησης διαμορφώνεται μέσα από τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προκύπτουν μέσα από τη δημοσιονομική κρίση και το μνημόνιο. Η δημοσιονομική κρίση δεν μπορεί και δεν πρέπει να δημιουργήσει συνθήκες αποσύνθεσης της κυπριακής κοινωνίας. Το πρόγραμμα διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Νίκου Αναστασιάδη όσον αφορά τον τομέα της παιδείας έχει θέσει υψηλούς στόχους με όραμα και με κύριο γνώμονα την αναβάθμιση και την παροχή μιας ποιοτικής παιδείας. Η παιδεία από την παρούσα κυβέρνηση αντιμετωπίζεται ως ένας από τους ζωτικότερους τομείς του κράτους, διότι συνιστά επένδυση για τις νέες γενεές και δημιουργεί ανάπτυξη του ίδιου του κράτους, αναβαθμίζοντας την ποιότητα ζωής των πολιτών. Η μάθηση προσδίδει μια καλύτερη ποιότητα ζωής και καλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης και θεωρείται ένας σημαντικός παράγοντας για την ανάπτυξη της οικονομίας. Η εκπαίδευση αποκτά έναν ακόμη πιο σημαντικό ρόλο σε τούτες τις δύσκολες μέρες που περνά η πατρίδα μας. Είναι ιδιαίτερης σημασίας, αφού μπορεί να επιτρέψει σε όλους τους πολίτες ίση και ισότιμη συμμετοχή σε ευκαιρίες μόρφωσης, αλλά και κατάρτισης με απώτερο στόχο και σκοπό να οδηγηθούμε μεταξύ άλλων σε ένα νέο μοχλό ανάπτυξης για την οικονομία και την κοινωνία. Η παιδεία ενός τόπου αποτελεί το πιο ισχυρό εργαλείο, αλλά ταυτόχρονα αποτελεί απαραίτητο μέσο, για να πορευτεί η κοινωνία μας, αλλά και ολόκληρη η ανθρωπότητα σε ένα καλύτερο μέλλον στη δημιουργία, στην οικονομία, στον πολιτισμό, αλλά και σε όλους τους τομείς της καθημερινότητας για ολόκληρη την κοινωνία. Η κυβέρνηση έχοντας αυτό το πλαίσιο πολιτικής, παρά τα σοβαρά προβλήματα της οικονομίας, άφησε σχεδόν ανέπαφο από τις περικοπές της στους προϋπολογισμούς

του 2014 το Υπουργείο Παιδείας. Σε σχέση με τους προϋπολογισμούς του 2013 μόνο €42.927.000 έχουν περικοπεί, ποσό που αντιστοιχεί στο 4,4% του συνόλου του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Το 2013 η δαπάνη ήταν €966.964.000, ενώ για το 2014 είναι €924.37.000.

Εδώ θεωρώ φρόνιμο να δώσω ορισμένες απαντήσεις στο συνάδελφο Αντρέα Καυκαλιά. Ξεχνά ο αγαπητός συνάδελφος ότι η μεγαλύτερη μείωση στον τομέα της παιδείας έγινε το 2012 σε ποσοστό 14% από την προηγούμενη κυβέρνηση, του Δημήτρη Χριστόφια, όπου το 2011 ήταν €1.125.005.000 και το 2012 έγινε €965.735.239. Ο συνάδελφος Καυκαλιάς φαίνεται ότι δε θέλει να δει την πραγματικότητα, αφού ο πυρήνας της εκπαίδευσης έχει μείνει αλώβητος μέσα από τους προϋπολογισμούς και έχουν γίνει εξοικονομήσεις με την απουσία προώθησης μεγαλεπήβολων έργων, όπως του Μεγάλου Πολιτισμού και πολλών άλλων παρεμφερών οικοδομημάτων. Δεν ξέρω εάν το ΑΚΕΛ συμφωνεί σ' αυτή τη δύσκολη περίοδο που ζούμε να σπαταλούμε τα λεφτά μας για τέτοια έργα, όταν αυτή τη στιγμή ο κόσμος πεινά και δεν έχει να φάει.

Όσον αφορά το θέμα του καταλόγου διοριστέων, όπως γνωρίζει πολύ καλά, βρίσκεται σε κοινωνικό διάλογο. Ειλικρινά, διερωτώμαι όσοι έχουν τέτοιες ευαισθησίες με τους συμβασιούχους, με τους καταλόγους διοριστέων, με το ΙΔΑΒΕΠ γιατί δε φρόντισαν να τους διορίσουν και να λύσουν όλα αυτά τα προβλήματα κατά την πενταετή διακυβέρνησή τους.

Όσον αφορά την εισήγησή μας για την παροχή της δυνατότητας ολοκλήρωσης των σπουδών σε τρία χρόνια, φαίνεται να μην έχει αντιληφθεί την πρότασή μας. Κανένας δεν εισηγείται μείωση των πιστωτικών μονάδων των 240 ECTS. Απλώς, αυτό θα βοηθήσει τους επιμελείς φοιτητές που θέλουν να συντομεύσουν τη διάρκεια σπουδών τους, έτσι ώστε να αποβεί προς όφελος των ιδίων και των οικογενειών τους τόσο στον οικονομικό τομέα όσο και για τη γρηγορότερη ένταξή τους στην εργασία. Εάν ο συνάδελφος θέλει τους φοιτητές μας συνταξιούχους, μπορεί να τους συμβουλεύει να τελειώνουν στα έξι χρόνια.

Οι περιορισμένες μειώσεις που έγιναν από πλευράς της κυβέρνησης αποδεικνύουν την ευαισθησία της στα θέματα παιδείας και πολιτισμού. Η αποφασιστικότητα της κυβέρνησης, αλλά και του ίδιου του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, παρ' όλα τα προβλήματα που συνάντησε με την ανάληψη των καθηκόντων του λόγω της ανεπάρκειας, της αναβλητικότητας, της αναποφασιστικότητας και της κακοδιαχείρισης των κονδυλίων από την προηγούμενη κυβέρνηση, κατάφεραν να αντιμετωπίσουν τα υπάρχοντα προβλήματα αποτελεσματικά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς χωρίς προβλήματα. Παρ' όλες τις δυσκολίες που προέκυπταν με τις δεσμεύσεις του μνημονίου, η κυβέρνηση προχώρησε σε επαναδιαπραγμάτευση των προνοιών του μνημονίου και κατάφερε να αυξήσει τις διδακτικές περιόδους, σώζοντας έτσι πέραν των πεντακάσιων εκπαιδευτικών που θα οδηγούντο στην ανεργία, όπως το είχε αποδεχτεί η προηγούμενη κυβέρνηση.

Έχοντας επίγνωση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν σήμερα πολλές οικογένειες στο να αντεπεξέλθουν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις, πετύχαμε σε συνεννόηση με τα δημόσια πανεπιστήμια την αύξηση των νεοεισερχόμενων φοιτητών και των μετεγγραφών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και στο ΤΕΠΑΚ, δίνοντας έτσι την ευκαιρία σε περισσότερους Κύπριους φοιτητές να σπουδάσουν στον τόπο τους. Σε συνεργασία με τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, κατορθώσαμε τη μείωση των διδάκτρων προς όφελος των φοιτητών. Μέσα από συντονισμένες προσπάθειες έγινε κατορθωτό να λαμβάνουν σίτιση όλοι οι μαθητές που έχουν ανάγκη.

Διατέθηκε κονδύλι ύψους €4 εκατομ. και επωφεληθήκαν από τα στοχευμένα μέτρα κρατικής φοιτητικής πρόνοιας φοιτητές που φοιτούν τόσο σε δημόσια και ιδιωτικά πανεπιστήμια όσο και σε δημόσιες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου. Ελήφθησαν μέτρα για ανάπτυξη μιας σειράς προτάσεων για την ενίσχυση της μαθητικής πρόνοιας και για την απορρόφηση περισσότερων ευρωπαϊκών κονδυλίων για την παιδεία.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επανακατέθεσε στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση νομοσχέδιο που καθορίζει το νομικό πλαίσιο λειτουργίας ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ίδρυση φορέα πιστοποίησης ποιότητας. Προώθησε την αναβάθμιση της ιδιωτικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την εξ υπουργών επιτροπή που έχει συσταθεί, που θα προχωρήσει στην εκπόνηση εθνικής στρατηγικής όσον αφορά στην προσέλκυση ποιοτικών φοιτητών από το εξωτερικό. Στόχος της παρούσας κυβέρνησης είναι η Κύπρος να αναβαθμίσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση, ώστε να καταστεί ένα περιφερειακό ακαδημαϊκό κέντρο και να δώσει μια νέα προοπτική στην εκπαίδευση, αλλά και στην οικονομία. Τα όσα μέχρι σήμερα έχουν γίνει στο παρελθόν φαίνεται στην πράξη ότι είναι λίγα και δε μας επιτρέπουν να μιλούμε για μια Κύπρο της γνώσης και της προοπτικής ενός σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος που θα δίνει λύσεις.

Είναι πολύ ανησυχητικό το φαινόμενο, ενώ οι δαπάνες για την παιδεία είναι από τις υψηλότερες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι μαθητές μας να παίρνουν απροβίβαστο με πολύ χαμηλές επιδόσεις, συγκριτικά με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, στην ανάγνωση, στα μαθηματικά και στις θετικές επιστήμες βάσει της τελευταίας αξιολόγησης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Είναι ένα μήνυμα προς όλους μας και πρέπει εδώ και τώρα να δούμε και να μελετήσουμε τα αποτελέσματα της επιχειρούμενης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και των νέων αναλυτικών προγραμμάτων.

Είναι παραδεκτό ότι μέχρι σήμερα δεν υπήρξε ουσιαστικός σχεδιασμός για την παιδεία. Ένας από τους άξονες της εκπαιδευτικής πολιτικής της σημερινής κυβέρνησης είναι η ποιοτική αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και το πρώτο βήμα έχει ήδη τροχοδρομηθεί με την προώθηση του νέου συστήματος διορισμών στην εκπαίδευση, το οποίο, όπως ανέφερα και προηγουμένως, βρίσκεται σε διάλογο.

Ειλικρινά, διερωτώμαι γιατί να φοβόμαστε να επιβραβεύσουμε τους ικανούς και άξιους ως κοινωνία. Είναι προφανές ότι τα προβλήματα της παιδείας θα επιλυθούν, αφού γίνει αλλαγή νοοτροπίας παντού. Είναι καθολικό το αίτημα για βελτίωση της παιδείας. Πρέπει εδώ και τώρα να πραγματοποιηθεί, για να μειώσουμε τις αρνητικές συνέπειες εις βάρος της μάθησης, έτσι ώστε να διασφαλίσουμε την πρέπουσα γνώση στα παιδιά μας. Πρέπει το εκπαιδευτικό μας σύστημα να αποτελεί τον πιο σημαντικό παράγοντα διασφάλισης μιας ευημερούσας, δημιουργικής και δίκαιης κοινωνίας μέσα από το οποίο όλα τα παιδιά να αποκτούν όλα εκείνα τα εφόδια που χαρακτηρίζουν το μορφωμένο δημοκρατικό πολίτη. Θέλουμε ένα μαθητή δημοκρατικό που να στηρίζεται στα ήθη και στις παραδόσεις του λαού μας, βασισμένοι στις αρχές και τα ιδεώδη του ελληνοχριστιανικού πολιτισμού, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα της καταγωγής, αλλά και την όποια βιολογική ουδετερότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τάσου, συμπληρώθηκε ο χρόνος σας.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Να πω και το τελευταίο, δεν πειράζει.

Ήρθε η ώρα όπου μέσα από ένα νοικοκύρεμα των δημόσιων οικονομικών και μέσα από την εφαρμογή μιας πολιτικής που άρχισε να εφαρμόζει η παρούσα κυβέρνηση απαρτέγκλιτα με σκληρή δουλειά και με τη μέγιστη δυνατή συνηγορία όλων των εμπλεκόμενων να προετοιμάσουμε την πατρίδα μας και τη νέα γενιά για τη μετά κρίση εποχή.

Εμπρός λοιπόν όλοι στον κοινό αγώνα για τη σωτηρία της πατρίδας μας, μακριά από μικροπολιτικές και κομματικά συμφέροντα! Ήλθε η ώρα της Κύπρου και γι' αυτό πρέπει όλοι να δώσουμε τα χέρια για ένα καλύτερο αύριο, για μια νέα εποχή.

Να ευχηθώ σε όλους χρόνια πολλά, υγεία και χαρά, ό,τι επιθυμεί ο καθένας σας και το 2014 να είναι χρόνος ελευθερίας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Τάσου.

Ακολουθεί ο κ. Φειδίας Σαρίκας, βουλευτής Πάφου.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του φετινού προϋπολογισμού γίνεται υπό τη σκιά της συνεχιζόμενης και πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης και των πολυδιάστατων κοινωνικών επιπτώσεών της. Ζούμε πλέον στην Κύπρο της ανεργίας, της φτώχειας, της κοινωνικής εξαθλίωσης και των κοινωνικών παντοπωλείων. Δυστυχώς, ο Κύπριος πολίτης πληρώνει το τίμημα και εύλογα ανησυχεί, αφού το σήμερα παραμένει ασταθές και το μέλλον του διαγράφεται αβέβαιο.

Ο προτεινόμενος προϋπολογισμός για το 2014 χαρακτηρίζεται από μια συρρίκνωση και λιτότητα, χωρίς κανένα όραμα και χωρίς καμία ελπίδα για μια καλύτερη χρονιά. Εύκολα μπορεί να ερμηνευτεί ως ένας συντηρητικός προϋπολογισμός, που μπορεί φυσικά να ικανοποιεί τις απαιτήσεις της τρώικας αλλά σίγουρα όχι τον Κύπριο πολίτη, ο οποίος ανέμενε από τη νέα κυβέρνηση νέες ιδέες και νέες πολιτικές, ικανές να κάνουν την ανατροπή, να στηρίξουν τις εύαλτες ομάδες του πληθυσμού, να δημιουργήσουν ελπιδοφόρες προοπτικές και να πετύχουν την ανάκαμψη και την ανάπτυξη.

Δυστυχώς, το 2013 ήταν η χειρότερη χρονιά μετά την τραγωδία του 1974. Ζήσαμε τον εφιάλη της καταστροφής και είδαμε την κυπριακή οικονομία να φτάνει στο χείλος της χρεοκοπίας. Βιώσαμε πρωτόγνωρες για τον τόπο μας καταστάσεις, όπως το κούρεμα των καταθέσεων, την υπογραφή ενός απαράδεκτου αντιλαϊκού μνημονίου, την τρώικα να καθορίζει πλέον την οικονομική πολιτική του κράτους, τη χρεοκοπία της δεύτερης μεγαλύτερης τράπεζας του τόπου, την επιβολή αντιλαϊκών μέτρων λιτότητας, τη μείωση των μισθών και των κοινωνικών παροχών, την τρομακτική αύξηση της ανεργίας, το κλείσιμο τεράστιου αριθμού μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την επιβολή δεκάδων νέων φορολογιών, τα νοικοκυριά να βρίσκονται μπροστά σε πρωτοφανή αδιέξοδα, νέους να σταματούν τις σπουδές τους, τους δανειζόμενους να βρίσκονται στο έλεος των

τραπεζών με εμφανή τον κίνδυνο να χάσουν τις περιουσίες τους, τη λήψη απόφασης για ξεπούλημα κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών και των αποθεμάτων χρυσού και την ακρίβια να παίρνει την ανιούσα.

Η ευθύνη για την κατάσταση αυτή βαραίνει την προηγούμενη κυβέρνηση, η οποία δυστυχώς δεν αντιλήφθηκε έγκαιρα τα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας. Πίστευε ότι η οικονομική κρίση ήταν μόνο για τους άλλους και, όταν επιτέλους αντιλήφθηκε την πραγματικότητα μετά από τις επανειλημμένες και έντονες επισημάνσεις των κομμάτων της αντιπολίτευσης, ανάλωσε μεγάλο χρονικό διάστημα στην αλληλοεπίρριψη ευθυνών, αντί να προχωρήσει στη λήψη άμεσων και αποτελεσματικών μέτρων.

Ωστόσο, και η νέα κυβέρνηση έδειξε δυστυχώς ότι δεν είχε στρατηγική για αντιμετώπιση των τραγικών αδιεξόδων. Εμφανίστηκε στο κρίσιμο Eurogroup του Μαρτίου εντελώς απροετοίμαστη και χωρίς την απαιτούμενη διεκδικητική διάθεση, με αποτέλεσμα την πλήρη υποταγή στις απαράδεκτες και πρωτοφανείς αποφάσεις των Ευρωπαίων εταίρων μας.

Σήμερα είναι πλέον πασιφανές ότι ο στόχος της εξόδου από αδιέξοδα δε θα είναι εύκολος και θα χρειαστεί πολύς χρόνος και μεγάλη προσπάθεια. Έχουμε ευθύνη να χαράξουμε μια νέα πορεία, δίνοντας ελπίδα και προοπτική στον τόπο και το λαό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο σύντομο χρόνο που έχω στη διάθεσή μου δεν έχω πρόθεση να αναφερθώ στα πολλά λάθη και τις μεγάλες παραλείψεις της προηγούμενης κυβέρνησης ούτε έχω το χρόνο να αναλύσω τις θέσεις της ΕΔΕΚ για τα σημαντικά θέματα που πρέπει να τύχουν χειρισμού. Θα τονίσω μόνο την ανάγκη για χάραξη νέας πολιτικής, που θα δίνει λύσεις το συντομότερο δυνατό στα μεγάλα και καίρια ζητήματα, όπως η λειτουργία των θεσμών, η εφαρμογή της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας, η καταπολέμηση της διαφθοράς και της διαπλοκής και η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η οικονομική κρίση, η ανεργία και τα συνεπακόλουθα κοινωνικά προβλήματα έχουν δημιουργήσει ένα κλίμα έντονου προβληματισμού, αγανάκτησης θα έλεγα, στην κοινωνία σχετικά με τις διαχρονικές ευθύνες που οδήγησαν τον τόπο στη σημερινή άθλια κατάσταση. Όπως είναι φυσικό, στο στόχαστρο βρίσκονται τα κόμματα, οι πολιτικοί, ο τρόπος λειτουργίας των θεσμών και γενικότερα το πολιτικό μας σύστημα. Στο στόχαστρο βρίσκονται ακόμη η διαπλοκή, τα σκάνδαλα, η κακοδιαχείριση, η διαφθορά, η απουσία ελέγχου, η έλλειψη λογοδοσίας και οι πελατειακές σχέσεις μεταξύ πολιτικών και πολιτών.

Θεωρώ ιδιαίτερα σημαντικό και πραγματικά επίκαιρο το θέμα της σχέσης μας με τον πολίτη. Ζούμε σε μια εποχή που χρειάζεται οι πολίτες και ιδιαίτερα οι νέοι άνθρωποι να ξαναμπούν στην πρώτη γραμμή και να ενεργούν ως θεματοφύλακες και εγγυητές του δημοσίου συμφέροντος. Για να γίνει όμως αυτό, θα πρέπει να διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες μέσα από τη σωστή ενημέρωση, την πλήρη διαφάνεια και την εύρυθμη λειτουργία των θεσμών. Μόνο έτσι θα ξανακερδίσουμε τους πολίτες.

Σήμερα η κοινωνία μας βοά. Είναι καθολική η απαίτηση να χυθεί άπλετο φως στη σήψη που υπήρξε στη δημόσια ζωή, στην οικονομία και στον τραπεζικό τομέα. Είναι καθολική απαίτηση, αλλά και επιτακτική ανάγκη η προσαγωγή όλων των υπαιτίων ενώπιον της δικαιοσύνης και η παραδειγματική τους τιμωρία.

Δυστυχώς, παρατηρούμε μια τάση ισοπέδωσης ευθυνών και υπευθύνων. Αυτή η τάση στην πραγματικότητα εξυπηρετεί τους ενόχους, αφού η διαφθορά εμφανίζεται να αφορά όλους, το σύνολο των κομμάτων και το σύνολο των πολιτικών, γι' αυτό είναι αναγκαίο να κατονομαστούν οι πολιτικές, αστικές και ποινικές ευθύνες και να αποκαλυφθούν όσοι και όποιοι είναι φορείς αυτών των ευθυνών. Είναι αδιανόητο να γίνεται αναφορά για χρηματισμό πολιτικών κομμάτων από την ελληνική εταιρεία "Focus" με €2 εκατομ. και να επικρατεί απόλυτη σιωπή. Με αυτό τον τρόπο η σκιά της ευθύνης πέφτει σε όλους, με αποτέλεσμα όλοι να θεωρούνται ένοχοι διαφθοράς και διαπλοκής. Είναι γι' αυτό που χρειάζεται επιτέλους η πλήρης διαφάνεια στη δημόσια ζωή.

Τα κόμματα, οι πολιτειακοί αξιωματούχοι, θα πρέπει να σταματήσουν να κρύβονται πίσω από τη νομοθεσία για προστασία των προσωπικών δεδομένων. Πρέπει επιτέλους οι πολίτες να γνωρίζουν το πόθεν έσχες για όλους και ιδιαίτερα να υπάρξει πλήρης διαφάνεια στο θέμα των χρηματοδοτήσεων των κομμάτων, κάτι που πρότεινε η ΕΔΕΚ στη συζήτηση της τροποποίησης του περί Πολιτικών Κομμάτων Νόμου για την προσαρμογή μας στις συστάσεις της GRECO, που δυστυχώς απορρίφθηκε τότε από την πλειοψηφία των κομμάτων. Οι πολίτες δεν πρόκειται να ανεχθούν άλλο τη συσκότιση και τη συγκάλυψη.

Η ΕΔΕΚ δεσμεύεται ότι θα πρωτοστατήσει στις προσπάθειες για διασφάλιση της διαφάνειας, της χρηστής διοίκησης, της σωστής λειτουργίας των θεσμών και της παραδειγματικής τιμωρίας όσων ενέχονται στα σκάνδαλα των τραπεζών, της διαπλοκής, της κακοδιαχείρισης και της διασπάθισης δημόσιου χρήματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο λίγο χρόνο που μου απομένει, θα ήθελα να εκφράσω τις απόψεις μου για το σημαντικότερο θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, που αποτελεί το κύτταρο της δημοκρατίας σε κάθε σύγχρονη και ευνομούμενη κοινωνία. Είκοσι επτά χρόνια από την εκλογή των πρώτων αιρετών δημοτικών συμβουλίων και με βάση τις εμπειρίες που έχουν αποκτηθεί, θεωρώ ότι ο καθένας μας μπορεί τώρα να κάνει το δικό του απολογισμό για τη λειτουργία του θεσμού.

Εύκολα διαπιστώνουμε ότι όλα αυτά τα χρόνια υπήρξε απροθυμία και κωλυσιεργία από τις διάφορες κυβερνήσεις να προχωρήσουν στην αναβάθμιση και στον εκσυγχρονισμό του θεσμού. Για το γεγονός αυτό φέρουν μεγάλη ευθύνη και οι πολιτικές δυνάμεις, οι οποίες ήθελαν να διατηρήσουν την επιρροή τους στις τοπικές κοινωνίες και να υπηρετήσουν τα στενά μικροκομματικά τους συμφέροντα, στοχεύοντας στην καταμέτρηση όσο το δυνατό μεγαλύτερου αριθμού δημάρχων και δημοτικών συμβούλων, καθώς και προέδρων και μελών των κοινοτικών συμβουλίων.

Ωστόσο, παρ' όλες τις δυσκολίες και τις δυσμενείς συνθήκες, οι τοπικές αρχές στην Κύπρο κατάφεραν να επιτελέσουν ένα σημαντικό και πολυδιάστατο έργο στην προσπάθειά τους να εξυπηρετήσουν τον πολίτη και να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής στις τοπικές κοινωνίες. Δυστυχώς όμως, σε πολλούς δήμους και κοινότητες παρατηρείται ακόμη ένα υδροκέφαλο σύστημα λειτουργίας, με αδικαιολόγητη γραφειοκρατία και εμφανή κομματικοποίηση. Αρκετές τοπικές αρχές είναι σήμερα καταχρεωμένες και βρίσκονται στα όρια της χρεοκοπίας, ως αποτέλεσμα της κακής διαχείρισης των οικονομικών τους ή της έλλειψης των αναγκαίων πόρων.

Κύριε Πρόεδρε,

Πιστεύω ότι έχουν πλέον ωριμάσει οι συνθήκες για εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, με κύριο στόχο την ανακατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του κεντρικού κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης στη βάση των ευρωπαϊκών αρχών της εγγύτητας, της επικουρικότητας και του εταιρισμού. Θεωρώ ότι έφτασε η ώρα να παραχωρήσουμε τους απαιτούμενους πόρους, τα μέσα, αλλά και την ευθύνη στις τοπικές αρχές, να ασκήσουν αρμοδιότητες με ικανοποιητικότερο τρόπο, εξυπηρετώντας καλύτερα τον πολίτη και παρέχοντάς του υπηρεσίες άμεσα και αποτελεσματικά, με καλή ποιότητα και με χαμηλότερο κόστος.

Για να το πετύχουμε όμως αυτό, χρειάζεται να τολμήσουμε. Χρειάζεται να προχωρήσουμε σε μια ουσιαστική μεταρρύθμιση του θεσμού, η οποία θα περιλαμβάνει συνενώσεις δήμων και κοινοτήτων και συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών. Μόνο έτσι οι τοπικές αρχές μπορούν να λειτουργήσουν πιο σωστά και πιο αποτελεσματικά στο νέο οικονομικό και εξαιρετικά δύσκολο περιβάλλον που ζούμε.

Δυστυχώς, και η νέα κυβέρνηση, παρά τις προεκλογικές της δεσμεύσεις, δε φαίνεται διατεθειμένη να προχωρήσει σε μια ουσιαστική μεταρρύθμιση, αφήνοντας στο περιθώριο τις μικροκομματικές σκοπιμότητες για εξυπηρέτηση των τοπικών φεουδαρχών, δημάρχων και προέδρων κοινοτικών συμβουλίων. Καλούμε τον Υπουργό Εσωτερικών να επιταχύνει τη διαδικασία του διαλόγου με τα κόμματα και όλους τους εμπλεκόμενους, ώστε να καταλήξουμε το συντομότερο δυνατό σε συγκεκριμένες αποφάσεις που θα εξασφαλίζουν ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα προς όφελος της τοπικής αυτοδιοίκησης και του συνόλου της κοινωνίας μας.

Η ΕΔΕΚ θα δώσει τη μάχη για μια ουσιαστική αναβάθμιση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης μέσα από τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό. Αυτός ο αγώνας πρέπει να κερδηθεί, γιατί αυτό επιβάλλουν οι σημερινές δύσκολες συνθήκες που βιώνει ο τόπος μας και αυτό απαιτούν οι ίδιοι οι πολίτες.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Κύπρος βιώνει σήμερα την πιο δύσκολη δοκιμασία μετά την τουρκική εισβολή. Η οικονομία μας, που κάποτε αποτελούσε πηγή ελπίδας και αυτοπεποίθησης για το αύριο, σήμερα βρίσκεται σε τραγικά αδιέξοδα. Δυστυχώς, με το εθνικό μας πρόβλημα σε χρόνια αβεβαιότητα και την οικονομία μας σε πρωτοφανή αδιέξοδα, οι ελπίδες του λαού μας για ένα καλύτερο αύριο περιορίζονται αισθητά.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, οι ευθύνες όλων μας είναι τεράστιες και η ανάγκη για αποτελεσματική αντιμετώπιση των σημερινών δυσκολιών αποτελεί πλέον εθνική επιταγή. Θα πρέπει να δράσουμε άμεσα, θα πρέπει να εργαστούμε με σύνεση και αποφασιστικότητα, με προγραμματισμό και διορατικότητα, με υπευθυνότητα και συλλογικότητα, για να αντιστρέψουμε την πορεία και να ξαναφέρουμε την ελπίδα, την πρόοδο και την ευημερία στον τόπο μας. Η ΕΔΕΚ θα πρωταγωνιστεί σε αυτή την προσπάθεια, γιατί το οφείλουμε στην πατρίδα μας, το οφείλουμε στο λαό μας, το οφείλουμε στις επόμενες γενιές.

Καλές γιορτές σε όλους!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επίσης, κύριε Σαρίκα.

Παρακαλώ, θα ήθελα να καλέσω την κ. Σκεύη Κουκουμά εκ μέρους του ΑΚΕΛ.

ΣΚ. ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Καταγόμενη από αγροτική οικογένεια, είναι υποχρέωσή μου να σχολιάσω την τοποθέτηση του κ. Τάσου, γιατί βλέπει, όπως λέει, το παρδαλό κατσίκι να γελά. Ο ίδιος μπορεί να το βλέπει, οι γεωργοκτηνοτρόφοι μας όμως δυστυχώς κλαιν και οδύρονται, γιατί αυτό που παίρνουν από την κυβέρνηση είναι μόνο εξαγγελίες και τίποτε άλλο. Δε θα αναφέρω τι έχει κάμει η προηγούμενη κυβέρνηση σε σχέση με τους γεωργοκτηνοτρόφους, απλά θα πω, ναι, αγωνιούν και αδημονούν ότι αυτή η κυβέρνηση τους οδηγά πράγματι στις δεκαετίες του '40!

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εκάμετέ τα χαλλούμι!

ΣΚ. ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Δε θα σου τα πω, γιατί η δική μου αρμοδιότητα είναι να σχολιάσω, να συζητήσω και να αναφερθώ σε άλλες πτυχές του προϋπολογισμού.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πίπα ή χαλλούμι;

ΣΚ. ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Συζητούμε τον πρώτο μνημονιακό προϋπολογισμό του κράτους μετά τις αποφάσεις που πήρε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Ευρωπαϊκή Ένωση μαζί με την κυβέρνηση Αναστασιάδη.

Θα ήταν βέβαια αυταπάτη να νομίζει κανείς ότι η σχέση της συγκυβέρνησης ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΥΡΩΚΟ με την τρόικα είναι απλώς σχέση υποτέλειας. Δυστυχώς, έχουμε μια καθαρόαιμη δεξιά νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση που μοιράζεται τις ίδιες ιδεολογικές και πολιτικές αντιλήψεις με την τρόικα. Ανήκουν στο ίδιο κοινωνικό και ταξικό στρατόπεδο, γι' αυτό η κυβέρνηση Αναστασιάδη κάνει περισσότερες περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες από αυτές που ζητά η τρόικα.

Από τη λαίλαπα των περικοπών, λιτότητας και ιδιωτικοποιήσεων δεν έχει γλιτώσει ούτε η προσφυγική πολιτική. Η κυβέρνηση Αναστασιάδη έχει φέρει έναν προϋπολογισμό που ουσιαστικά την ακυρώνει. Εμείς είμαστε περήφανοι, γιατί την προηγούμενη πενταετία οι προσφυγικές χορηγίες σχεδόν διπλασιάστηκαν. Δόθηκαν δεκάδες οικιστικές μονάδες, εκατοντάδες οικοπέδα, ενώ παραδόθηκε έτοιμος σχεδιασμός για μια σειρά από οικιστικές μονάδες και διαχωρισμούς οικοπέδων.

Αυτά δεν άρεσαν στο Δημοκρατικό Συναγερμό, όπου οι μισοί βουλευτές έλεγαν ότι είναι ψίχουλα και οι άλλοι μισοί ότι αυξάνουν αλόγιστα την προσφυγική πολιτική. Από αυτά τα έδρανα της Βουλής δεν υπάρχει λαϊκίστικη ατάκα που δεν ειπώθηκε από τους συνάδελφους του Συναγερμού! Όταν η κυβέρνηση του ΑΚΕΛ υπερδιπλασίαζε την προσφυγική χορηγία, οι συνάδελφοι του Συναγερμού διερρήγγυαν τα ιμάτιά τους ότι αυτό δεν ήταν αρκετό. Σήμερα που η κυβέρνηση του ΔΗΣΥ μέσα σε εννέα μήνες μείωσε δύο φορές τις προσφυγικές χορηγίες κατά 50% τηρούν σιγήν ιχθύος!

Πού είναι σήμερα οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού να κλάψουν για την απόφαση της κυβέρνησής τους να καταργήσει τα σχέδια παραχώρησης οικιστικών μονάδων; Για την ακύρωση των σχεδίων διαχωρισμού νέων οικοπέδων και να καθυστερήσει για πέντε-έξι χρόνια το διαχωρισμό οικοπέδων που ήδη δόθηκαν σε νεαρά ζευγάρια; Πού είναι οι μελοδραματικές ομιλίες τους για τους εκ μητρογονίας πρόσφυγες, των οποίων η εξίσωση έγινε τώρα που η προσφυγική πολιτική έμεινε κουτσουρεμένη και χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο; Γιατί, όταν ήταν το ΑΚΕΛ στη διακυβέρνηση, ζητούσαν επιμόνως να εφαρμοστεί η μεταφορά του συντελεστή δόμησης από τις κατεχόμενες περιουσίες και η δημιουργία τράπεζας προσφύγων, ενώ τώρα έπαθαν αμνησία που ο κ. Χάσιος τα απορρίπτει;

Θα απαντήσουν ότι «αυτά είναι επιταγές της τρόικας» και ότι «οι περικοπές γίνονται λόγω της οικονομικής κατάστασης». Ούτε αυτή η δικαιολογία στέκει! Γιατί και την προηγούμενη φορά που κυβερνούσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, τότε δηλαδή που είχαμε ανάπτυξη και όχι την τρόικα στο σβέρκο μας, ο ΔΗΣΥ πάλι προχώρησε στο κουτσούρεμα της κρατικής μέριμνας για τους πρόσφυγες. Τα δάκρυα του Συναγερμού για τους πρόσφυγες ήταν πάντα κροκοδείλια! Σήμερα εφαρμόζουν αυτά που πάντα πίστευαν, αλλά ντρέπονταν να τα πουν στο λαό.

Μπροστά σε αυτές τις αποφάσεις και τα δραματικά κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα, ήταν αναμενόμενο ότι κάποιος θα προσέφευγαν στην "Επιτροπή Αποζημιώσεων" της Τουρκίας, για να ξεπουλήσουν τις περιουσίες τους σε εξευτελιστικές τιμές, προκειμένου να μπορέσουν να ζήσουν. Δεν αρκεί να υψώνουμε τη φωνή και να κάνουμε πατριωτικές νουθεσίες στους πρόσφυγες. Πρέπει να έχουμε ουσιαστικές προτάσεις αντιμετώπισης του προβλήματος. Είναι γι' αυτό που τα κόμματα έχουν καταθέσει προτάσεις στη διακομματική

επιτροπή, όμως η κυβέρνηση καθυστερεί να συγκαλέσει συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, ώστε να παρθούν αποφάσεις. Αντ' αυτού, ακούσαμε χθες τον κ. Χάσικο να απορρίπτει τις εισηγήσεις και στην ουσία να τις περιφρονεί και να προσπαθεί να εφεύρει νέες ευφάνταστες ιδέες!

Ως ΑΚΕΛ, πέρα από το έργο της δικής μας διακυβέρνησης στον τομέα της προσφυγικής πολιτικής, καταθέτουμε μια σειρά από προτάσεις και εισηγήσεις για τον εκσυγχρονισμό και την ποιοτική αναμόρφωση της προσφυγικής πολιτικής. Προτείνουμε τη στήριξη και επέκταση των σχεδίων του Φορέα Ισότητας Κατανομής Βαρών, την παγοποίηση χρεών προς το κράτος, την κατάρτιση αρχείου προσφύγων. Η μόνη μας ανησυχία είναι ότι ένα τέτοιο εργαλείο στα χέρια όσων θέλουν να βοηθήσουν θα αποτελέσει ένα καλό σύμβουλο, ενώ στα χέρια όσων θέλουν να ασκήσουν πολιτικές λιτότητας και περικοπών θα αποτελέσει ακόμη μια δικαιολογία για περικοπές.

Συζητήσαμε την οικονομική στήριξη των ιδιοκτητών κατεχόμενης περιουσίας μέσα από ευρωπαϊκά προγράμματα. Ακόμη και αν στην πορεία για ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυτό δε διεκδικήθηκε, στις σημερινές οικονομικές συνθήκες θα πρέπει να το διεκδικήσουμε. Με λύπη μας όμως συναντούμε την αδιαφορία των κυβερνητικών υπηρεσιών.

Ταυτόχρονα, κρούομε τον κώδωνα του κινδύνου για τα στεγαστικά σχέδια που αφορούν μη εκτοπισθέντες, που αποτείνονται σε χαμηλόμισθους και άλλες ευάλωτες ομάδες, που έχουν καταργηθεί ή ανασταλεί, ενώ μέσα από το επικαιροποιημένο μνημόνιο η κυβέρνηση δεσμεύτηκε -και αυτή τη δεσμευση θα την κρατήσει- ότι δε θα θέσει οποιαδήποτε εμπόδια για την προστασία της πρώτης κατοικίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Θα αναφερθώ επίσης στα ζητήματα γυναίκας και ισότητας των φύλων. Όπως είναι γνωστό, η παρούσα κυβέρνηση είχε παρουσιάσει προεκλογικά την αντίληψή της για τις γυναίκες, τότε που ο Πρόεδρος Αναστασιάδης αναφώνησε ότι «τελικά, έχουν και οι γυναίκες μυαλό!» Βέβαια, όσοι βιάστηκαν να αποδώσουν τη φράση αυτή σε παραδρομή του λόγου, διαψεύστηκαν, μόλις ανακοινώθηκε η σύνθεση του Υπουργικού Συμβουλίου, στο οποίο δεν υπήρχαν γυναίκες, κάτι το οποίο μπαλώθηκε με το διορισμό μιας γυναίκας, σε αντίθεση με τέσσερις γυναίκες υπουργούς στην προηγούμενη κυβέρνηση. Ακολούθως, είχαμε τη μείωση των χορηγιών προς τις γυναικείες οργανώσεις, ενώ ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας δεν έχει συνεδριάσει ακόμα, μετά από την ανάληψη της προεδρίας του από το σημερινό Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Τις προηγούμενες μέρες είχαμε ακόμα ένα κρούσμα. Ο Υπουργός Εσωτερικών αποφάσισε να διακόψει τη ραδιοφωνική καμπάνια του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας ενάντια στη σωματεμπορία και τη σεξουαλική εκμετάλλευση γυναικών με το δικαιολογητικό ότι η εκστρατεία έχει επιτελέσει τον σκοπό της. Υποθέτω ότι, επειδή είχε απήχηση, κάποιοι παρενέβησαν, για να τερματιστεί. Ποιος άραγε μπορεί να ενοχλείται από ένα τέτοιο μήνυμα; Αξίζει να διερευνηθεί περαιτέρω τι κρύβεται πίσω από αυτή την απόφαση του κ. Χάσικου.

Επιπρόσθετα, καθυστερεί το θέμα της κατάρτισης εθνικού σχεδίου δράσης για τη δημογραφική και οικογενειακή πολιτική, παρά το ότι όλοι αναγνωρίζουν τις τραγικές συνέπειες της οικονομικής κρίσης πάνω στην οικογένεια και στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος.

Όλα αυτά πρέπει να ειπωθούν μέσα στο ευρύτερο πρίσμα της ιδεολογικής ταυτότητας της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Στο Κυπριακό έχουμε τις γνωστές παλινωδίες. Στην εξωτερική πολιτική έχουμε τη φιλονατοϊκή γραμμή. Στην οικονομία βάρβαρο νεοφιλελευθερισμό. Στα κοινωνικά θέματα, από την παιδεία και το ρόλο της Εκκλησίας μέχρι τη στάση απέναντι στις γυναίκες, στους μετανάστες, στους Τουρκοκυπρίους, καθώς και στο νέο πρόσωπο της αστυνομίας έχουμε μια συνεχή διολίσθηση στο συντηρητισμό και τον αυταρχισμό.

Ως ΑΚΕΛ φέτος καταψηφίζουμε τον προϋπολογισμό της κυβέρνησης Αναστασιάδη, διότι ολόκληρος, και στο πνεύμα και στο γράμμα του, είναι αντιλαϊκός. Δε λύνει τα προβλήματα του τόπου, αλλά τα επιδεινώνει. Δεν ανακουφίζει το λαό, αλλά τον σπρώχνει πιο βαθιά στη φτωχοποίηση και στην κοινωνική εξαθλίωση. Ισοπεδώνει την κοινωνία, τα δικαιώματα, τα εισοδήματα και τις κατακτήσεις των εργαζομένων, προκειμένου να περάσει το μεγάλο κεφάλαιο και η μεγαλοεργοδοσία, ντόπια και ξένη, η οποία τελικά είναι ο μεγάλος κερδισμένος από την οικονομική λαίλαπα που χτυπά την Κύπρο.

Καλές γιορτές, αγαπητοί συνάδελφοι, και καλώς να υποδεχτούμε το νέο χρόνο!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία Κουκουμά.

Παρακαλώ τον κ. Ανδρέα Κυπριανού του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Χαίρομαι ιδιαίτερα για την παρέμβαση της κ. Κουκουμά, χαίρομαι διπλά, γιατί αυτή η συζήτηση είναι τηλεοπτική, και χαίρομαι τριπλά, γιατί αυτός ο λαός έχει κρίση και αντιλαμβάνεται και κατατάσσει εκεί που πρέπει αυτού του είδους τις παρεμβάσεις!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πιο εύκολο πράγμα αυτή την περίοδο, όταν ένας βουλευτής ανεβαίνει στο βήμα, είναι να κατακεραυνώσει αυτούς που οδήγησαν το λαό μας στη φτώχεια, τη μιζέρια, την πείνα και την εξαθλίωση. Αν η προσπάθεια ήταν κάποιος να προσθέσει κομματικούς πόντους και να γίνει αρεστός στο σκληρό πυρήνα του κόμματός του, τότε θα εξαντλούσε την παρέμβασή του μιλώντας για τα αυτονόητα, τα αποδεδειγμένα και όσα έχουν κριθεί στη συνείδηση του λαού, κυρία Κουκουμά, εκ του αποτελέσματος.

Θεωρώ όμως ότι σήμερα έχουμε υποχρέωση, πέρα από βουλευτές των κομμάτων μας, να λειτουργήσουμε πρώτιστα ως βουλευτές της πατρίδας μας και να καταφέρουμε όλοι μαζί να ανοίξουμε ένα δρόμο ελπίδας και προοπτικής για το λαό μας. Έχουμε υποχρέωση να χτίσουμε ξανά την εμπιστοσύνη των πολιτών για το μέλλον της ίδιας τους της πατρίδας. Έχουμε υποχρέωση να διασφαλίσουμε με τις πράξεις μας και να εμπεδώσουμε στο λαό ένα αίσθημα ασφάλειας.

Εξάλλου, αν κάποιος δεν έχουν αντιληφθεί ακόμα τι οδήγησε στην οικονομική καταστροφή της πατρίδας μας ή επιμένουν να διαστρεβλώνουν τα ιστορικά πλέον καταγεγραμμένα γεγονότα, δεν έχουν παρά να ανατρέξουν στις συζητήσεις των προϋπολογισμών σε αυτό το σώμα το 2009, το 2010, το 2011 και το 2012. Εμείς δε θέλουμε τα εύσημα, γιατί φωνάζαμε και προειδοποιούσαμε αυτούς που κυβερνούσαν. Εμείς θέλουμε να σώσουμε τον τόπο μας, γι' αυτό βλέπουμε μόνο μπροστά!

Πώς όμως θα πείσουμε σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι η Κύπρος έχει μέλλον; Πώς θα πείσουμε τον πολίτη ότι θα ανατείλουν καλύτερες μέρες; Πώς θα καταφέρουμε να ακούσει τα μηνύματα που θέλουμε να του στείλουμε; Η απάντηση είναι πάρα πολύ απλή: Με πράξεις, όχι με λόγια! Ο πολιτικός κόσμος πρέπει να αποδείξει με πράξεις ότι είναι έτοιμος, ανεξαρτήτως πολιτικού κόστους, να τολμήσει τις μεγάλες αλλαγές και να εκσυγχρονίσει ένα σύστημα που κατέρρευσε. Ας χάσουμε όλοι κομματικούς οπαδούς, αλλά ας κερδίσουμε επιτέλους την κοινωνία. Ο ιστορικός δε θα καταγράψει ποτέ τον πολιτικό με τους πολλούς σταυρούς προτίμησης, αλλά τον πολιτικό που έβαλε τη σφραγίδα του στην προσπάθεια για τη σωτηρία της πατρίδας.

Έχουμε ευθύνη, αγαπητοί συνάδελφοι, να οδηγήσουμε τους ενόχους του οικονομικού εγκλήματος, ανεξαρτήτητα από το ποιοι είναι, πού ανήκουν, πόσο ψηλά βρίσκονται στην ιεραρχία, ενώπιον της δικαιοσύνης και πίσω από τα σίδερα της φυλακής. Και έχουμε ευθύνη να διασφαλίσουμε, κατά το δυνατό, την επιστροφή των κλοπιμαίων. Έχουμε ευθύνη και υποχρέωση να πατάξουμε αμείλικτα τη διαφθορά, όπου αυτή ανιχνεύεται, στα κόμματα, στην εκτελεστική εξουσία, στο δημόσιο και ημιδημόσιο τομέα, στους δήμους, στις κοινότητες, στην κοινωνία και αλλού.

Πρέπει να απλώσουμε δίχτυ κοινωνικής προστασίας πάνω από τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, με στόχευση να μην υπάρξει σπιτικό που δε θα έχει ηλεκτρικό ρεύμα, να μην υπάρξει οικογενειακό τραπέζι χωρίς τα απαραίτητα και να μην υπάρξει παιδί που θα ζήσει τη διάκριση και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Έχουμε ευθύνη διπλή, αλλά και υποχρέωση να μην αφήσουμε καμιά οικογένεια χωρίς τον προστάτη της και να μην επιτρέψουμε οικογενειάρχες να οδηγηθούν στις φυλακές λόγω χρεών.

Πρέπει να αναγκάσουμε τις τράπεζες να επιδείξουν κοινωνική ευαισθησία και να σταματήσουν την τοκογλυφία. Ας μην ξεχνούν ότι ο λαός υποφέρει, αδυνατεί να πληρώσει και είναι στην ανεργία κυρίως λόγω των δικών τους λαθών, υπερβολών και ασοδοσίας.

Πρέπει άμεσα να περιορίσουμε το κράτος, να περιορίσουμε το Μινώταυρο που ονομάζεται κρατικό μισθολόγιο, να στηρίξουμε την παραγωγική διαδικασία και το επιχειρείν, να προστατεύσουμε την οικογενειακή επιχείρηση και να την ξανακαταστήσουμε τη ραχοκοκαλιά της κυπριακής οικονομίας.

Δυστυχώς, η κυπριακή οικονομία αφέθηκε να γίνει μια οικονομία μεγαλοδικηγόρων, μεγαλολογιστών, μεγαλοτραπεζιτών και ξένων καταθετών με τα γνωστά καταληκτικά αποτελέσματα. Έγιναν πολλοί εξ αυτών, σε μικρό χρονικό διάστημα, πολυεκατομμυριούχοι. Ξεχαστήκαμε στην πορεία και καταστρέψαμε όλα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της κυπριακής οικονομίας, μιας μικρής και ευέλικτης οικονομίας. Θυμηθήκαμε, αλλά κατόπιν εορτής, τη ναυτιλία, τον τουρισμό, τη μεταποίηση, την έρευνα και την τεχνολογία, το εμπόριο, τη γεωργία, την κτηνοτροφία, τα παραδοσιακά προϊόντα και όλους τους άλλους πραγματικά παραγωγικούς τομείς της οικονομίας. Άλλο υπηρεσίες και άλλο μίζες. Άλλο τράπεζες και άλλο τοκογλυφία και τζόγος. Άλλο ξένοι καταθέτες και άλλο άρμεγμα της κυπριακής οικονομίας μέσα από ψηλά καταθετικά επιτόκια.

Θέλω, αγαπητοί συνάδελφοι, να αγγίξω ακροθιγώς αυτό που βασανίζει σήμερα σχεδόν κάθε νοικοκυριό και κάθε επιχειρηματία. Αυτό ονομάζεται ψηλός δανεισμός και μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Και είναι υποχρέωσή μας ως εκπρόσωποι του λαού να πούμε σήμερα την ωμή αλήθεια.

Σε μια περίοδο οικονομικής ευρωστίας, όπως ήταν αυτή που ακολούθησε την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004, οι τράπεζες παραχωρούσαν με τον πιο εύκολο τρόπο δάνεια για κάθε σκοπό, αδιαφορώντας για τη δυνατότητα αποπληρωμής του δανειζομένου, και στηρίχθηκαν μόνο στις εμπράγματα εξασφαλίσεις, αλλά υποχρέωναν και τον κάθε δανειζόμενο να βάζει προσωπικές εγγυήσεις, που πολλές φορές επεκτείνονταν στα μέλη της οικογένειάς του και σε φίλους του.

Διατηρώντας ψηλά επιτόκια, οι τράπεζες, χρησιμοποιώντας και την τεράστια ρευστότητα από καταθέσεις κυρίως ξένων στους οποίους παραχωρούσαν ψηλά επιτόκια καταθέσεων, έδειχναν υπερκέρδη, έκαναν επεκτάσεις, έμπαιναν σε ψηλού ρίσκου τοποθετήσεις και η μόνη τους έγνοια δεν ήταν η βιωσιμότητα, η ανταγωνιστικότητα και η στήριξη της κυπριακής οικονομίας αλλά τα κέρδη των μετόχων τους, οι ψηλές απολαβές των στελεχών τους, τα αδικαιολόγητα μπόνους, αλλά και η τεράστια εξουσία που απολάμβαναν κατά τη συγκεκριμένη περίοδο. Εξάλλου, ας μη ξεχνάμε ότι μεγαλομέτοχοι των τραπεζών ήταν οι ίδιοι οι διευθυντές και τα μέλη των διοικητικών τους συμβουλίων.

Ακολούθησαν τα γνωστά γεγονότα με την κρίση να κτυπά την παραγωγική διαδικασία και τη δυνατότητα των δανειζομένων, είτε νοικοκυριών είτε επιχειρήσεων, να αποπληρώσουν τα δάνειά τους να εξανεμίζεται. Άρχισαν να διογκώνονται τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και σταδιακά τα μη εξασφαλισμένα, αφού οι αξίες των ενυπόθηκων ακινήτων πήραν την κατιούσα. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κυρίως οικογενειακές, στην προσπάθειά τους να κρατήσουν τις επιχειρήσεις τους, αλλά και το προσωπικό τους, μέχρι να ξεπεραστεί η κρίση, έμπαιναν όλο και πιο βαθιά στα χρέη. Οι τράπεζες, αντί να διαχειριστούν τα συγκεκριμένα προβλήματα, επέλεξαν να αυξήσουν τις υπερχρεώσεις, χρεώνοντας πανωτόκια, τόκους υπερημερίας και άλλες επιβαρύνσεις, άλλαζαν επιτόκια προς τα πάνω και εκβίαζαν τους εγκλωβισμένους δανειολήπτες ζητώντας επιπρόσθετες εξασφαλίσεις.

Ο άνεργος δεν μπορούσε να αποπληρώσει το δάνειό του, ο υπάλληλος, που είχε σοβαρή μείωση των εισοδημάτων του, δεν μπορούσε να ανταποκριθεί, ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας, που είδε τον όγκο εργασιών του να μειώνεται δραματικά, έψαχνε εναγωνίως σανίδα σωτηρίας. Αντί όμως η κρίση να ξεπεραστεί, όπως θα μπορούσε, μέσα από τα γνωστά πολιτικά λάθη, λάθη των τραπεζών, αλλά και των εποπτικών αρχών, που δε θα επαναλάβω, η κρίση κορυφώθηκε, με αποτέλεσμα την καταστροφική έκρηξη της ωρολογιακής βόμβας που παραδόθηκε στο Νίκο Αναστασιάδη αμέσως μετά την εκλογή του.

Σήμερα η κατάσταση αυτή δυστυχώς συνεχίζεται και οι τράπεζες εξακολουθούν να ενδιαφέρονται μόνο για τα δικά τους αποτελέσματα, χωρίς να δείχνουν την απαραίτητη κοινωνική ευαισθησία. Ας μην έχει κανένας την ψευδαίσθηση ότι οι τραπεζίτες άλλαξαν νοοτροπία.

Οι καταγγελίες είναι ατέλειωτες. Οι δημόσιες τοποθετήσεις των τραπεζών για δήθεν ευελιξία δυστυχώς είναι γράμμα κενό. Το άνοιγμα μεταξύ ενυπόθηκτης εξασφάλισης και οφειλομένου ποσού αυξάνεται δραματικά, αφού η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας συνεχίζει να υποβαθμίζεται, ενώ οι απαράδεκτες και παράνομες επιβαρύνσεις και τα τοκογλυφικά επιτόκια παραμένουν εκεί. Νιώθουν οι τράπεζες, φαίνεται, ότι, αφού σε κάθε δάνειο έχουν προσωπικές εγγυήσεις, αλλά και άλλους εγγυητές, θα ξεπουλήσουν σε κάποιο στάδιο όχι μόνο τα ενυπόθηκα ακίνητα, αλλά και την οποιαδήποτε κινητή και ακίνητη περιουσία του Κύπριου πολίτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνάδελφε, έχει συμπληρωθεί ο χρόνος σας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Αυτό να γνωρίζουν ότι δε θα τους επιτραπεί.

Το χριστουγεννιάτικό μου μήνυμα... Άφησα κάποιες παραγράφους πίσω, κύριε Πρόεδρε, νόμιζα ότι ήταν δέκα τα λεπτά, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω παράκληση από την κοινοβουλευτική σας ομάδα στα οχτώ λεπτά να σας προειδοποιούμε και στα δέκα να σας λέμε ότι συμπληρώσατε...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το χριστουγεννιάτικό μου μήνυμα σε όλους όσους υποφέρουν και βρίσκονται στο στάδιο της απόγνωσης, νιώθοντας εκτεθειμένοι σε χρέη χωρίς δυνατότητα αποπληρωμής, είναι ότι αυτή η πολιτεία, αν χρειαστεί, θα νομοθετήσει και δε θα επιτρέψει το ξεπούλημα ανθρώπων που δεν έχουν καμία απολύτως ευθύνη και έχουν εγκλωβιστεί από συμπεριφορές άλλων. Μόνο αν υιοθετήσουμε όλοι το "μέτρον άριστον", θα μπορέσουμε όλοι να ζήσουμε μέσα από την κρίση και να διασφαλίσουμε ένα καλύτερο αύριο για όλους μας.

Καλά Χριστούγεννα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, επίσης.

Παρακαλώ τον κ. Αντώνη Αντωνίου του ΔΗΚΟ να προσέλθει.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Καλούμαστε σήμερα, μέσα σε ατμόσφαιρα καταθλιπτική και απαισιόδοξη σε ό,τι αφορά το μέλλον της κυπριακής οικονομίας, να ψηφίσουμε τον πρώτο μνημονιακό προϋπολογισμό, ο οποίος έχει καταρτιστεί στα πλαίσια της τήρησης των δεσμεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας που πηγάζουν από το Μνημόνιο Συναντίληψης με την τρόικα. Αναπόφευκτα, ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός παρουσιάζει σημαντικές περικοπές δημόσιων δαπανών και αδυναμίες στο αναπτυξιακό σκέλος.

Οι καιροί που διανύουμε είναι αρκετά δύσκολοι. Η χώρα μας εξακολουθεί να βρίσκεται σε δεινή οικονομική θέση με την ύφεση να παρατείνεται και να προβλέπεται βαθύτερη το 2014. Όλοι οι τομείς της οικονομικής δραστηριότητας και ιδιαίτερα οι πιο εύαλτοι δοκιμάζονται σκληρά. Οι πλείστες επιχειρήσεις, ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες, και πολλοί συμπολίτες μας, ελεύθεροι επαγγελματίες, συνταξιούχοι, νέοι, πάσχοντες συνάνθρωποί μας έχουν φτάσει σε οικονομικά αδιέξοδα με τα γνωστά συνεπακόλουθα και συνέπειες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στον τόπο μας πριν την οικονομική κρίση υπήρξε μια ραγδαία οικονομική ανάπτυξη τόσο ισχυρή, που όσα δεν είχαν γίνει για αρκετές δεκαετίες έγιναν σε λίγα μόνο χρόνια. Οι εμπειρίες του παρελθόντος φαίνεται ότι δε μας δίδαξαν.

Παρασυρόμενοι από τα ίδια τα επιτεύγματά μας και την επιφανειακή ευμάρειά μας, γίναμε δέσμιοι της ίδιας της επιτυχίας μας. Συμπεριφερθήκαμε σαν να είμαστε το κέντρο της γης και σαν να είχαμε τη δυνατότητα να ακολουθήσουμε μόνο εμείς ένα διαφορετικό δρόμο από τον υπόλοιπο κόσμο. Η οικονομική πολιτική, ενθαρρύνοντας την αλόγιστη υπερκατανάλωση, οδήγησε στη δημιουργία ενός κλίματος ευφορίας, που δε συνέβαλε στην έγκαιρη συνειδητοποίηση των προβλημάτων.

Παράλληλα, η ανταγωνιστικότητά μας διαβρώθηκε, οι δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν με ρυθμό μεγαλύτερο από το ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας, ενώ τα δημοσιονομικά ελλείμματα και το δημόσιο χρέος διευρύνθηκαν αισθητά.

Η πολιτική των εύκολων λύσεων της ικανοποίησης αιτημάτων, δικαιολογημένων ή όχι, οδήγησε στη σημαντική διεύρυνση του κόστους παραγωγής. Επιπρόσθετα, το κόστος που επωμίζονταν οι παραγωγικοί τομείς για τη συντήρηση των προστατευμένων τομέων, όπως είναι ο κρατικός και ο ημικρατικός, αυξήθηκε σημαντικά. Ταυτόχρονα, ο τραπεζικός τομέας δεν έτυχε συνετής διαχείρισης. Αφέθηκε στα χέρια επιτήδειων καιροσκόπων.

Αντί η κρίση στη διεθνή οικονομία να μας δώσει τα αναγκαία μαθήματα και να οδηγήσει σε αναπροσαρμογή της νοοτροπίας μας, προχωρήσαμε σαν να μη συνέβαινε τίποτα. Έτσι φτάσαμε εδώ που φτάσαμε. Οδηγηθήκαμε στην οικονομική εξαθλίωση, κατακυλώσαμε στο βάραθρο της οικονομικής καταστροφής. Σήμερα όλοι κατανοούμε την πικρή και σκληρή πραγματικότητα. Αλήθεια, πώς καταντήσαμε έτσι; Πώς από την Κύπρο της ανάπτυξης, της ευημερίας και της προόδου φτάσαμε στην Κύπρο της ανεργίας, της φτώχειας και της χρεοκοπίας; Δυστυχώς, τα χρόνια ευμάρειας ακολουθούν χρόνια δίσεκτα. Τη λιακάδα της ελπίδας διαδέχεται η βαρυχειμωνιά, τη σταθερότητα η αβεβαιότητα, την κυριαρχία της πατρίδας τα μνημόνια της τρόικας. Τη δίκαιη κοινωνία διαδέχονται τα συσσίτια και τα κοινοτικά παντοπωλεία.

Χάσαμε την αξιοπιστία μας. Χάσαμε την αξιοπρέπεια, τον προσανατολισμό μας. Χάσαμε την ταυτότητά μας. Την παραμόρφωσε το προσωπικό συμφέρον, ο ευδαιμονισμός, το εύκολο κέρδος, η χλιδή και η καλοπέραση, η υπόσκαψη των εθνικών ιδεωδών και των πνευματικών αξιών. Η πατρίδα μας σήμερα, όσο και να μη θέλουμε να το παραδεχτούμε, κινδυνεύει!

Και τώρα τι μπορούμε να πούμε στις νεότερες γενιές, που ζητούν το λόγο για το σημερινό μας κατόντημα; Τι μπορούμε να πούμε στις στρατιές των ανέργων; Μπορούμε βέβαια για το σημερινό μας κατόντημα να τα φορτώσουμε όλα στους ξένους. Εξάλλου, η μετάθεση ευθυνών είναι ένα από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της φυλής μας. Από τους αρχαίους χρόνους βρίσκαμε πάντα έναν αποδιοπομπαίο τράγο, για να του φορτώσουμε τις ευθύνες για τα λάθη και τις παραλείψεις μας. Είναι η εύκολη και ανώδυνη απάντηση. Φταίνε οι ξένοι, η Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Άγγλοι, οι Αμερικανοί, το καπιταλιστικό σύστημα, ο κομμουνισμός, οι οικοι αξιολόγησης, η τρόικα, οι τράπεζες. Μπορεί να έχουν όλοι το μερίδιό τους, όμως ποτέ δεν κάναμε μια αυτοκριτική, για να διαπιστώσουμε το μέγεθος και το βαθμό της δικής μας ευθύνης. Ας κάνουμε λοιπόν τη δική μας αυτοκριτική, να διαπιστώσουμε τις παραλείψεις και τα λάθη μας και να αλλάξουμε έστω και την τελευταία στιγμή πορεία, πριν καταποντιστούμε στο βάραθρο της εθνικής συμφοράς.

Σ' αυτές τις κρίσιμες στιγμές που περνούμε επιβάλλεται να ξαναβρούμε τον προσανατολισμό μας. Να ανακαλύψουμε ξανά τον πραγματικό μας εαυτό, την πραγματική μας εθνική και θρησκευτική ταυτότητα. Επιβάλλεται να δούμε τα πράγματα με σύνεση και ψυχραιμία, κυρίως όμως με ενιαία στρατηγική και ενιαία τακτική που θα τονώσουν το εθνικό μας φρόνημα, την πίστη στην πατρίδα, και το εθνικό μας μέλλον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι αυτονόητο ότι η κατάσταση θα πρέπει να ελεγχθεί έγκαιρα, για να ελαχιστοποιηθούν οι δυσμενείς συνέπειες για την οικονομία μας. Οποιαδήποτε όμως μέτρα κι αν ληφθούν, δε θα μπορέσουν να έχουν πραγματικά αποτελέσματα, χωρίς ριζική αλλαγή στη νοοτροπία και προσέγγισή μας στα οικονομικά θέματα.

Είναι καιρός να συνειδητοποιήσουμε ότι σήμερα η οικονομία μας έχει εισέλθει σε νέα τροχιά και οφείλουμε να συμπεριφερθούμε με ανάλογη ωριμότητα, αντιλαμβανόμενοι πλήρως πως στο νέο περιβάλλον οι δυνατότητες ανάπτυξης και βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου είναι πολύ περιορισμένες. Να αντιληφθούμε ότι το κράτος δεν έχει απεριόριστες δυνατότητες και ότι οι πόροι που διοχετεύονται για την επίλυση των προβλημάτων ενός παραγωγικού τομέα προέρχονται από τους υπόλοιπους τομείς κι ακόμα ότι το κράτος είναι απλά διαχειριστής στη διοχέτευση των πόρων αυτών. Να κατανοήσουμε ότι όλοι θα πρέπει να προσφέρουμε στα δημόσια ταμεία ανάλογα με τις δυνατότητές μας. Να αντιληφθούμε επίσης ότι τα δημόσια έσοδα θα πρέπει να επανεπενδύονται παραγωγικά κι όχι να κατασπαταλιούνται. Χρειάζεται ακόμα να συνειδητοποιήσουμε ότι η εποχή των εύκολων και γρήγορων κερδών έχει περάσει και ότι στόχος όλων θα πρέπει να είναι τα μακροπρόθεσμα οφέλη και κέρδη που θα επιτευχθούν μόνο με τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα, τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση της κυπριακής οικονομίας.

Από την πλευρά του εργατικού δυναμικού θα πρέπει να πρυτανεύσει ξανά το ίδιο εκείνο πνεύμα της αφοσίωσης στη δουλειά, της μετριοπάθειας στις διεκδικήσεις, της αποφασιστικότητας για προσαρμογή και αύξηση της παραγωγικότητας, που τόσο συνέβαλε στο οικονομικό θαύμα μετά την εισβολή. Ιδιαίτερα οι εργαζόμενοι στον κρατικό και ημικρατικό τομέα πρέπει να αντιληφθούν ότι η διασφάλιση του μέλλοντός τους μπορεί να επιτευχθεί μόνο στα πλαίσια μιας ανταγωνιστικής και υγιούς οικονομίας.

Η διαφοροποίηση του εσωτερικού και διεθνούς οικονομικού σκηνικού επιβάλλει πάνω απ' όλα την επανεξέταση οικονομικών πρακτικών, ακόμα κι αν κάτω από άλλες συνθήκες σε μια περίοδο γρήγορης ανάπτυξης λειτούργησαν ικανοποιητικά στο παρελθόν.

Σ' έναν κόσμο που αλλάζει με τρομακτική ταχύτητα και τα δεδομένα διαφοροποιούνται συνεχώς οι οικονομικοί θεσμοί και διευθετήσεις θα πρέπει να βρίσκονται συνεχώς υπό παρακολούθηση και επανεξέταση.

Μεταξύ των ρυθμίσεων που το Δημοκρατικό Κόμμα κρίνει πως χρήζουν επανεξέτασης, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή στα νέα οικονομικά δεδομένα και στην πορεία εξυγίανσης της κυπριακής οικονομίας, είναι οι ακόλουθες:

1. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα, που χρειάζεται σοβαρές τομές ιδιαίτερα δεδομένων των ρυθμίσεων που υπάρχουν όσον αφορά τα επιτόκια και γενικότερα το κόστος του χρήματος, τους συναλλαγματικούς περιορισμούς, την έλλειψη εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης και μέτρων ανακούφισης των οφειλετών.
2. Η δομή του κρατικού μισθολογίου, που αυτόματα οδηγεί σε ετήσιες αυξήσεις στο μισθολόγιο πέρα από τις δυνατότητες της οικονομίας.
3. Οι γενικότερες ρυθμίσεις στην κρατική μηχανή, αλλά και στον υπόλοιπο τομέα που ελέγχεται από το κράτος, που δεν ενθαρρύνουν την εργατικότητα, την παραγωγικότητα, την αξιοποίηση των άξιων, προσοντούχων και ικανών, ενώ δημιουργούν σοβαρά λειτουργικά προβλήματα, γραφειοκρατία και αυξάνουν το κόστος για τους ανταγωνιστικούς τομείς.
4. Η φοροδιαφυγή, που έχει καταστεί ένα διαρθρωτικό πρόβλημα της κυπριακής οικονομίας, που εκτός των σοβαρότατων δημοσιονομικών της επιπτώσεων εξουδετερώνει και την αποτελεσματικότητα των φορολογικών κινήτρων και ενθαρρύνει την κατανάλωση των παραγωγικών επενδύσεων.
5. Η στήριξη της απασχόλησης και η προώθηση αναπτυξιακών μέτρων και μέτρων επανεκκίνησης της οικονομίας, που θα δώσουν ώθηση στην οικονομική, εμπορική και τουριστική δραστηριότητα και θα συμβάλουν στην ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της κρίσης.
6. Η βελτίωση του θεσμικού πλαισίου για τα δημόσια βοηθήματα, που πρέπει να στοχεύει στην ορθολογικότερη αντιμετώπιση των οικονομικών αναγκών των ευπαθών ομάδων, και ο καταρτισμός ενός μητρώου σχετικά φτωχών νοικοκυριών, το οποίο θα είναι η βάση για συντονισμένο και μεθοδευμένο τρόπο παροχής στοχευμένων επιδομάτων και χορηγιών.
7. Η διαδικασία παραγωγής των μεγάλων αναπτυξιακών έργων, που πρέπει να απλουστευθεί, να εκσυγχρονιστεί και να κωδικοποιηθεί, ώστε να μη διαμορφώνονται συνθήκες σύγχυσης, καθυστερήσεων και αναποτελεσματικότητας με τεράστιες συνέπειες στην εθνική οικονομία.

Κύριε Πρόεδρε,

Οι αναστολές, η ευθυνοφοβία και η αναποφασιστικότητα που επιδείξαμε οδήγησαν σε οικονομική και κοινωνική εξαθλίωση τον τόπο μας. Κινδυνεύει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δική μας η γενιά να καταγραφεί και να στιγματιστεί με μαύρη κηλίδα στη μακραίωνη ιστορία της Κύπρου.

Έχουμε δικαίωμα με τις πράξεις, τις παραλείψεις και τις αποφάσεις μας να επιτρέψουμε κάτι τέτοιο; Η απάντηση είναι ξεκάθαρη: Δεν έχουμε τέτοιο δικαίωμα. Οφείλουμε να ανασκουμπωθούμε, να αφήσουμε πίσω παλιές νοοτροπίες, αντιλήψεις και συμπεριφορές. Όλοι μαζί, κυβέρνηση, πολιτικές δυνάμεις, όλος ο λαός, συλλογικά και υπεύθυνα να υψώσουμε το ανάστημά μας και να δουλέψουμε σκληρά, για να φέρουμε και πάλι την ελπίδα σ' αυτό τον τόπο. Δεν έχουμε άλλη επιλογή. Δεν μπορούμε να μείνουμε εγκλωβισμένοι ούτε σε ιδεοληψίες ούτε σε δογματισμούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ας δείξουμε πρώτοι το σωστό δρόμο, γιατί αυτές τις στιγμές αναμετράμε τις ευθύνες και το χρέος μας απέναντι στην ιστορία μας, απέναντι στην πατρίδα μας και στις μελλούμενες γενιές. Αυτό το χρέος δεν έχουμε την πολυτέλεια, δεν έχουμε το δικαίωμα να το αφήσουμε ανεκπλήρωτο. Μπορούμε να τα καταφέρουμε! Μπορούμε να δώσουμε προοπτική! Ναι, μπορούμε να φέρουμε ξανά την ελπίδα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Αντωνίου, συνάδελφε Αντωνίου.

Παρακαλώ τον κ. Άριστο Δαμιανού του ΑΚΕΛ να προσέλθει στο βήμα.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχει από χθες λεχθεί μια ανακρίβεια την οποία θέλω να διορθώσω. Έχει δοθεί η εικόνα ότι στην Ιρλανδία μετά από το μνημόνιο ο λαός της ζει ζωή χαρισάμενη. Η αλήθεια είναι εντελώς διαφορετική. Η Ιρλανδία του σήμερα βγαίνει από το μνημόνιο με 13% ανεργία, με ανεργία στις φτωχογειτονιές που υπερβαίνει το 50%, ενώ υπάρχουν περιοχές που στους νέους δεν υπάρχει ούτε μία νέα θέση εργασίας. Η δε αξία των περιουσιών των πολιτών της έχει μειωθεί κατά 56% με στοιχεία που έχουν δοθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Χθες μάλιστα -το λέω, επειδή κάποιιοι κόπτονται για τους οίκους αξιολόγησης- οι Moody's υποβάθμισαν την Τράπεζα της Ιρλανδίας απορρίπτοντας τις εκτιμήσεις της για το ύψος των καταθέσεων, για τα λεγόμενα "deposit ratings". Αυτά για αποκατάσταση της πραγματικής εικόνας και εις απάντησιν εκείνων που λένε ότι μέσα από μια πιστή εφαρμογή του μνημονίου την επαύριον εμείς θα ζούμε ανάλογες ευτυχισμένες στιγμές.

Λυπούμαι επίσης, κύριε Πρόεδρε, να παρατηρήσω ότι χθες λέχθηκε μια ανακρίβεια, με όλο το σεβασμό, από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού. Για να είμαι ειλικρινής, έγινε ένα πολιτικό λάθος. Λέχθηκε ότι εμείς αποτελούμε εμπόδιο στο δομημένο διάλογο NATO-Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέχρι σήμερα η σταθερή θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας και όλων των Προέδρων της Δημοκρατίας είναι ότι αυτή που εμποδίζει το διάλογο της Ευρωπαϊκής Ένωσης-NATO είναι η Τουρκία, η οποία αρνείται να αναγνωρίσει την Κυπριακή Δημοκρατία και θέτει βέτο στη συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας σε τέτοιο διάλογο. Και πιστεύω ότι πιθανόν να είναι ένα λάθος.

Μέσα στα πολλά στοιχεία κριτικής που άσκησε ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ στον τέως Πρόεδρο της Δημοκρατίας ήταν και μια αναφορά, η οποία είναι διαχρονική, πιστεύω, αναφορικά με τον υπερδανεισμό. Και έχει υπάρξει διαχρονικά υπερδανεισμός, ιδιαίτερα σε μια περίοδο που τα έσοδα του κράτους ήταν μειωμένα σε σχέση με τις απαιτήσεις. Και δεν είναι κάτι το οποίο ανακάλυψε η Κυπριακή Δημοκρατία. Όλα τα κράτη που πάσχουν από ανάλογα φαινόμενα προβαίνουν σε δανεισμό. Ε, να υπενθυμίσω όμως στον κ. Παπαδόπουλο ότι, ανεξαρτήτως προσωπικής επιλογής, το κόμμα του οποίου σήμερα είναι πρόεδρος υποστήριξε και εξέλεξε έναν Πρόεδρο ο οποίος είχε ως προεκλογική δέσμευση, μία από πολλές, την εξασφάλιση γεφυρωτικού δανείου και μάλιστα την επαύριον που θα εκλεγόταν. Ε, δε θυμούμαι τότε να ασκήθηκε ανάλογη κριτική από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από τα μέσα της δεκαετίας του '90 ως ΑΚΕΛ διαπιστώναμε ένταση των φαινομένων σήψης και διαφθοράς στην κυπριακή κοινωνία· φαινόμενα τα οποία όχι μόνο δεν αντιμετωπίστηκαν αποφασιστικά, ούτως ώστε να παταχθούν, αλλά με τη συνέργεια ή την ανοχή διαφόρων παραγόντων, περιλαμβανομένου μέρους του πολιτικού προσωπικού που εκφράζει το οικονομικό κατεστημένο, διαιωρίζονται και πολλαπλασιάζονται.

Σε ένα κοινωνικοοικονομικό σύστημα το οποίο εξιδανικεύει το εύκολο κέρδος και τον πλούτο, φαινόμενα όπως η διαπλοκή κράτους και επιχειρήσεων και η συνακόλουθη διαφθορά αξιωματούχων και δημόσιων λειτουργών είναι δυστυχώς μόνιμα φαινόμενα. Στον αντίποδα βρίσκεται η διαφάνεια. Η εδραίωση συνθηκών διαφάνειας και λογοδοσίας και η γνώση ότι η διαφθορά θα εκτεθεί στο κοινωνικό σύνολο μπορούν να λειτουργήσουν αποτρεπτικά, όπως και η ανάπτυξη μιας άλλης κουλτούρας και μιας ανώτερης κοινωνικής συνείδησης, που θα σέβεται τον πολίτη και τη χρηστή διοίκηση.

Εκ των πραγμάτων, η οικονομική κρίση έχει οδηγήσει σε εξωτερίκευση τέτοιων φαινομένων. Είναι πλέον κοινωνική απαίτηση να αυξηθούν οι μηχανισμοί ελέγχου και πρόληψης, καθώς και εκείνοι της πάταξης και τιμωρίας, χωρίς στοχοποίηση οποιουδήποτε κοινωνικού συνόλου, περιλαμβανομένων των πολιτικών. Ως ΑΚΕΛ απαιτούμε όπως όλοι όσοι οδήγησαν με πράξεις και παραλείψεις τους, ενδεχομένως και ποινικά κολάσιμες, στην οικονομική καταστροφή λογοδοτήσουν ενώπιον της δικαιοσύνης. Έχει σημειωθεί καθυστέρηση εκ μέρους των δικαστικών αρχών. Έχει χαθεί πολύτιμος χρόνος με την ελλειμματική επιτροπή από τον κ. Πική, η οποία συστάθηκε παράνομα με ευθύνη του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ως επιτροπή Θεσμών θα κάνουμε το συνταγματικό καθήκον μας. Ευτυχώς που υπάρχει ο κοινοβουλευτικός αυτός έλεγχος. Ειδάλλως, ηγέτες τραπεζών και επόπτες θα έμεναν στο απυρόβλητο. Αναμένουμε και από άλλους θεσμούς να πράξουν ανάλογα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το περιεχόμενο του κρατικού προϋπολογισμού είναι αντανάκλαση της φιλοσοφίας μιας κυβέρνησης. Έχει λεχθεί και είναι γενικά παραδεκτό ότι ο προϋπολογισμός του 2014 είναι σκληρός· σκληρός όχι μόνο διότι δεν επιτρέπει την παραμικρή αισιοδοξία, αλλά και διότι η φιλοσοφία που τον διέπει είναι αντιλαϊκή. Δυστυχώς, δε φαίνεται να έχει εκτιμηθεί σωστά το μέγεθος της ανάγκης ενός πολύ μεγάλου αριθμού συμπολιτών μας ούτε και να έχει συνυπολογιστεί ότι η κοινωνική δυσπραγία μέσα στο 2014 θα ενταθεί. Στο φετινό προϋπολογισμό καταγράφεται κούρεμα στις κοινωνικές δαπάνες για την παιδεία, την υγεία και τον πολιτισμό ύψους €126 εκατομ. Ταυτόχρονα, η περιβόητη επανεκκίνηση μετατίθεται εκ νέου για το 2015, ίσως και για το 2016.

Για μας η αρχή «από τον καθένα σύμφωνα με τις δυνατότητές του στον καθένα σύμφωνα με τις ανάγκες του» είναι απαράβατη. Προφανώς, για το μεγάλο κόμμα της συγκυβέρνησης οι προτεραιότητες είναι άλλες. Ασφαλώς, ούτε λόγος να γίνεται για ανάπτυξη, την ώρα που όλοι αναγνωρίζουμε ότι χωρίς ανάπτυξη δε δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας. Φυσιολογικά, δεν μπορούμε λοιπόν να υπερψηφίσουμε έναν τέτοιο προϋπολογισμό και βέβαια δεν μπορεί να παραγνωριστεί ότι στην πλειοψηφία τους οι πρόνοιες του καθορίστηκαν με βάση το μνημόνιο, το οποίο είναι πολύ σκληρό, και θέτει την Κύπρο σε ένα φαύλο κύκλο, από τον οποίο πολύ δύσκολα θα βγούμε.

Και δεν είναι επιχείρημα, κύριε Πρόεδρε, ή άλλοθι ότι οι προηγούμενοι κάλεσαν την τρόικα, που είναι ένα γεγονός. Ο καθένας ευθύνεται για τις πράξεις του και οι κυβερνώντες από το Μάρτιο και εντεύθεν, που κυβερνούν, για τις δικές τους πράξεις. Περιλαμβανομένης της κακής διαπραγμάτευσης που έκαναν με την τρόικα, του κουρέματος που συμφώνησαν στα δύο μοιραία Eurogroup, του ξεπουλήματος των τραπεζών μας στην Ελλάδα με ενεργό συμμετοχή του Προέδρου της Δημοκρατίας, όπως καταγράφει και η ενδιάμεση έκθεση της επιτροπής Θεσμών, του άτακτου κλεισίματος της Λαϊκής και του φορτώματος των βαρών στην Τράπεζα Κύπρου και βέβαια της πρόκλησης με τις γνωστές εκροές χρημάτων λίγες μέρες πριν από το κούρεμα, που αφορούν άμεσα και έμμεσα το προεδρικό...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, τουλάχιστον ένα μεγάλο μέρος...

Καλή η κριτική λοιπόν, κάλλιστη η αυτοκριτική. Ως τέτοια εκλαμβάνω την αναφορά χτες του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι έγινε μεγάλος οικονομικός σεισμός τον περασμένο Μάρτιο. Και ας μη σπεύσουν να μας πουν ότι εμείς προκαλέσαμε τις δικές τους υποχωρήσεις. Οι τεκτονικές πλάκες βρίσκονται στην πολιτική φιλοσοφία και ιδεολογία του Συναγερμού, η οποία συμπίπτει με πλείστες από τις θέσεις της τρόικας και που, ναι, προκάλεσαν σεισμό στην κοινωνία. Και σε αυτές περιλαμβάνονται οι ζημιогόνες και εθνικά επικίνδυνες ιδιωτικοποιήσεις. Κάπου απηχεί και το γνωστό σύνθημα “σεισμός, σεισμός” των συναδέλφων.

Όσον αφορά ειδικότερα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η κοινή διαπίστωση όλων είναι ότι αυτός παρουσιάζεται σαφώς υποβαθμισμένος. Αυτό μέχρι ενός βαθμού ήταν αναμενόμενο λόγω της οικονομικής κατάστασης που επικρατεί. Ωστόσο, οι περικοπές ύψους €29 εκατομ. πλήττουν καίρια τον ευαίσθητο τομέα της απονομής δικαιοσύνης της δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Υπάρχουν παράλληλα μειώσεις που δείχνουν τι δεν είναι προτεραιότητα της κυβέρνησης, όπως για παράδειγμα η μείωση στον Εθνικό Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας. Η μείωση για τις γυναικείες οργανώσεις αγγίζει το 75%. Ο συμβολισμός είναι ο ίδιος με εκείνον της ανυπαρξίας γυναικών στο αρχικό Υπουργικό Συμβούλιο της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Αρνητικός είναι και ο συμβολισμός της κατάργησης του κονδυλίου της αστυνομίας ύψους €50.000 για την πρόληψη και ενημέρωση για τα ναρκωτικά, που, αν συνδυαστεί με τη μείωση των €138.000 -πολύ μικρά ποσά, για να περικοπούν- που αφορά το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο, οδηγεί σε δυσμενή επηρεασμό των δράσεων σε αυτό τον κρίσιμο κοινωνικά τομέα της πρόληψης της χρήσης ναρκωτικών.

Στον αντίποδα αυτών και άλλων, που προσπερνά για σκοπούς ταχύτητας, έχουμε την άμεση προώθηση της αποπαγοποίησης για την πρόσληψη έξι δικαστών που θα ασχολούνται με τις εκποιήσεις ακινήτων, για να μπορούν αυτές οι υποθέσεις να κινούνται με πιο γρήγορους ρυθμούς, όπως δηλώνει με ενυπόγραφη επιστολή του ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Εδώ να πω παρεμπιπτόντως, κύριε Πρόεδρε, ότι η συμφωνία στο επικαιροποιημένο μνημόνιο -και σας παρακαλώ προσέξτε αυτό το σημείο, γιατί αφορά όλους- η οποία απαγορεύει στη Βουλή να νομοθετήσει για προστασία της πρώτης κατοικίας, πέρα από απαράδεκτη, είναι και αντισυνταγματική. Δε νομιμοποιείται καμιά κυβέρνηση να απαγορεύει στη Βουλή να εκφράσει τη λαϊκή κυριαρχία και να νομοθετήσει.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών συμπίπτει χρονικά με τις διεργασίες και τις εξελίξεις για έκδοση κοινού ανακοινωθέντος με στόχο την επανέναρξη συνομιλιών για επίλυση του Κυπριακού. Πολλά μπορούν να λεχθούν αναφορικά με τους χειρισμούς του Προέδρου, που σε μεγάλο βαθμό χαρακτηρίζονται από πειραματισμούς, γι' αυτό ανησυχούμε, διότι είναι κάποια σημαντικά στοιχεία τα οποία αποτελούν βασικούς πυλώνες της ύπαρξης ενός κράτους, και άρα είναι αδιαπραγμάτευτα. Στοιχεία που διασφαλίζουν την ενότητα του κράτους με βάση το διεθνές δίκαιο. Η μια κυριαρχία, ιθαγένεια και διεθνής προσωπικότητα, οι οποίες μαζί με τη συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελούν ίσως τις πιο κόκκινες γραμμές μας στο Κυπριακό.

Όσους λοιπόν τακτικούς ελιγμούς και αν κάνουμε, τα στοιχεία αυτά πρέπει να παραμείνουν αλώβητα και αυτό το μήνυμα πρέπει να σταλεί ομόφωνα προς κάθε κατεύθυνση, ιδιαίτερα προς εκείνους που απεργάζονται σχέδια ή διατυπώσεις που δεν αντέχουν ούτε στην επιστήμη του διεθνούς δικαίου, αλλά και που ούτε μπορεί να τα αντέξει ο κυπριακός λαός. Θέλουμε έναρξη συνομιλιών το συντομότερο στη σωστή, συμφωνημένη βάση που δεν έπρεπε να εγκαταλείψει ο κ. Αναστασιάδης διευκολύνοντας άθελά του τον απαράδεκτο κ. Έρογλου και την τουρκική πλευρά.

Μακριά από μεγαλοστομίες, αγαπητοί συνάδελφοι, με ρεαλισμό, αλλά και διεκδικητική πολιτική -και όχι στη λογική «μου έβαλαν το πιστόλι στον κρόταφο»- πρέπει να συνεχίσουμε την προσπάθεια για σπάσιμο του αδιεξόδου και για εμπλοκή σε ουσιαστικές συνομιλίες που να οδηγήσουν στα πλαίσια του ΟΗΕ σε πραγματική απελευθέρωση και ειρηνική επανένωση. Αυτός ο στόχος πρέπει να είναι άμεσος, σταθερός και αμετάθετος.

Σας ευχαριστώ, ευχόμενος το 2014 να είναι λιγότερο σκληρό για το λαό μας και την πατρίδα μας.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Άριστου Δαμιανού τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικατέστησε στην έδρα η κ. Μαρία Κυριακού.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Ευχαριστώ πολύ, συνάδελφε.

Ο συνάδελφος Ζαχαρίας Ζαχαρίου.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, απολογούμαι, δεν είχα συνειδητοποιήσει την αλλαγή στην έδρα και απευθυνόμουν στο αρσενικό γένος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Εντάξει, συνάδελφε, κανένα πρόβλημα.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κυρία υπουργέ,

Είναι με ιδιαίτερη σοβαρότητα που πρέπει να συζητήσουμε το σημερινό προϋπολογισμό. Είναι ένας προϋπολογισμός που δεν επιλέξαμε εμείς να είναι αυτός. Είναι ένας προϋπολογισμός που οι συνθήκες μάς τον επιβάλλουν. Διερωτώμαι αν υπήρξε άλλος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας που να έχει παραλάβει κράτος με τέτοια οικονομικά χάγια. Κάποιοι που κυβέρνησαν την προηγούμενη πενταετία κατόρθωσαν σε πέντε χρόνια να διπλασιάσουν το εξωτερικό χρέος, να μην κατανοούν τις παγκόσμιες οικονομικές συνθήκες, να λένε ότι «εμάς δε θα μας πιάσει η κρίση», να σπαταλάνε αλόγιστα. Βγήκαμε από τις αγορές από το Μάιο του 2011, χωρίς κανένα πρόγραμμα συνεχίζαμε να ξοδεύουμε. Δημιουργήθηκαν μετά τα έντονα προβλήματα των τραπεζών και φέραμε τον τόπο σε ένα τρομερό αδιέξοδο. Κατορθώσαμε να μοιράσουμε την κοινωνία κάθετα. Σε αυτούς που έχουν εισόδημα, έστω και κουρεμένο, και σ' αυτούς που δε βάζουν εισόδημα στο σπίτι τους και δυστυχώς οι αριθμοί αυξάνουν καθημερινά. Και είναι γι' αυτό που πρέπει με ειλικρίνεια να απευθυνθούμε στον κυπριακό λαό, να του πούμε την ωμή πραγματικότητα, τα περιθώρια που έχουμε ενώπιόν μας, να δούμε πώς πολιτευόμαστε, για να βγούμε από τα σημερινά αδιέξοδα. Ο κόσμος δε θέλει αυτή τη στιγμή τις κατηγορίες μεταξύ μας. Ο κόσμος κουράστηκε από λόγια. Θέλει έργα! Και η κυβέρνηση Αναστασιάδη με τη βοήθεια των συγκυβερνώντων κομμάτων αγωνίζεται, προσπαθεί, δεν είναι αλάνθαστη σίγουρα, αλλά προσπαθεί, έχει κατανοήσει το πρόβλημα, δίνει τη μάχη της και μέσα από τη μάχη δημιουργεί τις προοπτικές να βγούμε από τα αδιέξοδα. Ο αποκλεισμός από τις αγορές δε μας αφήνει κανένα περιθώριο διαφοροποίησης από τους συγκεκριμένους προϋπολογισμούς, οι οποίοι είναι ακόμη ελλειμματικοί με μειώσεις δαπανών της τάξης του 10%.

Σε αυτούς τους δέκα μήνες -και η συνέχειά τους φαίνεται μέσα από τους προϋπολογισμούς- η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη έχει κατορθώσει να εφαρμόσει πολιτικές για άμβλυση της σημερινής κατάστασης. Κατόρθωσε να αποφύγει την πλήρη οικονομική κατάρρευση της χώρας, τη χρεοκοπία. Έχει πραγματοποιηθεί η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και των συνεργατικών ιδρυμάτων. Γίνεται τεράστια προσπάθεια εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών, περικοπές σπαταλών και αντιπαραγωγικών κονδυλίων. Εφαρμόζουμε προγράμματα στήριξης των ανέργων με κυρίαρχο στόχο την επιδότηση της εργασίας. Προωθείται από την 1^η Ιουλίου 2014 το επαναστατικό μέτρο της διασφάλισης του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος για όλους τους πολίτες, να μην υπάρχει δηλαδή σπίτι που να μην έχει τα αναγκαία του, για να επιβιώσει, να μην υπάρχει παιδί που να πηγαίνει στο σχολείο χωρίς πρωινό. Καταργήσαμε την πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης παροχής παχουλών επιδομάτων σε αλλοδαπούς, με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση αρκετών εκατομμυρίων, που διατίθενται τώρα στους συμπατριώτες μας. Έχουμε πάρει από την Ευρωπαϊκή Ένωση συγκεκριμένα κονδύλια για συγχρηματοδοτούμενα έργα μέχρι και 95%. Θεσμοθετούμε το μηχανισμό στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σε συνδυασμό με εθνικούς πόρους και πόρους από τις τράπεζες. Θέλω απλώς να θυμίσω ότι το συγκεκριμένο θέμα επί δυόμισι χρόνια συζητούνταν από την προηγούμενη κυβέρνηση και είχαμε απλώς τσακωμούς του Υπουργού Οικονομικών με τον Εμπορίου. Αν προχωρούσαμε πριν δυόμισι χρόνια, αρκετές μικρομεσαίες επιχειρήσεις δε θα είχαν σήμερα κλείσει. Δημιουργούνται προγράμματα για νέους επιστήμονες, για γυναικεία επιχειρηματικότητα και επιδοτούνται. Σοβαρά προβλήματα αντιμετωπίζουμε στο Υπουργείο Υγείας. Παραλάβαμε μεγάλες λίστες ασθενών, γίνεται μια τεράστια προσπάθεια σήμερα για αγορά υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα, για να μπορέσουμε να εξυπηρετήσουμε τους ασθενείς συμπολίτες μας. Προσπαθούμε να εφαρμόσουμε σωστά πρωτόκολλα ενεργειών στα νοσοκομεία για περιορισμό των σπαταλών και επιτάχυνση των διαδικασιών και προχωρούμε τάχιιστα στην εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας. Στη γεωργία με ευφάνταστες πολιτικές, με εκπαίδευση νέων ανθρώπων ξαναεπιστρέφουμε στην πρωτογενή παραγωγή. Δημιουργούμε το Ταμείο Πράσινης Ανάπτυξης με το οποίο θα επιδοτούνται μέτρα ανάπτυξης για καλύτερη ποιότητα ζωής. Ενδυναμώνουμε την εμπορική ναυτιλία, η οποία είναι τρίτη στην Ευρώπη, δέκατη στον κόσμο. Δημιουργούμε νομοθετικό πλαίσιο για συνεργεία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στην υλοποίηση αναπτυξιακών έργων. Εφαρμόζουμε προγράμματα σύντηξης των διαδικασιών για μεγάλα επενδυτικά έργα.

Στον τουρισμό, ο οποίος, παρά το μεγάλο χτύπημα μετά τις αποφάσεις του Eurogroup, κατορθώνει σχεδόν να βγάλει αλώβητος το 2013 με μια μικρή μείωση της τάξης του 2,5%, εφαρμόσαμε πολιτική ανοικτών αιθέρων, η οποία θα φέρει αποτελέσματα με τη νέα χρονιά. Παραχωρήσαμε συντελεστές δόμησης για ενίσχυση της ξενοδοχειακής βιομηχανίας. Εφαρμόσαμε πολιτικές προώθησης καζίνων και άλλων έργων υποδομής. Καταπολεμούμε την εποχικότητα με επιδότηση της εργασίας στα ξενοδοχεία για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

Στον τομέα της ενέργειας δίνουμε τη μάχη! Δημιουργούμε τις υποδομές, τον προγραμματισμό, τις συνεργασίες με όσους πρέπει να κάνουμε, ώστε να δημιουργήσουμε ένα πιο λαμπρό μέλλον για τις επόμενες γενιές.

Δεν είναι εύκολα τα πράγματα. το έχω πει από την αρχή. Υπάρχουν δυστυχώς συμπολίτες μας που σήμερα έχουν σοβαρά προβλήματα. Και είναι εδώ που μας ακούν και θέλουν από εμάς κοινές πολιτικές. Να αφήσουμε τους τσακωμούς! Ο κόσμος ξέρει πώς φτάσαμε εδώ, έχει κουραστεί να μας ακούει. Δε θα το μάθει σήμερα! Αυτός που πεινά, αυτός που αναγκάζεται να διακόψει το παιδί του από τις σπουδές μάς θέλουν να βρούμε λύσεις.

Είναι η ώρα να αποδείξουμε αν είμαστε αντάξιοι αυτών που μας ψήφισαν και μας έστειλαν στο κοινοβούλιο. Είναι η ώρα να αποδείξουμε αν είμαστε αντάξιοι των ιστορικών στιγμών που ζούμε. Η πατρίδα μάς χρειάζεται ενωμένους όχι με λόγια, με έργα! Και το Ταμείο Αλληλεγγύης, το οποίο θα ψηφίσουμε αργά το απόγευμα, ας δώσει την ευκαιρία για μια συνεργασία όλων, να βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους που πραγματικά υποφέρουν.

Η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη προσπαθεί και η κοινωνία το εκτιμά. Δίνουμε τη μάχη. Είναι ένας οικονομικός πόλεμος και θα τον κερδίσουμε! Αλλά πρέπει να τον κερδίσουμε με όσο λιγότερες απώλειες μπορούμε. Είναι η ώρα των ευθυνών όλων μας. Ο κόσμος μάς παρακολουθεί. Ο κόσμος που μπορεί να έχει απογοητευτεί από την πολιτική ζωή του τόπου είναι η ευκαιρία να αλλάξει άποψη. Υπάρχουν άνθρωποι ευσυνειδητοί, πολιτικοί που αγαπούν τον τόπο τους. Η πείνα και η φτώχεια δεν είναι αριστερή ούτε δεξιά. είναι κυπριακή! Και έχουμε χρέος να στηρίζουμε καλύτερες κυπριακές ημέρες!

Καλές γιορτές σε όλους σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Σοφοκλής Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα τον προϋπολογισμό του 2014, που αναμένεται να ψηφιστεί απόψε κάτω από δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, για τις οποίες καλούμε τον κυπριακό λαό να δώσει ακόμη μια μάχη όμοια με αυτή των πέτρινων χρόνων μετά την τουρκική εισβολή. Η οικονομική ανέχεια οδηγεί και σε μια άλλη κοινωνική και εθνικοπολιτική εξέλιξη, η οποία τείνει να καταστεί πιο επικίνδυνη από τα προβλήματα της οικονομίας. Ως εκπρόσωπος του προσφυγικού κόσμου στη Βουλή των Αντιπροσώπων θα αναφερθώ στο μείζον πρόβλημα που αφορά τις παράνομες για μας προσφυγές στην “Επιτροπή Ακινήτου Περιουσίας” των κατεχομένων.

Όπως είναι γνωστό, λόγω της αύξησης των προσφυγών στην “Επιτροπή Αποζημιώσεων” στα κατεχόμενα εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας συστάθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας διακομματική επιτροπή για μελέτη του θέματος των μαζικών προσφυγών, στην οποία συμμετείχα ως εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος. Πραγματοποιήθηκε σειρά συνεδριάσεων, αρχής γενομένης στις 11 Ιουνίου 2013, όπου κατατέθηκαν οι εισηγήσεις των κομμάτων και αναπτύχθηκε ένας γόνιμος διάλογος. Η διακομματική επιτροπή κατέγραψε συγκεκριμένες εισηγήσεις και, αφού έγινε μια καλή έκθεση, στάλθηκε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τα περαιτέρω. Λόγω της σοβαρότητας του προβλήματος, εξαιτίας κυρίως της οικονομικής δυσχέρειας των ιδιοκτητών κατεχόμενης γης, οι αιτήσεις για προσφυγή στην “Επιτροπή Αποζημιώσεων” έχουν αυξηθεί δραματικά. Διαπιστώνουμε όμως ότι πολλοί αιτητές στην επιτροπή αυτή δεν έχουν άμεση οικονομική ανάγκη, ώστε να προβαίνουν στην πώληση της γης τους.

Το Δημοκρατικό Κόμμα ήταν πάντοτε μπροστάριος στους αγώνες του λαού μας και του προσφυγικού κόσμου, στις προσπάθειες για επίλυση του Κυπριακού και των προβλημάτων του προσφυγικού κόσμου. Στα πλαίσια της ευαισθητοποίησής μας και της μελέτης-έρευνας και προσπάθειας που διεξάγουμε για το συγκεκριμένο θέμα, μετά από δική μας εισήγηση και πρωτοβουλία διευθετήθηκε συνάντηση της κοινοβουλευτικής ομάδας με το νέο Γενικό Εισαγγελέα, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2013. Στόχος ήταν να ανταλλάξουμε απόψεις και να μελετήσουμε το ενδεχόμενο πιο δραστηρίων λύσεων, όπως αυτή που εξηγούμε πιο κάτω.

Εισηγούμαστε δηλαδή να εξεταστεί το ενδεχόμενο λήψης, υιοθέτησης πολιτικής απόφασης από το Υπουργικό Συμβούλιο όμοιας με αυτή για τον Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών στις ελεύθερες περιοχές, δηλαδή για τη σύσταση φορέα ή κηδεμόνα ελληνοκυπριακών περιουσιών που βρίσκονται στα κατεχόμενα, με σκοπό την υποχρεωτική υπαγωγή σε αυτόν και προστασία των ελληνοκυπριακών περιουσιών. Στη συνέχεια να γίνει μελέτη της δυνατότητας μαζικής προσφυγής στο “εσωτερικό ένδικο μέσο” των κατεχομένων, με μοναδικό αίτημα την αποζημίωση λόγω απώλειας χρήσεως και την επιστροφή των περιουσιών. Σε αυτή την κίνηση η Τουρκία ενδέχεται να μην αναγνωρίσει τη μαζική προσφυγή, με αποτέλεσμα την παγοποίηση της διαδικασίας, μέχρι να αποφανθεί το ΕΔΑΔ. Η Τουρκία δε θα αναγνωρίσει την προσφυγή για το λόγο ότι δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία. Με τον τρόπο αυτό θα αναχαιτίσουμε την ροή μαζικών προσφυγών και θα επαναφέρουμε τη διαδικασία πίσω στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ενδεχομένως με μια 5^η Διακρατική Προσφυγή, αφού θα καταγγείλουμε τις προκλητικές και κατά τη γνώμη μου παράνομες αποφάσεις της εν λόγω επιτροπής. Συζητήσαμε με τον έντιμο Γενικό Εισαγγελέα και άλλες σκέψεις και προτάσεις και περιμένουμε και τις δικές του εισηγήσεις προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και το Εθνικό Συμβούλιο.

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Είναι πολύ ανησυχητική η παρατηρούμενη αύξηση προσφυγών στη λεγόμενη “Επιτροπή Ακινήτου Περιουσίας” ή, όπως συνηθίζεται να ονομάζεται, “Επιτροπή Αποζημιώσεων” των κατεχομένων. Όπως είναι γνωστό, η επιτροπή αυτή συστάθηκε το 2005. Στις 17 Μαρτίου 2006 άρχισε τις εργασίες της, αλλά ουσιαστικά το ΕΔΑΔ απαίτησε από την Τουρκία να συστήσει “εσωτερικό ένδικο μέσο” για τις ατομικές προσφυγές των Ελληνοκυπρίων στα κατεχόμενα την 1^η Μαρτίου 2010, στα πλαίσια της απόφασης του στην υπόθεση “Δημόπουλος και άλλοι εναντίον Τουρκίας”.

Το “εσωτερικό ένδικο μέσο”, που υποτίθεται λειτουργεί ως “πρωτοβάθμιο δικαστήριο-επιτροπή”, προτού ένας μη ικανοποιηθείς αιτητής προσφύγει στο ΕΔΑΔ, που βρίσκεται στο Στρασβούργο, στα έντυπά του υποτίθεται ότι δέχεται αιτήσεις από ιδιοκτήτες κατεχόμενης ιδιοκτησίας με σκοπό, πρώτον, αποκατάσταση της ιδιοκτησίας, δεύτερον, την ανταλλαγή και, τρίτον, αποζημίωση, αγορά δηλαδή. Η κατάσταση, όπως εξελίσσεται, μας ανησυχεί όλους, γιατί μέσω της “Επιτροπής Αποζημιώσεων” η Τουρκία προσπαθεί να αγοράσει σε πολύ χαμηλές τιμές τις ελληνοκυπριακές περιουσίες και να αυξήσει σημαντικά το ποσοστό της γης υπό τον έλεγχο των Τουρκοκυπρίων και της Τουρκίας ειδικότερα. Έτσι, οι κίνδυνοι για την Κυπριακή Δημοκρατία, την ελληνοκυπριακή κοινότητα και την ιδιοκτησία των Ελληνοκυπρίων, εκτοπισμένων και μη εκτοπισμένων ιδιοκτητών, στα κατεχόμενα είναι τεράστιοι.

Τώρα, δηλαδή μετά το 1974, στο ψευδοκράτος η τεράστια πλειοψηφία των κατοίκων είναι Τούρκοι και Τουρκοκύπριοι. υπάρχει το ομόγλωσσο, το ομόθρησκο και το ομόιμο. Άμα αποκτηθεί και η πλειοψηφία της γης, με δεδομένη και την ασφάλεια λόγω τουρκικών στρατευμάτων, το πιο πιθανό είναι ότι οι Τούρκοι θα ζητήσουν και θα απαιτήσουν διεθνή αναγνώριση του ψευδοκράτους. Και θα βρεθούν, συνάδελφοι, και άλλες χώρες να το αναγνωρίσουν εκτός από την Τουρκία, που το αναγνωρίζει από το 1983.

Η δεύτερη πιθανότητα είναι να ζητήσουν με πρακτικά δεδομένα πλέον την υιοθέτηση από την ελληνοκυπριακή πλευρά και τη συζήτηση στις λεπτομέρειες της εφαρμογής της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας. Όταν όμως η πλειοψηφία της γης και των σπιτιών θα ανήκει σε Τουρκοκύπριους και έποικους, οι Ελληνοκύπριοι πρόσφυγες θα δυσκολευτούν ή θα αρνούνται να επιστρέψουν στην υπόλοιπη διάσπαρτη ιδιοκτησία και σπίτια που θα τους έχουν απομείνει. Με τη διάσπαρτη ιδιοκτησία, εφόσον μεγάλο μέρος της ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας θα έχει πωληθεί, οι συμπαγείς κοινότητες των Ελληνοκυπρίων θα έχουν επηρεαστεί σε τόσο μεγάλο βαθμό, που θα υπολογίσει ένας πολύ καλά τις νέες συνθήκες, για να αποφασίσει να επιστρέψει και να κατοικήσει, να εργαστεί, να εκκλησιάζεται, να πηγαίνει σε κάποιο σχολείο, να ‘ναι ασφαλής, να έχει δίκαιη και ισότιμη αντιμετώπιση κ.λπ.

Τα μέτρα που είχαμε εισηγηθεί ως ΔΗΚΟ στη διακομματική επιτροπή που σχηματίστηκε από το Εθνικό Συμβούλιο, για να μελετήσει το σοβαρό πρόβλημα των προσφυγών -ασφαλώς και από άλλα κόμματα έγιναν εισηγήσεις σοβαρότατες- μπορούν να χωριστούν, πρώτον, σε μέτρα για ενίσχυση των προσφύγων ιδιοκτητών και των μη προσφύγων ιδιοκτητών ακίνητης περιουσίας στα κατεχόμενα, και, δεύτερον, σε νομικά ή και συνταγματικά μέτρα για την ανακοπή, παρεμπόδιση, επιβράδυνση των προσφυγών στην “Επιτροπή Αποζημιώσεων”. Επίσης, το ΔΗΚΟ με τους δύο βουλευτές του μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων υποβάλλει συνεχείς εισηγήσεις και εκφράζει τις απόψεις των προσφύγων στην επιτροπή αυτή, με στόχο τη βελτίωση των στεγαστικών και άλλων σχεδίων υπέρ των προσφύγων, είτε εκ πατρογονίας είτε εκ μητρογονίας. Ειδικά για την αναγνώριση της προσφυγικής ιδιότητας και των ίσων δικαιωμάτων των παιδιών εκ μητρογονίας το ΔΗΚΟ έχει δώσει μάχες για δεκαετίες.

Πού βρισκόμαστε σήμερα σε σχέση με τις προσφυγές; Η κατάσταση, σύμφωνα με τα στοιχεία που η ίδια η “Επιτροπή Αποζημιώσεων” παρουσιάζει στην ιστοσελίδα της στο διαδίκτυο, είναι ότι μέχρι πρόσφατα, μέχρι τις 8 Δεκεμβρίου 2013, πριν δέκα μέρες, είχαν υποβληθεί 5 620 περίπου αιτήσεις Ελληνοκυπρίων στην επιτροπή. Εξετάστηκαν οι 594 μέχρι τώρα, που αντιπροσωπεύουν 16 450 δεκάρια γης και δεκάδες ή εκατοντάδες σπίτια και άλλα στοιχεία ακίνητης ιδιοκτησίας. Από αυτή την έκταση η γη που αγοράστηκε, αποζημιώθηκε ανέρχεται σε 10 308 δεκάρια ή 7 707 σκάλες. Η έκταση που αποκαταστάθηκε στους ιδιοκτήτες της ανέρχεται μόνο σε 461 δεκάρια, 345 σκάλες, που θα την πάρουν μόνο μετά τη λύση του Κυπριακού. Η έκταση που αποζημιώθηκε και ταυτόχρονα έγινε μερικώς ανταλλαγή με γη Τουρκοκυπρίων στην ελεύθερη Κύπρο ανέρχεται σε 1 196 δεκάρια ή 895 σκάλες. Πληρώθηκαν συνολικά 142,5 εκατομ. στερλίνες και άγνωστο πού έχουν πάει, διότι κατατίθενται σε τουρκικές τράπεζες και άλλα φεύγουν για το εξωτερικό και άλλα έρχονται απ’ εδώ, χωρίς καμία φορολογία, χωρίς να ξέρει το κράτος οτιδήποτε γι’ αυτά τα λεφτά. Μια έκταση 3 047 δεκαρίων ανήκει σε αιτητές που απέσυραν την αίτησή τους, γιατί πιθανόν μετάνιωσαν ή δεν ικανοποιήθηκαν από το ύψος των αποζημιώσεων. Η γη που αγοράστηκε ή και αντηλλάγη και αποζημιώθηκε μέχρι τις 8 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχεται συνολικά σε 8 602 σκάλες ή 11,5 τ. χμ. μόνον από τις 594 αιτήσεις. Αν πάρουμε αναλογικά, στις 5 620 αιτήσεις, που ήταν οι υποβληθείσες αιτήσεις στην “Επιτροπή Αποζημιώσεων” μέχρι τις 8 Δεκεμβρίου 2013, αναλογικά η έκταση θα ανέλθει στις 81 386 σκάλες περίπου ή 109 τ. χμ. Εκατόν εννιά τετραγωνικά χιλιόμετρα σύμφωνα με τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί!

Σημειώνουμε ότι οι αγορές της επιτροπής επικεντρώνονται κυρίως σε περιοχές που, σύμφωνα με το απορριφθέν από εμάς Σχέδιο Ανάν, αλλά εγκριθέν από τους Τουρκοκύπριους, θα παρέμεναν υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση.

Οι τιμές που αποζημιώνουν, δηλαδή αγοράζουν οι Τούρκοι μέσω της επιτροπής, και που οι Ελληνοκύπριοι ξεπουλούν, είτε λόγω ανάγκης, οικονομικής κρίσης είτε λόγω απογοήτευσης, είναι πολύ χαμηλές, 9-12%, σε σύγκριση με τις τρέχουσες τιμές τόσο στα κατεχόμενα όσο και στις ελεύθερες περιοχές. Ενδεικτικά αναφέρω ότι σε πέντε περιοχές η μέση τιμή αγοράς μέχρι τώρα είναι: Τρίκωμο 10.526 στερλίνες ανά δεκάριο, δηλαδή 1 000 τ.μ., Βασίλεια 5.000 στερλίνες ανά δεκάριο, Ακανθού 5.400 στερλίνες ανά δεκάριο, Δίκωμο 2.540 στερλίνες ανά δεκάριο, Άγιος Αμβρόσιος 7.555 στερλίνες ανά δεκάριο. Μέσες τιμές μέχρι τώρα.

Προκύπτει το ερώτημα: Το ξεπούλημα των ελληνοκυπριακών περιουσιών πώς θα επηρεάσει μια ενδεχόμενη λύση του Κυπριακού; Έχουμε αναφέρει ήδη τους κυριότερους κινδύνους από αυτή την παράνομη δραστηριότητα, που δεν ελέγχεται καθόλου από το κράτος. Ούτε το Κτηματολόγιο ξέρει ποιοι πουλούν ούτε περνούν στα κτηματολογικά μητρώα ποια γη φεύγει! Γι' αυτό και πολλοί τη βάζουν και υποθήκη στο φορέα ή και τη μεταβιβάζουν στα παιδιά τους. Να προσθέσουμε εμφαντικά ξανά ότι με την απόκτηση μεγάλης έκτασης γης από την Τουρκία μέσω της παράνομης "Επιτροπής Αποζημιώσεων" μπορεί σε κάποιο στάδιο αυτή η χώρα να αποκτήσει την πλειοψηφία της έκτασης ή και αξίας της κατεχόμενης γης μας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένα λεπτό, Σοφοκλή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Ναι, ένα λεπτό και τελειώνω.

Θέλω να υπενθυμίσω σε όλους ότι τα Ψηφίσματα 541 του 1983 και 550 του 1984 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών καλούν όλα τα κράτη να μην αναγνωρίσουν και να μη διευκολύνουν ή με οποιοδήποτε τρόπο να βοηθήσουν την αποσχιστική οντότητα, δηλαδή το ψευδοκράτος. Και εδώ θα τονίσουμε τις ευθύνες του κράτους μας διαχρονικά, που χωρίς μέτρα αναστολής και καταστολής επιτρέπει στους πολίτες του να πωλούν τις περιουσίες τους στους Τούρκους, να πηγαίνουν στα καζίνα των κατεχομένων και να τα αιμοδοτούν, να μένουν ως τουρίστες στα ξενοδοχεία των κατεχομένων, που είναι ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας! Χρησιμοποιούν το παράνομο αεροδρόμιο της Τύμπου, αγοράζουν τουρκοκυπριακά προϊόντα και υλικά, εργοδοτούν... Δίνουμε ηλεκτρικό ρεύμα ακόμα και σε διατρήσεις!

Αυτά έχω να πω και θα καταθέσω το υπόλοιπο της ομιλίας μου, το οποίο είναι πολύ λίγο που έμεινε.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Σοφοκλής Φυττής καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται καταχωρισμένο στο Αρχείο της Βουλής.)

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Πρέπει να κοπεί αυτή η τακτική με επείγοντα μέτρα και όχι, όπως λέει ο υπουργός, από τη μία τσέπη που δικαιούνται οι πρόσφυγες να τους βάζει στην άλλη! Πρέπει να κοπεί! Είναι θέμα εθνικής επιβίωσης της ελληνικής κοινότητας στην Κύπρο!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε συνάδελφε.

Καλώ το συνάδελφο Γιώργο Λουκαΐδη για τη δική του αγόρευση.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρία Υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2014 δεν είναι υπερβολή να λεχθεί ότι συζητείται σε συνθήκες εθνικής καταστροφής. Η κυπριακή κοινωνία δέχεται μια πρωτόγνωρη επίθεση. Σειρά κοινωνικών και εργασιακών κατακτήσεων βρέθηκαν στο στόχαστρο, ενώ τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα πλήττονται βάνουσα από τις συνέπειες της κρίσης.

Σ' αυτές τις δύσκολες ώρες οι πολίτες δεν απαιτούν κατάργηση των διαφωνιών, αλλά τη συναίνεση και τον αλληλοσεβασμό ανάμεσα στις πολιτικές δυνάμεις. Απαιτούν την εγκατάλειψη των παραταξιακών σκοπιμοτήτων και των ιδεολογικών αγκυλώσεων, απαιτούν και διεκδικούν τη δίκαιη και ισορροπημένη κατανομή των βαρών που επέφερε η κρίση. Ζητούν την παραδειγματική τιμωρία όλων όσων εγκλημάτησαν, για να φτάσουμε σ' αυτή την τραγική κατάσταση. Πρωτίστως προσδοκούν τη διαμόρφωση και την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου συνδυασμού για ανακοπή της κατρακύλας της οικονομίας και τη δημιουργία των προϋποθέσεων για ανάκαμψη. Την ίδια στιγμή απορρίπτουν τους αφορισμούς, τις στείρες και άγονες αντιπαραθέσεις και το παιχνίδι επίρριψης ευθυνών ανάμεσα στις πολιτικές δυνάμεις. Αναμένουν από τα

κόμματα, στα οποία δικαίως ή αδικώς χρεώνουν μεγάλο μέρος της ευθύνης για την κατάντια της οικονομίας, να λένε με ευθύτητα, ειλικρίνεια και στοιχειοθετημένα την αλήθεια.

Δυστυχώς, ο βαθμός ανταπόκρισης των πολιτικών δυνάμεων σ' αυτές τις προσδοκίες των πολιτών παραμένει χαμηλός έως ανύπαρκτος. Η προσπάθεια εξυπηρέτησης συγκεκριμένων συμφερόντων σε συνάρτηση με τις παραταξιακές σκοπιμότητες και τις προσωπικές πολιτικές ατζέντες δυστυχώς συνθλίβουν τις προσδοκίες των πολιτών, επιδεινώνουν περαιτέρω τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες και την ίδια ώρα εξωθούν σε περαιτέρω απαξίωση των πολιτικών.

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού αναπόφευκτα δεν ξέφυγε απ' αυτό το πλαίσιο, αλλά αποτέλεσε ευκαιρία για επανάληψη των γνωστών παθογενειών που χαρακτηρίζουν το πολιτικό μας σύστημα. Πώς αλλιώς να εξηγηθεί η απόπειρα του Υπουργού Οικονομικών να φορτώσει τις ευθύνες για την κρίση στη δημοσιονομική πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης; Πόση αλήθεια εμπειρείχε και πόσο παραγωγική ήταν η ομιλία του κ. Παπαδόπουλου, όταν επανέλαβε χωρίς καμία τεκμηρίωση παλιούς και καινούριους μύθους, με αποκλειστικό στόχο να ενοχοποιήσει την προηγούμενη κυβέρνηση και την αριστερά;

Πόσο ειλικρινής υπήρξε ο συνάδελφος ο κ. Νεοφύτου, όταν επανέλαβε πολλές φορές την ετοιμότητα της παράταξής του για ανάληψη πολιτικού κόστους; Σε ποιο πολιτικό κόστος αναφέρεται, όταν οι πολιτικές που υποστηρίζουν και εφαρμόζουν δεν είναι άλλες από τις διαχρονικές νεοφιλελεύθερες θέσεις του ΔΗΣΥ, με στόχο την εξυπηρέτηση των μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων σε βάρος των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικά στρωμάτων; Αλήθεια, σε ποια βασιλεία και κατεστημένα αναφέρεται ο κ. Νεοφύτου με τα οποία θα πρέπει να έρθουμε σε σύγκρουση και ρήξη; Αναφέρεται μήπως σε υπαρκτά βασιλεία όπου ρέει ακόμα άφθονα ο πλούτος, η πολυτέλεια και η χλιδή; Αναφέρεται στα κέρδη, που στην κορύφωση της κρίσης αυξήθηκαν κατά €700 εκατομ., ή μήπως περιορίζεται στα βασιλεία των εργαζομένων, που είδαν την αγοραστική δύναμη των μισθών τους να μειώνεται στα επίπεδα του 1995;

Μέχρι ποίου σημείου εξαντλείται ο ριζοσπαστισμός του ΔΗΣΥ και των συγκυβερνώντων; Στη μεταφορά του βάρους της φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας στους ώμους των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, ώστε να εξυπηρετηθούν οι μεγαλοϊδιοκτήτες ακινήτων; Με το να δώσουν τη χαριστική βολή στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ελευθεροποιώντας καταχρηστικά το ωράριο των καταστημάτων, για να εξυπηρετήσουν μια χούφτα πολύ μεγάλων επιχειρήσεων του λιανικού εμπορίου; Ή μήπως με την ολοκλήρωση του έργου που ξεκίνησαν επί προηγούμενης διακυβέρνησής τους για ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου των ημικρατικών οργανισμών στα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα, φτιάχνοντας έτσι ιδιωτικά μονοπώλια, ολιγοπώλια και καρτέλ, που θα κάνουν τους πολίτες καταναλωτές να στενάζουν περισσότερο κάτω από το βάρος των προσυμφωνημένων χρεώσεων που θα τους επιβάλλουν;

Πόσο ειλικρινείς είναι απέναντι στους πολίτες οι αξιωματούχοι των συγκυβερνώντων κομμάτων, όταν δηλώνουν υπέρμαχοι της ανάπτυξης; Άραγε η δραματική περικοπή των αναπτυξιακών δαπανών στον προϋπολογισμό που συζητούμε σήμερα, πολύ πέρα των απαιτήσεων της τρόικας, αυτό το χαρακτήρα έχει;

Αποτελεί ή όχι υποκρισία απέναντι στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού η έκφραση της στήριξης και της προστασίας προς αυτούς να μεταφράζεται, πέραν της δυσβάστακτης φορολογίας ακινήτων, σε τέλη στα νοσοκομεία και κόμιστρα στα λεωφορεία, σε αναπομπή του νόμου για τα ενοίκια και σε μνημονιακή απαγόρευση της νομοθετικής προστασίας της πρώτης κατοικίας και της μείωσης των δανειστικών επιτοκίων; Ή μήπως η πρακτική έκφραση της αλληλεγγύης στις ολοένα αυξανόμενες ομάδες του πληθυσμού που χρειάζονται στήριξη εκφράζεται με τις σημαντικά μειωμένες δαπάνες κατά €130 εκατομ. στον προϋπολογισμό; Πολύ πέραν των συμφωνημένων δηλαδή στα πλαίσια των ούτως ή άλλως κοινωνικά ανάληπτων μνημονιακών προνοιών.

Αποτελεί ή όχι ακραία αντίφαση και πρόκληση προς την κοινωνία και τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, την ώρα που η κυβέρνηση επιβάλλει σκληρή λιτότητα, να επιβαρύνει τα κρατικά ταμεία με πρόσθετες δαπάνες πολλών εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ ετησίως για βόλεμα ημετέρων; Ήταν αναγκαίες και δικαιολογούνται οι πρόσθετες θέσεις στο Προεδρικό; Η αγορά υπηρεσιών υπουργικών συνεργατών αντί αποσπάσεων; Ο σχεδόν εικοσιπλασιασμός των απολαβών των μη εκτελεστικών μελών και η δημιουργία δύο ακριβοπληρωμένων θέσεων εκτελεστικών συμβούλων στην Κεντρική Τράπεζα;

Τα ερωτήματα όμως επεκτείνονται και αφορούν τις αιτίες που έφεραν την πατρίδα μας σ' αυτή την τραγική κατάσταση. Επειδή το δημοκρατικό έλλειμμα στο χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης παραμένει μεγάλο και ποτέ ή σχεδόν ποτέ δεν καλούνται οι αξιωματούχοι των συγκυβερνώντων κομμάτων να απαντήσουν σε δύσκολα ερωτήματα, αυτό δε μας αποτρέπει από το να τα θέτουμε, έστω και αν δε θα απαντηθούν ποτέ ή αν θα απαντηθούν με τους γνωστούς αφορισμούς και ατεκμηρίωτους ισχυρισμούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βιώνουμε ή όχι τη χειρότερη καπιταλιστική κρίση στην ιστορία του συστήματος; Είναι η αριστερά στην Κύπρο που προκάλεσε αυτή τη διεθνή κρίση ή το ασίγαστο μανιώςδες κυνήγι του κέρδους, που προκαλεί τις επαναλαμβανόμενες χρηματιστηριακές φούσκες, τις φούσκες ακινήτων, τις τραπεζικές φούσκες και γενικότερα

τις συστημικές κρίσεις του καπιταλισμού; Είναι το ΑΚΕΛ και η αριστερά που προκάλεσαν την τραπεζική κρίση στην Κύπρο; Είναι το ΑΚΕΛ που έπαιξε την κυπριακή οικονομία στα ζάρια, επενδύοντας στα ελληνικά ομόλογα και στα δάνεια στην Ελλάδα, σε σημείο που έφταναν δύο φορές σχεδόν τον τζίρο της κυπριακής οικονομίας;

Ποιοι λένε την αλήθεια για τον αποκλεισμό μας από τις αγορές; Οι κ. Νικόλας Παπαδόπουλος και Αβέρωφ Νεοφύτου, που είναι υπεράνω σκοπιμοτήτων και συμφερόντων, ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο Όλι Ρεν, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ο Έλληνας Πρωθυπουργός κ. Σαμαράς, η Επιτροπή για το Μέλλον του Τραπεζικού Συστήματος και γενικότερα όλοι ανεξαρτήτως στο διεθνή χώρο; Μήπως τελικά όλοι αυτοί έχουν σκοπιμότητες; Άραγε όλοι αυτοί είναι κρυπτοκομμουνιστές ή κρυπτοακελικοί; Θα μας απαντήσουν επιτέλους πώς εμείς θα αποφεύγαμε το Μηχανισμό, με τις τράπεζές μας να καταγράφουν 56% του ΑΕΠ κεφαλαιουχικές ανάγκες, όταν η Ιρλανδία, με μόλις 20% του ΑΕΠ αντίστοιχες ανάγκες για τις τράπεζές της και συνεχή δημοσιονομικά πλεονάσματα και χρέος κάτω του 25% το 2007, αναγκάστηκε να προσφύγει στο Μηχανισμό;

Αντίθετα, δε θα έπρεπε να είναι διπλά προσεκτικοί αυτοί που στον ουσιώδη χρόνο, αλλά και μέχρι σήμερα παραμένουν δυστυχώς απολογητές της τραπεζικής κρίσης σε βάρος του λαού μας; Πρέπει ή όχι να αποδοθούν πολιτικές ευθύνες, συμφέροντα και σκοπιμότητες σ' αυτούς που αποκαλούσαν ευλογία για τον τόπο τον κ. Αθανάσιο Ορφανίδη και τον θεωρούσαν αναντικατάστατο και που μέχρι σήμερα δυσκολεύονται να εκφράσουν την παραμικρή κριτική για τις πράξεις ή τις παραλείψεις του; Αντίστοιχα, εκείνοι, που την ώρα που εξελισσόταν η τραπεζική κρίση σε βάρος του λαού μας, θεωρούσαν τους τραπεζίτες μας ως τους καλύτερους στον κόσμο δε θα έπρεπε σήμερα να μετρούν τις λέξεις τους, όταν προβαίνουν στους γνωστούς αφορισμούς κατά της προηγούμενης κυβέρνησης; Πρόσθετα, δε θα έπρεπε οι συνήγοροι και πολιτικοί προστάτες των τραπεζιτών και του τέως Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας να αποφεύγουν τις παρεμβάσεις για έλεγχο της Κεντρικής Τράπεζας και του συμβουλίου της Τράπεζας Κύπρου, όταν μάλιστα έχει αποκαλυφθεί ότι είκοσι πρόσωπα/επιχειρήσεις οφείλουν €6 δις στην εν λόγω τράπεζα, τα οποία συγκαταλέγονται στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια; Ακόμη, πόση εμπιστοσύνη μπορούν να έχουν οι πολίτες ότι τελικά θα αποδοθεί η δικαιοσύνη από εκείνους που συνεχίζουν να προσφέρουν αφειδώλευτα πολιτική προστασία και άλλοθι σε όσους ευθύνονται για τη διάλυση του τραπεζικού συστήματος;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σοβαρά ερωτήματα προκύπτουν και ως προς την αξιοπιστία, τη συνέπεια, την ειλικρίνεια και γενικότερα τη φιλοσοφία των κυβερνώντων σε ό,τι αφορά τους χειρισμούς στην οικονομία. Πότε έλεγαν την αλήθεια στο λαό οι κυβερνώντες; Όταν δεσμεύονταν ότι σε καμιά περίπτωση δε θα αποδέχονταν κούρεμα καταθέσεων, γιατί αυτό θα ήταν καταστροφικό για την οικονομία και υπόδειξη της πόρτας εξόδου από την Ευρωζώνη; Ή όταν αντίθετα συνηγόρησαν στο κούρεμα, αποδεχόμενοι επί της ουσίας το χειρότερο μνημόνιο που επιβλήθηκε στην Ευρώπη, θεωρώντας έκτοτε ότι το μνημόνιο και η τυφλή εφαρμογή του είναι ο μόνος δρόμος για τη σωτηρία της οικονομίας; Πάντως, δεν μπορεί να ισχύουν ταυτόχρονα και τα δύο, ότι δηλαδή το μνημόνιο είναι και καταστροφή και σωτηρία για τον τόπο.

Πότε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έλεγε την αλήθεια στους πολίτες; Όταν έλεγε ότι ουδέν γνώριζε για το κούρεμα πριν πάει στο Eurogroup ή όταν στην κατάθεσή του στην ερευνητική αποκάλυψε ότι τον ενημέρωσε από τις 4 Μαρτίου ο κ. Σαρρής για την απαίτηση των δανειστών μας για κούρεμα; Θα πουν κάποια στιγμή στους πολίτες οι κυβερνώντες γιατί ετοίμασαν νομοσχέδιο για το κούρεμα καταθέσεων αρκετές μέρες πριν από την επίμαχη σύνοδο του Eurogroup, αφού δεν ήξεραν τίποτε; Θα απαντήσουν γιατί όλοι στην Ευρώπη επιμένουν ότι η εφάπαξ συνεισφορά επί των καταθέσεων ήταν εισήγηση της δικής μας, της κυπριακής πλευράς;

Πότε έλεγαν την αλήθεια οι κυβερνώντες στον κυπριακό λαό; Όταν έλεγαν ότι θα διεκδικούσαν βελτίωση σειράς προνοιών του μνημονίου, μαζί και την απευθείας ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών από το Μηχανισμό, ή τώρα που κρύβονται πίσω από την προηγούμενη κυβέρνηση και αναζητούν άλλοθι, για να δικαιολογήσουν το κούρεμα, τις ιδιωτικοποιήσεις και σειρά άλλων προνοιών που “κατάφεραν” να επιδεινώσουν; Ή μήπως η αναζήτηση άλλοθι απλώς εξυπηρετεί την προσπάθειά τους για συγκάλυψη της ιδεολογικής και πολιτικής ταύτισής τους με το νεοφιλελεύθερο φονταμενταλισμό της τρόικας; Πώς αλλιώς άραγε εξηγείται η εμμονή στον καταστροφικό δρόμο του μνημονιακού φαύλου κύκλου ύφεσης; Πώς γίνεται οι ίδιοι οι κυβερνώντες να παραδέχονται ότι τα χειρότερα έπονται, αλλά την ίδια ώρα να διαπιστώνουν ότι είμαστε στο σωστό δρόμο και πάμε καλά;

Μήπως ο τελικός στόχος και σχεδιασμός είναι να οδηγηθούν στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο τα εργασιακά δικαιώματα, το κοινωνικό κράτος και όλα όσα κατέκτησε η κυπριακή κοινωνία μέσα από πολλές δεκαετίες αγώνων και θυσιών; Επί του εδάφους πάντως αυτό είναι που δυστυχώς de facto υλοποιείται. Όσο περνά από το δικό μας χέρι όχι απλώς δε θα συναινέσουμε, αλλά θα αγωνιστούμε με όλα τα μέσα, για να αποτρέψουμε αυτή την πορεία, η οποία συγκρούεται με τη λογική, με την αξιοπρέπεια, με τις δικές μας ιδεολογικές αρχές, αλλά ακόμη και με αυτές τούτες τις αρχές που η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση, τουλάχιστον στα λόγια, διακηρύττει.

Ως ΑΚΕΛ δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να υπερασπιστούμε την κοινωνία από αυτή την πρωτοφανή επίθεση που δέχεται. Αποτελεί καθήκον για την αριστερά να ανανεώσει την ελπίδα ανάμεσα στους πολίτες, κόντρα στους μνημονιακούς μονόδρομους που υπονομεύουν το μέλλον και την προοπτική του λαού μας.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Γιώργου Λουκαΐδη ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Λουκαΐδη.

Παρακαλώ τον κ. Σωτήρη Σαμψών του Δημοκρατικού Συναγερμού να προσέλθει στο βήμα.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Κυρία υπουργέ,

Ο φίλος και συνάδελφος Γιώργος Λουκαΐδης ξεκίνησε καλά και αναγνώρισε την απαίτηση της κοινωνίας για συναίνεση και ομοθυμία και των πολιτικών και των κομμάτων τους και με χαροποίησε πράγματι. Μετά όμως ακολούθησε την πεπατημένη και είπε όσα η κομματική ιδιότητά του του επέβαλλε να πει, ασχέτως μάλιστα και συνεπειών, θα έλεγα, προς αγαπητά άτομα. Δε θα ακολουθήσουμε. Θα αντιπαρέλθω τον πειρασμό να απαντήσω με την ίδια ξύλινη γλώσσα, αν και πραγματικά υπάρχουν απαντήσεις και πολύ συγκεκριμένες μάλιστα. Θα ακολουθήσω όμως την ίδια πολιτική προσέγγιση, την πολιτική που ο Δημοκρατικός Συναγερμός εδώ και πάρα πάρα πολύ καιρό ορθά έχει υιοθετήσει.

Έχουμε ενώπιόν μας λοιπόν τον προϋπολογισμό του 2014. Έναν προϋπολογισμό διόρθωσης, όπως αυτή συμφωνήθηκε, ο οποίος επιφέρει ταχεία διόρθωση των δημοσιονομικών ανισοσκελειών. Κύριο χαρακτηριστικό, αλλά και αναπόφευκτο τίμημα αυτής όλης της προσπάθειας είναι η μείωση των δαπανών κατά 10%. Αυτή είναι η δέσμευση της χώρας μας, αυτή είναι η πραγματικότητα, σε αυτό το περιβάλλον πρέπει να ζήσουμε, να δουλέψουμε και να αντιληφθούμε το πώς πρέπει να ενεργήσουμε από την ώρα που η Κύπρος εισήλθε εθελοντικά στο πρόγραμμα διάσωσης.

Είναι λοιπόν φυσικό, όταν οι δαπάνες μειώνονται κατά 10%, να μην υπάρχει περιθώριο οποιασδήποτε σημαντικής κρατικής αναπτυξιακής πολιτικής. Όμως μόνο με τη συνεπή εφαρμογή του προγράμματος, με ευρωπαϊκή κατεύθυνση και με περισσότερη ακόμα Ευρώπη στη ζωή μας, στην πολιτική, την οικονομική, την εθνική, την επαγγελματική ζωή, με ριζοσπαστικές αλλαγές και προσεγγίσεις, που, όπως είπε και ο Αβέρωφ Νεοφύτου, ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ, αποτελούν για μας μονόδρομο, αναμένεται να βγει η χώρα μας από το περιβάλλον ύφεσης, διατηρώντας ταυτόχρονα την εθνική μας οντότητα και την κυριαρχία και τους εθνικούς μας πόρους ανέπαφους.

Ήδη η πολιτεία κινήθηκε σε τρεις άξονες. Ο πρώτος αφορά στη σταθεροποίηση της πορείας της χώρας και στην ανάκτηση της εμπιστοσύνης στο σύστημα. Ο δεύτερος αφορά στην ανάγκη για απόδοση ευθυνών, στην εξυγίανση και διαφάνεια. Τώρα είναι η ώρα της δικαιοσύνης. Τώρα είναι η ώρα των δικαστηρίων και κανένας δεν πρέπει να συγχύζει την εκτελεστική εξουσία με τη δικαστική εξουσία. Εκείνο που έπρεπε να κάμει η πολιτεία το έκαμε και το κάμνει και τα δικαστήρια θα κρίνουν ανάλογα. Ο τρίτος και κυριότερος, αν θέλετε, άξονας αφορά στη δημιουργία στερεού υπόβαθρου για το μέλλον βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα παρελθοντολογήσω για τους λόγους για τους οποίους φτάσαμε μέχρι εδώ. Δεν είναι ούτε η ώρα ούτε και η περίοδος. Το παρελθόν ανήκει ακριβώς εκεί και αυτό είναι πίσω μας και θα πρέπει να αποτελεί μόνο παράδειγμα προς αποφυγή μίμησης και όχι επίκεντρο διχασμού και διπολισμού. Ενώπιόν μας είναι το μέλλον και μόνο το μέλλον, οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες που αυτό μας παρουσιάζει. Ας δούμε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, την κρίση ως ευκαιρία διόρθωσης της πορείας μας και όλων των κακώς εχόντων και όλων όσων πήγαν λάθος όλα αυτά τα χρόνια, για να έρθουν καλύτερες μέρες.

Το δίλημμα σήμερα δεν πρέπει να είναι “δεξιά ή αριστερά”. Η πρόκληση είναι το πώς θα προχωρήσουμε μπροστά. Και η πιθανότητα να συνεχίσουμε να κοιτάζουμε πίσω πραγματικά θεωρώ πως δεν πρέπει να μας απασχολεί ούτε καν ως απομακρυσμένη επιλογή! Το κόμμα και τα κόμματα δεν είναι υπεράνω όλων! Το κόμμα και τα κόμματα είναι εκεί, για να υπηρετούν την πατρίδα και το λαό μας και όχι η πατρίδα, για να υπηρετεί τα κόμματα!

Στην προσπάθεια λοιπόν ανασύνταξης και αναδιάρθρωσης της χώρας όλοι μας έχουμε και λόγο και ρόλο να επιτελέσουμε. Κανείς μας δεν περισσεύει είτε από αριστερά είτε από το κέντρο είτε από δεξιά είτε εντός είτε εκτός κομμάτων. Και γι' αυτό το λόγο ο λόγος μας, η έκφρασή μας πρέπει να είναι συναινετική και συνενωτική, αλλά πρώτα και πάνω απ' όλα παραγωγική και ουσιαστική. Το οφείλουμε στο λαό μας, το οφείλουμε στις μέλλουσες γενιές και στον τόπο μας!

Είναι λοιπόν με αυτό το σκεπτικό που εμείς εις την επιτροπή Νομικών, στην οποία ανήκει και ο συνάδελφος Γιώργος Γεωργίου και ο συνάδελφος Άριστος Δαμιανού και ο κ. Λουκαΐδης, δρούμε και αποφασίζουμε ομόφωνα και ομόθυμα, μακριά από κομματικές και μικροπολιτικές σκοπιμότητες. Επεξεργαζόμαστε και επεξεργαστήκαμε νομοθετικά μέτρα και νομοθετήματα για απάμβλυνση των συνεπειών του μνημονίου με μοναδικό γνώμονα το καλό του τόπου και του λαού μας. Εις την επιτροπή όλοι μας, ανεξαρτήτως της κομματικής μας προέλευσης, ομογνωμούντες, εργαζόμαστε για κοινωνική δικαιοσύνη και για τη δημιουργία ενός καλύτερου μέλλοντος για την πατρίδα μας και για το λαό μας. Είναι ένα καλό παράδειγμα, το οποίο νομίζω ότι δίνει και το μήνυμα της ελπίδας. Δεν είναι καιρός για μεγάλα λόγια, μόνο για έργα και μεγάλα και μικρά.

Θέλω επομένως να δώσω το εξής μήνυμα ελπίδας μέσα σ' αυτούς τους δύσκολους καιρούς: Ο λαός μας θα τα καταφέρει! Η πατρίδα μας θα επιβιώσει! Θα ξανάρθουν καλύτερες μέρες, έστω κι αν τώρα ζούμε σε μια ανείπωτη οικονομική βαρυχειμωνιά! Σε εμάς όμως εναπόκειται, στα χέρια μας κρατάμε το μέλλον μας!

Επειδή βλέπω τους συναδέλφους να έχουν ήδη, αν θέλετε, κουραστεί αρκετά, να είναι ήδη η προσοχή τους στραμμένη αλλού, δε θα συνεχίσω, δε θα μακρηγορήσω. Όπως είπα, τα λόγια είναι φτώχεια. Αρκετή φτώχεια έχουμε σ' αυτό τον τόπο, δεν είναι ανάγκη να την επιβαρύνουμε κι εμείς με λόγια! Έργα μόνο!

Να σας ευχηθώ καλές γιορτές, να σας ευχηθώ καλή χρονιά, ο Θεός μαζί μας και ευτυχισμένο το 2014! Να 'στε πάντα καλά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Σαμψών, για τις ευχές.

Ακολουθεί ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας, βουλευτής Αμμοχώστου.

A. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τελικά, πού έν' χρεωμένος ο κ. Κουλίας;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κοίτα απορίες που έσαι ο κόσμος δαμαί!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στη συγκυβέρνηση!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Χαίρομαι που όλοι έχετε αρκετές απορίες! Πολλά ωραία!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρία υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εκ προοιμίου, θέλω να χαιρετίσω τα όσα είπε ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Νικόλας Παπαδόπουλος και να τα υιοθετήσω όλα μέχρι κεραίας και ιδιαίτερα τες σαφέστατες και καθαρές θέσεις που διατυπώσαμε ως Δημοκρατικό Κόμμα για το εθνικό μας θέμα.

Φυσικά, το Δημοκρατικό Κόμμα, μετά τη δύσκολη διαδρομή του και εξερχόμενο του πολικού χειμώνα, πήγε κάτω από το λιοπύρι της διακυβέρνησης του κ. Αναστασιάδη και ελπίζω και εύχομαι στο Νικόλα να τα καταφέρει!

Είναι ειλικρινά δύσκολες οι ώρες και κάποιος να αναξέει και να γλείφει τες πληγές του χριστουγεννιάτικες μέρες... Φέτος νομίζω έν' η δέκατη πέμπτη χρονιά που βρίσκομαι στη Βουλή, είναι ο δέκατος πέμπτος προϋπολογισμός και μπορούμε να αποτιμήσουμε το ολοκληρωμένο έργο της διακυβέρνησης του κ. Χριστόφια επί πέντε χρόνια και τον ένα χρόνο της διακυβέρνησής του κ. Νίκου Αναστασιάδη.

Είναι σωστό να πούμε τι κληρονόμησε ο καθένας και τι κληροδότησε ο καθένας! Θέλω να επισημάνω ότι, την ώρα που αναλάμβανε ο κ. Δημήτρης Χριστόφιας, κληρονόμησε από τον αείμνηστο Τάσσο Παπαδόπουλο, που ο λαός μας τον θυμάται με πολλή πολλή νοσταλγία, €554 εκατομ. Κληρονόμησε ενταγμένη την Κύπρο εις την Ευρωπαϊκή Ένωση δι' όλων της των εδαφών, μπήκαμε στο σκληρό πυρήνα της Ευρωζώνης, είχαμε το Πρωτόκολλο της Αγκυρας, για να αναγνωρίσει τα λιμάνια και τα αεροδρόμιά μας η

Τουρκία, κληρονομήσαμε την 8^η Ιουλίου, αλλά πάνω απ' όλα την απόφαση του κυρίαρχου κυπριακού λαού το 2004 στο δημοψήφισμα, που για πρώτη φορά ερωτήθη ο κυπριακός λαός για τη θέση του επί του εθνικού θέματος! Και η προηγούμενη κυβέρνηση είχε το ισχυρότατο όπλο της αποφάσεως του κυπριακού λαού στο δημοψήφισμα, το επάρατο και επαίσχυντο δημοψήφισμα, το οποίο μάλιστα επήρε και την ενδυμασία και την ευχή του τότε γενικού γραμματέα κ. Κόφι Ανάν. Το δημόσιο χρέος, για να θυμηθούμε όλοι, από το 70% εκατέβη στο 45%. Η Τουρκία τα βρήκε σκούρα και δύσκολα μαζί μας, διότι τότε είχαμε μία διεκδικητική κυβέρνηση και της ταγιοποίησε αρκετά κεφάλαια και της έφραξε κατ' ουσίαν την ενταξιακή της πορεία. Εξασφαλίσαμε την ΑΟΖ μας και κληροδότησε στον κυπριακό λαό η προηγούμενη κυβέρνηση του Τάσσου Παπαδόπουλου διασφαλισμένους τους υδρογονάνθρακες.

Ο κ. Χριστόφιας, αναλαμβάνοντας κάτω απ' αυτούς τους σπουδαίους οιωνούς, ξεκίνησε με την πρώτη επίσκεψη στο φίλο του τον Γκόρντον Μπράουν και έκαμε το πρώτο μνημόνιο! Ξεκινήσαμε με τα δώρα του Ταλάτ, ξεκινήσαμε με το κοινό ανακινωθέν της 23^{ης} του Μάη, σας παρακαλώ, όπου εκεί δηλώσαμε τον περιβόητο Συνεταιρισμό και τα συνιστώντα κράτη, στην ουσία εφαρμόζοντας ή δίνοντας δώρο στην Τουρκία και εκπληρώνοντας η Τουρκία τον πάγιο στόχο και σκοπό της να υπάρχουν εδώ δύο κράτη και να γίνει Συνεταιρισμός!

Ασφαλώς, οι ξένοι παρακολουθούσαν τότε με πολύ ενδιαφέρον την κατηφόρα μας και την επιστροφή μας εις τα πατήματα του Σχεδίου Ανάν και ο νέος γενικός γραμματέας κ. Μπαν Κι-μουν δε δυσκολεύτηκε να επισκεφθεί, σας παρακαλώ, το ψευδοπροεδρικό των κατοχικών δυνάμεων! Εκεί που εδημιουργήθη η αποσχιστική ενέργεια και τα Ηνωμένα Έθνη εξέδωσαν ψήφισμα, καταδικάζοντας τον καθένα που θα έδιδε νομιμότητα σ' αυτό το σχήμα, επιτρέψαμε στον ίδιο το γενικό γραμματέα, υπό την ανοχή και τη συνηγορία μας, να πάει να επισκεφθεί τα κατεχόμενα! Μάλιστα, θυμούμαι τότε έκαμε και μια δήλωση ο κ. Αναστασιάδης και είπε το εξής: «Μα, περίπου έμπλεξε τα ο γενικός γραμματέας, γιατί εν είχε πολεοδομική άδεια το ένα κτίριο και πήγε στο άλλο.»! Τόσο ελαφρά επιχειρήματα δηλαδή!

Ε, να θυμίσω και τες δηλώσεις που κάναμε στη Νέα Υόρκη περί εισβολής των μητέρων πατριδών. Να υπενθυμίσω τα πολλά εκατομμύρια, τα δεκάδες εκατομμύρια τα οποία εδόθησαν εν ονόματι του πολιτικού ασύλου, της λαθρομετανάστευσης, όπου καμπόσοι ελυμαίνονταν αυτά τα δημόσια ταμεία εις βάρος του κυπριακού λαού και τα δανεικά, τα οποία φορτώσαμε σήμερα στον κυπριακό λαό!

Ασφαλώς, είναι και η ασυδοσία των τραπεζών και πάρα πολλές φορές οι συνάδελφοι εξ αριστερών καταγγέλλουν το τραπεζικό σύστημα! Να υπενθυμίσω ότι τη διαχείριση των οικονομικών του κράτους την αναθέσαμε εις τους τραπεζίτες και σε κανέναν άλλο! Και μάλιστα, να σας υπενθυμίσω τα κόκκινα χαλιά και τη μεγαλεπήβολη επίσκεψη του κ. Βγενόπουλου, εισερχόμενου στο Προεδρικό Μέγαρο ωσάν να 'ταν ο αρχηγός της διεθνούς αμφικτιονίας! Τα αποτελέσματα και τες τέχνες του τες είδαμε παρακάτω!

Ασφαλώς, κανένας δεν μπορεί να ξεχάσει το Μαρί, που στοίχισε €2,5 δις, δεκατρείς νεκρούς και έπληξε την οικονομία μας στην καρδιά του συστήματος. Ασφαλώς, το τελευταίο και μεγάλο δώρο, νομίζω, που μας έκαμε ο κ. Χριστόφιας ήταν να μας αφήσει και ένα νέο Πρόεδρο, τον κ. Αναστασιάδη. Νομίζω η συνδρομή του εις την εκλογή μπορεί να ήταν λίγο πολλή, αλλά αυτό ήταν ένα γεγονός.

Εισερχόμαστε εις τη διακυβέρνηση του κ. Νίκου Αναστασιάδη, ο οποίος για ένα χρόνο, του υπολείπονται δυο-τρεις μήνες... Ε, νομίζω ότι αυτό που συνέβη με την προεδρία του κ. Αναστασιάδη... Δέχομαι ότι κληρονόμησε μια δύσκολη κατάσταση, θα έλεγα ένα ναρκοπέδιο, και ο κ. Χριστόφιας του ενεχείρισε το χειριστήριο, όταν ήρθε εδώ και παρέλαβε ο ένας από τον άλλο. Αντί να αποναρκοθετήσει όλο αυτό το κακό, επάτησε το κουμπί και μας έστειλε όλους εις το πυρ το εξώτερον! Μέρα μεσημέρι δεσμευόταν, μέχρι να κράζουν οι πετεινοί, τα μεσάνυκτα αποδεσμευόταν! Θυμάστε όλοι για το κούρεμα. Αλλά το κούρεμα ήταν για τους κοινούς θνητούς! Για τους φίλους μας και τους γνωστούς μας δεν υπήρχε κούρεμα!

Άρα, "Ο Κουρέας της Σεβίλλης" έχασε την πρωτοπορία! Έχουμε και τον "κουρέα της Λευκωσίας" τωρά!

(Γέλια)

Οι συνέπειες ποιες ήταν; Εν ονόματι του να σώσουμε την κυπριακή οικονομία από τα κακά του Χριστόφια εν μια νυκτί πήγαμε, χωρίς να έχουμε και καμία θέση, στο περιβόητο Eurogroup, εδεχθήκαμε αποφάσεις με το επιχείρημα ότι μας εβάλλαν το πιστόλι στον κρόταφο! Καλάν, του Αυξεντίου είνα μ' που του εβάλλαν στον κρόταφο; Του Κυριάκου Μάτση; Του Παλληκαριδής; Όποτε κάποιος μας απειλεί δηλαδή, δεχόμαστε; Και εν μια νυκτί ήρθαμε εδώ, κατακλέψαμε τες καταθέσεις, τους κόππους και τους μόχθους του κυπριακού λαού. Εν μια νυκτί! Εδιαλύσαμε δύο τράπεζες, καταστρέψαμε το χρηματοοικονομικό σύστημα! Αλλά το χειρότερο, συνάδελφοι, ξέρετε ποιο είναι; Καταστρέψαμε την τραπεζική πίστη! Τώρα έχει κανένα λογικό και νούσιμο άνθρωπο που θα πάει στο τραπεζικό ίδρυμα, να πάρει χρήματα; Το συνεργατικό ίδρυμα με ιστορία εκατό και πλέον χρόνων το καταστρέψαμε! Φυσικά, καταλαβαίνω τη δυσκολία του κ. Αναστασιάδη, γιατί ήταν καταχρεωμένος ο τόπος, αλλά υπήρχαν και άλλες λύσεις και άλλες απαντήσεις.

Ασφαλώς, ευθύνη δεν έχει μόνο ο κ. Αναστασιάδης, έχει και ο κυπριακός λαός! Υπήρχε και άλλη επιλογή στες εκλογές. Η Deutsche Bank και η Bank of Scotland σε επίσημη ανακοίνωση -και δεν είναι οι

τράπεζες οι δικές μας- έγινε δήλωση και είπαν ότι οι υδρογονάνθρακες της Κυπριακής Δημοκρατίας θα φέρουν το μίνιμουμ €600 δις και το μάξιμουμ €1 τρις και €250 δις. Μα, είναι δυνατό μια χώρα με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία να πτωχεύει για €10 δις; Φυσικά, όταν ο Γιώργος ο Λιλλήκας τούς εισηγείτο ότι μπορεί να κάμουμε προπώληση και σε χαμηλότερη τιμή, τον κοροϊδεύαν και ήθελαν διάτρηση νεότερη! Εντάξει, “διάτρηση νεότερη”, “διάτρηση νεότερη”, ιδού τα έργα, ο βίος και η πολιτεία μας, πού καταντήσαμε εν έτει 2013! Η σπουδαία Κύπρος του Τάσσου, της ευημερίας και της σταθερότητας κατέληξε εδώ!

Ακούω, αγαπητοί συνάδελφοι, πολλές φορές που τα φορτώνουμε... Και άκουα και χτες τον κ. Αβέρωφ, που έλεγε «οι αγκυλώσεις του παρελθόντος» και ούτω καθεξής! Να σας πω για το παρελθόν! Το '60, όταν ξεκίνησε η νεαρή Κυπριακή Δημοκρατία κάτω από το σπουδαίο αγώνα του '55-'59, ήρθε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και έκαμε μία καυστική έκθεση για τους αποικιοκράτες και τους είπε «είναι απαράδεκτη η πολιτική που εφαρμόσατε και αυτή η νεαρή Δημοκρατία θα κάμει πολλά χρόνια να βρει την πορεία και το του της»! Όμως ανέλαβε ο Μακάριος. Την επόμενη χρονιά ξέρετε τι ρυθμό ανάπτυξης είχαμε; 7,2%! Την επόμενη χρονιά μέχρι και το 1974 είχαμε 7,4%! Όταν ανέλαβε ο Σπύρος ο Κυπριανού, είχε νομισματοκοπείο και έκοβε λίρες ο Σπύρος, άνθρωπος ο οποίος επονούσε τον τόπο και το λαό; Ξέρετε όλοι ποια ήταν τα αποτελέσματα και τα έζησε ο κυπριακός λαός! Ο Τάσος Παπαδόπουλος κατέβασε το χρέος στο 45%, έκαμε αυτά τα σπουδαία έργα.

Άρα, το ποιος κάθεται στην καρέκλα του Προεδρικού Μεγάρου έχει πολλή σημασία για όλους εμάς και ελπίζω να το έχουμε καταλάβει τωρά που εμπήκε το πρόβλημα εις το σπίτι του καθενός από μας, διότι, για να 'μαι δίκαιος με τον κ. Αναστασιάδη -και θα τον υπερασπιστώ με όλες μου τις δυνάμεις- είναι πολύ συσταρισμένος κύριος και πολύ γνωστός και χαιρετίζω τη στάση του και τη θέση του, που δε δυσκολεύτηκε ποτέ να μας πει ποιος είναι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, συμπλήρωσε, διότι ο χρόνος...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, επειδή έξερα ότι εννά μου το πεις, κύριε Πρόεδρε, έφερά σου τι λέει το σύνταγμα! Θα πάρεις ένα αντίγραφο του άρθρου 73 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και θα σε παρακαλέσω...

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ζαχαρίας Κουλιás καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μη μου αρχίσεις τώρα με το σύνταγμα...

(Γέλια)

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Θα σε παρακαλέσω... Συγγνώμη, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Το λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεις, να πω τη θέση μου και να ακούσω και τη δική σου.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Εδώ ο κ. Αβέρωφ και άλλοι συνάδελφοι αρχηγοί των κομμάτων είπαν ότι εδώ είναι ένα κεφαλαιώδες νομοθέτημα, που είναι ο προϋπολογισμός. Και ο καταστατικός συντάκτης στο άρθρο 73, εδάφιο (7), λέει ότι του βουλευτή που εγγράφεται στο πινάκιο του προεδρεύοντος της Δημοκρατίας για κρίσιμα θέματα πρέπει να του επιτραπεί για λογικό χρόνο να πει την άποψή του. Και, αγαπητοί συνάδελφοι, τόσα χρόνια που είμαι δαμαί σε τούντην Βουλή, οι βουλευτές εμιλούσαν από είκοσι λεπτά. Τώρα φαίνεται αγγονιστήκαμεν το κούρεμα! Εκουρέψαμε τα οικονομικά, εκουρέψαμε τζιαι το χρόνο των βουλευτών! Από τα είκοσι, εκάμαμέ τα δέκα! Ειλικρινά, δεν κατάλαβα γιατί τούντην ώρα η Βουλή πρέπει σε μια ημέρα να τα κάμνει όλα! Και θα σε παρακαλέσω, κύριε Πρόεδρε, να έχω την ανοχή σου και την ανοχή των συναδέλφων! Δεν μπορεί δηλαδή να σταθώ εδώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνάδελφε, δεν μπορώ...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

...για δεκαπέντε-είκοσι λεπτά, να πω τις θέσεις μου; Μα, συγγνώμη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, Ζαχαρία!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Σοφοκλή Φυττή, δε με εξέλεξε κανένας, να με στέλνει εδώ να του κάμνω εξυπηρετήσεις!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με φέρνεις σε πολύ δύσκολη θέση, διότι έχει αποφασιστεί όλοι οι συνάδελφοι να μιλήσουν από δέκα λεπτά! Όσοι έχουν κοινοβουλευτικές ομάδες και μένει κάποιο υπόλοιπο από άλλους...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, τρώεις το χρόνο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...μπορούν να μιλήσουν τζιαι έντεκα, δώδεκα, δεκατρία λεπτά. Εσείς είσαστε μόνος σας. Δέκα λεπτά έχετε. Τι πρέπει να κάμουμε δηλαδή;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, εν είμαι καθόλου μόνος μου! Έχει άλλους πενήντα πέντε δαμέσα! Και αυτά να μου τα...

(Γέλια)

Κύριε Πρόεδρε, σε παρακαλώ, με όλο το σεβασμό προς όλους δηλαδή! Εδώ το σύνταγμα λέει... Και δεν πρόκειται δηλαδή εγώ να συναινέσω και να παραβιάσω το τι λέει το σύνταγμα της Δημοκρατίας. Και δεν καταχράστηκα το χρόνο, για να μιλώ πέντε-έξι ώρες! Αλλά η ώρα των προϋπολογισμών... Αν δηλαδή ένας βουλευτής μιλήσει δεκαπέντε-είκοσι λεπτά, είναι το τέλος του κόσμου όξα εφάαν μας οι δουλειές; Να κάμουμε τι δηλαδή; Τουλάχιστον να μας επιτραπεί να πούμε τα επιχειρήματά μας! Και θα έχω την ανοχή σας για τρία-τέσσερα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνάδελφε, επειδή ήδη εδημιουργήθη επεισόδιο, αρχής γενομένης σήμερα, δε θέλω να συνεχιστεί με αντιπαραθέσεις και από άλλους βουλευτές, ότι εγώ δεν κάμνω καλά τη δουλειά μου, διότι εγώ προσπαθώ τζιαι κάμνω τη δουλειά μου σύμφωνα με τους κανονισμούς και το σύνταγμα! Εδώ το σύνταγμα, κύριε Ζαχαρία Κουλία, συνάδελφε, λέει το εξής: «Ο τηρήσας την διαγραφομένην διαδικασίαν βουλευτής δικαιούται όπως επί ευλόγως επαρκή χρόνον, λαμβανομένου υπ' όψει εκάστου θέματος, αγορεύση και ακουσθή κατά την εν λόγω συνεδρίασιν». Ο εύλογος χρόνος έχει αποφασιστεί από την πλειοψηφία να είναι δέκα λεπτά ανά βουλευτή.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όι, τούτον επίντωσές το εσύ, Πρόεδρε! Δε λέει ότι αποφασίζεται...

(Γέλια)

Ε, συγγνώμη! Μπορεί να κάθεται το κονκλάβιο των αρχηγών των κομμάτων να παίρνει τις αποφάσεις, οι οποίες είναι σεβαστές, αλλά εδώ είμαι στην ολομέλεια! Αν θέλεις να θέσεις θέμα στην ολομέλεια να κατεβώ από το έδρανο, να το κάμω, αλλά δεν πρόκειται να κατεβώ με αυτό τον τρόπο! Σας παρακαλώ να μου δοθούν πέντε λεπτά, να ολοκληρώσω! Εν εκατάλαβα δηλαδή!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ζαχαρία, αν είναι πέντε λεπτά, να σου τα δώσω και ό,τι ήθελε προκύψει!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α, ευχαριστώ πολύ! Τωρά είσαι σωστός Πρόεδρος! Ευχαριστώ πολύ!

(Γέλια)

Επειδή πραγματικά δε θέλω να καταχραστώ το χρόνο, θέλω να επιστρέψω στο εθνικό μας θέμα αυτές τες δύσκολες ώρες.

Ρ. ΜΑΠΠΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, έννεν για τον προϋπολογισμό που εννά πει;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Άσ' τον, κύριε!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, άκουα και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας -και ειλικρινά σκέφτομαι μήπως άλλαξε ο κ. Αναστασιάδης- να λέει το εξής: «Κύριοι, οι Τούρκοι τώρα δεν πρόκειται να ξεκινήσουν τις συνομιλίες, αν δε γίνει πρώτα ένα κοινό ανακοινωθέν, που να βάλλει το πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να δοθεί η λύση». Και άναυδοι τι παρακολουθούμε; Παρακολουθούμε το εξής: Στο τέλος καταλήξαμε να συζητούμε ένα πράμα μόνο, την κυριαρχία, δηλαδή το θέμα της εισβολής και της κατοχής. Εδώ η Τουρκία εκουβάλησε επόικους μισό εκατομμύριο, εδώ ανέσκαψε τους νεκρούς μας από τα νεκροταφεία, έκαμε τες εκκλησίες στάβλους, αλλάζει το δημογραφικό χαρακτήρα, έχει εναντίον της δύο εκθέσεις, την Έκθεση Cusco και την Έκθεση Laakso, που αποτελεί έγκλημα πολέμου ο εποικισμός, και εμείς τι συζητούμε; Συζητούμε ένα μόνο πράμα, την κυριαρχία. Εξεχάσαμεν τα όλα και η Τουρκία μάς επήρε εκεί που ήθελε η ίδια! Λέει να είναι κυριαρχία που πηγάει από τον έναν, από τον άλλο! Και ο Βενιζέλος, ο περιβόητος Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδος, να λέει «εσωτερική και εξωτερική κυριαρχία!» Μα, γίνεται την κυριαρχία, που είναι η πάλλουσα καρδιά της Δημοκρατίας, τη λαϊκή κυριαρχία, να τη μοιράζουμε δεξιά κι αριστερά; Η λαϊκή κυριαρχία προέρχεται από τον κυρίαρχο λαό ενός κράτους! Και φτάσαμε... Το μοναδικό δηλαδή θέμα είναι αυτό! Καλάν, το ευρωπαϊκό κεκτημένο πούν' το; Τα ανθρώπινα δικαιώματα πούν' τα; Τα πολιτικά δικαιώματα πούν' τα; Είναι ποτέ δυνατό... Και οι Τούρκοι, οι οποίοι δηλώνουν καθημερινά ότι δεν υπάρχει κράτος με το όνομα "Κύπρος", αυτοί δεν τίμησαν το Πρωτόκολλο της Άγκυρας, αυτοί δηλώνουν καθημερινά ότι θέλουν δύο κράτη και δύο λαούς.

Εμείς, αν δεχτούμε σήμερα ένα κοινό ανακοινωθέν ερμαφρόδιτο, θα επιστρέψουμε εκεί που υποστήριζε μετά τόσης μανίας ο κ. Αναστασιάδης, στο Σχέδιο Ανάν. Και πολύ φοβούμαι δηλαδή ότι όλα αυτά τα τερτίπια γίνονται, για να επιστρέψουμε σ' εκείνα που πιστεύαμε!

Θα κάμω μια αναφορά, αγαπητοί συνάδελφοι. Ο Γιάννης ο Νικολάου ερώτησε τον κ. Αναστασιάδη πριν δεκαεφτά μήνες -το γράφει ο έγκριτος δημοσιογράφος Ιακωβίδης της εφημερίδας "η σημερινή", προχθές εδιάβασά το- πριν δεκαεφτά μήνες ερώτησέ τον το εξής: «Κύριε Πρόεδρε», του είπε, όταν ήταν πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, «θέλεις να πεις ένα "mea culpa" για το Σχέδιο Ανάν;». Ξέρετε ποια ήταν η απάντηση; Η απάντηση ήταν η εξής: «Κύριε, δεν εφαρμόστηκε, για να δούμε αν είναι καλό ή κακό.»! Αυτή ήταν η απάντηση! Και, για να είμαι δίκαιος με τον Αναστασιάδη, γι' αυτό τον υποστηρίζω, διότι έν' πολύ σωστός κύριος και καθαρός εις το τι πιστεύει, για να μην έχει κανένας καμιά αμφιβολία από σας, είδατε ποιο έν' το ιερατείο που επήρε στο Προεδρικό Μέγαρο: Μακάριος Δρουσιώτης και οι συν αυτώ! Για να μην μπει κανενού η ιδέα ότι εννά αλλάξει στάση! Γι' αυτό εκείνοι που τον υποστήριξαν μετά μανίας και τον έκαμαν Πρόεδρο είναι η ώρα να υποδείξουν στον Πρόεδρο ότι πρέπει να σεβαστούμε πραγματικά την απόφαση που πήρε ο κυρίαρχος λαός το 2004!

Αυτός έν' ο χρόνος που ήθελα, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

Καλά Χριστούγεννα, κύριοι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλές γιορτές!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Επίσης!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακολουθεί ο συνάδελφος Γεώργιος Γεωργίου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρία υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζούμε σήμερα τη δυσκολότερη περίοδο της νεότερης ιστορίας της χώρας μας, όχι μόνο οικονομικά, που όλοι σχεδόν οι συνάδελφοι απόλυτα δικαιολογημένα επικεντρώνονται, αλλά και πολιτικά και κοινωνικά.

Η κυπριακή οικονομία ακολουθούσε τα τελευταία τρία χρόνια μια σταθερά φθίνουσα πορεία, που ποτέ δεν είχαμε αξιολογήσει σωστά ως κράτος, αφού ζούσαμε στον κόσμο μας, το μικρόκοσμο, στις δικές μας ψευδαισθήσεις και με απύθμενη αφέλεια, ίσως και ανικανότητα, εφαρμόζαμε τις δικές μας παντελώς ανεπαρκείς οικονομικές πολιτικές· πολιτικές που δεν οδηγούσαν πουθενά και με μαθηματική ακρίβεια μας οδήγησαν στον όλεθρο. Είναι για αυτούς τους λόγους που βρισκόμαστε σήμερα αντιμέτωποι με την πιο

δύσκολη οικονομική κρίση των τελευταίων δεκαετιών, μια κρίση με ανυπολόγιστες κοινωνικές συνέπειες, η οποία αναπόφευκτα επιδεινώθηκε λόγω της “ειδικής λύσης” που επέβαλαν οι δανειστές μας.

Φτάσαμε στις πρωτόγνωρες εξελίξεις του Μαρτίου 2013, που επέφεραν πολύ σοβαρές επιπτώσεις, οι οποίες ξαπλώθηκαν και επηρέασαν όλο το οικονομικό και κοινωνικό γίγνεσθαι της Κύπρου. Οι εξελίξεις αυτές θα σημαδεύουν την πορεία της χώρας μας για πολλά χρόνια ακόμα. Με τις αποφάσεις του Eurogroup κατέρρευσε το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου και, σε συνδυασμό με την επιδείνωση των δημοσιονομικών συνθηκών τα τελευταία χρόνια, συμπαρασύρθηκε ολόκληρο το οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης της Κύπρου. Λόγω λανθασμένων πολιτικών και κακής διαχείρισης, ένα μοντέλο που πριν από λίγα χρόνια αποτελούσε συνταγή για ανάπτυξη κατέληξε σε παταγώδη πτώση, αυτή που σήμερα έφερε την οικονομία μας σε μια σταθερά φθίνουσα πορεία.

Χρειάζεται όμως όλοι να κάνουμε την αυτοκριτική μας, καθώς πολλά από τα προβλήματά μας οφείλονται στη δική μας αποτυχία να κτίσουμε ένα βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης.

Οι προσπάθειες της κυβέρνησης για αναχαίτιση της πτωτικής πορείας της οικονομίας και τη μεταστροφή της προς αναπτυξιακή κατεύθυνση ήταν και είναι εμφανείς. Τα έκτακτα μέτρα άμεσης εφαρμογής που λήφθηκαν είχαν προφανή επιδίωξη να μειώσουν την αυξητική τάση της ανεργίας, ιδιαίτερα για τους νέους. Είναι αξιοπρόσεχτα τα μέτρα που εξήγγειλε η κυβέρνηση, ακόμα και την περασμένη εβδομάδα, για εντατικοποίηση της προσπάθειας αυτής. Από μόνες τους όμως οι προσπάθειες της κυβέρνησης δεν είναι αρκετές, αφού, για να ξεπεραστούν τα προβλήματα, χρειάζεται η συστράτευση όλων των συντελεστών της οικονομίας, της κυβέρνησης, των παραγωγικών μονάδων, των εργαζομένων, της κοινωνίας ολόκληρης.

Αναμφίβολα, τα δημόσια οικονομικά πρέπει να είναι βιώσιμα και, για να διασφαλιστεί αυτή η βιωσιμότητα, είναι σημαντικό να καταβληθούν προσπάθειες για διεύρυνση και περαιτέρω ενίσχυση των δυνητικών πηγών εσόδων του κράτους. Από τη μια, με την αποτελεσματικότερη διαχείριση των υφιστάμενων πηγών, και από την άλλη, με τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης με τρόπο ώστε να δημιουργηθούν νέες πηγές, οι οποίες θα φέρουν επαναλαμβανόμενα έσοδα, που θα επιτρέπουν την άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής, χωρίς να θέτουν σε αμφισβήτηση τη μακροοικονομική ισορροπία, να εξυπηρετούν συνθήκες αειφόρου οικονομικής μεγέθυνσης, μέσα σε ένα περιβάλλον πραγματικής κοινωνικής συνοχής.

Είναι από όλους επιθυμητό -όλοι θα το θέλαμε- να δούμε περισσότερο αναπτυξιακό περιεχόμενο στον προϋπολογισμό του 2014 ως άμεση αντίδραση στα γεγονότα του Μάρτη και του Απρίλη. Όμως αυτό δυστυχώς δεν είναι απόλυτα δική μας επιλογή. Η σημαντική συρρίκνωση των εσόδων του κράτους σε συνδυασμό με την αδυναμία εξεύρεσης άλλων οικονομικών πόρων έχουν εξαναγκάσει την κυβέρνηση να ακολουθήσει πολιτική συνειδητής λιτότητας, στην οποία δεν είμαστε συνηθισμένοι. Τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης και περιορισμού των κρατικών δαπανών είναι εμφανή και πολλά από αυτά έχουν πηγή τις πρόνοιες του Μνημονίου Συναντίληψης για τη δεσμευτική ειδική οικονομική πολιτική, που υπογράψαμε με τους πιστωτές μας τον περασμένο Απρίλη. Μέσα από την κρίση δίνεται και μια ευκαιρία νοικοκυρέματος των δημόσιων οικονομικών και εξορθολογισμού της λειτουργίας του ευρύτερου δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα.

Η έλλειψη οικονομικών πόρων από την πλευρά του κράτους, σε συνδυασμό με τις σοβαρές -και εγγενείς πλέον- αδυναμίες του τραπεζικού συστήματος της χώρας μας, είναι ένα μείγμα που δεν προάγει καθόλου συνθήκες πρόσφορες για γρήγορη έξοδο από τις συμπληγάδες που πέσαμε. Και είναι εδώ ακριβώς που χρειάζεται η ενεργός εμπλοκή του κράτους. Με συνέπεια πολιτικών και μέτρων, πρώτιστα, να επέλθει σταθερότητα στο οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον και να επιδιωχθεί η σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος της Κύπρου, ώστε να ανακτηθεί η χαμένη εμπιστοσύνη και των καταθετών και των επενδυτών. Απώτερος σκοπός θα πρέπει να είναι να επανέλθουν συνθήκες διαθέσιμης ρευστότητας από την πλευρά των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και προς τις επιχειρήσεις και προς τα νοικοκυριά.

Η εμπέδωση συνθηκών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας είναι βασικό προαπαιτούμενο και θα λειτουργήσει καταλυτικά για την προσέλκυση επενδύσεων από το εξωτερικό, αλλά και για την ενθάρρυνση της εγχώριας κατανάλωσης και των επενδύσεων, αντιστρέφοντας όχι μόνο το αρνητικό κλίμα που υπάρχει, αλλά και επαναφέροντας θετικές προσδοκίες. Βεβαίως, αυτά δεν είναι εύκολο να γίνουν, υπό τις περιστάσεις, από τη μια μέρα στην άλλη, μέσα σε εννιά μήνες. Ο ρόλος των δημόσιων επενδύσεων είναι πολύ σημαντικός σε αυτές τις στιγμές και το πολλαπλασιαστικό τους αποτέλεσμα ακόμα πιο σημαντικό. Είναι γι' αυτό που χρειάζονται άμεσες ενέργειες για αξιοποίηση των Διαρθρωτικών και των Επενδυτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της περιόδου 2014-2020, όχι οποιωνδήποτε έργων, αλλά έργων προσεχτικά επιλεγμένων, που να προάγουν συνθήκες ανάπτυξης και να δημιουργούν νέες και βιώσιμες θέσεις απασχόλησης. Οι οικονομικοί αυτοί πόροι είναι δυστυχώς οι μόνοι που είναι άμεσα διαθέσιμοι προς την Κύπρο.

Συγχαίρουμε την κυβέρνηση και τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, που με τις συντονισμένες ενέργειες που ανέλαβαν κατάφεραν να εξασφαλίσουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση πρόσθετους πόρους €200 εκατομ. για το 2014 και 2015. Πρόσθετα όμως πέτυχαν την αύξηση του ποσοστού κοινοτικής συγχρηματοδότησης των

Διαρθρωτικών Ταμείων, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, από 50% σε 85% μέχρι τον Ιούνιο του 2017, με δυνατότητα χρονικής επέκτασής του.

Λαμβάνοντας υπόψη και την αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης κατά 10% που προβλέπουν οι κοινοτικοί κανονισμοί για τα κράτη μέλη που βρίσκονται σε καθεστώς μνημονίου, το συνολικό ποσοστό συγχρηματοδότησης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία θα φτάνει το 95%.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι πολίτες έχουν εναποθέσει τις ελπίδες τους στη νέα διακυβέρνηση της χώρας. Αναμένουν και απαιτούν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να σπάσουμε όλοι μαζί τα αδιέξοδα. Να βάλουμε ένα οριστικό τέλος στις παθογένειες και τις αναχρονιστικές νοοτροπίες που μας οδήγησαν σ' αυτό το χάλι. Να δώσουμε ξανά στη χώρα μας και την οικονομία της το κύρος και την αξιοπιστία που μας αξίζει. Να θέσουμε στέρεα υπόβαθρα και να οδηγήσουμε τη χώρα μας στην ανάπτυξη και την ευημερία. Το χρέος μας είναι βαρύ. Οι προκλήσεις που έχουμε ενώπιόν μας είναι εξαιρετικά δύσκολες και ενίοτε αζεπέραστες. Εμείς είμαστε για τα δύσκολα. Δεν πρέπει να διαψεύσουμε αυτές τις προσδοκίες και την αισιοδοξία. Δεν έχουμε αυτό το δικαίωμα. Χαράξαμε μαζί με τη νέα κυβέρνηση μια πορεία ριζοσπαστικής αλλαγής και αναδιάρθρωσης που για μας είναι μονόδρομος. Δηλώνουμε ότι θα είμαστε πρωταγωνιστές με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη μεταρρύθμιση και αναδιάρθρωση με πολιτικές και πρακτικές που θα είναι καταλύτες για τη θετική πορεία της οικονομίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το πάγκοινο αίτημα της κοινωνίας των πολιτών είναι αυτοί οι "κάποιοι", οι όποιοι και αν είναι και αφορούν, από όποιο πολιτικό χώρο και αν προέρχονται, οι οποίοι απομυζούσαν και οδηγούσαν σε αποστέωση την κυπριακή οικονομία και το χρηματοπιστωτικό σύστημα, είτε με πράξεις είτε με παραλείψεις είτε με ένοχη σιωπή ή και χειροκρότημα, να οδηγηθούν ενώπιον της δικαιοσύνης, για να υπάρξει κάθαρση και τιμωρία, πάντοτε μέσα στα πλαίσια των θεσμών, και, από την ώρα που οι θεσμοί, οι μηχανισμοί διερεύνησης και απονομής της δικαιοσύνης λειτουργούν, ο οποιοσδήποτε πολιτικός σχολιασμός θα πρέπει να είναι περιττός. Στο Δημοκρατικό Συναγερμό θεωρούμε ύψιστο καθήκον των πολιτικών κομμάτων και πολιτικών προσώπων να αφήνουν τη δικαιοσύνη απερίσπαστη να κάνει το καθήκον της, μακριά από πολιτικές πιέσεις, απειλές και σκοπιμότητες.

Είμαστε αταλάντευτα προσηλωμένοι στην αρχή ότι πρέπει να επιδεικνύεται μηδενική ανοχή σε οποιονδήποτε αποδεδειγμένα εμπλέκεται σε υποθέσεις δεκασμού, δωροδοκίας ή διασπάθισης χρήματος που ανήκει στους πολίτες αυτής της χώρας, μηδενός εξαιρουμένου, πολύ δε περισσότερο σε όσους ανατέθηκαν δημόσια αξιώματα. Η ηθική και νομική ευθύνη της διαχείρισης δημόσιου πλούτου πρέπει να είναι για όλους μας ύψιστη προτεραιότητα. Το περί δικαίου αίσθημα και το λειτουργήμα χρηστής άσκησης οποιασδήποτε μορφής εξουσίας δεν πρέπει να είναι διαπραγματεύσιμα από κανέναν. Χαιρετίζουμε την απόφαση της κυβέρνησης να συστήσει επιτροπές ελέγχου σε κάθε υπουργείο και δημόσιο οργανισμό.

Ως κόμματα, αυτό που οφείλουμε μόνο να πράττουμε είναι να καθορίζουμε το νομικό πλαίσιο και τους κανόνες άσκησης χρηστής διοίκησης με τρόπο που θα αποτρέπονται περιπτώσεις κακοδιαχείρισης, αλλά και θα διορθώνονται οι συνέπειες όπου η εγκληματική κακοδιαχείριση παρατηρείται. Είναι το ελάχιστο που μπορούμε να κάνουμε, για να εξυπηρετηθεί η δικαιοσύνη και η χρηστή διοίκηση, αλλά και για να επανακτηθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών προς τους θεσμούς.

Η επιτροπή Ελέγχου της Βουλής, της οποίας έχω την τιμή να προεδρεύω τα τελευταία χρόνια, συλλογικά και συνυπεύθυνα, με υπομονή, επιμονή και συνέπεια θα χαράσσει το δρόμο της διαφάνειας, παρά τα όποια εμπόδια τίθενται ενώπιόν μας απ' αυτούς τους "κάποιους", είτε μικρόσχημοι ή μεγαλόσχημοι αποκαλούνται.

Καλά Χριστούγεννα και καλή χρονιά σε μια ελεύθερη, επανενωμένη και ευημερούσα πατρίδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Γεωργίου.

Ακολουθεί ο κ. Αντρέας Φακοντής του ΑΚΕΛ.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρία υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να ξεκινήσω την ομιλία μου σχολιάζοντας την αναφορά του συνάδελφου Ευθύμιου Δίπλαρου ότι η ανεργία μειώθηκε τους τελευταίους μήνες. Μακάρι να ήταν έτσι τα πράγματα. Η αλήθεια όμως είναι

διαφορετική και πικρή. Η ανεργία από την ημέρα που ανέλαβε την εξουσία η συγκυβέρνηση ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΥΡΩΚΟ μέχρι σήμερα αυξήθηκε κατά 23%. Στον κατάλογο των ανέργων προστέθηκαν ακόμη 13 000 νέοι άνεργοι, οι οποίοι έφτασαν τις 76 000 ή 17,2%.

Οι εκτιμήσεις της κυβέρνησης ανεβάζουν την ανεργία στο 20% το 2014, ενώ άλλες εκτιμήσεις την εκτινάζουν στο εφιαλτικό ποσοστό του 24%. Η ανεργία στην Κύπρο έχει σημειώσει τη μεγαλύτερη ετήσια αύξηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ένδειξη που προιδεάζει ότι τα χειρότερα έπονται. Οι μακροχρόνια άνεργοι έχουν αυξηθεί δραματικά, φτάνοντας το 40%. Η ανεργία στους νέους είναι ακόμα πιο τραγική. Ένας στους δύο είναι άνεργος και η εξασφάλιση εργασίας στην ήδη περιορισμένη αγορά είναι πολύ δύσκολη, με αποτέλεσμα οι νέοι μας να απογοητεύονται και να ψάχνουν δουλειά σε χώρες του εξωτερικού. Έξι στα δέκα νοικοκυριά έχουν έναν άνεργο στο σπίτι, το 95% των νοικοκυριών δηλώνει ότι το εισόδημά του έχει μειωθεί δραστικά, ενώ το 70% δηλώνει ότι αδυνατεί να πληρώσει τα δάνειά του.

Τα τραγικά δεδομένα και οι προβλέψεις για την απασχόληση καταδεικνύουν την ανυπαρξία στρατηγικού σχεδιασμού για αντιμετώπιση της ανεργίας. Τα όποια μέτρα έχουν μέχρι σήμερα ληφθεί μπορεί να είναι για την παράταξη του Δημοκρατικού Συναγερμού αξιοπρόσεκτα, όπως έχει πει ο κ. Γεωργίου, αλλά στην πράξη έχουν αποδειχθεί αναποτελεσματικά. Απλώς ανακυκλώνουν την ανεργία. Είναι μέτρα καταστολής, που ανακουφίζουν προσωρινά και σε περιορισμένο βαθμό.

Το κλειδί για αντιμετώπιση της ανεργίας είναι η ανάπτυξη. Δυστυχώς, στον προϋπολογισμό του 2014 όχι μόνο κάποια μείωση υπάρχει, όπως ανέφερε ο κ. Σαμψών, αλλά η ανάπτυξη αποτελεί το μεγαλύτερο θύμα της τυφλής ταύτισης της κυβέρνησης με τις νεοφιλελεύθερες συνταγές της τρόικας. Οι μειώσεις στις αναπτυξιακές δαπάνες του κράτους ξεπερνούν το 20% ή τα €100 εκατομ. Στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το κατεξοχήν αναπτυξιακό υπουργείο, οι αναπτυξιακές δαπάνες μειώνονται πέραν του 30% σε σύγκριση με το 2013.

Και εύλογα διερωτάται κάποιος: Ποια η προοπτική ανάπτυξης και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, όταν ο αναπτυξιακός ρόλος του κράτους ευνουχίζεται; Ποια η προοπτική προσέλκυσης ξένων επενδύσεων, όταν το ίδιο το κράτος, ο βασικότερος επενδυτής για αναπτύξεις στην Κύπρο, προχωρεί σε βαθύ κούρεμα των αναπτυξιακών κονδυλίων; Ποια η προοπτική, όταν οι ιδιωτικές επενδύσεις παγώνουν λόγω της χρηματοπιστωτικής ασφυξίας, όταν οι ημικρατικοί οργανισμοί ιδιωτικοποιούνται, όταν οι χορηγίες στην τοπική αυτοδιοίκηση μειώνονται κατά €13 εκατομ.;

Ποια η προοπτική, όταν η προεκλογική δέσμευση του κ. Αναστασιάδη ότι θα δαπανάται ετησίως το 1% του προϋπολογισμού για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας είναι έπεια περρόντα; Ποια η προοπτική, όταν η δέσμευση του Προέδρου της Δημοκρατίας για εργοδότηση τουλάχιστον 70% Κυπρίων στις επιχειρήσεις παραμένει απλή διακήρυξη;

Δυστυχώς, οι διαβεβαιώσεις κυβέρνησης και Προέδρου Αναστασιάδη ότι η Κύπρος βρίσκεται σε «πορεία οικονομικής και κοινωνικής ανάκαμψης» δίνουν μια ψευδεπίγραφη εικόνα. Δυστυχώς, οι δηλώσεις για “επανεκκίνηση” της οικονομίας μένουν χωρίς αντίκρισμα, αφού το μόνο που βιώνει ο τόπος μας είναι στασιμότητα και υποχώρηση. Δυστυχώς, η ανεργία συνεχώς αυξάνεται και εξελίσσεται σε γάγγραινα που τρώει το κορμί της Κύπρου μας.

Μοναδική επιλογή για αναστροφή της κατάστασης είναι η αλλαγή πορείας και η χάραξη ενός νέου φιλόδοξου οικονομικού μοντέλου, που θα στοχεύσει στην ανάπτυξη, στην έρευνα και καινοτομία, στην ανάκτηση της εμπιστοσύνης του χρηματοπιστωτικού συστήματος, στην ενθάρρυνση ξένων επενδύσεων και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να πω στο συνάδελφο Ζαχαρία Κουλία, ο οποίος απουσιάζει από την αίθουσα, που έκανε αναφορά στους αιτητές πολιτικού ασύλου, όπως και κάποιοι άλλοι συνάδελφοι, ότι επί διακυβέρνησης Χριστόφια, με τις σωστές και αποτελεσματικές ενέργειες, οι αιτητές πολιτικού ασύλου μειώθηκαν από τις 10 000, που ήταν επί διακυβέρνησης Τάσσου Παπαδόπουλου το 2005, στα 750 άτομα το 2012, ενώ το ποσό επίσης μειώθηκε σημαντικά και μετά το νέο σχέδιο που ετοίμασε η κυβέρνηση Χριστόφια, ψήφισε ομόφωνα η Βουλή και εφαρμόστηκε από τη νέα κυβέρνηση το ποσό μειώθηκε στα €4 εκατομ.

Αγαπητές συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Με άλλοθι την οικονομική κρίση, το κεφάλαιο εντείνει την επίθεσή του στα δικαιώματα των εργαζομένων, καταστρατηγώντας τις συλλογικές συμβάσεις και διευρύνοντας την κοινωνική ανισότητα.

Η σταθερή και μόνιμη εργασία αντικαθίσταται από τη φθηνή, ευέλικτη και απροστάτευτη εργασία, κάτι που μας οδηγεί σε συνθήκες εργασιακού μεσαίωνα. Οι κυβερνώντες με τις αποφάσεις τους εξυπηρετούν τα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα σε βάρος των εργαζομένων, των αυτοεργοδοτούμενων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Είναι τόσες πολλές οι αποφάσεις που λήφθηκαν σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα οι οποίες έχουν αρνητικότερες συνέπειες σε βάρος του λαού, που απορούμε και ανατριχιάζουμε στη σκέψη για το τι μας περιμένει αύριο. Ενδεικτικά να αναφέρω τα εξής:

1. Το ξεπούλημα των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών.
2. Το κούρεμα των καταθέσεων των ταμείων προνοίας.
3. Την ελεύθερη πτώση των μισθών κατά 30% και τη σημαντική αύξηση των κερδών. Ο μύθος ότι το εργατικό κόστος στην Κύπρο είναι πολύ πιο υψηλό από το μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση καταρρέει ως χάρτινος πύργος.
4. Τις τρομερές επιθέσεις και το κουτσούρεμα των εργασιακών δικαιωμάτων. Το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική του απόφαση εισάγει την επαναδιαπραγμάτευση στον ιδιωτικό τομέα ακόμη και των συμφωνημένων όρων απασχόλησης.
5. Το άνοιγμα της συζήτησης για μείωση του κατώτατου μισθού υιοθετώντας την προεκλογική δήλωση Αναστασιάδη πως, «όταν αυξάνεις τον κατώτατο μισθό σε ώρες ύφεσης, νομίζοντας ότι κάνεις φιλεργατική πολιτική, το μόνο το οποίο μπορείς να προκαλέσεις είναι υψηλό κόστος». Δηλαδή να κάνουμε τους φτωχούς ακόμα φτωχότερους.
6. Την εισαγωγή των ευέλικτων μορφών απασχόλησης.
7. Την άρνηση της κυβέρνησης να στηρίξει διά νόμου την επέκταση των συλλογικών συμβάσεων, πρόταση την οποία έχει καταθέσει το ΑΚΕΛ.
8. Την απόφαση για επέκταση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων.

Ως ΑΚΕΛ διαφωνούμε κάθετα με τέτοιες πολιτικές και θα αγωνιστούμε μαζί με το συνδικαλιστικό κίνημα για ανατροπή αυτής της φιλοσοφίας, για προστασία του δημόσιου πλούτου, των εργατικών κατακτήσεων και του βιοτικού επιπέδου του λαού μας, για να υπάρξει προοπτική και ελπίδα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις δύσκολες αυτές συνθήκες η παρούσα κυβέρνηση θα έπρεπε να επιδείκνυε περισσότερη κοινωνική ευαισθησία για αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της καπιταλιστικής κρίσης που βιώνει ο λαός μας. Αντί αυτού, επιβάλλει ακραίες πολιτικές λιτότητας και φορτώνει πρόσθετα βάρη στις πλάτες των ανθρώπων. Στον προϋπολογισμό του 2014 οι αιματηρές περικοπές στο κοινωνικό κράτος φθάνουν το 20% ή €127 εκατομ., χωρίς φυσικά αυτό να το επιβάλλει η τρόικα και το μνημόνιο.

Στον τομέα των παροχών κοινωνικής προστασίας παρουσιάζονται μειώσεις που ξεπερνούν τα €100 εκατομ. Υπάρχει μείωση στο δημόσιο βοήθημα €50,6 εκατομ., στην κοινωνική σύνταξη €10 εκατομ., στο επίδομα τέκνου μείωση €7,5 εκατομ., στη χορηγία στους συνταξιούχους (συμπληρωματικές συντάξεις) €17 εκατομ. μείωση και στις έκτακτες χορηγίες €15,8 εκατομ. Ψαλίδι δέχονται ακόμη και τα επίδομα των τυφλών και των τετραπληγικών ατόμων με μειώσεις 7% και 5%, αντίστοιχα, ενώ οι χορηγίες προς εθελοντικούς οργανισμούς μειώνονται κατά €1,5 εκατομ.

Πέραν των περικοπών, οι κυβερνώντες φόρτωσαν τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού με τη δυσβάσταχτη φορολογία της ακίνητης ιδιοκτησίας και κατάργησαν τη δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη επιβάλλοντας αυξημένα τέλη. Κατάργησαν τη δωρεάν διακίνηση μαθητών και συνταξιούχων επιβάλλοντας κόμιστρα χωρίς καμία στόχευση. Αύξησαν τα τέλη κυκλοφορίας των οχημάτων, σχεδόν κατάργησαν το πασαχαλινό επίδομα και επέβαλαν φορολόγηση της σύνταξης χηρείας.

Η κατά κεφαλήν δαπάνη για κοινωνική προστασία στην Κύπρο φτάνει μόλις τις €3.465, τη στιγμή που ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σχεδόν ο διπλάσιος· ανέρχεται στις €6.258. Και φανταστείτε λοιπόν, μετά τις αιματηρές περικοπές των €127 εκατομ., σε ποια θέση θα βρίσκεται ο Κύπριος πολίτης.

Και, ενώ οι κυβερνώντες κουρεύουν το κοινωνικό κράτος, παραχωρούν παχυλές απολαβές στους ημετέρους στο Προεδρικό, τους υπουργικούς συνεργάτες και τα εκτελεστικά μέλη του συμβουλίου της Κεντρικής Τράπεζας. Αυτό αποτελεί βάνουση πρόκληση για τους πολίτες και την κοινωνία, η οποία στενάζει κάτω από το βάρος της σκληρής λιτότητας και των φορολογιών.

Το νέο δε πολυδιαφημιζόμενο σχέδιο του “εγγυημένου ελάχιστου εισοδήματος”, που η κυβέρνηση προβάλλει ως μέτρο στήριξης των ευάλωτων ομάδων, εκτιμούμε ότι δε θα επιφέρει καμία βελτίωση στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, αλλά προμηνύει “βαθύ κούρεμα” στις παροχές. Το “χρυσωμένο χάπι” του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος θα επιφέρει, φίλε Ζαχαρία Ζαχαρίου, περαιτέρω συρρίκνωση του κράτους πρόνοιας και θα στηρίζει απλώς τους πολίτες, για να εξασφαλίζουν τη φυσική τους επιβίωση.

Ως ΑΚΕΛ στηρίζουμε τη δημιουργία Ταμείου Κοινωνικής Αλληλεγγύης ως επικουρικού εργαλείου για στήριξη των ευάλωτων ομάδων μετά από κοινωνικό διάλογο. Παράλληλα, ως θέμα αρχής, απαιτούμε το κράτος να συνεχίσει να αποτελεί το φορέα άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Οι ουσιαστικοί πόροι του ταμείου θα πρέπει να προέλθουν από τον κρατικό προϋπολογισμό και, αν κριθεί αναγκαίο, να συνεισφέρουν σ’ αυτό, με

έναν κοινωνικά δίκαιο και ισορροπημένο τρόπο, εκτός από τους εργαζόμενους, οι εργοδότες, τα κέρδη, τα μερίσματα και τα εισοδήματα από ενοίκια και τόκους.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η τυφλή υλοποίηση του μνημονίου μάς οδηγεί στον πάτο, σε αδιέξοδα, σε αποφάσεις που σπρώχνουν σε περαιτέρω λιτότητα, φορολογίες, περικοπές, συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους και του βιοτικού επιπέδου και αύξηση της ανεργίας. Καλούμε λοιπόν όλους να εργαστούμε, για να διαμορφώσουμε μια στρατηγική για έξοδο από το μνημόνιο, που να αποκαθιστά την αξιοπρέπεια και την κυριαρχία του λαού μας και της χώρας μας και να ανοίγει δρόμους ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής.

Σας ευχαριστώ και εύχομαι σε όλους καλές γιορτές, με την ελπίδα ότι το 2014 θα είναι καλύτερο. Δύσκολο φυσικά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Φακοντή.

Καλώ τον κ. Πρόδρομο Προδρόμου, βουλευτή Λευκωσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού, να προσέλθει στο βήμα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ακριβολογούσε ο προλαλήσας συνάδελφος κ. Κουλίας λέγοντας ότι κάποτε μιλούσαμε και τριάντα και σαράντα λεπτά. Βεβαίως, το ερώτημα είναι και τι καταλαβαίναμε. Η προσωπική μου εμπειρία από τον προϋπολογισμό του 1999... Και διαβάζω εδώ κάποια πράγματα που έλεγα: «Φέτος οι δαπάνες προσωπικού του κράτους αυξάνονται κατά 10% χωρίς να δοθούν μισθολογικές αυξήσεις, την ώρα που τα συνολικά έσοδα των προϋπολογισμών αυξάνονται κατά 3,1%». Θέλετε άλλη πηγή ελλειμμάτων; Αύξηση των δαπανών προσωπικού κατά 10%, τη στιγμή που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, αργά ή γρήγορα, θα υποχρεωθούμε να καλέσουμε τους φορολογούμενους πολίτες να αυξήσουν τη συνεισφορά τους, να πληρώσουν και άλλα στο κράτος. Αυτή η ώρα ήρθε και με τον άσχημο μάλιστα τρόπο. Τι καταλαβαίναμε λοιπόν που τα λέγαμε;

Αυτή την ώρα έχουν ακουστεί από το βήμα πράγματα για τα οποία θα έπρεπε ίσως να απαντήσουμε και θα είχαμε να σχολιάσουμε. Θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε και σήμερα, με αυτή την ευκαιρία, την ίδια παλιά συζήτηση σχετικά με το τι και ποιος και πόσο ευθύνεται. Νομίζω όμως ότι οι πολίτες έχουν αρκετά καθαρή εικόνα. Ξέρει ο κυπριακός λαός ποιοι και πώς και πόσο ευθύνονται γι' αυτό που έχει συμβεί. Έχει διαμορφώσει αρκούντως γνώμη. Ας αποφύγουμε λοιπόν και σήμερα αυτή τη συζήτηση που δεν έχει κάτι να προσθέσει. Μένει βεβαίως να αποδοθούν οι ευθύνες.

Συνήθως, κύριε Πρόεδρε, κατά τη συζήτηση και ψήφιση του προϋπολογισμού του κράτους η συμπολίτευση επιχαιρεί και προσδοκά στα θετικά αποτελέσματα για τη χώρα που θα φέρει η πολιτική της κυβέρνησης που υποστηρίζει, ενώ η αντιπολίτευση, ανησυχώντας, με δυσαρέσκεια καταψηφίζει, διότι γνωρίζει ότι θα μπορούσε, αν ήταν κυβέρνηση, να κατέθετε ένα διαφορετικό προϋπολογισμό για άλλες πολιτικές, που θα είχαν κατά την άποψή της καλύτερα αποτελέσματα.

Φέτος όμως δεν είναι έτσι τα πράγματα. Ψηφίζουμε έναν προϋπολογισμό που προέκυψε από αδήριτη ανάγκη και από ένα προσύμφωνο που είχε κάνει η σημερινή αντιπολίτευση ως προηγούμενη κυβέρνηση, όταν αναγκάστηκε να προσφύγει σε πρόγραμμα, διότι η χώρα μας είχε φτάσει στο άκρον άωτον της χρεοκοπίας. Δεν το κρύβουμε ότι δε θα θέλαμε μια τόσο δραστική και απότομη προσαρμογή σαν αυτή που γίνεται με τον προϋπολογισμό του 2014. Ως συμπολίτευση όμως ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι είναι απόλυτη ανάγκη και να εγκριθεί ο προϋπολογισμός και να προχωρήσουμε με το πρόγραμμα διόρθωσης που έχουμε αναλάβει. Εξάλλου, και από την αντιπολίτευση όσοι διαφωνούν και ίσως θα καταψηφίζουν γνωρίζουν ότι υπό τις περιστάσεις, αν ήταν στην κυβέρνηση, δε θα μπορούσαν να εφαρμόσουν άλλη δημοσιονομική πολιτική. Αυτό μαρτυρά και ο όγκος των τροπολογιών που κατατίθενται και δείχνουν όλες στην κατεύθυνση ακόμα μεγαλύτερου περιορισμού των δαπανών και των εξοικονομήσεων. Δεν είναι επιλογή μας αυτός ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός, αν και τα πιο πολλά από αυτά που περιλαμβάνει έπρεπε να τα κάνουμε μόνοι μας, όχι με αυτό το ρυθμό και μέσα σε συνθήκες βαριάς ύφεσης, αλλά έπρεπε να γίνουν. Και το ξέρουμε.

Ο προϋπολογισμός που εξετάζουμε σήμερα και θα εγκρίνουμε -ελπίζω και αναμένω- είναι ένας προϋπολογισμός δραστικής διόρθωσης. Αν χρειάστηκε να μειωθούν το 2014 οι δαπάνες, οι συνολικές δαπάνες, σύμφωνα με τον πίνακα 4Α, κατά €1,77 δις ή 18,6%, είναι διότι τα προηγούμενα χρόνια, μεταξύ 2008 και 2012, η χώρα έκανε ελλείμματα €4,2 δις. Είναι διότι το δημόσιο χρέος της χώρας εκτοξεύθηκε μέσα σε μερικά χρόνια από €8,4 δις σε €19,6 δις φέτος. Δηλαδή υπερδιπλασιάστηκε ξεπερνώντας αρκετά και το ίδιο το προϊόν μας για πρώτη φορά στην ιστορία μας. Να πούμε ότι ο προϋπολογισμός αυτός δεν ευνοεί την ανάπτυξη; Είναι σαν να παραβιάζουμε ανοιχτές θύρες, διότι το πρόγραμμα κάτω από το οποίο βρίσκεται η

χώρα μας με αίτηση της δικής μας κυβέρνησης από τον Ιούνιο του 2012 και με την επαναβεβαίωση και τελική συμφωνία της νέας κυβέρνησης από το Μάρτιο του 2013, το πρόγραμμα αυτό λοιπόν είναι πρόγραμμα αυστηρής διόρθωσης και αναπροσαρμογής· δεν είναι πρόγραμμα ανάπτυξης. Δυστυχώς!

Ακόμα και αυτά τα περιοριζόμενα σε μέγεθος ελλείμματα που θα έχουμε φέτος και τα επόμενα δυο χρόνια χρηματοδοτούνται με δανεικά. Άρα λοιπόν, ας αποφύγουμε τα μεγάλα λόγια. Εξάλλου, και η σχέση ανάμεσα σε δημόσιες δαπάνες και μεγέθυνση της οικονομίας πρέπει να μας προβληματίσει. Πρέπει να έχουμε επίγνωση. Η πορεία και η μεγέθυνση της οικονομίας σχετίζεται και εξαρτάται πράγματι από τα δημόσια οικονομικά, όχι όμως απόλυτα ούτε αυτόματα ούτε με κάποια σχέση γραμμική αιτίου- αιτιατού. Ειδάλλως, το 2013 με αύξηση των γενικών δημόσιων δαπανών κατά 15% -ναι, τέτοια ήταν η αύξηση φέτος- θα έπρεπε να είχαμε μεγέθυνση της οικονομίας. Θα έπρεπε να είχαμε ανάπτυξη. Όμως δεν είχαμε! Όχι μόνο δεν είχαμε μεγέθυνση του προϊόντος με αυτή τη μεγάλη αύξηση δαπανών του κράτους, αλλά σημειώθηκε βαθιά ύφεση. Αυτό θα πρέπει να το σχολιάσουν οι συνάδελφοι που εικοτολογούν για το τι συμβαίνει και τι θα συμβεί. Μειώθηκε το ΑΕΠ της χώρας κατά 7% με 8% με μεγάλη αύξηση των δημοσίων δαπανών, μεγάλη ύφεση στην οικονομία. Άρα λοιπόν, πρέπει να δούμε πιο σοβαρά, χωρίς απλουστεύσεις, και πιο εμπειριστατωμένα τι συμβαίνει στην πραγματική οικονομία. Το γόρδιο δεσμό και την ασφυξία στον τραπεζικό τομέα, όπου επίσης έγινε δρακόντεια διόρθωση εν μια νυκτί. Χωρίς την, έστω και στα χαμηλότερα, εξομάλυνση του πιστωτικού συστήματος, την αντιμετώπιση του σωρευμένου μεγάλων διαστάσεων χρέους των εταιρειών και των νοικοκυριών της Κύπρου και την αποκατάσταση χρηματοδοτικών διαύλων, είναι σχεδόν μάταιο να συζητάμε για δημόσια οικονομικά. Χωρίς μια δραστήρια γενική μεταρρύθμιση που θα ευνοεί την παραγωγική δραστηριότητα και την ανταγωνιστικότητα και ως εκ τούτου θα είναι πραγματικό κίνητρο για την προσέλκυση ξένων κυρίως επενδύσεων, δεν μπορεί να μιλήσουμε για ανάπτυξη σχολιάζοντας τον προϋπολογισμό και μόνο.

Με την ευκαιρία ας σημειώσουμε ότι το πολιτικό σύστημα πρέπει να μη στέλνει πια αντιφατικά μηνύματα. Πρέπει να φανεί ότι είμαστε όχι μόνο δεσμευμένοι, αλλά και αποφασισμένοι για μια γενική μεταρρύθμιση. Αλλά και οι αρμόδιες αρχές, πρωτίστως η Κεντρική Τράπεζα, πρέπει να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων και να αντιμετωπίσουν με λυσιτελή δράση το βάρος του υφιστάμενου εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου μέσα σε συνθήκες κρίσης. Η κατάσταση της ανεργίας, που αναμένεται και τον επόμενο χρόνο να φτάσει σε επίπεδο 19,5%, σχεδόν 20%, και ίσως μεγαλύτερο, είναι ιδιαίτερα ανησυχητική και απειλεί και αυτή την κοινωνική συνοχή. Πρέπει όμως να σημειώσουμε ότι στον πρώτο χρόνο του μνημονίου η ανεργία αυξάνεται από 17% το 2013 σε 19,5% το 2014, ενώ προηγουμένως χωρίς μνημόνιο η ανεργία αυξήθηκε από 3,7% το 2008 σε 11,8% το 2012 και 17% το 2013. Δεν είναι λοιπόν το μνημόνιο από μόνο του που φέρνει ανεργία· την ανεργία προκαλεί η οικονομική κρίση. Και η οικονομική κρίση ήταν όντως διεθνής, ήταν, προτού το 2010-2011 γίνει και κυπριακή. Οι αριθμοί είναι καθαροί και λαλίστατοι. Αντί όμως να συνεχίζουμε μια άχαρη συζήτηση απόδοσης ευθυνών και πολιτικών αντεγκλήσεων, ας προσπαθήσουμε να μιλήσουμε για το αύριο. Ας προσπαθήσουμε να μιλήσουμε για το αντίκρισμα αυτής της τεράστιας και τόσο επίπονης προσπάθειας που κάνει ο λαός μας. Ας προσπαθήσουμε να μιλήσουμε για το μεταξύ ανάμεσα στο σήμερα και το αύριο, που κατ' ακρίβειαν θα είναι μεθαύριο, ας προσπαθήσουμε να δούμε τι μπορούμε και τι πρέπει να κάνουμε, για να κρατήσουμε την κοινωνική συνοχή και να στηρίξουμε σε αυτή τη δύσκολη ώρα τις πιο ευπαθείς ομάδες.

Είναι επείγον μέσα στην οικονομική καταστροφή να μιλήσουμε και να δούμε την ανασύνταξη των ζωτικών οικονομικών δυνάμεων της κοινωνίας για παραγωγικότητα, για τη νεανική επιχειρηματικότητα, για δημιουργία και εξαγωγικό προσανατολισμό. Για ευκαιρίες στην πράσινη και τη γαλάζια ανάπτυξη, για έρευνα και καινοτομία. Αυτό που θα πρέπει να μας απασχολήσει είναι το νέο πρότυπο οικονομίας, το νέο μοντέλο που μπορεί να κτίσει η Κύπρος βασισμένη στα συγκριτικά πλεονεκτήματά της, στους ανθρώπους της και σε σωστές και επινοητικές πολιτικές μαζί με μια συνετή δημοσιονομική διαχείριση.

Μπροστά μας έχουμε μια δρακόντεια αναπροσαρμογή των δημόσιων οικονομικών που θα συνοδευτεί από μια διαδικασία αποκρατικοποιήσεων, τόσο για να εξεύρουμε πόρους, για να χρηματοδοτήσουμε τα χρέη μας, όσο και για τον εκσυγχρονισμό και την ανταγωνιστική εξυγίανση των ίδιων των εταιρικών οργανισμών που θα απογαλακτισθούν από την κρατική ή την κομματικοπολιτική, στην πράξη, διοικητική λογική.

Ας θεωρήσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τον προϋπολογισμό του 2014, αυτή την πολύ αυστηρή διόρθωση, ως ένα δείγμα της συλλογικής ευθύνης που αναλαμβάνει το πολιτικό σύστημα, ως δείγμα ότι το πολιτικό σύστημα αναλαμβάνει τις δικές του ευθύνες και θα μπορέσει, ελπίζουμε, με αυτό τον τρόπο να μεταστρέψει και αυτή την οργή και την αγανάκτηση που πλανάται ανάμεσα στο λαό μας ξανά σε οίστρο δημιουργικότητας.

Εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό νιώθουμε ότι πρέπει να κάνουμε και αυτοκριτική, προτού μιλήσουμε για ευθύνες άλλων. Βλέπουμε τη θετική ψήφο μας απόψε και με αυτό τον τρόπο, ως μια νέα αρχή σε πιο στερεές βάσεις και με μεγαλύτερη αίσθηση δημόσιας ευθύνης.

Εύχομαι σε όλους καλές γιορτές, καλά Χριστούγεννα και καλή νέα χρονιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Προδρόμου.

Ακολουθεί ο κ. Γιάννος Λαμάρης του ΑΚΕΛ.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε, εδώ και δυο μέρες, τον πρώτο μνημονιακό προϋπολογισμό, τον πρώτο προϋπολογισμό της διακυβέρνησης ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ-ΕΥΡΩΚΟ και Νίκου Αναστασιάδη. Χαρακτηριστικά γνωρίσματά του η λιτότητα και η αντιαναπτυξιακή προσέγγιση αντιμετώπισης των συνεπειών μιας παγκόσμιας, βαθιάς οικονομικής ύφεσης, ως συνεπακόλουθα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού, ενός συστήματος που και οι σημερινοί κυβερνώντες, εδώ και δεκαετίες, ασπάζονται και εργάζονται να εφαρμόσουν και στον τόπο μας. Το ερώτημα που πλανάται, και που δυστυχώς οι κυβερνώντες αρνούνται καν να ακούσουν και να συζητήσουν, είναι αν τελικά αυτή η δοκιμασμένη αλλού, αλλά και για εννιά μήνες στον τόπο μας προσέγγιση μπορεί να φέρει το επιθυμητό αποτέλεσμα, που είναι βέβαια η έξοδος από την κρίση και η διάσωση της κυπριακής οικονομίας.

Ως ΑΚΕΛ εκφράσαμε και δημόσια την άποψή μας, χωρίς να θεωρούμε τις προσεγγίσεις μας ως θέσφατο. Καταθέτουμε προβληματισμό και επιθυμούμε συζήτηση τόσο σε πολιτικό επίπεδο όσο και σε κοινωνικό. Θεωρώ πως η όποια προσπάθεια σήμερα σε οποιοδήποτε επίπεδο να αποφευχθεί ο αναγκάσιος προβληματισμός και διάλογος για τα μέχρι τώρα αποτελέσματα σε Κύπρο και αλλού, αλλά και για τις προοπτικές που διανοίγονται ή όχι, αποτελεί προσκόλληση απλά σε ιδεολογήματα του παρελθόντος και απουσία βούλησης για συλλογική λύση των μεγάλων προβλημάτων, ανεξάρτητα αν καλείται η αντιπολίτευση σε συναίνεση και διάλογο.

Ήδη διανύουμε ένα χρόνο της μνημονιακής πολιτικής, της μετα-τραπεζικής καταστροφής εποχής, μετά και από τις γνωστές αποφάσεις που έλαβε η παρούσα κυβέρνηση με την τρόικα στο Eurogroup τον περασμένο Μάρτη. Μπορεί, αγαπητέ Πρόδrome, να έγινε προσύμφωνο, αλλά η συμφωνία δυστυχώς πήρε και τα εσώρουχά μας. Έκτοτε μετρούμε τις τεράστιες ζημιές από τη διάλυση του τραπεζικού τομέα στο όνομα της ανακεφαλαιοποίησής του, την αλλαγή στην κοινωνική φυσιογνωμία μιας μεγάλης κατάκτησης που άκουγε στο όνομα "συνεργατισμός", καθώς και τα επαχθή μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής που συνοδεύουν αυτά τα γεγονότα.

Γίνεται έτσι πράγματι διάσωση της οικονομίας; Καταστροφή, μπορεί ναί. Η ύφεση βαθαίνει. Το δημόσιο χρέος προβλέπεται να επιδεινωθεί ακόμη περισσότερο. Οι μισθοί και τα εργασιακά δικαιώματα πιέζονται σε σημείο εξαφάνισης. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις κλείνουν η μια μετά την άλλη, η ανεργία καλπάζει και ένας στους δυο νέους δεν έχει εργασία. Το βιοτικό επίπεδο έχει πέσει κατά πολύ σε σημείο που να παρυσιάζεται μια έντονη κοινωνική αποσάθρωση. Πώς λοιπόν αυτός ο προϋπολογισμός απαντά σε αυτή την αρνητική πορεία; Χωρίς καμία ανάπτυξη. Ακόμη και έργα που ήδη δρομολογήθηκαν τώρα σταματούν σιωπηρά. Κατά τα άλλα από την 1^η Ιουλίου 2014 θα λυθούν όλα με την πολιτική του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Πώς; Με 127 εκατομ. λιγότερα γι' αυτό τον τομέα; Με φτωχοποίηση θα ξοφλήσουμε τα χρέη μας ή υποθηκεύοντας σιγά σιγά τα πάντα;

Αλήθεια, ποιον αναμένουμε να επενδύσει στην Κύπρο; Τους ιδιώτες και τους ξένους; Η έλλειψη εμπιστοσύνης είναι δεδομένη. Αυτός που θα μπορούσε και είναι υποχρεωμένος σε τέτοιες συνθήκες να το κάνει πρώτος είναι ο δημόσιος και ημιδημόσιος τομέας, που βέβαια αλυσόδεσαν κάποιοι, για να μην μπορεί να το κάνει.

Ανοίγω εδώ κάποια εισαγωγικά: «Η Ευρώπη βυθίζεται σε μια περίοδο παρατεταμένης και έντονης φτώχειας, τεράστιας ανεργίας, κοινωνικού αποκλεισμού, μεγαλύτερης ανισότητας και συλλογικής απόγνωσης, ως αποτέλεσμα των πολιτικών λιτότητας που υιοθετούνται ως απάντηση στην κρίση χρέους που πλήττει την Ευρωζώνη τα τελευταία χρόνια. Την ώρα που άλλες ήπειροι επιτυχημένα μειώνουν τη φτώχεια, η Ευρώπη την αυξάνει. Οι μακροπρόθεσμες συνέπειες αυτής της κρίσης δεν έχουν ακόμα αποκαλυφθεί. Τα προβλήματα που θα ανακύψουν θα είναι αισθητά για δεκαετίες, ακόμα και αν η οικονομία βελτιωθεί στο άμεσο μέλλον».

Συνεχίζουν τα εισαγωγικά: «Οι προοπτικές δυστυχώς για δεκάδες εκατομμύρια Ευρωπαίους είναι ζοφερές. Τεράστια ανεργία, κυρίως για τους νέους, αύξηση της παράνομης μετανάστευσης, ξενοφοβία στις χώρες υποδοχής, αυξημένος κίνδυνος κοινωνικής αναταραχής και πολιτικής αστάθειας. Διακρίνουμε μια σιωπηρή απόγνωση να εξαπλώνεται ανάμεσα στους Ευρωπαίους, οδηγώντας στην κατάθλιψη, την παραίτηση και την απώλεια ελπίδας, ενώ εκατομμύρια πολίτες της Ευρώπης συνωστίζονται στα συσσίτια, καθώς δεν έχουν πρόσβαση σε φάρμακα και σε παροχή ιατρικής βοήθειας».

Οι πολιτικές λιτότητας οδηγούν την Ευρώπη σε κοινωνική παρακμή. Όλες αυτές οι επιπτώσεις της κρίσης δεν περιορίζονται μόνο στις χώρες της νότιας Ευρώπης και της Ιρλανδίας, αλλά επεκτείνονται και στις

υγιείς οικονομίες όπως η Γερμανία και τμήματα της Σκανδιναβίας. Στην Ισπανία αυξάνονται οι εκκλήσεις στον Ερυθρό Σταυρό για τρόφιμα. Στην Ελλάδα η εξαθλίωση, η φτώχεια, οι αυτοκτονίες διπλασιάστηκαν. Στη Σλοβενία ο κόσμος είναι απλήρωτος. Στη δε Γαλλία 350 000 άνθρωποι έπεσαν κάτω από το όριο της φτώχειας από το 2008 μέχρι το 2011, ενώ στη Φινλανδία ένας στους πέντε ζητά ψυχιατρική βοήθεια ή έχει εμφανίσει ψυχικές διαταραχές που σχετίζονται με την οικονομική ύφεση. Ακόμη και στη Γερμανία, παρά την περιβόητη επιτυχία της για την αποφυγή των υψηλών επιπέδων ανεργίας, το ένα τέταρτο των εργαζομένων της χώρας ταξινομούνται ως χαμηλόμισθοι, σχεδόν το ήμισυ των νέων συμβάσεων εργασίας από το 2008 έχουν χαμηλές αποδοχές, ευέλικτο ωράριο, με *mini jobs*, χωρίς ασφάλεια και συνήθως δεν υπάρχουν κοινωνικές παροχές».

Επειδή ξανά επανέρχεται στο προσκήνιο η Ιρλανδία -λέχθηκαν πάρα πολλά- να προσθέσω μόνο ότι έφυγε η τρόικα, αφού άφησε κληρονομιά τις πολιτικές της τρόικας σ' αυτούς που κυβερνούν.

Αυτή, ναι, είναι η καθημερινή πραγματικότητα που βιώνει η συντριπτική πλειοψηφία των Ευρωπαίων, αλλά και των συμπολιτών μας. Συνάδελφοι, συναδέλφισσες, δεν είναι εκτίμηση από κείμενα του ΑΚΕΛ αυτά που διάβασα, αλλά όλα τα πιο πάνω καταγράφονται στην πολυσέλιδη έκθεση της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ερυθρού Σταυρού για την κατάσταση σήμερα στην Ευρώπη, την απασχόληση και τη φτώχεια.

Μόνη εξαίρεση στην καθολική ανησυχία και την αβεβαιότητα της μνημονιακής πολιτικής η σημερινή κυβέρνηση του τόπου, η οποία εμφανίστηκε αισιόδοξη, μέσω του κ. Υπουργού Οικονομικών από το βήμα της Βουλής την περασμένη βδομάδα. Χωρίς όραμα και συγκεκριμένες προτάσεις, πέραν αυτών της τρόικας. Για να μας πει ότι βγήκαμε από τις αγορές όχι για τα 19 δις ανάγκες του τραπεζικού τομέα ούτε για τα τρελά φαγοπότια που γίνονταν από στελέχη και μη του τραπεζικού τομέα, αλλά για τα 400 εκατομ. ως ανάγκη δημοσιονομικής εξυγίανσης, δικαιολογώντας για ακόμη μια φορά απόλυτα τις τράπεζες. Ούτε λέξη για ευθύνες, πόσω μάλλον για την καθολική απαίτηση για τιμωρία και, γιατί όχι, επιστροφή αυτών που πήραν ή και δέσμευση των περιουσιών τους. Για να καταλήξει η κυβέρνηση ότι στις επαφές της Ουάσιγκτον, των Βρυξελλών και της Μόσχας διαπιστώθηκε ότι η οικονομία μας είναι πιο ανθεκτική από ό,τι αρχικά εκτιμήθηκε. Φανταστείτε να μην ήταν!

Φαίνεται ότι τα βάσανα αυτού του τόπου είναι ακόμη πίσω και οι κυβερνώντες αλληθωρίζουν με αναφορές του τύπου ότι δειλά δειλά η οικονομία με τις σκληρές προσπάθειες της κυβέρνησης άρχισε να επανεκκινεί και ότι τα δύσκολα πέρασαν. Δυστυχώς για το λαό μας, δεν επανεκκινεί η οικονομία με μεγάλα λόγια. Στην πρόσφατη έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου γίνεται λόγος για το βιοτικό επίπεδο των Κυπρίων, το οποίο έχει πέσει κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Και να ήταν αυτό μόνο; Η μισθολογική προς τα κάτω αλλαγή που επήλθε στον τόπο μας είναι, σύμφωνα και με τη Στατιστική Υπηρεσία, κατά πολύ χειρότερη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, που και αυτός είναι απαράδεκτα χαμηλός. Η δε τελευταία έκθεση των Moody's γκρεμίζει την όποια επιχειρηματολογία της κυβέρνησης.

Πραγματικά, ευχόμαστε να σταματήσουν οι κυβερνώντες να βλέπουν τα πράγματα όπως και πριν το Μάρτη του 2013, όταν δεσμεύονταν απέναντι στο λαό για το καλύτερο αποτέλεσμα. Για να μην αναφερθώ και στο κρυφτούλι που έπαιζαν για την κατάληξη του Eurogroup, πρώτα στο κούρεμα και μετά για τα συγκεκριμένα μέτρα. Είναι γνωστές και στην ομιλία μου καταγεγραμμένες δηλώσεις στελεχών και της κυβέρνησης και άλλων κομμάτων.

Κατά τα άλλα, δε γνώριζε κανείς για το κούρεμα! Μετά από αυτά άρχισαν τα «θα έρθει η άνοιξη», «θα έρθει μια νέα εποχή», καθώς και «με την υπογραφή του μνημονίου, η Κύπρος οδεύει προς την έξοδο από την κρίση». Δεκαεννιά του Δεκέμβρη σήμερα του 2013 και, αντί άνοιξης, είμαστε στο καταχείμωνο. Το πρόγραμμα διακυβέρνησης που συνομολογήθηκε με το ΔΗΚΟ και με το ΕΥΡΩΚΟ έχει σφραγιστεί ανεπανόρθωτα με το κούρεμα, με την αύξηση της ανεργίας, με το κλείσιμο των επιχειρήσεων, με την επιβολή σειράς φορολογικών και άλλων επαχθών μέτρων. Αυτή είναι η νέα εποχή που η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη δεσμευόταν να φέρει στον τόπο μας και ειδικά στη νέα γενιά, όπως και να την παρουσίαζε. Μια εποχή που πόρρω απέχει από την αναγκαία αναπτυξιακή πολιτική, πρόοδο και ευημερία.

Να είμαστε δίκαιοι όμως. Όποια κυπριακή κυβέρνηση, ακόμα και να ήθελε να πράξει διαφορετικά, θεωρώ ότι δε θα είχε πολλά περιθώρια, αφού αυτά είναι τα αποτελέσματα της πολιτικής των μνημονίων, που οδηγούν σε αδιέξοδα. Πόσω μάλλον μια κυβέρνηση που από καιρό τώρα υιοθετεί αυτές τις πολιτικές και αφαίρεσε από το λεξιλόγιό της τη λέξη «δικαιοσύνη»!

Ο τόπος μας βρίσκεται σε πολύ κρίσιμη φάση σε όλους τους τομείς. Για εμάς το μέλλον είναι συνδεδεμένο με την πορεία τόσο των συνομιλιών στο Κυπριακό όσο και με τη γρήγορη και σωστή αξιοποίηση του φυσικού μας πλούτου. Το μέλλον όμως είναι συνδεδεμένο και με την υπεράσπιση των κατακτήσεων και δικαιωμάτων των εργαζομένων και του λαού, με την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, επιβάλλεται συλλογικότητα και ενότητα.

Όλοι ξέρουμε πολύ καλά ότι οι σύγχρονες κοινωνίες προχωρούν με μέτρα ανάπτυξης, με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, με την ύπαρξη ενός κοινωνικού κράτους και όχι με τη διάλυση του κοινωνικού και οικονομικού ιστού. Οι κοινωνίες προχωρούν με μέτρα διευκόλυνσης της εργασίας, προστασίας των

δικαιωμάτων στην εργασία, στήριξη των πυλώνων της εργασίας. Είχαμε για δεκαετίες την αρμονική σχέση μεταξύ δημόσιου, ιδιωτικού και συνεργατικού τομέα. Η νεοφιλελεύθερη προσέγγιση, αντί αυτών, έφερε τη φιλελευθεροποίηση των ωραρίων. Αντί της στήριξης της μάζας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ευνοήθηκαν δυο με τρεις μεγαλοεπιχειρηματίες. Αντί για προγράμματα θεσμικής ενίσχυσης των ημικρατικών οργανισμών, ώστε να συμβάλουν στην ανάπτυξη της οικονομίας, έχουν αλυσοδεθεί και οδηγούνται στο παζάρι του ξεπουλήματος. Αντί επενδύσεις στην ανάπτυξη, κουτσουρέψατε και το 20% των αναπτυξιακών έργων του κρατικού προϋπολογισμού. Αγαπητέ Ανδρέα μου, βεβαίως, ένα νέο γήπεδο στη Λεμεσό θα σήμαινε 10 εκατομ. επένδυση που δε θα έμπαιναν από το κράτος, αλλά θα στηρίζονταν από το κράτος. Θα σήμαινε δύο με τρία χρόνια εργασίας, θα σήμαινε απασχόληση, δεν ξέρω και εγώ για πόσους. Ίδου η Ρόδος. Όπως έργα ανάπλασης στη Λεμεσό, έργα στη Λευκωσία πρωταρχικής σημασίας, έργα στην Πάφο πρωταρχικής σημασίας, τα οποία είναι και ξεκινήματα και αφαιρέθηκαν τα βασικά κονδύλια από τον προϋπολογισμό. Αντί για ανάπτυξη, μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης, κουτσουρεύουμε τη δυνατότητά της ως ενός φορέα μικρών αναπτυξιακών έργων, αλλά πάρα πολύ σημαντικών στην κοινωνία μας.

Είναι λοιπόν επιτακτική η ανάγκη για στοχευμένη αναπτυξιακή πολιτική μέσω της ενίσχυσης βασικών υποδομών, της βελτίωσης της δημόσιας υγείας, της στέγασης, των μεταφορών, της εκπαίδευσης και της ευημερίας, καθώς και μέσω της προσέλκυσης επενδύσεων στους πιο πάνω τομείς. Εμείς προτείνουμε έργα από εξοικονομήσεις στον προϋπολογισμό, αλλά και από επαναφορά κονδυλίων από τα 626 εκατομ., τα οποία δεν ήταν στο σύνολό τους μνημονιακή υποχρέωσή μας. Προτείνουμε εκπόνηση σχεδίων αναδιάρθρωσης και επιμήκυνσης των δανείων, διερεύνηση της πιθανότητας αναστολής ποινικών διώξεων για οφειλές προς τη Δημοκρατία, ώστε να ανακουφιστούν, έστω και λίγο, οι χιλιάδες μικρομεσαίοι.

Η δική μας πρόταση είναι κατατεθειμένη στο τραπέζι του διαλόγου. Διακρίνεται από χαρακτηριστικά όπως αυτά της προοπτικής στην οικονομία και στην κοινωνία, της ευελιξίας χειρισμών στην οικονομική πολιτική και της δημιουργίας δυνατοτήτων ανάπτυξης, παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών. Χαρακτηριστικά που είναι άγνωστα στις μνημονιακές πολιτικές, γι' αυτό και ως χώρα πρέπει να αναζητήσουμε τέτοια εναλλακτική λύση, ανοίγοντας διάλογο και με την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε, στη βάση αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του διεθνούς δικαίου, να υπάρξει συντεταγμένη έξοδος της χώρας από τις μνημονιακές λογικές και από το ευρώ.

Δεν είναι η θέση του ΑΚΕΛ η έξοδος από την Ευρώπη. "Ευρώπη και μόνο Ευρώπη", είπε ο συνάδελφος πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ελπίζω να μην είναι όπως το "ένωση και μόνο ένωση" που το εννοούμε, γιατί η Ευρώπη έχει πολιτικές και λογικές. Στην Ευρώπη είναι και η διεκδίκηση για κάτι καλύτερο, γιατί δεν είναι αυτή την Ευρώπη που θέλουμε, νομίζω, όλοι εδώ και οι λαοί της Ευρώπης.

Καλούμε λοιπόν την κυβέρνηση να ανοίξει διάλογο, με στόχο να βρεθούν εναλλακτικοί τρόποι αντιμετώπισης της κρίσης. Ας παραδειγματιστούμε όλοι από την κοντινή μας Ελλάδα, που, ενώ επιχειρείται πέραν του ενός χρόνου να πειστεί ο λαός της ότι η χώρα μπαίνει σε πορεία ανάκαμψης, την ίδια στιγμή οι δεινοί αξιωματούχοι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της τρόικας έχουν απαίτηση για υπογραφή νέου προγράμματος λιτότητας, κατά συνέπεια κύκλο νέων μέτρων. Ευτυχώς, οι Ελλαδίτες δεν έχασαν την ευρηματικότητά τους και στο διαδίκτυο βρίσκεις πολύ ωραία πράγματα. Ένα από αυτά είναι ότι φαίνεται ότι θα εφαρμοστεί στα δελτία ειδήσεων, μετά το δελτίο καιρού, να υπάρχει και δελτίο νέων μέτρων. Ελπίζω να μη φτάσουμε και εμείς σε αυτή την κατάσταση!

Και εύχομαι, τελειώνοντας, τουλάχιστον ο Άγιος Βασίλης για τα παιδιά αυτό το χρόνο να μην κατάντησε "άδειος Βασίλης"!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Λαμάρη.

Καλώ στο βήμα τον κ. Νεόφυτο Κωνσταντίνου, βουλευτή του ΔΗΚΟ.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριοι υπουργοί,

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για την έξοδο από την ύφεση υπάρχουν ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε σχέση με τον απεγκλωβισμό από την καταστροφική πολιτική της λιτότητας και υπάρχουν ενέργειες που πρέπει να γίνουν σε εθνικό επίπεδο για την εφαρμογή του μνημονίου και για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένου αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Έχω επανειλημμένα και σε ανύποπτο χρόνο στηλιτεύσει τις πολιτικές της λιτότητας, επισημαίνοντας πόσο επικίνδυνες και καταστροφικές είναι για την οικονομία. Όμως, όσο περνά ο καιρός και όσο περισσότερο εφαρμόζονται οι πολιτικές της λιτότητας, όλο και περισσότεροι διαπιστώνουν ότι αυτές οι πολιτικές πολύ

περισσότερο βλέπουν παρά βοηθούν την Ευρώπη. Και είναι χαρακτηριστικές οι επισημάνσεις του νομπελίστα οικονομολόγου κ. Χριστόφορου Πισσαρίδη, ο οποίος, σε πρόσφατη διάλεξή του στο London School of Economics, ανέφερε τα εξής: «Η λιτότητα καταστρέφει θέσεις εργασίας, αυξάνει την ανεργία, φρενάρει την ανάπτυξη και δημιουργεί μια Ευρώπη δύο ταχυτήτων. Όσοι νόμιζαν ότι η λιτότητα θα έχει μόνο προσωρινά αρνητικά αποτελέσματα πρέπει να κάνουν μεγάλη στροφή προς την αλλαγή της νομισματικής και της δημοσιονομικής πολιτικής της Ευρώπης. Η τρόικα και οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να περιορίσουν τις πολιτικές της λιτότητας και να στραφούν προς την επένδυση πόρων για την ανάπτυξη και προς τον ουσιαστικό αναπτυξιακό σχεδιασμό».

Η λιτότητα έχει κάνει ήδη πάρα πολλή ζημιά στην Ευρώπη και αυτή η πολιτική πρέπει να αλλάξει όχι μόνο σε εθνικό, αλλά κυρίως σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Κύπρος οφείλει να συνεργαστεί χωρίς ιδεολογικές παρωπίδες με τις κυβερνήσεις που επηρεάζονται αρνητικά από τις πολιτικές της λιτότητας και μαζί να οδηγήσουν την Ευρώπη σε αναπτυξιακές επιλογές. Εξάλλου, προς αυτή την ορθή κατεύθυνση κινούνται και οι τοποθετήσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο οποίος ανέφερε τα εξής: «Η θέση η λιτότητα δεν απαντά στην κρίση, αλλά πως απαιτείται και μια σειρά μέτρων, έτσι ώστε να συμβαδίζει η ανάπτυξη με την αντιμετώπιση της ανεργίας, ιδιαίτερα των νέων, είναι κάτι που δημιουργεί προϋποθέσεις και προοπτικές». Και πρόσθεσε ότι τον βρίσκουν απόλυτα σύμφωνο οι θέσεις του Προέδρου της Γαλλίας Φρανσουά Ολάντ και συμβαδίζει πολύ περισσότερο μαζί τους παρά με τις θέσεις κάποιων άλλων ηγετών, έστω και αν ανήκουν στη δική του πολιτική οικογένεια.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά την Κύπρο, για την ουσιαστική αλλαγή αυτής της κατάστασης και για την πορεία προς την ανάπτυξη της οικονομίας, η οποία πρέπει να μπορέσει να λειτουργήσει χωρίς μνημόνια, έχουμε δύο επιλογές: Η μία επιλογή είναι να περιμένουμε παθητικά να τελειώσει η ύφεση και να ξημερώσει η ανάκαμψη, όπως κάνουν οι αρκούδες που το χειμώνα πέφτουν για ύπνο και περιμένουν να ξυπνήσουν, όταν έρθει η άνοιξη. Η άλλη επιλογή είναι να σχεδιάσουμε ενεργητικά την οικονομία μας, αντισταθμίζοντας τον τραυματισμό του τραπεζικού συστήματος με την ενίσχυση διαφορετικών τομέων της οικονομίας.

Η πρώτη επιλογή, η παθητική επιλογή, είναι με βεβαιότητα αδιέξοδη. Η συνεπής εφαρμογή του μνημονίου διασφαλίζει ότι θα πάρουμε την επόμενη δόση, όμως δε διασφαλίζει ότι θα εξέλθουμε από την ύφεση. Τίποτα δε διορθώνεται από μόνο του, καμία λύση δεν έρχεται από το πουθενά και σίγουρα ο χρόνος δε θα είναι τόσο καλός μαζί μας. Αν και, όπως λένε, «ο χρόνος είναι ο καλύτερος γιατρός», σε αυτή την περίπτωση ο χρόνος είναι ο χειρότερος γιατρός, αφού απλώς επιδεινώνει την κατάσταση και διευρύνει τις επιπτώσεις της ύφεσης. Το μνημόνιο έγινε αποδεκτό, επειδή στη δεδομένη χρονική στιγμή ήταν καλύτερη επιλογή από την άτακτη χρεοκοπία και την έξοδο από την Ευρωζώνη.

Αναλάβαμε ορισμένες δεσμεύσεις ως αντάλλαγμα της χρηματοδότησης από την τρόικα στις οποίες οφείλουμε να ανταποκριθούμε. Όμως η εφαρμογή των προνοιών του μνημονίου πρέπει να γίνεται με σοβαρότητα και υπευθυνότητα, χωρίς να τίθενται σε κίνδυνο οι αναπτυξιακές προοπτικές και η κοινωνική συνοχή της Κύπρου. Οφείλουμε διαρκώς να σταθμίζουμε με σοβαρότητα τις πραγματικές επιπτώσεις όλων των μέτρων που λαμβάνονται, να μελετούμε σε βάθος όλα τα δεδομένα, να διαβουλευόμαστε με την κοινωνία και να παρουσιάζουμε σοβαρές εναλλακτικές λύσεις προς τους εταίρους μας, τόσο για το περιεχόμενο των εφαρμοζόμενων πολιτικών όσο και για τα χρονοδιαγράμματα της εφαρμογής τους, και χαρακτηριστικότερη τέτοια περίπτωση είναι το θέμα των ιδιωτικοποιήσεων όπου η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος είναι γνωστή.

Η δεύτερη επιλογή, η ενεργητική επιλογή, προϋποθέτει την ανάληψη πρωτοβουλιών που θα μας επιτρέψουν, ακόμα και τώρα, να λειτουργήσουμε σαν προμηθείς αντί σαν επιμηθείς, προχωρώντας στην παραγωγική αναδιάρθρωση της χώρας μας. Για να επιτευχθεί αυτό, χρειαζόμαστε έναν ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχεδιασμό, που να αξιοποιεί το σημαντικότερο πλούτο που διαθέτει η Κύπρος, το ποιοτικό ανθρώπινο δυναμικό μας. Διαθέτουμε τους πιο μορφωμένους ανθρώπους, τις καλύτερες υποδομές, την καλύτερη δημόσια διοίκηση και το σταθερότερο πολίτευμα στην περιοχή. Διαθέτουμε συλλογική εμπειρία διαχείρισης δύσκολων καταστάσεων, διαθέτουμε εργατικότητα, μαχητικότητα και υπομονή. Αλλά πρέπει να κατευθύνουμε σωστά αυτά τα πλεονεκτήματα, αλλιώς θα πάνε χαμένα. Πρέπει να ορίσουμε σε ποιους τομείς της οικονομίας μας θέλουμε να επενδύσουμε και να εναρμονίσουμε τις ενέργειες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα προς αυτές τις κατευθύνσεις. Διαφορετικά, θα συνεχίσουμε να παλινδρομούμε και να αναμασούμε τα ίδια, προσδοκώντας μαγικές λύσεις που θα προκύψουν από το υπερπέραν.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρά τις μειώσεις στον προϋπολογισμό και τα προβλήματα που προκαλεί η οικονομική κρίση, δεν πρέπει να ξεχνούμε την ημικατεχόμενη πατρίδα μας. Παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η οικονομία μας, πρέπει διαρκώς να λαμβάνουμε υπόψη ότι είμαστε πολίτες μιας ημικατεχόμενης πατρίδας που διεξάγει αντικατοχικό αγώνα επιβίωσης. Παρ' όλο που επιλέξαμε ο αγώνας μας να είναι ειρηνικός και να διεκδικήσουμε τα δικά μας μέσα από διαπραγματευτικές διαδικασίες, οφείλουμε να είμαστε προετοιμασμένοι για τα χειρότερα.

Ως ΔΗΚΟ πιστεύουμε έντονα ότι η επένδυση στην άμυνα της Κύπρου είναι ταυτόσημη με τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της κυριαρχίας της Κύπρου. Η Εθνική Φρουρά είναι η ασπίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, που ευχόμαστε να μη χρειαστεί να χρησιμοποιήσουμε ποτέ. Όμως είναι επιτακτική ανάγκη η διατήρηση και η συντήρησή της σε άριστη κατάσταση, ώστε να μην επιτρέψει σε κανέναν να θεωρεί ότι μπορεί να προσβάλει την κυριαρχία μας. Πιστεύω ακράδαντα πως το καλύτερο όπλο που κατέχει η Εθνική μας Φρουρά είναι το στελεχιακό της δυναμικό, οι άνθρωποι οι οποίοι αφιερώνουν τη ζωή τους στην προστασία αυτού του τόπου, όταν και αν επιβληθεί η ανάγκη. Αυτούς τους ανθρώπους πρέπει πάση θυσία να τους προστατεύσουμε. Πρέπει να διατηρήσουμε το ηθικό τους υψηλό, έτσι ώστε να διατηρηθεί και η Εθνική Φρουρά σε άριστη κατάσταση. Αυτό είναι εκ των ων ουκ άνευ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο λαός απαιτεί κάθαρση όλων όσων φέρουν ευθύνη για την κατάσταση την οποία βιώνουμε. Και η κάθαρση δεν μπορεί να είναι επιφανειακή, αλλά πρέπει να είναι βαθιά και ουσιαστική. Όλα τα λάθη και όλες οι παραλείψεις που έφεραν τον τόπο μας εδώ που βρίσκεται σήμερα δεν μπορούν να μείνουν ατιμώρητα. Δεν μπορούν αυτοί που ασέληγαν στην κυπριακή κοινωνία να παραμείνουν στο απυρόβλητο και χωρίς τιμωρία. Ο κυπριακός λαός δε θα το ανεχθεί! Κάποιοι ευθύνονται για τη σημερινή κατάσταση. Κάποιοι πρέπει να πληρώσουν!

Η μεσαία τάξη και οι μη προνομιούχοι είναι οι κοινωνικές ομάδες που περισσότερο από όλους βιώνουν τις επιπτώσεις της κρίσης. Σε αυτούς πρέπει να είναι προσανατολισμένες οι πολιτικές μας και αυτούς πρέπει να προστατεύσουμε. Εάν η κοινωνική συνοχή καταρρεύσει, τότε η Κύπρος δε θα ανακάμψει ποτέ. Εάν το κοινωνικό κράτος καταρρεύσει, δε θα μπορέσουμε να το ξανακτίσουμε ποτέ. Προτεραιότητά μας πρέπει να είναι υπό αυτές τις συνθήκες να μη μετατρέψουμε τη χώρα μας σε κοινωνική ζούγκλα, όπου θα φτάσουμε στον κοινωνικό κανιβαλισμό.

Η λιτότητα πρέπει να αλλάξει στην Ευρώπη. Η Κύπρος πρέπει να διαμορφώσει αναπτυξιακό σχεδιασμό και το κυπριακό κράτος πρέπει να εκσυγχρονιστεί. Πρέπει όλοι να αλλάξουμε, αλλιώς θα βουλιάξουμε. Και πιστεύω ότι, εάν λειτουργήσουμε όλοι με σοβαρότητα και με υπευθυνότητα, θα τα καταφέρουμε. Δε δικαιούμαστε να αποτύχουμε ξανά, επειδή η ιστορία και οι μελλοντικές γενιές δεν πρόκειται να μας συγχωρήσουν.

Εύχομαι καλές γιορτές σε όλους και στην πατρίδα μας εύχομαι, με το νέο χρόνο, να συναντήσει καλύτερες μέρες.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Νεόφυτου Κωνσταντίνου τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικατέστησε στην έδρα η κ. Μαρία Κυριακού.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Ευχαριστώ το συνάδελφο.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Σταύρος Ευαγόρου για τη δική του παρουσίαση.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συζητά τώρα σχέδιο ψηφίσματος με το οποίο καλεί την τρικότα να μαλακώσει τα μέτρα που επιβάλλει στις χώρες με μνημόνιο, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου. Ελπίζω ο φίλος Υπουργός των Οικονομικών να τείνει ους ευήκοον, ώστε να ακροαστεί τα μηνύματα που έρχονται πλέον και από τις ίδιες τις Βρυξέλλες. Αυτό σαν αρχή.

Με τη βοήθεια συνεργατών μου έχω κωδικοποιήσει δέκα συν μία αθετηθείσες δεσμεύσεις του Προέδρου Αναστασιάδη, τις οποίες δεσμεύτηκα να καταθέσω! Υλοποιώντας τη δέσμευσή μου, τις καταθέτω και να μου επιτρέψετε να τις διαβάσω. Θα αποφύγω την παράθεση της ώρας και της ημερομηνίας της δέσμευσης, η οποία καταγράφεται έτσι για τον ιστορικό του μέλλοντος.

«Δεν πρόκειται να δεχθώ κούρεμα καταθέσεων». Το δέχτηκε. «Δεσμεύομαι ότι δεν πρόκειται να δεχθώ ακύρωση αξιογράφων». Το δέχθηκε. Τρίτον: «Δεσμεύομαι ότι δε θα επιβληθούν επιπρόσθετοι φόροι». Επιβλήθηκαν. Τέταρτον: «Δεσμεύομαι ότι δε θα γίνουν περικοπές στις συντάξεις». Έγιναν. «Δεσμεύομαι ότι δε θα επιβληθούν αντιλαϊκά μέτρα, αλλά θα γίνει επαναδιαπραγμάτευση». Δεν έγινε επαναδιαπραγμάτευση και επιβλήθηκαν πρόσθετα αντιλαϊκά μέτρα. Έβδομον: «Ουδέποτε έχουμε υιοθετήσει τις ιδιωτικοποιήσεις κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών», 22 του Γενάρη 2013. Είμαστε μάρτυρες της πορείας προς τις

ιδιωτικοποιήσεις. Όγδοον, σε γεύμα με συνταξιούχους στις 14 του Γενάρη: «Δεσμεύομαι ότι δε θα περικοπούν τα ωφελήματα εκείνων στους οποίους τα χρωστούμε». Έχουν περικοπεί όμως. Ένατον: «Σε ένα χρόνο τα πράγματα θα είναι καλύτερα. Δεν υπόσχομαι. Δεσμεύομαι!». Συνέντευξη στην Κατερίνα Ηλιάδη, 1^η Ιανουαρίου 2013. Είναι όντως καλύτερα τα πράγματα σήμερα; Δέκατον, και είναι το τελευταίο, έτσι για να χαλαρώσουμε. Είναι δέσμευση του Προέδρου, 20 Ιανουαρίου 2013, ομιλία στις Πλάτρες: «Έξι μήνες μετά την ανάληψη της νέας κυβέρνησης, με αποκλειστικό υπεύθυνο τον Υφυπουργό Ανάπτυξης, δεσμεύομαι για τη δημιουργία ενός τελεφερίκ που θα μεταφέρει τους επισκέπτες από τους πρόποδες του Τρόδου στην κορυφή του Ολύμπου». Δυστυχώς, ούτε στο Τρόδος, αλλά ούτε και στην κορυφή του Ολύμπου θα φτάσουμε!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κυπριακή οικονομία βιώνει σήμερα τις μεγαλύτερες προκλήσεις στη σύγχρονη ιστορία της. Οι αλλαγές είναι κατακλυσμαίες και οι κοινωνικές επιπτώσεις ιδιαίτερα αρνητικές. Οι καταστροφικές για τον τόπο αποφάσεις Αναστασιάδη-Eurogroup για βίαιη συρρίκνωση του τραπεζικού τομέα και για κεφαλαιοποίηση των τραπεζών με ίδια μέσα (κούρεμα ή bail in) μέσω των ανασφάλιστων καταθετών βραχυκύκλωσαν την οικονομία και έπληξαν σε μεγάλο βαθμό την αξιοπιστία της Κύπρου στο εξωτερικό.

Οι αποφάσεις για κούρεμα των ανασφάλιστων καταθέσεων, η διαγραφή των αξιόγραφων και των μετοχών, η απόφαση για ιδιωτικοποιήσεις, η αύξηση του εταιρικού φόρου και της φορολογίας επί των καταθέσεων, οι αποκοπές σε μισθούς και συντάξεις, οι περικοπές στην υγεία και την παιδεία και η εκχώρηση ουσιαστικά του κυρίαρχου δικαιώματος της Κυπριακής Δημοκρατίας στη διαχείριση του εθνικού της υποθαλάσσιου πλούτου δημιουργούν νέα αρνητικά δεδομένα τα οποία θα πρέπει ν' αντιμετωπίσουμε.

Η διεθνής οικονομική κρίση, τα προβλήματα των τραπεζών σε παγκόσμιο αλλά και εθνικό επίπεδο, αλλά και οι διαχρονικές αδυναμίες της κυπριακής οικονομίας συνέβαλαν στη δημιουργία ιδιαίτερα δύσκολων συνθηκών ανάπτυξης για την οικονομία το τελευταίο διάστημα. Οι αποφάσεις, ωστόσο, που λήφθηκαν εν μια νυκτί στο Eurogroup του Μάρτη έχουν δημιουργήσει καινούρια δεδομένα, αναγκάζοντας την Κύπρο να υποστεί βίαιη αναδιάρθρωση της οικονομίας της.

Ο χρηματοοικονομικός τομέας έχει υποστεί βίαιη συρρίκνωση. Κάλυπτε επτά φορές το ΑΕΠ, ενώ σήμερα καλύπτει τρισημίσι φορές το ΑΕΠ. Έκλεισε η Λαϊκή, η Τράπεζα Κύπρου εντάχθηκε σε καθεστώς εξυγίανσης και οι περιορισμοί στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές δημιούργησαν πιστωτική ασφυξία με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα. Χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις οδηγούνται σε κλείσιμο και το πρόβλημα της ανεργίας εξελίσσεται σε μάλιστα.

Η φούσκα των ακινήτων έχει εκραγεί και δημιουργούνται αφόρητες πιέσεις σε όσους χρωστούν στις τράπεζες, οι οποίες απαιτούν πλέον πρόσθετες εξασφαλίσεις, ή συσσωρεύουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Το κούρεμα των καταθέσεων, η απόσυρση καταθέσεων από τις τράπεζες και η ληστρική εκποίηση των παραρτημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα δημιούργησαν χρηματοδοτική τρύπα ύψους 20 δις ευρώ.

Ο τομέας του εμπορίου, και ιδιαίτερα του λιανικού, συρρικνώθηκε κατά 30% περίπου, επηρεάζοντας κατά το ίδιο ποσοστό την κατανάλωση, που είναι και η ατμομηχανή της οικονομίας. Ο κατασκευαστικός τομέας και ο τομέας ανάπτυξης ακινήτων παραπαίουν. Μειώθηκε κάθετα η ζήτηση από το εξωτερικό. Την ίδια στιγμή οι περικοπές στον προϋπολογισμό για αναπτυξιακά έργα κατά 20% και η έλλειψη χρηματοδότησης οδήγησαν τους δύο αυτούς κλάδους της οικονομίας σε ασφυξία. Η ανεργία έφτασε τα 76 000 άτομα ή στο 17,1% και η συρρίκνωση του ΑΕΠ φαίνεται ότι θα ξεπεράσει για φέτος το 7% ή θα είναι παραπλήσια.

Άμεση λοιπόν προτεραιότητα για τη χώρα μας είναι η διαχείριση των αρνητικών συνεπειών των αποφάσεων του Eurogroup και των επαχθών όρων του μνημονίου. Βασική όμως προϋπόθεση, για να μπορέσει η χώρα να ξαναμπει σε πορεία ανάπτυξης, είναι η εξομάλυνση της κατάστασης στον τραπεζικό τομέα, η αποκατάσταση της ρευστότητας και η άρση των περιοριστικών μέτρων στις τραπεζικές συναλλαγές. Ο επανασχεδιασμός της οικονομίας και η προώθηση συγκεκριμένων μέτρων ανάπτυξης δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν χωρίς χρηματοδοτικούς πόρους. Ως ΑΚΕΛ θεωρούμε ότι είναι καθήκον όλων των πολιτικών δυνάμεων και των οργανωμένων συνόλων της κοινωνίας να εργαστούμε ενωμένοι για έξοδο από την κρίση. Αυτό δύναται να επιτευχθεί μέσα από τον επανασχεδιασμό της οικονομίας στη βάση των νέων δεδομένων. Εκείνο που χρειάζεται και απαιτεί ο τόπος σήμερα είναι μια προοδευτική απάντηση για έξοδο από την κρίση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κυπριακή οικονομία αντιμετώπιζε διαρθρωτικά προβλήματα οργάνωσης και κατανομής του πλούτου για δεκαετίες. Τα δημόσια οικονομικά, αν και παρουσίασαν παροδική βελτίωση την περίοδο πριν το ξέσπασμα της κρίσης, λόγω της σημερινής ύφεσης, επανήλθαν στα επίπεδα των διαχρονικών ελλειμμάτων. Παρ' όλα αυτά, δεν αποτέλεσαν την αιτία αλλά ένα από τα συμπτώματα της κρίσης. Η κυπριακή κρίση είναι κρίση του

τραπεζικού τομέα, ως αποτέλεσμα της απουσίας επαρκούς και ουσιαστικού ελέγχου από τις εποπτικές αρχές, αλλά και λόγω των λανθασμένων αποφάσεων που λήφθηκαν από σειρά τραπεζικών στελεχών. Η τραπεζική κρίση έχει συμπαράσσει μαζί της το σύνολο της οικονομίας της Κύπρου. Εκείνο που χαρακτηρίζει τη σημερινή πραγματικότητα στη χώρα μας, ως κυρίαρχο φαινόμενο, είναι η εφαρμογή του μνημονίου το οποίο συμφωνήθηκε με την τρόικα από την κυβέρνηση του Προέδρου Αναστασιάδη. Το μνημόνιο βασίζεται στην αντιφατική λογική ότι η απάντηση στα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας είναι η λιτότητα. Περισσότερη λιτότητα σημαίνει στην πράξη πιο βαθιά ύφεση και πιο βαθιά ύφεση απαιτεί, κατά τις συνταγές και την ιδεολογία του μνημονίου, πιο έντονη λιτότητα.

Ως ΑΚΕΛ θεωρούμε το δρόμο του μνημονίου αδιέξοδο. Θεωρούμε ότι τα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας όχι μόνο δε λύνονται με την πολιτική του μνημονίου, αλλά οξύνονται. Είναι καθοριστικής σημασίας η απουσία από το μνημόνιο του αναπτυξιακού στοιχείου, εκείνου που θα έδινε ώθηση στην οικονομία, για να ανακάμψει από τη σημερινή ύφεση. Ταυτόχρονα, η συνεχής μείωση των εισοδημάτων των εργαζομένων και των συνταξιούχων, η συμπίεση των δικαιωμάτων τους και η συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους δε διορθώνουν τα προβλήματα, αλλά τα επιτείνουν σε βαθμό που βαθαίνουν ακόμα περισσότερο την κρίση.

Ως ΑΚΕΛ θεωρούμε λοιπόν αναγκαία την αναζήτηση προτάσεων συνολικής απεμπλοκής από τις πολιτικές και οικονομικές κατευθύνσεις του μνημονίου. Την ίδια ώρα όμως είμαστε έτοιμοι να εξετάσουμε κάθε εναλλακτική επιλογή που υλοποιεί τον πρωταρχικό στόχο δημιουργίας προοπτικών ανάκαμψης και ευημερίας. Σε αυτά τα πλαίσια δίνουμε τη μάχη για την ανακοπή των πιο αντιλαϊκών, αντεργατικών και αντιαναπτυξιακών προνοιών του μνημονίου, με βάση τα σημερινά δεδομένα. Ταυτόχρονα, σε αυτές τις συνθήκες, επικεντρώνουμε ως ΑΚΕΛ την προσοχή μας στην προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, αλλά και στη στήριξη των πιο ευάλωτων στρωμάτων του πληθυσμού.

Κλείνοντας, κυρία Πρόεδρε, να πω ότι αυτή είναι η πρότασή μας, τριών ουσιαστικά αξόνων, της απεμπλοκής από τις πολιτικές και οικονομικές κατευθύνσεις του μνημονίου, αλλά παράλληλα και του επανασχεδιασμού της οικονομίας και της στήριξης των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Μέσα σ' αυτούς τους τρεις άξονες είναι που κινείται η κοινωνική και οικονομική πολιτική του κόμματός μου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, αγαπητέ συνάδελφε.

Να καλέσω το συνάδελφο Λευτέρη Χριστοφόρου για τη δική του παρουσίαση.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Αγαπητή κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κυρία υπουργέ και κύριοι υπουργοί,

Η κορυφαία πράξη σίγουρα του κοινοβουλευτισμού είναι η συζήτηση των προϋπολογισμών. Ένας προϋπολογισμός που είναι πολύ διαφορετικός από τους προηγούμενους. Ένας προϋπολογισμός έκτακτης ανάγκης, που ήταν απότοκο πέντε άλλων προηγούμενων προϋπολογισμών της σπατάλης, της κακοδιαχείρισης, της διασπάθισης δημοσίου χρήματος, των ελλειμμάτων, των χρεών και ουσιαστικά της πορείας προς την κατηφόρα της κυπριακής οικονομίας.

Είναι άξιοι επαίνου όλοι αυτοί που εργάστηκαν σε αυτούς τους λίγους μήνες, που παρέλαβαν την καταστροφή και τη χρεοκοπία και χωρίς χρήματα, χωρίς ταμεία, παραλαμβάνοντας μόνο €10 δις τραπεζική μαύρη τρύπα και €10 δις ελλείμματα και χρέος, κατόρθωσαν σήμερα να φτιάξουν έναν προϋπολογισμό, έναν προϋπολογισμό που κανέναν από εμάς δεν εκπράζει, γιατί είναι προϋπολογισμός που φτιάχτηκε ουσιαστικά χωρίς χρήματα! Φτιάχτηκε με πολλή προσοχή, νοικοκυρεμένος, για να μπορέσει να διασώσει τον τόπο από τη βέβαιη οικονομική καταστροφή.

Δικαίως αγαπητοί συνάδελφοι που παρέλασαν από εδώ και που βρίσκονται σήμερα στην αντιπολίτευση χρησιμοποίησαν αυτό το βήμα, που κάποτε δεινοπάθησε από την παραπλάνηση και το ψέμα, με ευφάνταστες ιδέες, που φυσικά για μια ολόκληρη πενταετία όχι μόνο δεν εφάρμοσαν και δεν υλοποίησαν, αλλά αυτές οι ίδιες οι ευφάνταστες ιδέες τους ήταν συνταγές της αποτυχίας και της χρεοκοπίας.

Είναι πραγματικά οξύμωρο κάποιοι να προσπαθούν να ασκήσουν κριτική στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, που το Μάρτιο δεν παραλάμβανε τον προϋπολογισμό του 2008 με πλεονάσματα, αλλά παραλάμβανε τα €10 δις της τραπεζικής μαύρης τρύπας και τα €10 δις που του άφηναν κάποιοι άλλοι κληρονομιά, για οποιοσδήποτε δεσμεύσεις. Ναι, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όταν δεσμευόταν ενώπιον του κυπριακού λαού, δεν ήξερε την ίδια στιγμή ότι κάποιοι άλλοι δεσμεύτηκαν με τις αλόγιστες και καταστροφικές πολιτικές τους να δεσμεύσουν τον τόπο στη χρεοκοπία και στην καταστροφή! Δε γνώριζε ακόμα ότι κάποιοι κατόρθωσαν να κρατούν ενσυνείδητα μια τράπεζα στον αναπνευστήρα, φορτώνοντάς τη με €10 δις ELA, για

να εξυπηρετήσουν προεκλογικές σκοπιμότητες, και δε γνώριζε σίγουρα ότι κάποιοι άλλοι προσπαθούσαν να διασώσουν το κόμμα τους, αντί να διασώσουν τον τόπο! Έτσι, κάποιοι, αγαπητέ προλαλήσαντα συνάδελφε, που θυμήθηκες το Τρόδος, κατακύλησαν, ναι, από την κορυφή του Ολύμπου την οικονομία -από την κορυφή- μέσα σε μια πενταετία στον κρημνό χωρίς τελεφερίκ!

Ξέρετε, σε κάποιους απουσιάζει από το πολιτικό λεξιλόγιο η κορυφαία πράξη ευθύνης, που είναι η συγγνώμη, και αντί αυτού αντικαθίσταται με το απύθμενο θράσος! Εμείς όμως εδώ, βρισκόμενοι ενώπιον του κυπριακού λαού, δε διστάζουμε να εκφράσουμε τις απολογίες μας και να πούμε "απολογούμαστε" στον κυπριακό λαό, γιατί δεν κατορθώσαμε για πέντε χρόνια από αυτό το βήμα να αποτρέψουμε την καταστροφική πορεία της οικονομίας, να πείσουμε κάποιους που έφερναν προϋπολογισμούς ελλειμματικούς της τάξης του €1 δις κάθε χρόνο ότι είναι πορεία ολέθρου και πορεία καταστροφής της οικονομίας. Εμείς δεν απαλλάτουμε κανέναν από την ευθύνη, ούτε τραπεζίτες ούτε οποιουδήποτε άλλους, όπου και αν βρίσκονται, αν συνέβαλαν στην καταστροφή του τόπου, και ζητούμε πραγματικά δικαιοσύνη και δικαίωση του κυπριακού λαού, που αυτή τη στιγμή επωμίζεται τα βάρη αυτής της κρίσης.

Όμως σίγουρα δε νομίζω να ήταν τραπεζίτες αυτοί που υποδείκνυαν σε κάποιους -ή μάλλον μπορεί οι Υπουργοί Οικονομικών να ήταν τραπεζίτες- όταν το 2008 παρελάμβαναν κάποιοι πλεόνασμα, την επόμενη χρονιά να φορτώσουν στον κυπριακό λαό, για να φαίνονται αρεστοί και φιλολαϊκοί, €1.009.000.000 δημοσιονομικό έλλειμμα και να συνεχίζουν να φορτώνουν κάθε χρονιά, με αποτέλεσμα το χρέος, που ήδη δημιουργήσαν, αυτό που σήμερα καλείται να πληρώσει ο κυπριακός λαός. Αυτή τη στιγμή ο κυπριακός λαός τι πληρώνει; Πρέπει να τον ενημερώσουμε. Πληρώνει τα €8 δις χρέος που άφησε η αλόγιστη διασπάθιση του δημοσίου χρήματος και η καταστροφική οικονομική συνταγή της διακυβέρνησης ΑΚΕΛ και Χριστόφια και όλα εκείνα που περιλαμβάνονται στην 960 σελίδων έκθεση της Γενικής Ελέγκτριας για το 2012, τα σκάνδαλα και τις σπατάλες. Αυτά πληρώνει ο κυπριακός λαός σήμερα και πληρώνει ταυτόχρονα, ναι, και τα λάθη των τραπεζιτών και όλων των άλλων.

Δικαίως διαμαρτύρεται το ΑΚΕΛ και λέει: «Γιατί να γίνουν περικοπές; Να δώσουμε!». Και εμείς λέμε να δώσουμε! Να δώσουμε σε αυτούς που κάποιοι τους μετέτρεψαν σε φτωχούς, να δώσουμε σε αυτούς που έχασαν τις δουλειές τους, να δώσουμε σε όλο αυτό τον κόσμο και να μη γίνει καμία περικοπή. Όμως και πάλι κάποιοι δεν πληροφόρησαν τον κυπριακό λαό ότι αυτός ο προϋπολογισμός ήδη είναι ελλειμματικός. Άρα, και πάλι θέλουν να σύρουν τον κυπριακό λαό, δίνοντας από αυτά που δεν έχει, σε πιθανόν ένα δεύτερο μνημόνιο, γιατί το πρώτο είναι δικό τους και δεν το διεκδικούμε εμείς, όπως και η τρόικα είναι δικιά τους, και δε διεκδικεί κανένας από εμάς τα εύσημα για το ότι κάποιοι τους προσκάλεσαν. Σίγουρα, θα ήμασταν ευτυχείς πραγματικά, αν παραλαμβάναμε τον προϋπολογισμό και τα ταμεία του 2008 και όχι του 2013.

Φαίνεται ότι κάποιοι λησμόνησαν ότι μεσολάβησε η διακυβέρνηση η δική τους ή κάποιοι θέλουν και οι ίδιοι να λησμονήσουν και να λησμονήσει και ο κυπριακός λαός. Δεν πρέπει και δεν πρόκειται να λησμονήσουμε και αυτό το χρωστάμε στην οικονομική ιστορία, στην πορεία αυτού του λαού, αλλά πολύ περισσότερο σε όλο αυτό τον κόσμο που δοκιμάζεται σήμερα, για να γνωρίζει ότι ήταν αποκλειστικό θύμα μιας λανθασμένης διακυβέρνησης. Εμείς απολογούμαστε σήμερα στον κυπριακό λαό, γιατί δεν πήραμε ταμεία και δεν έχουμε χρήματα, για να μπορέσουν να κάνουν καλύτερες γιορτές. Όμως αυτή η κυβέρνηση μέσα σε αυτά τα καταχρεωμένα και χρεοκοπημένα ταμεία βρήκε το κοινωνικό θάρρος και το ανάστημα της κοινωνικής ευαισθησίας να κάνει αυτό που δεν κάναμε σε εποχές ευημερίας, να πάρει από όλα αυτά τα οποία εναπέμειναν ως ψίχουλα και να δημιουργήσει ένα πρωτοποριακό επαναστατικό κοινωνικό μέτρο, το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα για τους πολίτες. Πρέπει να ξέρει ο κάθε Κύπριος πολίτης ότι από τον Ιούλιο που αναγγέλθηκε ότι θα δημιουργηθεί -και εγώ θα καλέσω την κ. υπουργό ως έκκληση και παράκληση, για να προλάβουν να κάνουν Πάσχα, αυτό να υλοποιηθεί από τον Απρίλιο, αν είναι δυνατό- δε θα υπάρχει πλέον Κύπριος πολίτης που να μην παίρνει το ελάχιστο εισόδημα, για να μπορέσει να έχει μία αξιοπρεπή διαβίωση, για να μπορέσει να έχει μία αξιοπρεπή ζωή και να νιώθει πολύ περήφανος, γιατί είναι πολίτης αυτού του κράτους. Για πρώτη φορά από τον Ιούλιο -που εύχομαι να γίνει από τον Απρίλιο- θα μπορεί ο κάθε Κύπριος που βρίσκουμε στο δρόμο και αυτή τη στιγμή είναι επαίτης, δεν έχει δουλειά, να έχει αξιοπρεπές εισόδημα. Αυτό διαγράφεται για κάποιους που το έπαιζαν για χρόνια φιλολαϊκοί και ευαίσθητοι για τα φιλεργατικά ζητήματα!

Εμείς θα μπορούσαμε κάλλιστα σήμερα να πλειοδοτήσουμε -και δικαίως να πλειοδοτήσουμε- γιατί ακριβώς κατορθώσαμε σώζοντας τη χώρα από τη χρεοκοπία, γιατί επιλογή μας ποτέ δεν ήταν η χρεοκοπία και αυτή είναι η πραγματικότητα... Εμείς κάναμε την επιλογή της σωτηρίας, ανασκουμπωθήκαμε μέσα σε δύσκολες περιόδους, δεν τα παρατήσαμε, όπως ήθελαν κάποιοι να τα παρατήσουν, δεν επιλέξαμε την επιλογή της άρνησης σε όλα. Σ' αυτή τη Βουλή -και πρέπει να το υπενθυμίσω- ακριβώς πριν ένα χρόνο, αυτή την περίοδο -προεκλογική περίοδος- ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ευρισκόμενος στην αντιπολίτευση με αίσθημα ευθύνης απέναντι στη σωτηρία του τόπου και όχι τη σωτηρία του κόμματος, αναλαμβάνοντας πολιτικό κόστος ψήφισε μαζί με το ΑΚΕΛ. Το ΑΚΕΛ τότε ψήφισε σαράντα μνημονιακά νομοσχέδια, γιατί τα ένιωθε δικά του και έτσι ήταν. Εμείς δεν είχαμε λόγο να μην τα υπερψηφίσουμε και τα υπερψηφίσαμε, γιατί για μας προείχε η σωτηρία του τόπου και όχι οι μικροπολιτικές και μικροκομματικές σκοπιμότητες.

Ακούσατε -και θέλω να προκαλέσω τους επόμενους- μία πρόταση σωτηρίας του τόπου από κάποιους εδώ, που πραγματικά ήταν λαλίστατοι, για να ασκήσουν και κριτική για τα πεπραγμένα που δεν οφείλονται

στην παρούσα κυβέρνηση; Ακούσατε μία εισήγηση πώς θα βρούμε έστω και ένα ευρώ, για να ενισχύσουμε το Ταμείο Αλληλεγγύης ή για να ενισχύσουμε το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα; Ακούσατε αν μπορούμε να κάνουμε κάποιο έργο που θα δημιουργήσει ανάπτυξη; Αυτοί οι οποίοι πραγματικά σήμερα όφειλαν να πουν μια ελάχιστη συγγνώμη στον κυπριακό λαό ζητούν και τα ρέστα και αποτελεί βάνανυση πρόκληση για μας που βιώσαμε εδώ και πέντε χρόνια μέσα σε αυτή τη Βουλή την έπαρση και την αλαζονεία να υπερψηφίζονται προϋπολογισμοί οι οποίοι ήταν ελλειμματικοί πέραν του €1 δις και φόρτωναν στην πλάτη του κυπριακού λαού τα χρέη, για να του ζητήσουν σήμερα να τα ξοφλήσει.

Παρά ταύτα, εμείς λέμε ότι, παρά το ότι οι εποχές είναι δύσκολες, δεν μπορούμε να διαγράψουμε ότι... Αναφέρθηκε από αυτό το βήμα -και αυτοί που πραγματικά γνωρίζουν την ιστορία οφείλουν να γνωρίζουν- ότι έγιναν αγώνες για τα προσφυγικά ζητήματα και έγιναν αγώνες για τους εκ μητρογονίας. Αυτοί όμως που υλοποίησαν αυτούς τους αγώνες δεν είναι αυτοί που ξόδευαν αλόγιστα και ασύστολα δεξιά και αριστερά χωρίς ουσία, νόημα και σημασία, είναι αυτή η παρούσα κυβέρνηση σε εποχές λιτότητας, σε εποχές στενότητας, σε εποχές πραγματικά που είναι δύσκολο να εξοικονομήσεις έστω και ένα ευρώ. Είναι με αυτή την κυβέρνηση που υλοποιούνται τα σχέδια ΑνΑΔ, είναι με αυτή την κυβέρνηση που εξασφαλίζονται κονδύλια από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ένα τελευταίο. Εμείς πεισματικά θα επιμένουμε στην επιλογή σωτηρίας. Δε θα παρασυρθούμε από αυτούς που έχουν εξασφαλισμένη και εγγυημένη τη συνταγή χρεοκοπίας. Αυτοί που σήμερα προτείνουν λύσεις είναι αυτοί που εφάρμοσαν τις ίδιες δικές τους λύσεις και οδηγήθηκαν στη χρεοκοπία. Ναι, επιλέξαμε, λέω, την αβεβαιότητα του όποιου μνημονίου από τη βεβαιότητα της συνταγής της δικής σας χρεοκοπίας!

Ένα έχω να πω, ότι ο κυπριακός λαός μπορεί να ελπίζει ότι υπάρχουν υπεύθυνες πολιτικές δυνάμεις και υπεύθυνη κυβέρνηση, και εμείς λέμε όλοι μαζί να αγωνιστούμε, για να βρει δουλειά ο άνεργος, για να δοθεί το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, για να δοθεί ανάπτυξη, για να μπορέσει ο τόπος να πάει μπροστά. Να επενδύσουμε στην ευημερία και στην πρόοδο και να μην επενδύουμε στην καταστροφή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Να καλέσω το συνάδελφο Νίκο Νικολαΐδη για τη δική του παρουσίαση.

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρία, κύριοι υπουργοί,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Συζητούμε φέτος τον πρώτο προϋπολογισμό της χώρας μας μετά την υπογραφή της δανειακής σύμβασης και του μνημονίου τον περασμένο Απρίλιο, ενός μνημονίου το οποίο ήδη υπέστη δύο επικαιροποιήσεις, οι οποίες απέδειξαν στην πράξη εκείνο που η ΕΔΕΚ προειδοποιούσε από την αρχή, ότι μέσα από τη διαδικασία των τριμηνιαίων αξιολογήσεων από την τρόικα, ιδιαίτερα όταν δεν υπάρχει σθεναρή και τεκμηριωμένη διαπραγμάτευση από την πλευρά μας, το μνημόνιο θα καθίσταται χειρότερο κάθε φορά. Το τελευταίο επικαιροποιημένο μνημόνιο, που συμφώνησε η κυβέρνηση με την τρόικα τον περασμένο Νοέμβριο, περιέχει σημαντικές προσθήκες και διαφοροποιήσεις, που το καθιστούν δυσμενέστερο από το επικαιροποιημένο μνημόνιο του Σεπτεμβρίου και από το αρχικό μνημόνιο του Απριλίου.

Πέρα όμως από την οικονομική διάσταση της χειροτέρευσης του μνημονίου, αναδεικνύεται και ένα σοβαρό θεσμικό θέμα. Ενώ βρίσκονταν σε εξέλιξη στη Βουλή διαδικασίες εξέτασης σημαντικών θεμάτων, όπως αυτό της πιθανής νομοθετικής ρύθμισης τόσο της μείωσης των επιτοκίων όσο και της προστασίας της πρώτης κατοικίας από εκποίηση, η τρόικα με τη σύμφωνη γνώμη της κυβέρνησης πρόσθεσε ρήτρες στο επικαιροποιημένο μνημόνιο οι οποίες απαγορεύουν τέτοιες ρυθμίσεις, απαγορεύοντας στην ουσία και τη συζήτηση στη Βουλή. Αυτή η απαγόρευση είναι μια απροκάλυπτη παρέμβαση και επέμβαση στο θεσμικό ρόλο της Βουλής. Η τρόικα ουσιαστικά επιχειρεί να ακυρώσει την κυπριακή Βουλή!

Είναι φανερό ότι από την όλη εξέλιξη με το επικαιροποιημένο μνημόνιο εγείρεται μείζον πολιτικό θέμα και για την κυβέρνηση. Πώς η κυβέρνησή μας δέχτηκε να προστεθούν μια σειρά από δυσμενείς και απαράδεκτες πρόνοιες; Γιατί δεν υπήρξε η απαιτούμενη υπό τις περιστάσεις διαπραγμάτευση και διεκδίκηση για μείζονος σημασίας θέματα για το λαό μας; Η κυβέρνηση οφείλει να δώσει απαντήσεις στον κυπριακό λαό και, αν προτίθεται να συνεχίσει να διαπραγματεύεται υπεύθυνα και σθεναρά τις επόμενες επικαιροποιήσεις του μνημονίου, θα πρέπει να δικαιολογήσει στον κυπριακό λαό το γεγονός ότι το μνημόνιο τελικά, αντί να βοηθήσει την κυπριακή οικονομία, θα την επιβαρύνει κάθε φορά και περισσότερο και θα την οδηγήσει σε έναν αδιέξοδο και επικίνδυνο φαύλο κύκλο.

Η οικονομία μας βρίσκεται στα όριά της. Δεν έχει ακόμα ξεφύγει τον κίνδυνο της κατάρρευσης. Ο κυπριακός λαός ζει ακόμα στο φόβο και στην αβεβαιότητα, με πολλές χιλιάδες οικογενειών να ζουν ήδη μέσα στη φτώχεια, την ανεργία και την απόγνωση. Αυτές είναι οι πρωτόγνωρες και δραματικές συνθήκες στις οποίες ζει σήμερα η πατρίδα μας και το μνημόνιο έχει τη δική του καθοριστική συμβολή σε αυτή την κατάσταση, αντί να συμβάλλει προς την αντίθετη κατεύθυνση, προς την κατεύθυνση εξόδου δηλαδή από την κρίση και λύσεως των προβλημάτων.

Εν μέσω αυτής της κατάστασης έχουμε μπροστά μας τον κρατικό προϋπολογισμό για το 2014. Ένας κρατικός προϋπολογισμός δεν είναι απλά ένας ισολογισμός εσόδων και εξόδων. Ένας ετήσιος προϋπολογισμός εκφράζει κατά κύριο λόγο την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης και αποτελεί το κατεξοχήν εργαλείο προώθησης της δημοσιονομικής πολιτικής, αλλά και αντιμετώπισης των ευρύτερων προβλημάτων της οικονομίας. Ποια είναι τα σημερινά προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει ο προϋπολογισμός; Ο τόπος μας βρίσκεται ακόμα σε βαθιά κρίση και αυτή η κρίση εκφράζεται σε σοβαρά προβλήματα που παρατηρούνται σε τέσσερις κυρίως τομείς: προβλήματα στον τραπεζικό τομέα, προβλήματα στα δημόσια οικονομικά, η ύφεση, η ανάγκη για ανάπτυξη και καταπολέμηση της ανεργίας και ασφαλώς τα κοινωνικά προβλήματα, που πλήττουν την κοινωνική συνοχή.

Η πρώτη ευθύνη και η πρώτη προτεραιότητα της κυβέρνησης και του κράτους μας γενικότερα πρέπει να είναι η αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων, ώστε να διευκολυνθεί η έξοδος του τόπου από την κρίση. Το βασικό ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο ο προϋπολογισμός που έχει κατατεθεί από την κυβέρνηση εκφράζει και εξυπηρετεί αυτή την προτεραιότητα. Ο κατατεθείς προϋπολογισμός δεν έχει τις δυνατότητες και υστερεί σημαντικά ως προς τις δυνατότητες να συμβάλει αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών πρώτα και κύρια λόγω της φιλοσοφίας του. Ο προϋπολογισμός βρίσκεται και εκφράζει απόλυτα τη βασική φιλοσοφία του μνημονίου. Κύριος στόχος του είναι η διατήρηση των δημοσιονομικών δεικτών μέσα στα όρια που έχουν τεθεί από το μνημόνιο. Αυτός ο στόχος ασφαλώς δεν είναι κακός, είναι ένας θεμιτός στόχος. Όταν όμως η επίτευξη του στόχου αυτού επιχειρείται λογιστικά και μονοδιάστατα μέσα από μειώσεις δαπανών και επιβολή φορολογιών, όταν αγνοούνται άλλες σημαντικές οικονομικές παράμετροι, όπως η αντιμετώπιση της ύφεσης και η ανάπτυξη, όταν δεν αξιολογείται σωστά η κοινωνική διάσταση του προϋπολογισμού, η ανάγκη επίλυσης των διογκούμενων κοινωνικών προβλημάτων και η διαφύλαξη της κοινωνικής συνοχής, τότε αυτός ο προϋπολογισμός και αυτή η προσέγγιση δε βοηθά στην επίτευξη του κυρίως στόχου.

Ο κύριος στόχος είναι να μπορέσει η οικονομία μας να επανέλθει στις αγορές το 2016, όταν θα έχει εξαντληθεί το δάνειο των €10 δις από την τρόικα. Ένας στόχος ο οποίος πρέπει να εξυπηρετηθεί ασφαλώς, χωρίς να υπάρξουν και οι οποιεσδήποτε παράπλευρες κοινωνικές απώλειες για τον κυπριακό λαό. Ο στόχος της εξόδου από την κρίση και της επανόδου στις αγορές δεν μπορεί να υλοποιηθεί ασφαλώς χωρίς έξοδο από την ύφεση και έξοδο από την ύφεση δεν μπορεί να γίνει χωρίς ανάπτυξη. Οι περικοπές μισθών και οι φορολογίες δεν οδηγούν παρά μόνο σε ένα φαύλο κύκλο ύφεσης και περισσότερων ελλειμμάτων.

Στον προτεινόμενο προϋπολογισμό μειώνονται μεν οι λειτουργικές δαπάνες της κρατικής μηχανής -και αυτό είναι ένα βήμα σωστό- όμως ταυτόχρονα όχι απλά μειώνονται, αλλά καθλώνονται και οι αναπτυξιακές δαπάνες. Η μείωση αναπτυξιακών δαπανών σε περίοδο ύφεσης -και η Κύπρος περνά τη χειρότερη ύφεση που αντιμετώπισε ποτέ- είναι τεράστιο λάθος. Σε μια περίοδο σοβαρής έλλειψης ρευστότητας στην αγορά η συρρίκνωση των κρατικών αναπτυξιακών δαπανών θα σκοτώσει τελείως την προοπτική της ανάπτυξης. Εκτός αυτού, στέλλεται ένα μήνυμα και εκπέμπεται μια εικόνα έλλειψης αισιοδοξίας και εμπιστοσύνης από το ίδιο το κράτος προς την οικονομία, τη στιγμή που η τόνωση της εμπιστοσύνης προς την κυπριακή οικονομία είναι απαραίτητη προϋπόθεση, για να βγει η χώρα από τα οικονομικά αδιέξοδα.

Ένα άλλο στοιχείο που θέλουμε να επισημάνουμε είναι η μεγάλη μείωση στις κοινωνικές δαπάνες, κατά περίπου €130 εκατομ. Περνούμε μια εποχή που οι πολίτες αναμένουν από το κράτος στήριξη και προστασία, για να αντέξουν στα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Μέχρι σήμερα μόνο προθέσεις ακούμε από την κυβέρνηση. Στην πράξη το μόνο που βλέπουμε είναι μειώσεις στους προϋπολογισμούς και μάλιστα μειώσεις χωρίς εμφανή στόχευση. Εύλογα κάποιος μπορεί να διερωτηθεί πώς μπορεί να μειωθούν οι κοινωνικές δαπάνες χωρίς στόχευση ή πώς μπορεί να υπάρξει στόχευση, χωρίς να υπάρχει συγκροτημένη φιλοσοφία κοινωνικής πολιτικής.

Είναι επίσης σημαντικό να τονιστεί πως η χώρα μας δε θα μπορέσει να έχει πραγματικά αποτελεσματικούς προϋπολογισμούς, αν δεν προχωρήσει παράλληλα και η λήψη διαρθρωτικών μέτρων που θα εκσυγχρονίσουν και θα βελτιώσουν την κρατική μηχανή. Δεν είδαμε σε αυτούς τους προϋπολογισμούς τη σχέση και τη διασύνδεσή τους με τα διαρθρωτικά μέτρα, που μπορεί να ληφθούν και που μόνο εξαγγελίες έχουμε δει μέχρι σήμερα γι' αυτά τα μέτρα.

Ως κοινοβουλευτική ομάδα της ΕΔΕΚ έχουμε καταθέσει μια σειρά από τροπολογίες, οι οποίες στοχεύουν στο να απαμβλύνουν σε μικρό έστω βαθμό τις αδυναμίες του προϋπολογισμού αναφορικά με τους τομείς της ανάπτυξης και της κοινωνικής πολιτικής. Εισηγούμαστε τη μείωση επιλεγμένων λειτουργικών δαπανών της κρατικής μηχανής κατά 7% και το ποσό που θα εξοικονομηθεί, το οποίο θα ξεπεράσει περίπου τα €20 εκατομ.,

θα πρέπει να διοχετευθεί προς τις δύο κατευθύνσεις που ο προϋπολογισμός υστερεί σημαντικά, ανάπτυξη και κοινωνική συνοχή. Θα μπορούσε για παράδειγμα με ένα ποσό μερικών εκατομμυρίων να χρηματοδοτηθούν μικρά αναπτυξιακά έργα στις κοινότητες, τα οποία τα ίδια τα κοινοτικά συμβούλια θα αναλάβουν να προσφοροδοτήσουν και να διεκπεραιώσουν. Υπενθυμίζω ότι κάτι ανάλογο έγινε και το 2009, όταν το τότε Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων χρηματοδότησε με ένα ποσό περίπου €7 εκατομ. έργα σε πέρα από τριακόσιες κοινότητες με ευεργετικές συνέπειες για τις κοινότητες και με ουσιαστική συμβολή στη μείωση της ανεργίας. Επίσης, θα μπορούσε από τα κονδύλια που θα εξοικονομηθούν με την πρότασή μας να στηριχτούν ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως οι μακροχρόνια άνεργοι που δεν καλύπτονται επαρκώς από την κοινωνική πολιτική του κράτους.

Πέραν όμως των συγκεκριμένων προνοιών του προϋπολογισμού, η κατάθεση του ετήσιου προϋπολογισμού είναι μια ευκαιρία να συζητηθούν και όλα τα σημαντικά ζητήματα που αφορούν την οικονομία μας. Ζητήματα όπως η έλλειψη ρευστότητας, τα υψηλά επιτόκια, οι περιορισμοί στις τραπεζικές συναλλαγές, η αναδιάρθρωση της οικονομίας, οι νέοι τομείς οικονομικής δραστηριότητας, η ενέργεια, ο πρωτογενής τομέας της οικονομίας, ο τομέας των υπηρεσιών, ο τουρισμός, η εμπορική ναυτιλία και τέλος ο στρατηγικός σχεδιασμός για έξοδο από το μνημόνιο.

Αυτά είναι τα μεγάλα ζητήματα του τόπου και τώρα είναι η ώρα να τα συζητήσουμε σοβαρά και εις βάθος και να πάρουμε επιτέλους αποφάσεις! Τώρα είναι η ώρα να προχωρήσουμε στον επιβαλλόμενο συνολικό στρατηγικό σχεδιασμό για έξοδο από την κρίση. Δεν έχουν γίνει δυστυχώς ακόμα αυτά. Ακόμα μιλούμε για την ανάγκη επανεκκίνησης της οικονομίας μας. Η οικονομία μας δεν πρόκειται ασφαλώς να επανεκκινήσει με λόγια. Χρειάζονται αποφάσεις και έργα. Αποφάσεις και έργα εδώ και τώρα! Εμείς, ως ΕΔΕΚ, έχουμε εδώ και καιρό υποβάλει ένα ολοκληρωμένο, μελετημένο, τεκμηριωμένο σχέδιο για έξοδο από την κρίση και να μη μας ρωτάνε κάποιοι τι προτείνουμε, υπονοώντας ότι δεν υπάρχει άλλος δρόμος από τη μοιρολατρική παράδοση στο μνημόνιο! Προτάσεις υπάρχουν. Εκείνο που χρειάζεται είναι αποφάσεις και πολιτική βούληση. Χρειάζεται και μια κυβέρνηση που να πάρει αυτές τις αποφάσεις, γιατί χωρίς αποφάσεις δεν μπορεί να υπάρξει καμιά θετική εξέλιξη.

Η πρόταση της ΕΔΕΚ συγκεκριμενοποιείται σε τρεις πυλώνες, σε τρία στάδια, μέσα από τα οποία η Κύπρος θα μπορούσε να οδηγηθεί στον πιο πάνω στόχο. Το πρώτο στάδιο είναι η ομαλοποίηση της οικονομίας και η σταθεροποίηση του τραπεζικού τομέα. Στο στάδιο αυτό στοχεύεται η αντιμετώπιση της αστάθειας και των στρεβλώσεων που ακόμα χαρακτηρίζουν την κυπριακή οικονομία. Άμεση προτεραιότητα πρέπει να είναι η αποκατάσταση της θεσμικής τάξης, η βελτίωση του τρόπου λειτουργίας της Κεντρικής Τράπεζας σε διοικητικό επίπεδο, η άρση των αντιπαραθέσεων -φανερών και υποκρυπτόμενων- μεταξύ κυβέρνησης και Κεντρικής Τράπεζας και η βελτίωση της συνεργασίας, της συναντίληψης και του συντονισμού μεταξύ Κεντρικής Τράπεζας και Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε καθημερινή βάση. Ταυτόχρονα, χρειάζεται επίσπευση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης και άρσης των περιορισμών στις συναλλαγές του τραπεζικού τομέα και του συνεργατισμού.

Το κομβικότερο όμως ίσως σημείο για την ομαλοποίηση του χρηματοπιστωτικού μας τομέα είναι η εξασφάλιση επαρκούς ρευστότητας στην αγορά, κάτι που είναι άμεσα συνδεδεμένο με το ύψος των επιτοκίων. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας της Κύπρου έχει υποστεί ένα συντριπτικό πλήγμα από τις πρόσφατες αποφάσεις του Eurogroup. Αυτό το γεγονός επιφορτίζει την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με την πολιτική, τη νομική και την ηθική ευθύνη να εξεύρει μηχανισμούς χορηγίας επιπλέον ρευστότητας προς τον τραπεζικό τομέα και στήριξης της φερεγγυότητας των τραπεζών μας γενικότερα. Αν όμως δεν το διεκδικήσουμε αυτό, αν δεν το απαιτήσουμε, δεν πρόκειται να μας δοθεί. Χωρίς ισχυρή πολιτική βούληση και σθεναρούς πολιτικούς χειρισμούς δε θα υπάρξει κανένα αποτέλεσμα και απλά θα συνεχίσουμε να κλαίμε τη μοίρα μας.

Το δεύτερο στάδιο της πρότασής μας είναι η πολυσυζητημένη επανεκκίνηση της οικονομίας μας. Επανεκκίνηση της οικονομίας, όπως ήδη ελέγχθη, δεν πρόκειται να γίνει, αν δεν υπάρξει αυτό που δεν είδαμε μέχρι σήμερα, κεντρικός συντονισμός και εκπόνηση ρεαλιστικού ολοκληρωμένου σχεδίου επανεκκίνησης της οικονομίας. Χρειάζεται άμεση προώθηση -σε πρακτικό επίπεδο- αναπτυξιακών μέτρων, όχι απλά εξαγγελιών. Χρειάζονται μέτρα μείωσης δαπανών της κρατικής μηχανής, μέτρα αναδιάρθρωσης της κρατικής μηχανής, μέτρα ενοποίησης υπηρεσιών. Χρειάζεται επιτέλους να βρεθεί τρόπος να στηριχτούν πρακτικά και αποτελεσματικά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, πριν παύσουμε να έχουμε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Χρειάζεται προσπάθεια για αύξηση της απορρόφησης κονδυλίων από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία. Χρειάζονται κίνητρα για επαναπατρισμό κεφαλαίων.

Μέρος όμως της δυναμικής επανεκκίνησης της οικονομίας μας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με κάτι πολύ σημαντικό, την κοινωνική συνοχή, την άμεση προώθηση μέτρων κοινωνικής προστασίας, γιατί, αν καταρρεύσει ο κοινωνικός ιστός, τίποτε δε θα μείνει όρθιο. Είναι απαράδεκτο και επικίνδυνο να καθυστερούν τα σχετικά νομοσχέδια, όπως αυτά που αφορούν τον τραπεζικό διαμεσολαβητή και την αναδιάρθρωση των δανείων των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους. Ταυτόχρονα, οφείλουμε ως πολιτεία να επανέλθουμε και να επιμένουμε για την προστασία της πρώτης κατοικίας από εκποιήσεις. Αν η πολιτεία δεν προστατεύσει τους πολίτες της, θα έχει αυτοαναιρεθεί και δε θα έχει λόγο ύπαρξης και δε θα έχει καμιά χρησιμότητα για τον πολίτη.

Το τρίτο στάδιο της πρότασής μας, που είναι και ο τελικός στρατηγικός μας στόχος ή θα πρέπει να είναι, είναι η απεμπλοκή από το μνημόνιο και τη δανειακή σύμβαση. Εμείς, έχοντας αναλύσει το μνημόνιο και τη δανειακή σύμβαση, εκτιμούμε ότι αυτή η δανειακή σύμβαση και το μνημόνιο οδηγούν τη χώρα μας σε ένα φαύλο κύκλο, ύφεση, περισσότερα μέτρα που θα δημιουργούν νέα ύφεση, η οποία με τη σειρά της με βάση τη φιλοσοφία του μνημονίου θα οδηγήσει σε περισσότερα μέτρα κ.ο.κ.

Το πρώτιστο που χρειάζεται είναι η πολιτική απόφαση για μια πορεία εξόδου από το μνημόνιο. Ασφαλώς, δεν πρόκειται να υπάρξει έξοδος από το μνημόνιο μέσα από πολιτικές αντιφάσεις, ότι δηλαδή επιθυμούμε έξοδο από το μνημόνιο, αλλά τα προβλήματά μας θα τα λύσουμε μέσα στο μνημόνιο! Χρειάζεται ισχυρή πολιτική απόφαση και ακόμα πιο ισχυρή πολιτική δέσμευση, γιατί η πορεία εξόδου από το μνημόνιο δεν είναι μια εύκολη υπόθεση. Χρειάζεται να γίνουν πολλά και να γίνουν με πολλή σοβαρότητα, με πολλή μελέτη, με σχεδιασμό, με συντονισμό και με σκληρή δουλειά, αρχίζοντας από την αξιοποίηση του φυσικού αερίου και του πετρελαίου, που αποτελούν και την πιο ελπιδοφόρα προοπτική εξόδου από την κρίση. Χρειάζεται ταυτόχρονα επανασχεδιασμός του οικονομικού και αναπτυξιακού μοντέλου της πατρίδας μας, αξιοποιώντας και παραδοσιακούς τομείς, αλλά και νέους τομείς: υπηρεσίες, τουρισμός, εμπορική ναυτιλία, πρωτογενής τομέας, έρευνα και καινοτομία. Όλοι αυτοί οι τομείς έχουν τη δυνατότητα μέσα στα πλαίσια ενός σωστού συνολικού σχεδιασμού να προσδώσουν την απαραίτητη δυναμική στην πορεία εξόδου από την κρίση.

Όλα αυτά όμως χρειάζονται προγραμματισμό, χρειάζονται σοβαρότητα, χρειάζονται όραμα, χρειάζονται αυτοπεποίθηση και δυστυχώς όλα αυτά, ενώ τα είχαμε, αποδείχθηκε ότι δεν τα έχουμε εδώ και καιρό. Τα έχουμε χάσει εδώ και καιρό και πρέπει να τα ξαναβρούμε και να τα φέρουμε στην επιφάνεια.

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών του κράτους είναι μια ώρα εθνικής ευθύνης για τα κοινοβουλευτικά κόμματα και εθνική ευθύνη είναι να λαμβάνονται αποφάσεις στη βάση του τι εξυπηρετεί τον τόπο και όχι στη βάση της εξυπηρέτησης των οποιωνδήποτε άλλων σκοπιμοτήτων. Η ΕΔΕΚ ασφαλώς δεν πρόκειται να στηρίξει έναν προϋπολογισμό με τη φιλοσοφία και τις πρόνοιες του οποίου διαφωνεί κάθετα. Την ίδια όμως στιγμή η ΕΔΕΚ δεν πρόκειται να αφήσει τον τόπο χωρίς προϋπολογισμό. Δεν πρόκειται με την ψήφο της να διακινδυνεύσει να οδηγηθεί ο τόπος σε επικίνδυνες και καταστροφικές συνέπειες εξαιτίας των προνοιών του μνημονίου σε σχέση με τον προϋπολογισμό. Είναι εύκολο να πεις απλά ένα "όχι". Το δύσκολο όμως είναι να αναλαμβάνεις τις ευθύνες σου απέναντι στον τόπο και απέναντι στο λαό.

Η ΕΔΕΚ, αναλαμβάνοντας τις δικές της ευθύνες απέναντι στον τόπο, θα εκφράσει την πολιτική διαφωνία της με τον προϋπολογισμό τηρώντας αποχή κατά την ψηφοφορία. Εκφράζοντας με τον τρόπο αυτό την ανοχή μας στον προϋπολογισμό του 2014, θέλουμε να επαναλάβουμε το ίδιο μήνυμα που στείλαμε επανειλημμένα, για να σωθεί ο τόπος μας, χρειάζεται να αλλάξουμε πολιτικές! Να αλλάξουμε τις πολιτικές που μας οδήγησαν στο μνημόνιο, τις πολιτικές της αναβολής, της προχειρότητας, της πολιτικής σκοπιμότητας και της διαπλοκής. Να αλλάξουμε όμως και τις πολιτικές με τις οποίες αντιμετωπίζουμε την τρόικα σήμερα, πολιτικές πλήρους υποταγής, πολιτικές χωρίς διεκδίκηση. Αυτή η άκριτη υποταγή στην τρόικα δε βοηθά τον τόπο, όπως επίσης δε βοηθά τον τόπο η πολιτική της στείρας άρνησης, ανεξάρτητα από τις συνέπειες για τον τόπο, ιδιαίτερα μάλιστα όταν αυτή η άρνηση προβάλλεται εκ των υστέρων και κατόπιν εορτής.

Ο τόπος σήμερα χρειάζεται θέσεις και προτάσεις. Χρειάζεται υπευθυνότητα και όχι αδιέξοδες πολιτικές, είτε προς τη μια είτε προς την άλλη κατεύθυνση. Χρειάζεται να σταματήσει επιτέλους αυτό το ατελέσφορο πολιτικό παιχνίδι επίρριψης ευθυνών μεταξύ των πρώην και των νυν κυβερνήσεων. Ακούσαμε απόψε σαράντα τόσες ομιλίες αλληλοεπίρριψης ευθυνών, ποιος φταίει περισσότερο από τον άλλο! Το μόνο που πετυχαίνουν και οι μεν και οι δε είναι να αναδεικνύουν τις βαριές ευθύνες οι μεν για τους δε και αντίστροφα.

Ο προϋπολογισμός που θα εγκριθεί σήμερα από τη Βουλή θα μας δώσει ακόμα μια μικρή παράταση ζωής. Αν όμως δεν αξιοποιήσουμε αυτή την παράταση ζωής, αν δεν την αξιοποιήσουμε σωστά, δε θα μπορέσουμε να ανατρέψουμε τα πράγματα και να οδηγήσουμε τον τόπο έξω από την καταστροφική αυτή κρίση. Πρέπει να αποφασίσουμε να χαράξουμε πορεία εξόδου από το μνημόνιο, αλλά και να χαράξουμε μια πολιτική διαπραγμάτευσης και διεκδίκησης για όσο καιρό θα είμαστε ακόμα στο μνημόνιο. Μόνο έτσι ο τόπος μας θα ξαναμπει στο δρόμο της ανάπτυξης και μόνο έτσι ο λαός μας μπορεί να προσβλέπει σε καλύτερες μέρες.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Νίκου Νικολαΐδη ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Νικολαΐδη.

Θα ήθελα να πληροφορήσω το σώμα ότι ο υπόλοιπος χρόνος είναι ως ακολούθως: Για το Δημοκρατικό Κόμμα και ασφαλώς τον κ. Μάριο Καρογιάν είναι δεκαεπτά λεπτά, για τον κ. Νίκο Κατσουρίδη και το ΑΚΕΛ είναι είκοσι ένα και για τον κ. Νίκο Τορναρίτη και το ΔΗΣΥ είναι δεκαπέντε. Αυτοί οι τρεις ομιλητές έχουν μείνει.

Και τώρα καλώ τον κ. Μάριο Καρογιάν στο βήμα.

M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρία και κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η επί του προϋπολογισμού συζήτηση αποτελεί πάντα την κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία και μια από τις υψηλότερες πολιτικές πράξεις της δημοκρατίας. Είναι στιγμή υψίστης σημασίας, αναμέτρησης με τα εθνικά μας προβλήματα, ανάληψης των κοινωνικών ευθυνών μας απέναντι στο παρόν και το μέλλον του λαού μας. Είναι η μεγάλη ευκαιρία διαλόγου που παρουσιάζεται κάθε χρόνο και αφορά στην πεμπτούσια του ρόλου των κομμάτων ως συλλογικών σχεδιαστών ενός καλύτερου αύριο. Σήμερα όμως το αύριο μοιάζει να είναι το πιο αβέβαιο μετά το 1974. Αυτή η αβεβαιότητα είναι που συνιστά τη μεγάλη ιδιαιτερότητα της φετινής συζήτησης επί του προϋπολογισμού. Είναι αυτή που προσδίδει εκ των πραγμάτων υπαρξιακό χαρακτήρα στο περιεχόμενό της.

Θα είμαστε κατώτεροι των περιστάσεων, αν με τη συμμετοχή μας σε αυτή δεν καταβάλλαμε την οφειλόμενη στο λαό και την πατρίδα μας προσπάθεια να υπερβούμε τις προσωπικές μας ατζέντες και τις κομματικές μας ταυτότητες, προκειμένου να μετατρέψουμε την πρωτοφανή κρίση που βιώνουμε σε πραγματική ευκαιρία αναγέννησης του τόπου μας και ανασυγκρότησης των κοινωνικών, δημιουργικών και παραγωγικών δυνάμεών του, αν δηλαδή δεν καταφέρναμε να πείσουμε τους πολίτες ότι οι πολιτικές τους δυνάμεις είναι σε θέση να ξαναγεννήσουν τις ελπίδες τους, να ανατροφοδοτήσουν τις προσδοκίες τους και να τονώσουν το ηθικό και την αυτοπεποίθησή τους. Για να το πετύχουμε, θα πρέπει πρώτα απ' όλα να κάνουμε την αυτοκριτική μας και ως άτομα και ως κόμματα και συνολικά ως πολιτικό σύστημα.

Χρειάζεται όμως και κάτι άλλο, να κάνουμε ταυτόχρονα ένα μεγάλο άλμα πέρα από τη συνήθη κριτική των μεν προς τους δε, να αναζητήσουμε με ευθύνη και ρεαλισμό τις συγκλίσεις που θα μας επιτρέψουν να βάλουμε τις βάσεις ενός νέου ολοκληρωμένου εθνικού στρατηγικού σχεδίου. Ενός σχεδίου που θα συνδέει το εθνικό μας θέμα με την ανόρθωση της οικονομίας μας και την ανόρθωση της οικονομίας μας με την εισαγωγή ενός αναπτυξιακού προτύπου που δε θα επαναλαμβάνει τα λάθη, τις αγκυλώσεις και τις στρεβλώσεις του παρελθόντος, που θα εκπληρώνει τις προϋποθέσεις αναπροσαρμογής των δημοσιονομικών μας δεικτών σύμφωνα με τους όρους της δανειακής σύμβασης, αλλά παράλληλα θα προωθεί αναπτυξιακά μέτρα ικανά να μας απαλλάξουν το συντομότερο δυνατό από τις δεσμεύσεις του μνημονίου.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα οι αξίες της διαρκούς και απρόσκοπτης ανάπτυξης της οικονομίας μας, πάνω στις οποίες στηριχθήκαμε τις τελευταίες δεκαετίες, δοκιμάζονται κάτω από την πίεση της παγκοσμιοποίησης και της διεθνούς κρίσης χρέους, που επιβάλλουν τη λιτότητα, απειλούν το κοινωνικό κράτος, συρρικνώνουν τη μεσαία τάξη. Πορευτήκαμε μέχρι σήμερα πιστεύοντας στις αρχές ενός κοινωνικού φιλελευθερισμού, που αποδείχθηκε ευάλωτος στην επιθετική συμπεριφορά και τις συνθήκες που δημιούργησαν οι δυνάμεις της αγοράς που ο ίδιος απελευθέρωσε. Μπορεί να θριάμβευσε έναντι του δογματικού κομμουνισμού και του υπαρκτικού σοσιαλισμού, που κατέρρευσαν υπό το βάρος της αναπτυξιακής αναποτελεσματικότητάς τους, αλλά δε φαίνεται να μπορεί ούτε ο ίδιος να υπερασπισθεί αποτελεσματικότερα τις κατακτήσεις του.

Ποιος λίγους μήνες νωρίτερα θα μπορούσε να φανταστεί ότι η αρχή της αποταμίευσης θα καταλυόταν μέσα σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση που εν πολλοίς οικοδομήθηκε χάρις στην εμπιστοσύνη των καταθετών της στο χρηματοπιστωτικό της σύστημα; Αν η Κύπρος είχε την ατυχία να αποτελέσει το πρώτο πείραμα μετάθεσης στις πλάτες των πολιτών της του βάρους της διάσωσης των τραπεζών της, τίποτα δεν εγγυάται ότι το σημερινό παράδειγμά της δε θα αποτελέσει το αυριανό υπόδειγμα για όλη την Ευρωζώνη.

Στην Κύπρο τρέφαμε μέχρι πρότινος την ψευδαίσθηση ότι θα μπορούσαμε να αποτελέσουμε μια παγκόσμια εξαίρεση. Συνεχίσαμε να επενδύουμε στον τομέα των υπηρεσιών, παραιτούμενοι κάθε άλλης παραγωγικής προσπάθειας που θα έδινε στην οικονομία μας ένα διαφορετικό στρατηγικό βάθος και μεγαλύτερη αυτάρκεια. Μετατρέψαμε τις καταναλωτικές δαπάνες σε μοχλό μιας άναρχης ανάπτυξης. Χρησιμοποιήσαμε το τραπεζικό μας σύστημα ως οργανωτικό βραχίονα αδηφάγων κατεστημένων και καταστήσαμε τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες κέντρο μιας άνευ προηγουμένου και εκτός ελέγχου διαπλοκής. Υποτάξαμε τις πολιτικές μας θέσεις στις πελατειακές σχέσεις, διογκώνοντας κατά τον πλέον αντιπαραγωγικό και γραφειοκρατικό τρόπο τη δημόσια διοίκηση και τους ημικρατικούς οργανισμούς.

Πανηγυρίσαμε για την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την ΟΝΕ, αλλά ουδόλως αντιληφθήκαμε τις ανάγκες προσαρμογής που το νέο περιβάλλον μάς γεννούσε. Αντιμετωπίσαμε τη διεθνή οικονομική κρίση λες και δε μας αφορούσε άμεσα. Καλλιεργήσαμε και εδώ τις ψευδαισθήσεις που μας άφησαν εκτεθειμένους σε ακραίους κινδύνους. Χάσαμε πολύτιμο χρόνο για τη λήψη προληπτικών μέτρων θωράκισης της οικονομίας μας και τελικά βρεθήκαμε σαν τις μωρές παρθένες απροετοίμαστοι και ανυποψίαστοι την κρίσιμη ώρα της τελικής διαπραγμάτευσης για τη σωτηρία της οικονομίας μας. Χρόνια τώρα αποτυγχάναμε στις εξετάσεις αξιοπιστίας και αποτελεσματικότητας, ενώ παριστάναμε κατά τα άλλα τους ξένοιαστους καβαλάρηδες της ευημερίας, χωρίς να καταλαβαίνουμε πόσο πηλίνα ήταν τα πόδια με τα οποία καλπάζαμε.

Η οικονομική κατάρρευση ήλθε ως συνέπεια της κατάρρευσης -και πρέπει να το παραδεχθούμε- του πολιτικού μας συστήματος, όχι ως αίτιό της. Ουδεμία πολιτική δύναμη είχε πάρει στα σοβαρά όλες τις ενδείξεις παρακμής του κομματικού μας συστήματος, γι' αυτό και η τιμωρία των ενόχων αποτελεί προϋπόθεση κάθε άλλης προσπάθειας ανασύνταξης και εξόδου από την κρίση. Υπάρχουν όμως και οι μεγάλοι αυτοурγοί και συναυτοурγοί στο έγκλημα που διεπράχθη εναντίον του κυπριακού λαού, που δεν πρέπει αυτή τη φορά ούτε να ξεχασθούν ούτε να τους επιτραπεί να ξαναδράσουν, απεργαζόμενοι άλλα δεινά για την πατρίδα μας. Τους βλέπουμε να καιροφυλακτούν. Αλίμονο αν υπαγορεύσουν οι εγκληματίες τους όρους του νέου οικονομικού παιχνιδιού! Ο λαός -και σωστά- απαιτεί επαναφορά των αρχών και των κανόνων της ηθικής, της πολιτικής δεοντολογίας και της διαφάνειας. Απαιτεί εντιμότητα στην πολιτική και γενικότερα στη δημόσια ζωή. Ο λαός -και σωστά- απαιτεί κάθαρση. Τίποτε λιγότερο. Και σίγουρα δε θα ικανοποιηθεί με οτιδήποτε λιγότερο.

Βέβαια, έχουμε όλοι μας εδώ στην Κύπρο μια τάση να μιμούμαστε συνήθως αυτά που συμβαίνουν στην Ευρώπη και αλλού. Εγώ λέω και τις πλείστες φορές μιμούμαστε πράγματα που καμιά ανάγκη δε θα την είχαν. Θα ήταν καλό όμως να μιμηθούμε και κάποια παραδείγματα στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια στην οποία ζούμε και δρούμε, αυτό της Ιταλίας, αυτό που έγινε τη δεκαετία του '90 ενάντια σε παρόμοιου είδους φαινόμενα, όπως το "Μιζούπολη". Αλλά εκεί υπήρξαν, ναι, ορκισμένοι υπηρέτες της δικαιοσύνης, υπήρξαν εκεί άνθρωποι οι οποίοι έπαιξαν τη ζωή τους κορώνα-γράμματα, υπήρξαν, ναι, δημιουργικά και έντιμα κύτταρα στην κοινωνία και στο πολιτικό σύστημα, αλλά και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Και εκεί ακριβώς έγινε η μεγάλη αλλαγή, πηγαίνοντας από την πρώτη δημοκρατία στη δεύτερη. Εκεί κάποιοι πλήρωσαν, γιατί υπήρχε η βούληση να πληρώσουν. Εκεί κάποιοι πλήρωσαν το τίμημα μιας φαύλης διαδικασίας, η οποία ουσιαστικά έπνιγε κάθε δημιουργική φωνή, έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι της ακριβώς μέσα στη σήψη, τη διαφθορά και τη διαπλοκή να στραγγαλίσει μια χώρα που κατά τα άλλα ήταν από τις πιο παραγωγικές και τις πιο πλούσιες χώρες.

Εκεί τουλάχιστον κάποιοι πλήρωσαν, γιατί υπήρχε η βούληση. Και να μη μου πει κάποιος ότι εμείς εδώ δεν έχουμε τη βούληση. Αν πραγματικά θέλουμε την κάθαρση, αυτήν μπορούμε να την πετύχουμε και να την πετύχουμε σε αυτούς που ήσαν οι υπαίτιοι γι' αυτό το κακό που βρέθηκε και όχι βέβαια με διάφορες αλχημείες και διάφορα τερτίπια και αυτή τη φορά να πάει έτσι καθαρά, μη αφήνοντας εκείνους που ήσαν υπαίτιοι εκείνοι να πληρώσουν τη νύφη. Τουλάχιστον σε αυτό ας μιμηθούμε και κάποιους άλλους από την ευρωπαϊκή οικογένεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο εφιαλτικός Μάρτιος, εκείνες οι δυο συνεδρίες του Eurogroup και οι συνεδρίες της Βουλής των Αντιπροσώπων που ακολούθησαν, έχει δημιουργήσει πολύ σκληρά δεδομένα, που ασφαλώς έχουν προσδιορίσει τους στόχους και το περιεχόμενο του κρατικού προϋπολογισμού του 2014. Ο κρατικός προϋπολογισμός που καλούμαστε να εγκρίνουμε σήμερα από κορυφαία πολιτική πράξη της παρούσας διακυβέρνησης έχει ουσιαστικά μετατραπεί σε αναγκαστικό εργαλείο εφαρμογής του Μνημονίου Συναντίληψης που μας έχει επιβληθεί από τους διεθνείς δανειστές μας. Ο φετινός προϋπολογισμός δε χαρακτηρίζεται βέβαια ούτε από αναπτυξιακό προσανατολισμό ούτε καν από κοινωνική δικαιοσύνη. Βασικό του χαρακτηριστικό είναι η αυστηρή λιτότητα και η δημοσιονομική πειθαρχία.

Δυστυχώς, η πραγματικότητα που βιώνουμε από τον περασμένο Μάρτιο και τα νέα δεδομένα της κυπριακής οικονομίας έχουν δημιουργήσει μια νέα σκληρή πραγματικότητα. Οι λίστες ανέργων μεγαλώνουν. Δεκάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις κλείνουν σχεδόν κάθε μέρα. Οι οικογένειες που αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στις δανειακές τους υποχρεώσεις και γενικά στις οικονομικές τους ανάγκες πληθαίνουν καθημερινά. Μαζικά οι νέοι μας επιστήμονες ξενιτεύονται, αναζητώντας εργασία στο εξωτερικό, και αυτό αποστρεφεί από τον τόπο τα πιο λαμπρά μυαλά του. Η μεσαία τάξη οδηγείται στα όρια της φτώχειας. Το τραπεζικό σύστημα έχει στερέψει από ρευστότητα. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια έχουν αυξηθεί σε ανησυχητικά επίπεδα. Η αξιοπιστία της κυπριακής οικονομίας έχει υποστεί σοβαρό πλήγμα. Η οικονομική ύφεση βαθιάνει.

Είναι η πρώτη φορά μετά την τουρκική εισβολή του '74 που η Κύπρος βρίσκεται αντιμέτωπη με κινδύνους που απειλούν την ανεξαρτησία της, την κυριαρχία της, την ακεραιότητά της, την ασφάλειά της, την υπόστασή της, που απειλούν το μέλλον της. Εύκολες και ανώδυνες λύσεις δεν υπάρχουν ούτε υπάρχουν

βέβαια από μηχανής θεοί. Μόνο αν επικρατήσουν συνθήκες εθνικής συνεννόησης, πολιτικής συναντίληψης, κοινωνικής συναίνεσης, θα κατορθώσουμε μέσα από ένα εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης της κυπριακής οικονομίας να ξαναφέρουμε την ελπίδα και την προοπτική στον τόπο.

Σημειώνουμε ότι τους μήνες που έχουν μεσολαβήσει από τον περασμένο Μάρτιο έχουν γίνει κάποια βήματα σταθεροποίησης της κατάστασης της κυπριακής οικονομίας και σταδιακής επανάκτησης της αξιοπιστίας της. Και βέβαια είχαμε την πρόσφατη αναβάθμιση της κυπριακής οικονομίας από τον οίκο αξιολόγησης "Standard & Poor's". Πρόκειται για την πρώτη αναβάθμιση της κυπριακής οικονομίας ύστερα από τρία χρόνια συνεχών υποβαθμίσεων. Πρόκειται για ένα γεγονός που μπορεί να λεχθεί ότι συνιστά επιβράβευση των προσπαθειών και κυρίως των οδυνηρών θυσιών που κλήθηκε να υποστεί ο κυπριακός λαός. Ως θετική εξέλιξη θεωρείται και η αισθητή μείωση της εκροής καταθέσεων τον περασμένο μήνα, καθώς και η αύξηση των καταθέσεων κατοίκων από τρίτες χώρες.

Φυσικά, ο δρόμος παραμένει ακόμα μακρύς και δύσκολος. Ο στόχος για απεμπλοκή από το μνημόνιο και αποφυγή άλλων πρόσθετων μέτρων λιτότητας θα επιτευχθεί, αν όλοι συνεχίσουμε αυτή τη δύσκολη προσπάθεια με αποφασιστικότητα και πάνω απ' όλα πειθαρχία. Και το λέω αυτό, γιατί θα 'θελα να παραδειγματιστούμε από κάποια άλλη χώρα, αντίπαλή μας, αυτήν που κατέχει τον τόπο μας. Και αυτή τη δεκαετία του 2000, και ιδιαίτερα στη μεγάλη της οικονομική κρίση -για την Τουρκία μιλώ του 2002-2003- κι εκείνοι ήταν κάτω από το σφιχτό εναγκαλισμό του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Αυτοί βέβαια κατάφεραν, αφού αποκήρυξαν το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και βέβαια υιοθέτησαν πολιτικές συλλογικές, συναινετικές, με κοινωνική ειρήνη, κατάφεραν σε ελάχιστα χρόνια, σε δυο χρόνια, να αντιστρέψουν το ρου των πραγμάτων και σήμερα η Τουρκία να είναι μια από τις είκοσι πλέον προηγμένες χώρες αυτού του κόσμου. Βέβαια, αυτοί το είπαν και το έκαναν. Άρα λοιπόν, ωραία τα λόγια, ωραία τα ανέξοδα συνθήματα, ωραίες οι λαϊκίστικες ατάκες και οι βερμπαλισμοί, ωραίες όμως είναι οι ενέργειες και πράξεις. Γι' αυτό λοιπόν πεδίο δόξης λαμπρόν για όλους μας να κάτσουμε στα πλαίσια ενός συγκεκριμένου σχεδιασμού και να πάρουμε αποφάσεις, αποφάσεις δύσκολες, αλλά επιβεβλημένες.

Πρωταρχικός στόχος πρέπει να είναι η παραγωγή πρωτογενών πλεονασμάτων, ώστε να αρχίσει η σταδιακή μείωση του δημόσιου χρέους και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος προσαρμογής το 2016. Πρέπει επίσης να απελευθερωθούν περισσότερα κονδύλια για ενθάρρυνση της ανάπτυξης. Για να γίνει κάτι τέτοιο, ο κρατικός προϋπολογισμός πρέπει να επικεντρωθεί στους ακόλουθους στόχους:

- Μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, κυρίως μέσω της περιστολής των δαπανών.
- Ενίσχυση της φοροεισπρακτικής ικανότητας του κράτους, με ιδιαίτερη έμφαση στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.
- Λήψη αναγκαίων μέτρων τόνωσης της οικονομίας μέσα από την αξιοποίηση κοινοτικών πόρων και πόρων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.
- Αξιοποίηση της περιουσίας του δημοσίου και δεν εννοούμε φυσικά αποξένωση της κρατικής περιουσίας.
- Επιτάχυνση διαρθρωτικών αλλαγών, ώστε να εξορθολογιστούν οι κρατικές δαπάνες και να αξιοποιηθούν οι αναπτυξιακές δυνατότητες της χώρας.
- Επένδυση επιτέλους στη γνώση, στην έρευνα και στην καινοτομία.
- Ενίσχυση και διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας, αλλά και περιορισμός της γραφειοκρατίας.
- Δημιουργία ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους, με τη βελτίωση της ποιότητας των θεσμών και με στόχευση των κοινωνικών παροχών.
- Αξιοποίηση των στρατηγικών και ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της χώρας μας.

Το στοίχημα λοιπόν είναι να βγει η οικονομία από την ύφεση και να δημιουργηθούν συνθήκες ανάπτυξης και προόδου. Μόνο με αυτό τον τρόπο θα επιτύχουμε την αναχαίτιση της ανεργίας και τη διοχέτευση κονδυλίων σε άλλους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η οικονομική κρίση και οι δραματικές συνέπειές της βιώνονται ήδη από τον κυπριακό λαό έντονα και σκληρά, με αποτέλεσμα τα θέματα της οικονομίας να κυριαρχούν καθημερινά στη σκέψη και την έγνοια του. Όμως την ίδια ώρα παρατηρείται μια απροσδιόριστη κινητικότητα στο Κυπριακό και μια ιδιαίτερη σπουδή από κάποιους παράγοντες της διεθνούς κοινότητας που πρέπει να μας προβληματίσουν σοβαρά. Για μας του ΔΗΚΟ οι αρχές της επιδιωκόμενης λύσης στο Κυπριακό είναι ξεκάθαρες. Όπως ρητά καταγράφονται στη σχετική προεκλογική συμφωνία με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Νίκο Αναστασιάδη και το Δημοκρατικό Συναγερμό, το πλαίσιο λύσης του Κυπριακού πρέπει να βασίζεται στο γεγονός ότι το Κυπριακό είναι πρόβλημα

ξένης εισβολής, συνεχιζόμενης κατοχής, παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παραβίασης του διεθνούς δικαίου. Πρέπει επίσης να βασίζεται:

- στις αποφάσεις του ΟΗΕ και τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας επί του Κυπριακού,
- στις συμφωνίες κορυφής του '77-'79,
- στην απόφαση του κυπριακού ελληνισμού για απόρριψη του Σχεδίου Ανάν,
- στα δεδομένα όπως διαμορφώνονται μετά την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο ευρωπαϊκό δίκαιο,
- στη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου του 2006,
- στις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου της 18^{ης} Σεπτεμβρίου 2009,
- στον αναβαθμισμένο, όσο και αν φαίνεται παράξενο, γεωστρατηγικό ρόλο της Κύπρου όπως διαμορφώθηκε μετά την ανεύρεση υδρογονανθράκων και
- στις αποφάσεις των ευρωπαϊκών δικαστηρίων.

Ξεκάθαρα λοιπόν τονίζεται στη συμφωνία μας ότι οι λεγόμενες γενναιόδωρες προσφορές του Προέδρου αποσύρονται και ότι το ομοσπονδιακό κράτος που θα προκύψει θα αποτελεί μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ξεκάθαρα επίσης τονίζεται ότι το καθεστώς που θα προκύψει θα διασφαλίζει πλήρως -και το υπογραμμίζω- πλήρως τη μία και μόνη διεθνή προσωπικότητα, τη μία και μόνη κυριαρχία και τη μία και μόνη ιθαγένεια του κυπριακού κράτους. Η λύση θα πρέπει επίσης να ακυρώνει τα κατοχικά δεδομένα, να ανατρέπει τη διαίρεση και να προνοεί την αποχώρηση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων.

Το Δημοκρατικό Κόμμα -και το ξεκαθαρίζω- στηρίζει κάθε προσπάθεια του Προέδρου της Δημοκρατίας προς την κατεύθυνση που ορίζει η μεταξύ μας συμφωνία. Παράλληλα, στηρίζει τις προσπάθειες του Προέδρου της Δημοκρατίας για αντιμετώπιση και εξουδετέρωση των τουρκικών μεθοδεύσεων που στοχεύουν στην εκτροπή του Κυπριακού από τις αρχές και το πλαίσιο μιας βιώσιμης και λειτουργικής λύσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε πρόεδρε, προσπαθήστε να συμπληρώσετε σε ένα-δυο λεπτά.

M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Μάλιστα, σε δυο λεπτά τελειώνω.

Τις τελευταίες μέρες παρακολουθούμε μια ιδιαίτερη έξαρση της τουρκικής αδιαλλαξίας και κάποια επικίνδυνα επικοινωνιακά παιχνίδια της Άγκυρας και του Έρογλου που απασκοπούν στον εκτροχιασμό του Κυπριακού και στην παγίδευση της δικής μας πλευράς σε αμφίσημους όρους και σε επικοινωνιακές ασάφειες. Γι' αυτό το λόγο λοιπόν εμείς καλούμε το γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και τους εκπροσώπους του να αποκρούσουν τις τουρκικές μεθοδεύσεις και να επανατοποθετήσουν τις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό πάνω στις αρχές και μέσα στα πλαίσια που έχει διαμορφώσει ο διεθνής οργανισμός.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επανερχόμενος στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό και επαναλαμβάνοντας ότι το Δημοκρατικό Κόμμα θα τον υπερψηφίσει, επιθυμούμε παράλληλα να επαναλάβουμε ότι θεωρούμε αναγκαίο να επιδιωχθούν στα πλαίσια ενός εθνικού στρατηγικού σχεδίου και τα ακόλουθα:

- Εξυγίανση της οικονομίας, αλλά και της πολιτικής ζωής και γενικότερα του δημόσιου βίου.
- Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της παραγωγικότητας του δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα.
- Πάταξη φοροδιαφυγής.
- Δίκαιη κατανομή οικονομικών βαρών.
- Διασφάλιση κοινωνικής συνοχής.
- Αναστήλωση αρχών και αξιών.

Το κυριότερο όμως που πρέπει είναι να συλλάβουμε ένα βιώσιμο και αειφόρο αναπτυξιακό μοντέλο που θα αξιοποιεί τα πραγματικά στρατηγικά μας πλεονεκτήματα και θα λαμβάνει υπόψη τα δεδομένα που δημιουργούν τόσο οι διεθνείς γεωοικονομικοπολιτικές εξελίξεις όσο οι προοπτικές ενοποίησης των ευρωπαϊκών οικονομιών.

Αποπή μου και πρότασή μου προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την κυβέρνησή του είναι να συσταθεί κατεπειγόντως ένα εθνικό επιτελικό όργανο με αποκλειστική αρμοδιότητα την επεξεργασία εναλλακτικών σεναρίων για την προετοιμασία του μέλλοντος, γιατί είμαι πεπεισμένος ότι δύο είναι τα πιο επικίνδυνα λάθη που μπορεί να διαπράξουμε. Το ένα είναι να εγκλωβιστούμε στη μονοσήμαντη εφαρμογή του μνημονίου χωρίς σχέδιο για την επόμενη μέρα και το δεύτερο είναι να εναποθέσουμε τις ελπίδες μας στον αυτόματο πιλότο και να θεωρήσουμε ότι η επιστροφή στην ανάπτυξη θα είναι το αποτέλεσμα μιας απλής δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής εξυγίανσης.

Το μεγάλο μας πρόβλημα δεν είναι μόνο η απαλλαγή μας από το μνημόνιο. Το μεγάλο μας πρόβλημα είναι η απαλλαγή μας από τις ψευδαισθήσεις και τις λάθος εκτιμήσεις μίας ταχύτατα και ανατρεπτικότητας μεταβαλλόμενης πραγματικότητας. Αν δεν προβλέψουμε και ενσωματώσουμε τις αλλαγές της, το μέλλον μας θα είναι η περιθωριοποίησή μας. Είναι καλό να ελπίζουμε στα θαύματα. Είναι ακόμα καλύτερο να ελπίζουμε στις ικανότητές μας να τα δημιουργήσουμε με την ευφυΐα και τη διορατικότητά μας.

Το ΔΗΚΟ έχει πλήρη επίγνωση των ευθυνών και των καθηκόντων του σε αυτή την τόσο κρίσιμη περίοδο για την Κύπρο. Εμείς τείνουμε χέρι φιλίας και συνεργασίας προς όλες τις πολιτικές δυνάμεις και προς όλες τις δυνάμεις της κοινωνίας για τη δημιουργία ενός διακομματικού και παλλαϊκού μετώπου για τη σωτηρία της πατρίδας. Όλοι μαζί θα τα καταφέρουμε. Πρέπει να τα καταφέρουμε, δεν έχουμε δικαίωμα να αποτύχουμε. Και τώρα όσο ποτέ άλλοτε είναι η ώρα της συνέργειας, της συνυπευθυνότητας και της συλλογικής ευθύνης, της κοινής προσπάθειας για τη σωτηρία της πατρίδας.

Εύχομαι σε όλους καλά Χριστούγεννα και η ανατολή του νέου χρόνου να φέρει και την ανατολή μιας νέας ελπίδας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Μάριε Καρογιάν.

Παρακαλώ τον κ. Νίκο Κατσουρίδη του ΑΚΕΛ να προσέλθει στο βήμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είχα καμία πρόθεση να μιλήσω και να κάμω οποιαδήποτε αναφορά στην οικονομία. Η ομιλία μου η γραπτή είναι αποκλειστικά αφιερωμένη στο Κυπριακό, γιατί θεωρώ ότι ο κατεξοχήν τρόπος να εξασφαλίσουμε πόρους για ανάπτυξη είναι μια σωστή λύση του Κυπριακού, που θα επαναφέρει την εμπιστοσύνη των έξω προς εμάς, όμως υποχρεωτικά θα κάμω δυο-τρία σχόλια.

Ακούγοντας την ομιλία του αναπληρωτή προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού, έχω αντιληφθεί -και δεν τα λέω για αντιπαράθεση αυτά που θα πω, αλλά χωρίς σωστές διαγνώσεις δε θα υπάρχει και σωστή θεραπεία- ότι ο μόνος υπαίτιος για την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε σήμερα είναι ο δημόσιος τομέας και άρα η κυβέρνηση η οποία τον διηύθυνε, ότι οι ευθύνες για το χρηματοπιστωτικό σύστημα ανήκουν στην κυβέρνηση -πάντα εννοούσε την προηγούμενη- γιατί δεν το έλεγξε. Ακόμα και οι ευθύνες του κεντρικού ελεγκτή, του κεντρικού τραπεζίτη, ανήκουν στην κυβέρνηση, αφού της εφορτώθη και η ευθύνη για τον ΕΛΑ. Βέβαια, οι συνάδελφοι, όταν κρίνουν το σημερινό Διοικητή, μέσα στις τρεις βασικές κατηγορίες που του προσάπτουν είναι οι χειρισμοί του για τον ΕΛΑ. Ε, δεν μπορεί να είναι το ίδιο υπεύθυνοι και ο κεντρικός τραπεζίτης και η προηγούμενη κυβέρνηση!

Το άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι πάντα διαγράφεται ο ρόλος των εξωγενών παραγόντων. Πολύ σωστά ο κ. Καρογιάν στην παρέμβασή του έχει αναφερθεί στην παγκόσμια και ευρωπαϊκή κρίση, την οποία έχουμε εισάξει σε μεγάλο βαθμό. Έχω ακούσει τους συναδέλφους σε συζητήσεις να λένε και εκείνοι το ερώτημα «Καλά, πού ήταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, όταν παραχωρείτο ο ΕΛΑ σε αφερέγγυες τράπεζες;». Γιατί την ώρα που μιλούμε -και μάλιστα μιλούμε όλοι, γιατί πράγματι χρειάζεται μια σύμπνοια και μια ενότητα- ξεχνούμε μονίμως κάποιες ευθύνες που δεν μπορούμε να τις αποδώσουμε εκεί που θέλουμε να τις αποδώσουμε;

Έχω ακούσει ότι δεν ακούστηκε καμία πρόταση. Και η ομιλία του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ ήταν με πολλές προτάσεις και άλλων συναδέλφων και του Σταύρου Ευαγόρου. Αλλά υπάρχει και μια βασική πρόταση που είναι τόσο διαφορετική προσέγγιση, που αφορίζεται χωρίς να συζητείται. Είναι η πρόταση της μισής Βουλής για απεμπλοκή από το μνημόνιο και εν ανάγκη και για έξοδο από την Ευρωζώνη και όχι από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και θεωρώ ότι είναι άδικο και καθαρά προπαγανδιστικό να λέμε ότι, όταν κάποιος συζητά έξοδο από το ευρώ, σημαίνει και έξοδο από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι η λογική που κάποιοι απ' έξω θέλουν να επιβάλουν, για να μας κρατούν όλους εγκλωβισμένους!

Η παρουσία στην Ευρωζώνη οδηγεί και σε κάποιες συνέπειες που δεν εξαρτώνται από καμία χώρα και καμία εθνική κυβέρνηση ή και χρηματοπιστωτικό σύστημα, αν θέλετε, γιατί απλούστατα δεν μπορείς να ξεφύγεις. Εφαρμόζεις τες αποφάσεις που παίρνονται εκεί στο κέντρο και παίρνονται από άλλους. Ούτε αποδέχομαι την άποψη που λέει ότι είμαστε ισότιμοι στο τραπέζι είτε της Ευρωζώνης είτε της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εδώ δεν είμαστε ισότιμοι στο τραπέζι που μας αφορά κατά κύριο λόγο, στο Κυπριακό, και θα μας αναγνωρίσουν ισοτιμία στα πλαίσια της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Για να δείτε μερικές φορές πως λέμε πράγματα που αντιβαίνουν προς πράξεις μας, όπως π.χ. γιατί edώσαμεν το €1,8 δις εις τη Λαϊκή.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Λευτέρη Χριστόφορου)

Όχι, δεν είπα ότι είπες, κύριε Χριστοφόρου, ετέλειωσεν η αναφορά μου στην παρέμβασή σου. Τα ακούω καθημερινά και τα βλέπω να γράφονται.

Εγώ ρωτώ και τώρα: Τα €7-8 δις που χρειάζονταν, εάν δεν ψηφίζαμε εκείνο το κονδύλι, από πού θα τα βρίσκαμε; Και, αν τα πράγματα ήταν διαφορετικά, γιατί στο τέλος του ίδιου χρόνου ο Δημοκρατικός Συναγερμός πίεζε τον προηγούμενο Πρόεδρο να υπογράψει μνημόνιο, για να μπορέσει να συνεχίσει η παραχώρηση του ELA στη Λαϊκή; Δεν ήταν με την ίδια λογική ότι, αν δεν παραχωρηθεί, θα καταρρεύσει και μαζί θα καταρρεύσει όλη η οικονομία;

Η πίεση των γεγονότων και των εξελίξεων είναι πολύ μεγάλη, αλλά δεν πρέπει να μας οδηγεί σε μια στάση να απαρνούμαστε και αποφάσεις οι οποίες πάρθηκαν υποχρεωτικά. Όπως και αυτή η συνεχής κατηγορία εναντίον της Βουλής, της πλειοψηφίας της, γιατί καταψήφισε την πρώτη πρόταση που ήρθε edώ από πλευράς των Ευρωπαίων και των τροϊκανών, τη στιγμή που όλοι ξέρουμε ότι, και να την υπερψηφίζαμε, θα ακολουθούσε και η επόμενη.

Ακόμα δυο-τρία πράγματα για την οικονομία. Καταλάβαμε τελικά όλοι μια απλή πραγματικότητα, ότι κανένας δεν μπορεί να κινείται μονόπλευρα. Όχι όμως μέσα σε τρία ή τέσσερα χρόνια. Μέσα σε είκοσι, είκοσι πέντε χρόνια διαλύσαμε τον πρωτογενή και το δευτερογενή τομέα και στηριχθήκαμε μόνο πάνω στον τριτογενή και τώρα λέμε είναι αργά. Από την ημέρα που μπήκαμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τους Παφίτες τους αμπελουργούς και της Ορεινής της Λεμεσού τρεις φορές εβάλλαμέν τους να φυτεύκουν, να ξεριζώνουν τζαι να ξαναφυτεύκουν, γιατί αυτό υπολογίζαμε ή μας ζητούσε η Ευρώπη. Και ακριβώς, δεν μπορώ να καταλάβω πάλι την ίδια λογική κάποιων, όταν μιλούν για το φυσικό αέριο, ότι από τα λεφτά από το φυσικό αέριο δεν πρέπει να πάει ούτε σεντ, για να αντιμετωπίσουμε τα αποτελέσματα της κρίσης. Γιατί; Γιατί θα πρέπει δηλαδή να βαθαίνει η κρίση, να πολλαπλασιάζονται τα φαινόμενα που όλοι έχετε περιγράψει; Να τα αποταμιεύουμε για πότε; Μοιάζει με τον άνθρωπο που είναι ογδόντα χρονών και αποταμιεύει για τα γεράματά του!

Από το μνημόνιο δε θα απαλλαχτούμε το 2016, αν καταφέρουμε να απαλλαχτούμε. Από το μνημόνιο θα απαλλαχτούμε την ημέρα που θα ξοφλήσουμε την τελευταία δόση. Το πώς θα βγούμε από το μνημόνιο έχει τεράστια σημασία, με πόσα τραύματα, αν θα είμαστε σε θέση να ανανήψουμε και αν δε θα ξαναστραφούμε σε μνημόνιο, για να αντιμετωπίσουμε τις συνέπειες του πρώτου μνημονίου, αν η προσέγγισή μας είναι απλώς να το εφαρμόζουμε.

Πρέπει να υπάρχουν λεφτά, για να υπάρξει ανάπτυξη, και υπάρχουν δύο τρόποι, απ' έξω ή εξ ιδίων πόρων. Απ' έξω πρέπει να πείσουμε ξανά ότι αξίζει να μας εμπιστευτούν, για να έρθουν να επενδύσουν. Σίγουρα θα έρθουν με αφορμή τους υδρογονάνθρακες, αλλά θέλει κάποιο χρόνο και edώ υπάρχει καθυστέρηση πάλι.

Εξ ιδίων πόρων πώς θα τα βρούμε, αφού όλα τα λεφτά θα πρέπει να πηγαίνουν, για να εξασφαλίζεται αυτό το -κάτι παραπάνω από αυστηρό, όπως το έχουν χαρακτηρίσει πολλοί συνάδελφοι- πρόγραμμα που μας επιβάλλει η τρόικα; Ε, κατά την άποψή μου πρέπει να δοθεί μία μάχη με την τρόικα, κάποιες πρόνοιες να ανασταλούν χρονικά και κάποιες, αν είναι δυνατό, να νεκρωθούν -οι ιδιωτικοποιήσεις- πέρα από τη διαφορά αντίληψης που έχουμε. Μπορεί να υπάρξει μία περίοδος, να εξασφαλιστεί μία περίοδος που να μπορούν να επενδύουν οι οργανισμοί, συνεργαζόμενοι με το κράτος, να επενδύουν αποκλειστικά στην ανάπτυξη κάτω από τον απόλυτο, αν θέλετε, έλεγχο του κράτους, για να μην έχουμε άλλες έγνοιες.

Και για ένα δεύτερο λόγο πρέπει να βρεθούν αυτά τα λεφτά, για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα των ευάλωτων ομάδων. Συζητήσαμε, πήραμε κάποιες αποφάσεις, δεν έχει σχέση ποιος έχει δίκαιο ή άδικο γύρω από την προσπάθεια για έκτακτη ενίσχυση των δυσπραγούντων μέσα στις γιορτές. Αλλά ωραία! Πέστε ότι είχε γίνει. Δε θα έλυε το πρόβλημα και δε θα λυθεί το πρόβλημα ούτε και με τα τρία "ε", το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, γιατί, αν δεν υπάρχουν αυτοί οι πόροι, δεν το ονομάζεις ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα -συμφωνεί ή διαφωνεί κάποιος με την ιδέα και το μηχανισμό τούτο- διότι δε θα μπορείς να το συνεχίσεις! Ε, και το ερώτημα που προκύπτει για τον καθένα μας είναι, τελικά, τι ενδιαφέρει την τρόικα. Και, αν εκείνη δεν την ενδιαφέρει τι θα γίνει στην Κύπρο, δεν πρέπει εμείς να κάνουμε την προσπάθεια;

Οικονομικά το μέλλον μας είναι σε μεγάλο βαθμό, είτε το δεχόμαστε είτε όχι, εξαρτημένο από την εξόρυξη των υδρογονανθράκων και, αν παρ' ελπίδα χάσουμε τον έλεγχο και την κυριαρχία πάνω στους

υδρογονάνθρακες, θα πάρει πάρα πολλές δεκαετίες να ξαναεπιστρέψουμε στην Κύπρο που είχαμε, ανεξάρτητα αν ήταν κτισμένη σε γερά ή όχι θεμέλια, και βέβαια θα έχει και αλλού επιπτώσεις μια τέτοια εξέλιξη.

Ακόμα ένα σημείο το οποίο δεν μπορεί να συνεχίζει να είναι σημείο αντιπαράθεσης, γιατί είναι σημείο κοινής λογικής. Δεν μπορεί καθετί το κρατικό να δαιμονοποιείται, καθετί το ιδιωτικό να αγιοποιείται ή ανάποδα. Θα κρίνουμε με ποια κριτήρια; Οικονομικά, κοινωνικά; Με αυτά τα κριτήρια κρίνοντας, προκρίνουμε ή δεν προκρίνουμε μια απόφαση; Το €1,4 δις που ζητά η τρόικα είναι οικονομικό μέτρο ή είναι ιδεολογικό μέτρο; Απλώς, δεν πρέπει να είμαστε κάτι διαφορετικό από τους υπόλοιπους; Μα, είναι και θέμα παραδόσεων και κουλτούρας και αντιλήψεων! Ξέρω εγώ ότι στην Κύπρο η πρώτη κατοικία -και πολύ σωστά όλες οι πλευρές θέλουμε να σώσουμε την οικογενειακή εστία, εγώ έτσι τη λέω- είναι εκ των ων ουκ άνευ για τον Κύπριο μέσα στα χρόνια της ιστορικής του ανάπτυξης. Στη Γερμανία μπορεί να είναι οι καταθέσεις στην τράπεζα. Ε, γιατί θα πρέπει εμείς να ακολουθήσουμε εκείνο το παράδειγμα; Άρα λοιπόν, εάν επιμένουν σε κάποια πράγματα που με οικονομικά κριτήρια δε στέκουν, σημαίνει επιμένουν για άλλους λόγους. Επιπρόσθετα, όταν μιλούμε για το δημόσιο τομέα, ε, δεν μπορεί να ξεχνούμε θέματα ασφάλειας. Ειλικρινά, κάποτε είναι ανεξήγητο, μπορεί για μια λέξη μέσα σε ένα κείμενο που αφορά το Κυπριακό να γίνει επανάσταση, αλλά την πιθανότητα τις τηλεπικοινωνίες μας να τις ελέγχουν κάποιοι που τελικά μπορεί να φτάνουν μέχρι και την Τουρκία βρισκουμε δικαιολογίες, για να την περάσουμε.

Κύριε Πρόεδρε, πόση ώρα έχω;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρία ήδη λεπτά.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ήδη μιλώ δεκατρία.

Ένα κοινό ανακοινωθέν που γίνεται προσπάθεια να συμφωνηθεί ήταν αρκετό να αναδείξει και πάλι, κατά τη γνώμη μου, πάγιες διαφωνίες στο Κυπριακό και όχι στις λέξεις του ανακοινωθέντος, παρ' όλο που οι λέξεις εκφράζουν πολιτικές, αλλά πάνω σε ουσιαστικά θέματα. Για παράδειγμα, ανεδείχθη διαφωνία γύρω από τη λύση ομοσπονδίας. Ε, δε θα πρέπει να ξεκαθαριστεί ύστερα από τριάντα οκτώ χρόνια αυτό το πράγμα; Υπάρχει άλλη οδός; Ούτε γεωγραφικά ούτε δημογραφικά ούτε οικονομικά ούτε ηθικά ούτε με κανένα τρόπο δε θα δικαιολογείτο η ομοσπονδία στην Κύπρο. Ε, όμως είναι το αποτέλεσμα των εξελίξεων του Κυπριακού για δεκαετίες και ιδιαίτερα μετά το '74 και ειδικά το '74. Ποιος προτιμά να είναι δικοινοτική -όπως θέλετε πέστε τη, δικοινοτική θα είναι έτσι κι αλλιώς, αφού υπάρχουν οι δύο κοινότητες- αλλά ποιος θα προτίμαν να είναι διζωνική ή διπεριφερειακή ή όπως θέλετε πέστε το το δις... Και πάλι είναι αποτέλεσμα συγκεκριμένων εξελίξεων που τις ξεχνούμε.

Κάτω από το κράτος του φόβου το '75 έγινε ουσιαστικά ανταλλαγή πληθυσμών. Όχι του αδικαιολόγητου φόβου -δε θα το κρίνω τώρα- ενός τρίτου Αττίλα. Το θέμα είναι να συμφωνήσουμε σε ένα πράγμα, ότι δύο ζώνες ή δύο περιφέρειες είναι δύο περιοχές -τίποτε άλλο δεν υποδηλούν- του ενωμένου κυπριακού κράτους που στην καθεμιά διοικεί η αντίστοιχη κοινότητα. Τίποτε περισσότερο, τίποτε λιγότερο. Ανεξάρτητα από το τι θέλει η Τουρκία. Μεταξύ μας να συμφωνήσουμε. Έντζι μπόρει κάθε φορά να μπαίνουμε σε μία διαδικασία προσπάθειας επίλυσης του Κυπριακού, ο αντίπαλος να ξέρει ακριβώς τι θέλει, να είναι στρατευμένος, και η δική μας η ομάδα να ακολουθεί διαφορετικές προσεγγίσεις και τακτικές μέσα στο γήπεδο. Το θέμα είναι αυτή η λύση, αφού θα εξασφαλίζει όλα εκείνα που πάρα πολλές φορές έχουμε πει, να ικανοποιεί το περί δικαίου αίσθημα του συνόλου του κυπριακού λαού, να ικανοποιεί το αίσθημα και την ανάγκη του λαού μας να νιώθει ασφάλεια στα πλαίσια της λύσης και να διασφαλίζει την εφαρμογή της λύσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι είναι καιρός να προβάλουμε το Κυπριακό και με έναν άλλο τρόπο, αλλά, πριν πάω εκεί, θέλω να πω ότι οι τελευταίοι μήνες έχουν αποδείξει κάτι. Η καλοπροαίρετη προσπάθειά μας μερικές φορές να διορθώσουμε συμφωνηθέντα κείμενα ή θέσεις από το παρελθόν, να τα κάνουμε πιο σίγουρα, κατά κανόνα δεν οδηγεί σε θετικό αποτέλεσμα, γιατί η Τουρκία, εκμεταλλευόμενη τη δύναμή της, την ανάγκη που ακόμα την έχουν... Σίγουρα υφίσταται ρωγμές το τουρκικό μέτωπο διάφορες, αλλά ακόμα είναι εκεί, αρκετά ισχυρό. Το μάθημα για μένα είναι ότι τα συμφωνηθέντα που θεωρούνται γενικά ως ισορροπημένα και δίκαια είναι δύσκολο να τα αλλάξεις, στην προσπάθεια να τα κάνεις πιο ισχυρά. Και θα είμαι συγκεκριμένος. Είπε ο κ. Κουλιάρης ότι κατάληξε όλη η ιστορία να συζητούμε την κυριαρχία. Ναι, αλλά η μία κυριαρχία, η μία διεθνής προσωπικότητα και η ιθαγένεια κατά την κρίση μας είχαν διασφαλιστεί στα κοινά ανακοινωθέντα του 2008. Στην προσπάθεια να τα κάνουμε πιο ισχυρά -και δε θα ισχυριστώ ότι δε θα μπορούσαν να γίνουν πιο ισχυρά- πού εφθάσαμεν τώρα; Φθάσαμε η πλειοψηφία των κομμάτων να μην είναι ικανοποιημένη από τις εξελίξεις. Κατά συνέπεια, στη λογική της λύσης που προκρίνουμε, θα πρέπει να εξετάσει το Εθνικό Συμβούλιο επιτέλους τι απ' όσα κατά καιρούς έχουν συμφωνηθεί και έχουν γίνει δεκτά και από την τουρκική πλευρά και από τη διεθνή κοινότητα ισχύουν ή δεν ισχύουν για την ελληνοκυπριακή πλευρά. Και δεν αναφέρομαι μόνο σε εκείνα που επετέλεσε ο

προηγούμενος Πρόεδρος, αλλά και στον πριν από αυτόν Πρόεδρο. Δεν μπορεί κάθε φορά που υπάρχει αδιέξοδος να είναι όλα υπό αίρεση και όλα στον αέρα, διότι είναι εμείς που θα μείνουμε στον αέρα.

Θα κλείσω λέγοντας ότι λέμε συνεχώς ότι δεν αποδεχόμαστε να συνδυσαστούν, να διασυνδεθούν, η οικονομική μας κατάσταση η σημερινή, το Κυπριακό και η εξεύρεση των υδρογονανθράκων. Σωστά ενεργούμε εμείς. Έχει κανένας στο μυαλό του αμφιβολία ότι για τους τρίτους είναι διασυνδεδεμένα και ότι επιδιώκουν να τα εκμεταλλευτούν σε βάρος μας; Άρα, το θέμα είναι πώς εμείς θα τα αξιοποιήσουμε υπέρ μας. Λέμε όλοι ότι καθορίζουν πολιτική τα κράτη με βάση τα συμφέροντά τους. Κατά συνέπεια, και η λύση του Κυπριακού πρέπει να είναι μια λύση που θα νιώσουν διάφοροι ότι υπάρχει ευρύτερο όφελος. Είναι καιρός να συζητηθεί και στο επίπεδο του Εθνικού Συμβουλίου και σε άλλα επίπεδα ποια είναι αυτά τα πλεονεκτήματα της λύσης για τους τρίτους.

Να μου επιτρέψετε έτσι να βάλω έναν προβληματισμό πολύ συμμαζεμένο και αυτά θα πρέπει να τα προβάλλουμε προς τα έξω, κατά τη γνώμη μου. Για παράδειγμα, η Τουρκία επωφελείται από μία σωστή λύση του Κυπριακού. Γιατί; Διότι κερδίζει κάτι σε μια άλλη περιοχή, έναν άλλο τομέα, με την ανοχή της διεθνούς κοινότητας και διότι της δίδεται η δυνατότητα να βελτιώσει τις σχέσεις της με την Ευρωπαϊκή Ένωση και με όσες χώρες βλέπουν αρνητικά το ρόλο της με αφορμή τη στάση της στην Κύπρο και αλλού. Έχει οικονομικό όφελος από τη λύση, διότι θα απαλλαγεί σε μεγάλο βαθμό ή θα απαλλαγεί από τα βάρη της οικονομίας των κατεχομένων και θα δικαιούται, με σεβασμό στο διεθνές δίκαιο και τους κανόνες των διεθνών προσφορών, να συμμετέχει στα θέματα που αφορούν και τα ενεργειακά αποθέματα της Κύπρου και της περιοχής, πολύ περισσότερο λόγω του ότι δυσχεραίνεται η θέση της, γιατί με κανένα από τους υπόλοιπους παραγωγούς υδρογονανθράκων στην περιοχή αυτή τη στιγμή δεν έχει καλές σχέσεις. Και για τους Δυτικούς μειώνονται σε μια τέτοια εξέλιξη και οι κίνδυνοι από τις εσωτερικές διαδικασίες στην Τουρκία.

Σίγουρα, μπορεί να υπάρχουν πολλές άλλες ιδέες και μπορεί κάποια από αυτά που είπα να αμφισβητηθούν. Το θέμα είναι ότι επιτέλους πρέπει να προβάλλουμε κάποια επιχειρήματα που να κάμνουν ελκυστική την ιδέα της λύσης και για τους τρίτους. Είναι πάρα πολύ σημαντικό όμως σε τούτη την προσπάθεια να έχουμε εμείς σταθερότητα, συνέχεια, στις θέσεις μας και πολύ προσεκτικούς χειρισμούς. Οι χειρισμοί μας δε θα πρέπει να αφήνουν περιθώρια παραβίασης των θέσεών μας που είναι θεμελιακής σημασίας και από την άλλη βέβαια να υπάρχουν περιθώρια για εκείνα που δεν είναι θεμελιακής σημασίας.

Ο διεθνής παράγοντας δε θα μας κάνει απλά ένα χατίρι. Τα κυρίαρχα κράτη που τον αποτελούν θα ωφεληθούν και αυτά από μια σωστή λύση του Κυπριακού. Πρώτον, γιατί γεφυρώνονται διαφορές μεταξύ κρατών που είναι σύμμαχοι σε διάφορα επίπεδα και οργανισμούς. Αντί να συγκρουόμαστε ποιος φταίει, γιατί υπάρχει το Α και το Β πρόβλημα στο ΝΑΤΟ, να αξιοποιήσουμε το πρόβλημα. Η λύση του Κυπριακού θα αφαιρέσει το πρόβλημα και, ανεξάρτητα αν εμείς δε συμφωνούμε να μπούμε στο ΝΑΤΟ, εκείνοι βλέπουν το πρόβλημά τους. Όπως εκείνοι βλέπουν τα πράγματα, μια λύση του Κυπριακού ισχυροποιεί και σταθεροποιεί την ανατολικότερη πύλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς περιοχές που -σίγουρα δεν παίρνει ο χρόνος να αναλύσω το γιατί- επικεντρώνονται τα πιο σημαντικά προβλήματα, όπως τα βλέπει ο λεγόμενος δυτικός κόσμος. Ενέργεια, τρομοκρατία, υδάτινοι και άλλοι πόροι, εργατικό δυναμικό είναι μερικά ζωτικά θέματα για το δυτικό κόσμο μέσα στις σύγχρονες συνθήκες. Τα ενεργειακά αποθέματα και η αξιοποίησή τους στην κυπριακή ΑΟΖ, αλλά και ευρύτερα στη λεκάνη της Μεσογείου της Ανατολικής σε συνθήκες ειρήνης και σταθερότητας στη βάση του δικαίου μπορούν να βοηθήσουν δραστικά την αντιμετώπιση και του ευρωπαϊκού ενεργειακού προβλήματος.

Το βασικό συμπέρασμα, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι πρέπει να προβάλλουμε επιτέλους την προσπάθειά μας για λύση του Κυπριακού ως μια προσπάθεια με επιχειρήματα που δεν προάγει μόνο τα συμφέροντα του συνόλου του κυπριακού λαού, αλλά και τα συμφέροντα αρκετών άλλων παραγόντων. Σίγουρα, το Κυπριακό είναι πολύ δύσκολο να λυθεί, αλλά μπορεί να λυθεί και πρέπει να λυθεί σωστά και αποτελεσματικά και αυτό θα βοηθήσει πάρα πολύ και στην αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων.

Κάθε καλό για όλους για τις γιορτές και το νέο χρόνο!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Κατσουρίδη.

Καλώ στο βήμα τον κ. Νίκο Τορναρίτη από το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κυρία και κύριοι υπουργοί,

Να μου επιτρέψετε στην αρχή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού να συγχαρώ πρώτα και πάνω απ' όλα τον Υπουργό των Οικονομικών της κυβέρνησης για τις άοκνες πραγματικά προσπάθειες που καταβάλλει όλο αυτό το διάστημα για τη διάσωση ουσιαστικά της κυπριακής οικονομίας, αλλά και για την κατάθεση του προϋπολογισμού.

Ευχαριστούμε επίσης τον πρόεδρο και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, καθώς και τις υπηρεσίες της Βουλής, τους ανθρώπους που στέκονται δίπλα μας και μας στηρίζουν.

Ο προϋπολογισμός που συζητάμε σήμερα είναι σίγουρα προϋπολογισμός λιτότητας. Γιατί όμως; Δυστυχώς, χρειάζεται να δουλέψουμε σκληρά μέσα στα επόμενα τρία χρόνια έως το 2016, για να διορθώσουμε τα κακώς έχοντα δεκαετιών, τα τραγικά λάθη των τελευταίων ετών, αλλά και τα σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα και τις στρεβλώσεις της κυπριακής οικονομίας που σήμερα απειλούν τη βιωσιμότητα και τη συνοχή της κυπριακής πολιτείας.

Αυτή είναι η αλήθεια. Σήμερα, κατανοούμε όσο ποτέ άλλοτε πόση σημασία έχει να κάνουμε τις σωστές επενδύσεις, τις στοχευμένες παροχές, αλλά και την ανάγκη συνολικής ορθολογιστικής κατανομής των πόρων. Ειδικά σήμερα, που οι διαθέσιμοι πόροι είναι περιορισμένοι, το κάθε ευρώ μετρά και έχει σημασία, έχει μεγάλη σημασία πού και πώς το δαπανούμε.

Ο κόσμος άλλαξε, δε σηκώνει πια την Κύπρο να λειτουργεί με αβάσταχτη απρονοησία. Οι πολίτες άλλαξαν και απορρίπτουν όσους θεωρούσαν ότι η εύκολη λύση είναι να φορτώνεις στις επόμενες κυβερνήσεις ή τις επόμενες γενεές τη δική σου δήμενη απλοχεριά. Στην πράξη τι έγινε; Σκορπίσαμε τα αποθέματα, εξανεμίσαμε τον εθνικό πλούτο, καθυστερήσαμε να πάρουμε αποφάσεις και τώρα στέλνουμε χιλιάδες συμπολίτες μας στα κοινωνικά παντοπωλεία και στις ουρές των ανέργων. Κανείς μας δεν μπορεί να προσποριστεί σήμερα τον αμέριμνο και να αποποιείται τις ευθύνες που του αναλογούν. Όλοι μας έχουμε ευθύνη. Οι πολίτες που μας παρακολουθούν αναμένουν από εμάς να δείξουμε επιτέλους μια διαφορετική στάση και συμπεριφορά.

Ο προϋπολογισμός που συζητάμε σήμερα είναι μέρος της τεράστιας ευθύνης που επωμιζόμαστε, για να διορθώσουμε την πορεία του τόπου μας, να δημιουργήσουμε μια εύρωστη και βιώσιμη οικονομία, να εκσυγχρονίσουμε τη δημόσια διοίκηση, να αποκαταστήσουμε την αξιοπιστία των θεσμών του κράτους μας, να τιμωρήσουμε όσους έχουν ποινικές ευθύνες για το κατόντημα της χώρας μας.

Σήμερα συζητάμε, για να εγκρίνουμε έναν προϋπολογισμό με ειδικά χαρακτηριστικά, σοβαρούς περιορισμούς και πολύ συγκεκριμένα δεδομένα. Αυτός ο προϋπολογισμός είναι σκληρός και περιοριστικός. Ταυτόχρονα όμως αφαιρεί το δικαίωμα της αυθαιρεσίας του καθενός που ανοίγει το στόμα του, για να πωλήσει λαϊκισμό, χωρίς να απαντά στο βασικό ερώτημα: πού θα βρει τα χρήματα;

Ναι, είναι ένας μνημονιακός προϋπολογισμός που μας υποχρεώνει να λάβουμε αποφάσεις κάτω από ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα, γιατί αφήσαμε το χρόνο να περάσει, απροετοίμαστοι για την παγκοσμιοποίηση, το διεθνή ανταγωνισμό, τις ραγδαίες εξελίξεις στον οικονομικό χώρο. Είναι μνημονιακός ο προϋπολογισμός, και γιατί ανοίξαμε τις πόρτες των τραπεζών μας σε σύγχρονους ταχυδακτυλουργούς τραπεζίτες που υπεξάιρεσαν την εμπιστοσύνη των μετόχων και των πολιτών και καταλήστεψαν τα τραπεζικά μας ιδρύματα. Και αυτή είναι η αλήθεια!

Ο προϋπολογισμός του 2014 είναι ταυτόχρονα και προϋπολογισμός μεταρρύθμισης. Είναι μέρος του προγράμματος για τη δραστική πολιτική δημοσιονομικής διόρθωσης που συμφωνήθηκε ανάμεσα στην Κυπριακή Δημοκρατία και τους διεθνείς δανειστές της.

Οι ευθύνες μας είναι ακέραιες και συγκεκριμένες. Αυτή είναι μια σημαντική διαφορά σε σχέση με το παρελθόν. Είναι όμως και η απαραίτητη συνθήκη, για να επιστρέψουμε στις αγορές, ικανοί να βαδίσουμε ξανά στο δρόμο της ανάπτυξης, όχι πια με δανεικά, αλλά στηριζόμενοι πάνω στις δυνάμεις μιας υγιούς οικονομίας με ισχυρούς ανθρώπινους πόρους, μακροχρόνιες επενδύσεις, κύρος και αξιοπιστία στο διεθνή και ευρωπαϊκό χώρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα χρόνια που έρχονται θα είναι πολύ δύσκολα. Προβλέπουν θυσίες που είναι στη δική μας ευθύνη να επιμεριστούν με κοινωνικά δίκαιο τρόπο. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι εκείνοι που καταβάλλουν το πιο βαρύ τίμημα της κρίσης είναι αυτοί που ουσιαστικά δε φέρουν καμία απολύτως ευθύνη για τα αίτια της. Μια πλειάδα ανθρώπων με υγιείς και εξωστρεφείς μικρομεσαίες επιχειρήσεις υφίστανται σήμερα τις συνέπειες της απουσίας ρευστότητας. Πολλοί, νέοι και μεγαλύτεροι, ικανοί και δουλευταράδες, δε βρίσκουν δουλειά και αναγκάζονται να φύγουν από τον τόπο μας, να ξενιτευτούν. Γιατί όμως; Γιατί στα χρόνια του εύκολου πλούτου και των προσόδων είδαμε τη ροή των χρημάτων μόνο κάτω από το φακό του πρόσκαιρου κέρδους, αντί της δημιουργίας...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Μα, τι γίνεται, ρε παιδιά; Συγγνώμη δηλαδή! Πραγματικά, συγγνώμη, απολογούμαι σε όλους σας!

...Αντί της δημιουργίας εύρωστων επιχειρήσεων, στηριγμένων στην τεχνολογία και τη γνώση, γιατί στην εποχή των παχίων αγελάδων δεν προωθήσαμε με αποφασιστικότητα μέτρα εκσυγχρονισμού του κράτους και της δημόσιας διοίκησης, γιατί στην εποχή του μεγάλου ανοίγματος των αγορών δε θέσαμε ισχυρά θεμέλια εποπτείας και διαφάνειας στη λειτουργία της οικονομίας.

Θέλω λοιπόν να επαναλάβω ότι αποτελεσματική πολιτική σήμερα δεν είναι αυτή που βγαίνει από το ψεύτικο δίλημμα μνημόνιο-αντιμνημόνιο, αλλά η πολιτική που προτάσσει την ανάγκη να επιστρέψουμε γρήγορα στις αγορές. Η πιστή δηλαδή εφαρμογή της δανειακής σύμβασης είναι η μόνη επιλογή μας για έξοδο από την παρούσα κρίση. Άλλος δρόμος δεν υπάρχει.

Η Κύπρος έζησε το φάσμα της χρεοκοπίας τον περασμένο Μάρτιο και το απέφυγε, αποδεχόμενη το βαρύ φορτίο μιας δραστηκής και εντατικής διόρθωσης. Οι δυσβάστακτες συνέπειες αυτής της διόρθωσης που συντελείται τόσο στα οικονομικά του κράτους και στη λειτουργία του ευρύτερου δημόσιου τομέα όσο και στο τραπεζικό σύστημα βαραίνουν τον κυπριακό λαό. Του χρωστάμε μια βέβαιη και σταθερή πορεία χωρίς άλλους πειραματισμούς. Αυτό αναμένει από εμάς ο κάθε πολίτης. Η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών αδιαφορεί για τα συνθήματα και αντιμετωπίζει τα προβλήματα με κατανόηση, καρτερικότητα και συνεργασία. Ο λαός μας θέλει οι θυσίες στις οποίες υποβάλλεται σήμερα, η αυτοσυγκράτηση στις δαπάνες, η δραστηκή περικοπή της σπατάλης, να πιάσουν τόπο. Θέλει από εμάς ένα νέο πολιτικό ήθος και πλήρη ανάληψη ευθύνης.

Ποια είναι η δική μας ευθύνη; Όπως ανέφερα και προηγουμένως, είμαστε υποχρεωμένοι να κινηθούμε μέσα από περιοριστικά πλαίσια, έως ότου βγούμε από το μνημόνιο. Για να πετύχουμε, χρειάζεται να δουλέψουμε διαφορετικά από το παρελθόν. Χρειάζεται να επιστρατεύσουμε περισσότερες δυνάμεις, για να έχουμε στοχευμένα και ποιοτικά αποτελέσματα.

Θα παραθέσω δύο μόνο παραδείγματα στους δύο πιο κρίσιμους τομείς της οικονομίας μας. Ανεργία: Είναι μια αγωνιώδης προσπάθεια να συγκρατήσουμε την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί. Πρέπει να εργαστούμε σκληρά, για να βάλουμε στη δουλειά όσο γίνεται περισσότερους ανθρώπους. Αυτό προσπαθούμε να κάνουμε. Αυτό προσπαθεί η κυβέρνηση. Αξιοποιούμε τους διαθέσιμους ευρωπαϊκούς πόρους με καλά σχεδιασμένα προγράμματα που θέτουν κίνητρα προς εργοδότες και ανέργους. Επιδοτούμε την εργασία, όχι την ανεργία.

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις: Πρέπει να βρούμε τον τρόπο αποκατάστασης της δανειακής ροής στην αγορά και αυτό σχετίζεται άμεσα με τη σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος. Μόνο έτσι θα πάρει μπροστά η οικονομία. Πρέπει να σκεφτούμε ότι ο βασικός συντελεστής της ανάπτυξης είναι αφενός ένας εξωστρεφής ιδιωτικός τομέας και αφετέρου ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό κράτος που διευκολύνει την ιδιωτική πρωτοβουλία και στηρίζει τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, στηρίζει την κοινωνική συνοχή. Ισχυρό παράδειγμα είναι η ίδρυση του Ταμείου Επιχειρηματικότητας με κεφάλαια €150 εκατομ. που θα προέλθουν από ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και θα ενισχυθεί περαιτέρω από κρατικούς πόρους.

Μια βασική παράμετρος, για να βγούμε από την ύφεση, είναι να θέσουμε τον κρατικό μηχανισμό στην υπηρεσία της κοινωνίας και της οικονομίας. Οι μόνοι σίγουροι και άμεσα προσφερόμενοι πόροι για την ανάπτυξη, είναι τα χρήματα που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αφού λοιπόν με ευέλικτους χειρισμούς του Προέδρου Αναστασιάδη βρήκαμε στήριξη και πετύχαμε αύξηση της ευρωπαϊκής συμβολής έως και για το 95% των έργων, τώρα οφείλουμε να τα προκηρύξουμε άμεσα, για να δώσουμε τόνωση στην οικονομία.

Πολλά καθυστερούν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εξαιτίας της γραφειοκρατίας. Δηλώνουμε ότι θα σταθούμε απέναντι στα γραφειοκρατικά εμπόδια, γιατί ήρθε ο καιρός να τα κατεδαφίσουμε.

Συνολικά, η μεταρρύθμιση του κράτους είναι μια δική μας ευθύνη. Υποστηρίζουμε αταλάντευτα την πολιτική που βλέπει τις μεταρρυθμιστικές αλλαγές ως επείγουσα εκσυγχρονιστική ανάγκη, ένα χρέος προς τους πολίτες, αλλά και τους ίδιους τους δημοσίους υπαλλήλους. Είναι χρέος του δημοσίου προς όλη την κοινωνία η αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας του κρατικού μηχανισμού, τόσο των υπηρεσιών όσο και του ευρύτερου δημοσίου τομέα.

Η Κύπρος σήμερα χρειάζεται μεταρρυθμιστικές τομές και αλλαγές που θα δώσουν ένα πραγματικό πρότυπο ανάπτυξης και δημιουργίας. Σε αυτές εντάσσεται και η μετοχοποίηση των ημικρατικών οργανισμών.

Οι φορολογούμενοι πολίτες έχουν κάθε συμφέρον να δουν τους ημικρατικούς οργανισμούς να μεταρρυθμίζονται ριζικά και να εκσυγχρονίζονται, προκειμένου να συμβάλουν σε εξοικονομήσεις, οικονομική αποτελεσματικότητα, αλλά και στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στον πολίτη.

Η εφαρμογή μιας ριζοσπαστικής αλλαγής και μεταρρύθμισης, όπως ανέφερε πολύ εμφαντικά χθες ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, θα είναι μεγάλης σημασίας για την έξοδο από την ύφεση.

Φίλες και φίλοι, αγαπητοί συνάδελφοι,

Το 2014 προβλέπεται να είναι πιο δύσκολο ή το πιο δύσκολο έτος για την Κύπρο, το σημείο καμπής, αν θέλετε, για την επιστροφή στην ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.

Πώς θα πετύχουμε; Θα πετύχουμε, εάν έχουμε σχέδιο, προγραμματισμό, διορατικότητα και ενότητα στο εσωτερικό μέτωπο

Κρατάω αυτά τα τέσσερα στοιχεία για ακόμα ένα λόγο: Η πατρίδα μας υποβάλλεται σήμερα σε μια μεγάλη δοκιμασία σε όλα τα μέτωπα. Δεν είναι μόνο η οικονομία, είναι και η ανοιχτή πληγή του Κυπριακού. Πιστεύουμε ότι η επίλυση του Κυπριακού με τρόπο που θα εξασφαλίζει τα νόμιμα συμφέροντα του κυπριακού ελληνισμού θα αποτελέσει τον πραγματικό καταλύτη, για να ξεπεράσουμε την οικονομική κρίση.

Ο χρόνος που έχουμε μπροστά μας πρέπει να αξιοποιηθεί, ούτως ώστε η όποια νέα προσπάθεια για λύση να μην οδηγηθεί και πάλι σε αδιέξοδο. Όλα πρέπει να δημιουργηθούν και να ζυμωθούν στο σύγχρονο πλαίσιο των ισορροπιών δυνάμεων, μακριά από τις απαρχαιωμένες εγγυήσεις των συνθηκών του 1960. Εμείς θέλουμε την Κύπρο έξω από τον πυρήνα της σύγκρουσης, τη θέλουμε να γίνει κέντρο ειρήνης και συνεργασίας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το φυσικό αέριο θα αποτελέσουν σταδιακά την αφετηρία για την υιοθέτηση μιας νέας εξωτερικής πολιτικής, βασισμένης σε γεωπολιτικές και οικονομικές συνιστώσες. Η σωστή διαχείριση, αλλά και αξιοποίησή τους σε ένα πλαίσιο καλής περιφερειακής γειτονίας δε θα άφηνε, πιστεύω, την Τουρκία ή δε θα άφηνε καλύτερα στην Τουρκία άλλη επιλογή παρά αυτή της συνεργασίας με την Κύπρο. Είναι προς όφελος της Τουρκίας να καταλήξει σε συμφωνία με την Κύπρο, διότι επιδιώκει και αυτή να ενισχύσει τη θέση της στον περιφερειακό ενεργειακό χάρτη.

Δεν μπορούμε να αποτύχουμε αυτή τη φορά. Η σωστή λύση του Κυπριακού μαζί με την ασφάλεια και την προοπτική του φυσικού αερίου θα φέρουν μαζί τους χιλιάδες θέσεις εργασίας, προσέλκυση ξένων επενδύσεων, οικονομική ανάπτυξη και ευημερία, θα επιτρέψουν στην Κύπρο να απελευθερώσει τις δυνάμεις της και να αξιοποιήσει όλα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει και σήμερα παραμένουν καθηλωμένα.

Κυρίες και κύριοι,

Υποστηρίζουμε τις άοκνες προσπάθειες του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη για ένα κοινό ανακοινωθέν. Μόνο μια σωστή λύση του Κυπριακού μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα θα καθορίσει και θα ενισχύσει το ρόλο και τη φωνή που θα έχει η Κύπρος μας, η ενωμένη Κυπριακή Δημοκρατία, στην ενωμένη Ευρώπη του αύριο, του σύγχρονου κόσμου.

Λέγοντας αυτά, σας εύχομαι, έτσι από την καρδιά μου, καλά Χριστούγεννα και, ευχόμενος σε εσάς, κύριοι υπουργοί, κύριοι συνάδελφοι, καλά Χριστούγεννα, εύχομαι έτσι τα ίδια καλά Χριστούγεννα με εμάς να περάσουν όλοι οι Κύπριοι πολίτες, Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Μαρωνίτες, Αρμένιοι και Λατίνοι, αλλά και όλοι οι άνθρωποι οι οποίοι βρίσκονται ή θα βρίσκονται τις μέρες των γιορτών στα εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας!

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Τορναρίτη.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Συνάδελφοι και συναδέλφισσες, παρακαλώ!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2014. Θα προχωρήσουμε τώρα στο στάδιο της ψηφοφορίας. Το σώμα έχει ενώπιόν του τον προϋπολογισμό του 2014 όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία. Στον προϋπολογισμό έχουν επίσης ενσωματωθεί, μετά από συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή, την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, είκοσι τροπολογίες, τις οποίες κατέθεσε η κυβέρνηση μετά την κατάθεση του προϋπολογισμού. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην ολομέλεια έχει κατατεθεί επίσης σειρά τροπολογιών απ' όλα τα κόμματα.

Πριν αρχίσουμε την ψηφοφορία, θα ήθελα να σας παρακαλέσω τα εξής: Πρώτον, να διαπιστωθεί από τους γραμματείς ο ακριβής αριθμός των συναδέλφων που είναι στην αίθουσα, γιατί τα μέχρι τώρα στοιχεία πιθανόν να έχουν διαφοροποιηθεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχουν πενήντα τέσσερις παρόντες βουλευτές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι όμως δε βλέπω να είναι όλοι εδώ παρόντες! Βλέπω δεκαοκτώ του ΑΚΕΛ, πιθανόν του ΔΗΣΥ είκοσι, του ΔΗΚΟ οκτώ, της ΕΔΕΚ τέσσερις, των Οικολόγων έναν, του ΕΥΡΩΚΟ έναν, της Συμμαχία έναν, ανεξάρτητο έναν, πενήντα τέσσερις. Λείπει ένας βουλευτής του ΑΚΕΛ και ο Πρόεδρος της Βουλής, ο οποίος τώρα είναι προεδρεύων της Δημοκρατίας.

Θα παρακαλέσω ξανά να μετρηθούν ακριβώς...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή μας παρακολουθεί και ο κόσμος... Ο βουλευτής του ΑΚΕΛ απουσιάζει λόγω ασθένειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι. Δε θα ήθελα να το πω, κύριε Κατσουρίδη, για να μη δημιουργηθούν προβλήματα.

Παρακαλώ τους γραμματείς να μετρήσουν ξανά τους βουλευτές, γιατί θα γίνει διά χειρός ψηφοφορία. Και, όσον αφορά αυτό το θέμα, θα ήθελα να παρακαλέσω να γίνεται ευκρινώς η ανάταση της χειρός σας, για να μην έχουμε προβλήματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχουν είκοσι βουλευτές του ΔΗΣΥ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, επτά του ΔΗΚΟ προς το παρόν, ένας του ΕΥΡΩΚΟ, ένας της Συμμαχίας Πολιτών, ένας της περιοχής Αμμοχώστου, δεκαοκτώ βουλευτές του ΑΚΕΛ, τέσσερις βουλευτές της ΕΔΕΚ και ένας των Οικολόγων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε έχουμε δεκαοκτώ του ΑΚΕΛ, είκοσι του ΔΗΣΥ, του ΔΗΚΟ επτά, της ΕΔΕΚ τέσσερις, των Οικολόγων έναν, του ΕΥΡΩΚΟ έναν, της Συμμαχίας έναν, ανεξάρτητο έναν, σύνολο πενήντα τρεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, διότι απουσιάζει ένας του ΔΗΚΟ αυτή τη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πριν να θέσω σε ψηφοφορία τις τροπολογίες, θα ήθελα να ρωτήσω αν θέλει κάποιος να επεξηγήσει τις τροπολογίες.

Όχι.

Θα προχωρήσουμε θέτοντας πρώτα σε ψηφοφορία αρκετές που είναι κοινές τροπολογίες κομμάτων. Ορισμένες είναι όλων των κομμάτων, ορισμένες είναι ορισμένων κομμάτων. Και μετά θα προχωρήσουμε στις μεμονωμένες, που είναι από ένα κόμμα. Παρακαλώ να γίνεται ησυχία από όλους, να κάνουμε ήσυχα, ήρεμα και απλά την ψηφοφορία, να προχωρούμε.

Ο κ. Παπαδόπουλος θέλει κάτι;

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Απλά, πάρα πολύ σύντομα θέλω να ενημερώσω το σώμα ότι είναι πρόθεσή μας να αποσύρουμε την τροπολογία που αφορά τα οδοιπορικά του Υπουργείου Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε μας το λες στη σειρά του, που θα έρθουμε, κύριε Παπαδόπουλε;

Λοιπόν, παρακαλώ το γραμματέα να αναγνώσει την πρώτη τροπολογία...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση ότι μέχρι και την τελευταία τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος είναι ομόφωνες οι τροπολογίες. Υπάρχει λόγος να τις διαβάσετε μια μια και κάθε φορά; Να μπουν και οι οκτώ μαζί!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ βλέπω ότι στη δεύτερη τροπολογία το ΑΚΕΛ δεν είναι πάνω. Στην τέταρτη, την πέμπτη και την έκτη είναι ο ΔΗΣΥ, το ΑΚΕΛ, το ΔΗΚΟ, η ΕΔΕΚ, οι Οικολόγοι· κάποιοι άλλοι δεν είναι. Επομένως, κύριε Κατσουρίδη, δεν είναι όλες!

Θα προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όντως το ΑΚΕΛ δεν είναι μέσα σ' εκείνους που προτείνουν, αλλά θα υποστηρίξει. Είναι γι' αυτό που είπε ο κ. Κατσουρίδης ότι είναι ομόφωνες, γι' αυτό βάλτε τις πρώτες τροπολογίες μαζί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λείπουν κάποιοι άλλοι σε άλλες σελίδες, κύριε Κυπριανού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απ' όσες μου σημείωσαν, δε βλέπω ότι είναι όλες έτσι.

Εν πάση περιπτώσει, μία μία, να προχωρούμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Νομίζω να τις βάζετε μία μία, αλλά να διαβάσετε μόνο τον αριθμό. Δε χρειάζεται ούτε ποιοι προτείνουν ούτε... Τις έχουμε μπροστά μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, εσείς τις έχετε μπροστά σας...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όλοι τις έχουμε μπροστά μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, θα πω μία άποψη και, αν τη δέξεστε, καλώς. Μας παρακολουθεί ο κόσμος. Θέλουν να ξέρουν τι ψηφίζουμε, όχι "νούμερο 1", πάνω το χέρι. Θέλει να ξέρει ο κόσμος! Μας έκαναν πολλά παράπονα. Λίγη συντομία δεν πειράζει, δεν είναι;

Λοιπόν, η πρώτη προτεινόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και του κ. Νίκου Κουτσού, εκπροσωπούντος τη Συμμαχία Πολιτών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1320	180100	07589	Αγορά άλλων οχημάτων και κινητών μηχανημάτων	€200.000
	Υπουργείο Οικονομικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί

οποιαδήποτε δαπάνη από το άρθρο αυτό, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται για κάλυψη των δαπανών αγοράς νέων οχημάτων για αξιωματούχους του κράτους, τα οποία πρέπει να αντικατασταθούν.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και του κ. Νίκου Κουτσού, εκπροσωπούντος τη Συμμαχία Πολιτών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1456	183000	07589	Αγορά άλλων οχημάτων και κινητών μηχανημάτων	€2.000.000
	Υπουργείο Οικονομικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το άρθρο αυτό, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Η προτεινόμενη πρόνοια περιλαμβάνεται στις μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό και προορίζεται για κάλυψη γενικά της αγοράς οχημάτων στη δημόσια υπηρεσία.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1652	200817	04352	+Επιχορήγηση πολιτιστικών φορέων και ατόμων για πολιτιστικές δραστηριότητες	€3.000.000
	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα δύο ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμιά αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Τις τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών θα τις θέσω σε ψηφοφορία μία μία.

Ξεκινούμε με την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	07400	Αγορά σταθερών και κινητών μηχανημάτων

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.
Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1201 Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	08957	Άλλα αναπτυξιακά έργα και προγράμματα	€1.365.000
1401 Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού			
1501 Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων			
1601 Υπουργείο Εσωτερικών			
2001 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού			
2101 Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων			
2201 Υπουργείο Υγείας			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Αφορά κονδύλια που είναι στη διάθεση των αρμόδιων υπουργών.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.
Προχωρούμε στην τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
Όλα	03000	Λειτουργικές δαπάνες	€349.659.000

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή του σχετικού κονδυλίου από όλα τα υπουργεία, τις ανεξάρτητες υπηρεσίες και τα γραφεία κατά ποσοστό ύψους 7%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Θα θέσω σε ψηφοφορία μία μία και τις πέντε τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
Όλα	03500	Εκπαίδευση προσωπικού/συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα	€21.402.000

Γίνεται εισήγηση για:

- α) αποκοπή του σχετικού κονδυλίου από όλα τα υπουργεία, τις ανεξάρτητες υπηρεσίες και τα γραφεία κατά ποσοστό ύψους 15% και
- β) ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμιά αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
834	150113	04485	Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα	€10
			Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
977	160100	04145	Σχέδιο "Ενοίκιο αντί Κατάσχεση"	€10

Υπουργείο Εσωτερικών

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Τέταρτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1064	160800	03149	Άλλες δαπάνες	€200.000

Υπουργείο Εσωτερικών

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Πέμπτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1317	18.01	04022	Χορηγίες σε άλλους ημικρατικούς οργανισμούς	€5.000.000

Υπουργείο Οικονομικών

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

[Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται για κάλυψη της δαπάνης χρηματοδότησης των προϋπολογισμών του Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων (ΣΑΠ), του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (ΟΚΓΒ) και του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης. Σημειώνεται ότι προωθείται ο τερματισμός των εργασιών των οργανισμών που κρίνεται ότι έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο εργασιών τους, όπως του Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων (ΣΑΠ) και του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (ΟΚΓΒ).]

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος.

Πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1528	200211	03104	Αντιμισθία προέδρου και μελών της επιτροπής	€56.000

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 20% από το σύνολο του σχετικού κονδυλίου, ώστε να γίνει αντίστοιχη μείωση στην αντιμισθία του προέδρου, του αντιπροέδρου και των πέντε μελών της επιτροπής.

(Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται για κάλυψη αποζημιώσεων που καταβάλλονται στον πρόεδρο,

τον αντιπρόεδρο και τα μέλη του ΚΥΣΑΤΣ.)

Σημ.: Το ποσό της μείωσης ανέρχεται στα €11.200.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, είκοσι δύο εναντίον και καμιά αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1530	200212 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	03104	Αντιμισθία προέδρου και μελών της επιτροπής	€56.200

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 20% από το σύνολο του σχετικού κονδυλίου, ώστε να γίνει αντίστοιχη μείωση στην αντιμισθία του προέδρου, του αντιπροέδρου και των πέντε μελών της επιτροπής.

[Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται για κάλυψη αποζημιώσεων που καταβάλλονται στον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης-Πιστοποίησης κλάδων σπουδών (ΣΕΚΑΠ).]

Σημ.: Το ποσό της μείωσης ανέρχεται στα €11.240.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμιά αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1536	200218	03104	Αντιμισθία προέδρου και μελών της επιτροπής	€71.200
	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού			

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 20% από το σύνολο του σχετικού κονδυλίου, ώστε να γίνει αντίστοιχη μείωση στην αντιμισθία του προέδρου, του αντιπροέδρου και των πέντε μελών της επιτροπής.

[Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει αποζημιώσεις που καταβάλλονται στον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (ΕΑΙΠ).]

Σημ.: Το ποσό της μείωσης ανέρχεται στα €14.240.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμιά αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Τέταρτη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1181	170200	08151	Ανέγερση κτιρίων στο εξωτερικό	€700.000
	Υπουργείο Εξωτερικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται για κάλυψη της δαπάνης για τη συνέχιση των ενεργειών εξασφάλισης νέων κτιρίων και τη βελτίωση των υφιστάμενων για τις ανάγκες του Υπουργείου Εξωτερικών ως ακολούθως:

- Ακίνητο Κορωναίου στην Αθήνα: €250.000.
- Επιδιορθώσεις στην πρεσβευτική κατοικία στην Ουάσιγκτον: €150.000.
- Συντήρηση γραφείων πρεσβείας στην Καμπέρα: €100.000.
- Βελτιώσεις/συντηρήσεις κτιρίων της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό: €200.000.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στις τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	03583	+Αγορά υπηρεσιών

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το άρθρο αυτό, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα επανέλθω και θα επιμένω. Δεν μπορώ να δεχτώ τωρά ότι κάθεται ο κόσμος και περιμένει να ακούσει ότι είναι Κεφάλαιο 1330, άρθρο τάδε! Μόνο τον αριθμό της τροπολογίας να διαβάζουμε! Τροπολογία τάδε, κανεί!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	03550	Συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Μιχαηλίδη, είπαμε το πρώτο και την επεξήγηση! Πάλι τα δικά σας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συγγνώμη, ποιο πρώτο; Τον αριθμό 2;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τον αριθμό 2 και την επεξήγηση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	03580	Σύμβαση υπηρεσιών

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η τροπολογία εγκριθεί;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.
Προχωρούμε στην τέταρτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	03025	Ενοίκια
	03055	

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τέταρτης τροπολογίας των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.
Προχωρούμε στην πέμπτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
869	150401	03099	Έκτακτα	€105.199
	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πέμπτης τροπολογίας των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στις τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, οι οποίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

1.	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	
	Όλα	07650	Αγορά εξοπλισμού	

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

2.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	1888	220100	04135	+Διάφορες συνεισφορές εσωτερικού	€1.500.000

Υπουργείο Υγείας

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το άρθρο αυτό, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Η προτεινόμενη πρόνοια, η οποία είναι δεσμευμένη από το Υπουργείο Οικονομικών, προορίζεται να καλύψει τις διάφορες συνεισφορές που, με βάση τα κριτήρια που έχουν καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, παραχωρούνται από το Υπουργείο Υγείας σε διάφορους συνδέσμους που επιτελούν εθελοντική εργασία.)

3.	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
	Όλα	3114	Φιλοξενία

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τρίτης τροπολογίας του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στις τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, οι οποίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος

1.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	1104	161000	02201	Αναπληρωματικοί διορισμοί	€6.855
		Υπουργείο Εσωτερικών (Τμήμα Κτηματολογίου			

και Χωρομετρίας)

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

2.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	1501	200100	03105	Μεταθέσεις λειτουργιών από και στο εξωτερικό	€40.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πενήντα τρεις τώρα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναντίον, κύριε Περδίκη;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, η οποία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
16 Υπουργείο Εσωτερικών	08800	Άλλα έργα υποδομής

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στις τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, οι οποίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ

1.	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
	18 Υπουργείο Οικονομικών	03001	Οδοιπορικά

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

2.	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	20.01 Υπουργείο Παιδείας και	03717	Σχέδιο Αντιναρκωτικής	€680.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

3.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Επεξήγηση	Ποσό
	1652	20.08		
		Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Πολιτιστικές Υπηρεσίες) 200816	Άλλα σχέδια πολιτιστικής ανάπτυξης	€4.590.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όπως σας είχα πει προηγουμένως, η πρόθεσή μας είναι να αποσύρουμε την πρώτη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, αποσύρεται.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι και της ΕΔΕΚ, κύριε Πρόεδρε, είναι μαζί, οπότε, αν η ΕΔΕΚ επιμένει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ΔΗΚΟ φεύγει από την τροπολογία. Ο Συναγερμός και η ΕΔΕΚ μένουν;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Και ο Δημοκρατικός Συναγερμός αποσύρεται από αυτή την τροπολογία. Εδηλώσαμεν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι και η ΕΔΕΚ πάνω.

Ναι, κύριε Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, και η ΕΔΕΚ αποσύρεται από τη συγκεκριμένη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όστε αυτή αποσύρεται, δεν μπαίνει σε ψηφοφορία.

Μιλούμε και για την επόμενη, κύριοι συνάδελφοι;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εκείνη παραμένει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τρίτης τροπολογίας των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και του κ. Νίκου Κουτσού, εκπροσωπούντος τη Συμμαχία Πολιτών, η οποία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και του κ. Νίκου Κουτσού, εκπροσωπούντος τη Συμμαχία Πολιτών

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της σημείωσης 32 του «Πρώτου Πίνακα, Δελτία Δαπανών 2014» (Πάγιο Ταμείο, Σημειώσεις, Γενικά) με την προσθήκη, στο τέλος αυτής, της ακόλουθης φράσης:

«ή προσωπικό που απασχολείται σε νομικά πρόσωπα, οργανισμούς ή ιδρύματα, τα έσοδα των οποίων προέρχονται σε ποσοστό ίσο ή πέραν του 50% από κρατική χορηγία.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και του κ. Νίκου Κουτσού, εκπροσωπούντος τη Συμμαχία Πολιτών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στις προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, οι οποίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

1.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	214	01.01	03099	Έκτακτα	€50.000
		Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το άρθρο αυτό, να ενημερώνεται προηγουμένως η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

2.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	214	01.01	03199	Άλλες δαπάνες	€22.000
		Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το άρθρο αυτό, να ενημερώνεται προηγουμένως η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι μία ψήφους εναντίον, δεκαέξι υπέρ και δεκαοκτώ αποχές, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

Προχωρούμε στις τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, οι οποίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

1.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	978	16.01	04519	Διάφορα	€300.000
		Υπουργείο Εσωτερικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

(Αφορά κονδύλια που είναι στη διάθεση του Υπουργού Εσωτερικών για κοινωνικές παροχές.)

2.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	1641	20.08	04530	+Άλλα φιλοδωρήματα και πληρωμές κατά χάριν	€10
		Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

(Αφορά κονδύλια που είναι στη διάθεση του διευθυντή των Πολιτιστικών Υπηρεσιών.)

3.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	543	12.06	03213	Αγορά ύδατος	€40.800.000
		Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το άρθρο αυτό, να ενημερώνεται προηγουμένως η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει τις δαπάνες αγοράς νερού ως εξής:

1.	Αγορά νερού από αφαλατώσεις και συμβατικές υποχρεώσεις για παραμονή μονάδων σε εφεδρεία ως ακολούθως:				€
	•	10 εκατομ. m ³ νερού από τη Μονάδα Αφαλάτωσης Λάρνακας,			40.655.000
	•	8 εκατομ. m ³ νερού από τη Μονάδα Αφαλάτωσης Δεκέλειας,			
	•	κόστος εφεδρείας νερού από τη Μονάδα Αφαλάτωσης Επισκοπής,			
	•	κόστος εφεδρείας από τη Μονάδα Αφαλάτωσης Βασιλικού,			
	•	κόστος εφεδρείας από τη Μονάδα Αφαλάτωσης Γεωτρήσεων Γαρύλλη.			
2.	Παραχώρηση 0,13 m ³ πόσιμου νερού στη Λουρουτζίνα.				100.000
3.	Αγορά νερού από ιδιωτικές γεωτρήσεις.				45.000
	Σύνολο				40.800.000)
4.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	1694	210200	08163	Βελτιώσεις άλλων οικοδομικών έργων	€150.000
		Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για σκοπούς συντήρησης και αναπαλαίωσης των κυβερνητικών κατοικιών στο Τρόδος, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τρίτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τέταρτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στις τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και του κ. Νίκου Κουτσού, εκπροσωπούντος τη Συμμαχία Πολιτών, οι οποίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και του κ. Νίκου Κουτσού, εκπροσωπούντος τη Συμμαχία Πολιτών

1.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	917	15.06	3103	Επιτροπές	€5.000
		Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το άρθρο αυτό, να ενημερώνεται προηγουμένως η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει τις δαπάνες για τη λειτουργία Πολυθεματικών Επιτροπών, η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του με αρ. 69.866, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2010. Συγκεκριμένα, καλύπτει την αγορά υπηρεσιών ιατρών και άλλων επαγγελματιών υγείας, σε συνεργασία με αντίστοιχους επαγγελματικούς συλλόγους και με όρους λειτουργίας που εγκρίνει η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η αγορά υπηρεσιών είναι απαραίτητη, μέχρι να καταστεί εφικτή η πλήρης λειτουργία του Νέου Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας, οπότε η δαπάνη της αγοράς υπηρεσιών θα καλύπτεται μέσω του συγχρηματοδοτούμενου από το ΕΚΤ.)

2.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	930	15.06	5163	Εφαρμογή Νέου Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας	€830.000
		Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το άρθρο αυτό, να ενημερώνεται προηγουμένως η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει τις δαπάνες του έργου «Εφαρμογή Νέου Συστήματος Αξιολόγησης της Αναπηρίας και Λειτουργικότητας», που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, αρ. απόφασης 66.607 και ημερ. 19 Δεκεμβρίου 2007. Το έργο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και αφορά τη δημιουργία κέντρων αξιολόγησης στα οποία θα γίνεται ολοκληρωμένη αξιολόγηση της αναπηρίας και της λειτουργικότητας του ατόμου από ιατρούς και άλλους επαγγελματίες υγείας, με βάση τη διεθνώς αποδεκτή ταξινόμηση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, με στόχο τη διάγνωση και τεκμηρίωση των κατάλληλων παρεμβάσεων για την κοινωνική προστασία και ενσωμάτωση του ατόμου με αναπηρίες μέσω μίας Κάρτας Αναπηρίας γενικά αποδεκτής από τις κρατικές υπηρεσίες.)

3.	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
	211	01.01	2106	Πρόσθετες βοηθητικές υπηρεσίες	€952.972
		Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος του κονδυλίου που αφορά τους μισθούς των ειδικών συνεργατών και των ειδικών βοηθών του Προέδρου της Δημοκρατίας, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και του κ. Νίκου Κουτσού, εκπροσωπούντος τη Συμμαχία Πολιτών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και του κ. Νίκου Κουτσού, εκπροσωπούντος τη Συμμαχία Πολιτών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τρίτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Α, εφθάσαμεν και στις μεμονωμένες.

Μπράβο! Μεμονωμένες.

Παρακαλώ, Αντρέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Κεφάλαιο Άρθρο Επεξήγηση

Όλα 02451 Αποζημίωση οδηγού

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό ύψους 20% του συνολικού κονδυλίου.

(Η προτεινόμενη πρόνοια αφορά επίδομα ωρομίσθιου προσωπικού.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας του Δημοκρατικού Συναγερμού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, τριάντα δύο εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην τροπολογία υπ' αριθμόν 2.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	02441	Επίδομα επίβλεψης

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό ύψους 20% του συνολικού κονδυλίου.

(Η προτεινόμενη πρόνοια αφορά επίδομα ωρομίσθιου προσωπικού.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας του Δημοκρατικού Συναγερμού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, τριάντα δύο εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην τροπολογία υπ' αριθμόν 3.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	02448	Επίδομα περιοδείας

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό ύψους 20% του συνολικού κονδυλίου.

(Η προτεινόμενη πρόνοια αφορά επίδομα ωρομίσθιου προσωπικού.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της τρίτης τροπολογίας του Δημοκρατικού Συναγερμού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, τριάντα δύο εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

Η επόμενη τροπολογία δε θα μπει σε ψηφοφορία, διότι έχει ψηφιστεί, όπως έχουμε πει, προηγουμένως. Το ίδιο...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το ίδιο με την επόμενη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, αυτή έν' της ΕΔΕΚ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και αυτή το ίδιο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι πρώτες δύο τροπολογίες του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ πρέπει να μπουν σε ψηφοφορία.

Ρ. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Όχι, όχι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, να μην τεθούν, λέει η κ. Ρούλα.

Ρ. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Εψηφίσθη το ολικό ποσό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, εψηφίσθησαν προηγουμένως.

Λοιπόν, πάμε στην επόμενη τροπολογία του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
11 Υπουργείο Άμυνας	03550	Συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες
12 Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος		
13 Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως		
15 Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων		
16 Υπουργείο Εσωτερικών		
20 Υπουργείο Παιδείας και		

Πολιτισμού

21 Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

22 Υπουργείο Υγείας

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή του πιο πάνω κονδυλίου κατά ποσοστό ύψους 5%.

(Η εν λόγω εισήγηση γίνεται παράλληλα με έκκληση προς την εκτελεστική εξουσία για διάθεση του ποσού που αποκόπτεται για σκοπούς αναπτυξιακών μέτρων και μέτρων κοινωνικής προστασίας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, είκοσι εννέα εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

Λοιπόν, πάμε στην τροπολογία υπ' αριθμόν 4 του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
15 Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	03580	Σύμβαση υπηρεσιών

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι οκτώ εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Επόμενη τροπολογία του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
22 Υπουργείο Υγείας	07650	Αγορά εξοπλισμού

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο εν λόγω άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με οκτώ ψήφους υπέρ, σαράντα έξι ψήφους εναντίον και καμία αποχή η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε παρακάτω. Ησυχία, παρακαλώ!

Προχωρούμε πολύ καλά, δε δυσκολεύουμε κανέναν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι επόμενες τροπολογίες είναι του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ξεκινούμε με την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 20 ως ακολούθως:

(α) Με την προσθήκη σε αυτό, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, των ακόλουθων νομικών προσώπων, οργανισμών ή ιδρυμάτων:

- «1. Ινστιτούτο Κύπρου
2. Κυπριακή Εταιρεία Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών
3. Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης
4. Κυπριακό Ινστιτούτο Προώθησης Επενδύσεων
5. Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή» και

(β) με την προσθήκη στο τέλος αυτού της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι, ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανονισμού, οι οργανισμοί αυτοί καταθέτουν τους ετήσιους ελεγμένους λογαριασμούς τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στο Γενικό Ελεγκτή εντός ενός μηνός από την ετοιμασία τους.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι οκτώ εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε με την επόμενη τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (i) της σημείωσης 17 του «Πρώτου Πίνακα Δελτία Δαπανών 2014» (Πάγιο Ταμείο, Σημειώσεις, Γενικά) με την αντικατάσταση του ποσού “€5.100” (πρώτη γραμμή) με το ποσό “€2.550”, του ποσού “€3.570” (δεύτερη γραμμή) με το ποσό “€1.750” και του ποσού “€2.040” (δεύτερη γραμμή) με το ποσό “€1.020”.

(Αφορά το επίδομα φιλοξενίας στους διευθυντές τμημάτων/υπηρεσιών και σκοπεύεται η μείωσή του κατά 50%.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τέσσερις ψήφους υπέρ, πενήντα εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

Προχωρούμε με την τροπολογία υπ' αριθμόν 3 του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

Παρακαλώ το γραμματέα να τη διαβάσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για διαγραφή της παραγράφου (iii) της σημείωσης 17 του «Πρώτου Πίνακα Δελτία Δαπανών 2014» (Πάγιο Ταμείο, Σημειώσεις, Γενικά).

[Αφορά το κατ' αποκοπήν επίδομα τηλεφώνου που καταβάλλεται σε διευθυντές τμημάτων/υπηρεσιών με πάγιο μισθό €63.315 το χρόνο ή με Κλίμακες Α15 και Α16, καθώς και σε άλλους διευθυντές με Κλίμακα Α15(i), ύψους €595 το χρόνο.]

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τέσσερις ψήφους υπέρ, πενήντα εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

Πάμε στην υπ' αριθμόν 4.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της σημείωσης 19 του «Πρώτου Πίνακα Δελτία Δαπανών 2014» (Πάγιο Ταμείο, Σημειώσεις, Γενικά) με τη διαγραφή της φράσης:

«Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της σημείωσης 18 πιο πάνω το επίπεδο απασχόλησης ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού για ικανοποίηση εποχιακών ή έκτακτων αναγκών προκαθορισμένης διάρκειας, η οποία, εν πάση περιπτώσει, δεν πρέπει να ξεπερνά τους έξι μήνες, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα τρία τέταρτα του επιπέδου του προηγούμενου έτους.» (πρώτη έως τρίτη γραμμή).

(Αφορά πρόνοια που απαιτεί όπως κάθε τμήμα μειώσει κατά 25% τον αριθμό των εποχιακών ή έκτακτων ωρομισθίων που απασχολεί.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοχτώ αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, οκτώ εναντίον και δεκαοχτώ αποχές, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Πάμε στην υπ' αριθμόν 5 τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για προσθήκη νέας σημείωσης στον «Πρώτο Πίνακα Δελτία Δαπανών 2014» (Πάγιο Ταμείο, Σημειώσεις, Γενικά) ως ακολούθως:

«33. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανονισμού, η αντιμισθία ή η αποζημίωση μελών συμβουλίων ή επιτροπών που επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό μειώνονται κατά δεκαπέντε τοις εκατόν (15%).»

(Γίνεται έκκληση όπως το ποσό που εξοικονομείται πιστωθεί σε ειδικό ταμείο που δημιουργείται για την

εργοδότηση ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού που θα απασχολείται στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα ή σε οργανισμούς των οποίων πέραν του 50% των εσόδων τους προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεοφύτου, παρακαλώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα παρακαλούσα το συνάδελφο που έχει υποβάλει την τροπολογία αυτή, για να μην ακυρωθεί αυτό που ψηφίσαμε πιο πάνω στην τροπολογία υπ' αριθμόν 4, να αποσύρει την τροπολογία υπ' αριθμόν 5, γιατί είναι αντισυνταγματική.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Γιατί;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Γιατί η Βουλή μπορεί να περικόπτει δαπάνες, αλλά δεν έχει το δικαίωμα το ποσό της περικοπής της δαπάνης να το πιστώσει σε άλλο κονδύλι. Μπορούμε να το δούμε, όταν θα συζητούμε το ταμείο αλληλεγγύης τις επόμενες βδομάδες. Θα ακυρώσουμε αυτό που πολύ σωστά ψηφίσαμε με την τροπολογία υπ' αριθμόν 4 για τη σταδιακή μείωση των ωρομισθίων. Έκκληση, έκκληση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία, να ακούσουμε το αντεπιχείρημα του κ. Περδίκη. Έχετε το λόγο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή το θέμα συζητήθηκε στην επιτροπή Οικονομικών και η εντύπωση που μας δόθηκε είναι ότι η εισήγηση, η σημείωση, αν προσκρούει στο σύνταγμα ή σε άλλο νόμο, δε λαμβάνεται υπόψη. Έτσι μας είπαν. Και εξάλλου γι' αυτό ακριβώς το λόγο πέρσι ψηφίσαμε τέτοια σημείωση. Εψηφίσαμεν τέτοια σημείωση. Εννά παραπέμψει τον προϋπολογισμό στο Ανώτατο Δικαστήριο ο Πρόεδρος; Φαίνεται μου λίγο περιεργο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, να ρωτήσω κάτι. Κύριε Περδίκη, λέτε να πιστωθεί σε ειδικό ταμείο που δημιουργείται για την εργοδότηση ωρομίσθιου...

Υπάρχει τέτοιο ταμείο;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Η Βουλή κάμνει έκκληση και δε δεσμεύει την κυβέρνηση. Κάνει έκκληση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη, σας έκανε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου μία παράκληση. Αν δεν τη δέχεστε, να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία. Παρακαλώ, παρακαλώ ησυχία, να ακούμε έναν έναν.

Κύριε Συλλούρη, έχετε το λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι δεν μπαίνει μέσα στο νόμο. Είναι μία απλή έκκληση, άρα δεν έχει πρόβλημα, αλλά ούτε και αποτέλεσμα, είτε την ψηφίσουμε είτε δεν την ψηφίσουμε. Μπορούμε να την ψηφίσουμε. Είναι σαν το ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποσύρεις την, κύριε Περδίκη;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κοιτάξτε, επειδή έγινε και πέρσι, ρε παιδικιά, δεν καταλαβαίνω! Έν' της παπαδικιάς τα ξύλα, δηλαδή; Έν' του Περδίκη τα ξύλα, δηλαδή; Πέρσι εψηφίσατε το ομόφωνα. Είναι μία έκκληση.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ! Βάλτε το σε ψηφοφορία. Εφόσον ο κ. Περδίκης επιμένει, πρέπει να το βάλουμε σε ψηφοφορία. Να τελειώνουμε! Γιατί αυτή η επιμονή να τον πείσουμε να το αποσύρει; Δε θέλει να το αποσύρει ο άνθρωπος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού, δεν επιμένω...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εκτός αν απαγορεύεται στην εποχή της τρόικας να λέμε και εκκλήσεις! Άτε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ήρεμα, ψύχραιμα!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ο κ. Αβέρωφ έβαλε σωστά και καλοπροαίρετα μία παρατήρηση για την αντισυνταγματικότητα. Αντισυνταγματικότητα δεν υπάρχει. Άρα, προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Δεν υπάρχει λόγος να εξάπτεστε. Ο κ. Περδίκης δεν πιέζεται με τίποτε.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δύο ψήφους υπέρ, πενήντα δύο εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 6.

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
----------	-------	-----------

Όλα	02203	Επίδομα παραστάσεως
-----	-------	---------------------

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το άρθρο 02203 των σχετικών κεφαλαίων ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατόν (15%) επί του συνολικού κονδυλίου.

(Γίνεται έκκληση όπως το ποσό που εξοικονομείται πιστωθεί σε ειδικό ταμείο που δημιουργείται για την εργοδότηση ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού που θα απασχολείται στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα ή σε οργανισμούς των οποίων πέραν του 50% των εσόδων τους προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έκτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγινήκαν τρεις;

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα μία ψήφους εναντίον, τρεις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 6 απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 7.

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	02063	Επίδομα παραστάσεως

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το άρθρο 02063 των σχετικών κεφαλαίων ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατόν (15%) επί του συνολικού κονδυλίου.

(Γίνεται έκκληση όπως το ποσό που εξοικονομείται πιστωθεί σε ειδικό ταμείο που δημιουργείται για την εργοδότηση ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού που θα απασχολείται στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα ή σε οργανισμούς των οποίων πέραν του 50% των εσόδων τους προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα δύο ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 7 απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 8.

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	2062	Επίδομα φιλοξενίας

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το άρθρο 2062 των σχετικών κεφαλαίων ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό πενήντα τοις εκατόν (50%) επί του συνολικού κονδυλίου.

(Γίνεται έκκληση όπως το ποσό που εξοικονομείται πιστωθεί σε ειδικό ταμείο που δημιουργείται για την εργοδότηση ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού που θα απασχολείται στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα ή σε οργανισμούς των οποίων πέραν του 50% των εσόδων τους προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα μία ψήφους εναντίον, τρεις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 8 απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 9.

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	2208	Επίδομα φιλοξενίας

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το άρθρο 02203 των σχετικών κεφαλαίων ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό πενήντα τοις εκατόν (50%) επί του συνολικού κονδυλίου.

(Γίνεται έκκληση όπως το ποσό που εξοικονομείται πιστωθεί σε ειδικό ταμείο που δημιουργείται για την εργοδότηση ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού που θα απασχολείται στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα ή σε οργανισμούς των οποίων πέραν του 50% των εσόδων τους προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γελώντας)

Έκαμές μας πολλή γυμναστική σήμερα, κύριε Περδίκη!

Λοιπόν, με πενήντα δύο ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 9 απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 10.

Κεφάλαιο	Επεξήγηση
Όλα	Φιλοξενία

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από όλα τα υπουργεία, ανεξάρτητες υπηρεσίες και γραφεία ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό πενήντα τοις εκατόν (50%) του συνολικού κονδυλίου.

(Γίνεται έκκληση όπως το ποσό που εξοικονομείται πιστώνεται στο υπό ίδρυση ταμείο αλληλεγγύης.)

(Η πρόνοια που έχει περιληφθεί κάτω από τα πιο πάνω άρθρο των διάφορων κεφαλαίων δαπανών προορίζεται να καλύψει μεταξύ άλλων:

- α. έξοδα για ποτά που προσφέρονται σε επισκέπτες στο γραφείο του υπουργού, καθώς και κατά τη διάρκεια συνεδριάσεων/συσκέψεων στις οποίες προεδρεύει ο υπουργός μέχρι ποσού €340 το μήνα έναντι αποδείξεων και
- β. έξοδα για ποτά που προσφέρονται κατά τη διάρκεια υπηρεσιακών επαφών/συνεδριάσεων/συσκέψεων στο γραφείο του γενικού διευθυντή ή στην αίθουσα συνεδριάσεων του υπουργείου και προεδρεύονται από το γενικό διευθυντή ή από λειτουργό που έχει εξουσιοδοτήσεις μέχρι του ποσού €170 το μήνα έναντι αποδείξεων.)

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Έχει και εδώ έκκληση, εν πάση περιπτώσει.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους εναντίον, μία υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 10 απορρίπτεται.

Η υπ' αριθμόν 11 τροπολογία, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 11.

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	03004	Επίδομα κατ' αποκοπήν

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από όλα τα υπουργεία, ανεξάρτητες υπηρεσίες και γραφεία ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατόν (15%) του συνολικού κονδυλίου στο σχετικό άρθρο που διατίθεται για κάλυψη του ειδικού κατ' αποκοπήν επιδόματος οδοιπορικών που παραχωρείται σε διευθυντές τμημάτων/υπηρεσιών, σε βουλευτές και σε δικαστές.

(Γίνεται έκκληση όπως το ποσό που εξοικονομείται πιστώνεται στο υπό ίδρυση ταμείο αλληλεγγύης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα δύο ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 11 απορρίπτεται.

Δε θα μπουν σε ψηφοφορία η τροπολογία υπ' αριθμόν 12 και η τροπολογία υπ' αριθμόν 13.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 14.

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1889	22.01	04385	Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου	€16.000.000
	Υπουργείο Υγείας			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσες αποχές έχουμε;

Παρακαλώ!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αποχές;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές εν σηκώνει κανένας.

Με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον και τρεις υπέρ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, μισό λεπτό, να γίνει μια διαβούλευση.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θα προχωρήσω! Έγινε η ψηφοφορία. Το ΑΚΕΛ τι λέει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το ΑΚΕΛ είναι αποχή;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ρ. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Εναντίον, ρε παιδιά!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Και εμείς εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σταύρο Ευαγόρου, πε μας.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, να ξαναγίνει η ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να ξαναγίνει, κανένα πρόβλημα!

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

Παρακαλώ!

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας τον δώσω, κύριε Αδάμου, είσαι τζιαι γείτονας...

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορούμε να σταυρώνουμε τέτοια κονδύλια. Ενώ 'ρτει ο καρκινοπαθής αύριο να σου πει «ξησταύρωσ' το το κονδύλι, για να πάρω θεραπεία»; Μα, τι πράγματα είναι αυτά;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, θα γίνει η ψηφοφορία, ήρεμα!

Λοιπόν, πόσοι είναι υπέρ αυτού του σταυρώματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους εναντίον, μία υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 14 απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 15.

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1317	180100	04133	Ωφελήματα σε ορισμένους αξιωματούχους της Δημοκρατίας	€250.000
	Υπουργείο Οικονομικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το άρθρο αυτό, να ενημερώνεται προηγουμένως η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει: α) επίδομα για την απασχόληση ιδιαίτερας γραμματέως και β) υπηρεσιακό αυτοκίνητο με οδηγό, τα οποία παραχωρούνται σε πρώην Προέδρους της Δημοκρατίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πεντήκοντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους εναντίον, μία υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 15 απορρίπτεται.

Πάμε στις μετοχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 16.

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1323	18.01	11202	Αγορά μετοχών	€34.181.750
	Υπουργείο Οικονομικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο σχετικό άρθρο, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

(Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει τη συμμετοχή της Κύπρου στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Είναι πάλι από τους Οικολόγους αυτές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, όλες είναι των Οικολόγων μέχρι τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους εναντίον, μία υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 16 απορρίπτεται.

Πάμε στην τροπολογία υπ' αριθμόν 17.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 17.

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	03650	Εκδόσεις και δημοσιότητα

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι των άρθρων 03652, 03654, 03655, 03665, 03666, 03667, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από τα πιο κάτω άρθρα, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Έκδοση καρτών, ημερολογίων και άλλες συναφούς τύπου εκδόσεις.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε...

Συγγνώμη, το ΔΗΚΟ είναι εκτός, έτσι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μέτρα ξανά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να ξαναμετρήσω. Με συγχωρείτε, νόμιζα πως ήταν όλοι μαζί.

Σαράντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σαράντα έξι είναι υπέρ.

Εναντίον είναι το ΔΗΚΟ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ το ΔΗΚΟ εναντίον, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές έχει κανέναν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, οκτώ εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 17 εγκρίνεται.
Πάμε στην τροπολογία υπ' αριθμόν 18.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία υπ' αριθμόν 18.

Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση
Όλα	3104	Αντιμισθία προέδρου και μελών επιτροπής

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από όλα τα υπουργεία, ανεξάρτητες υπηρεσίες και γραφεία ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατόν (15%) του συνολικού κονδυλίου.

(Γίνεται έκκληση όπως το ποσό που εξοικονομείται πιστωθεί στο υπό ίδρυση ταμείο αλληλεγγύης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ταμείο αλληλεγγύης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία 18. Στο ταμείο αλληλεγγύης, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, ακόμα εν το εκάμαμεν τζιαι αρκέψαμεν τζιαι κόβκουμεν δηλαδή;

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους εναντίον, μία υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 18 απορρίπτεται.

Η επόμενη τροπολογία αποσύρθηκε.

Πάμε σε μία τροπολογία που υπέβαλε η Συμμαχία Πολιτών. Λέει, προτεινόμενη από τη Συμμαχία Πολιτών.

Ναι, λεπτομέρειες, κύριε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του βουλευτή κ. Νίκου Κουτσού, εκπροσωπούντος τη Συμμαχία Πολιτών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
234	Βουλή των Αντιπροσώπων	4081	Χορηγία πολιτικών κομμάτων	€6.860.451

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό ύψους 50% του συνολικού κονδυλίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κάτι θέλει ο κ. Κουτσού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ο κ. Κουτσού, παρακαλώ.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Να διευκρινιστεί ότι η αποκοπή αφορά τα μη λειτουργικά έξοδα, όχι τα λειτουργικά. Είναι 22% τα λειτουργικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Λοιπόν, μας εξήγησε ο κ. Κουτσού τι εννοεί. Το 50% των λειτουργικών εξόδων. Αν είναι έτσι που τα χωρίζει το κράτος που τα δία, δεν ξέρω.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους εναντίον μία υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Όλες οι τροπολογίες έχουν τεθεί σε ψηφοφορία...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει συμπληρωθεί η διαδικασία της ψηφοφορίας για τις τροπολογίες. Προτού...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Είναι οι κυβερνητικές. Κύριε Πρόεδρε, είναι οι κυβερνητικές τροπολογίες, οι οποίες πρέπει να μπουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουν ενσωματωθεί...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε διαφωνία σ' ένα σημείο. Δεν έχει σημασία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Βαρνάβα, σας διάβασα ένα κείμενο στην αρχή ότι οι είκοσι τροπολογίες τις οποίες κατέθεσε η κυβέρνηση μετά την κατάθεση του προϋπολογισμού έχουν ενσωματωθεί στον προϋπολογισμό μετά από συζήτηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, αλλά, για να ενσωματωθούν αυτές οι τροπολογίες στον κρατικό προϋπολογισμό, πρέπει να τεθούν ενώπιον της ολομέλειας, να υπερψηφιστούν και να ενσωματωθούν. Πώς αυτόματα ενσωματώνονται; Άρα, έχουμε εμείς σημείο στο οποίο διαφωνούμε και ας είμαστε μόνοι μας. Πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ευχαριστώ.

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, πρόεδρος της επιτροπής, και μετά ο κ. Σταύρος Ευαγόρου.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είναι έτσι ακριβώς, κύριε Πρόεδρε. Είχαν τεθεί ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών. Κατά τη συζήτηση κανένας δε διαφώνησε με καμία απ' αυτές τις τροπολογίες ή τουλάχιστον δεν υποβλήθηκε στη συνεδρία οποιαδήποτε ένσταση. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής αποφάσισε να ενσωματωθούν οι τροπολογίες στο κείμενο. Ας μην υπερψηφίσουν τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου, παρακαλώ.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι οι τροπολογίες επεξηγήθηκαν από το λειτουργό του Υπουργείου Οικονομικών ενώπιον της επιτροπής. Δεν κληθήκαμε και δεν έγινε τοποθέτηση για την καθεμιά ξεχωριστά υπέρ ή εναντίον, ένα, και, δεύτερον, εξ όσων θυμάμαι όλα τα χρόνια που είμαι εδώ, οι τροπολογίες οι κυβερνητικές ετίθεντο, όταν υπήρχαν διαφωνίες. Επειδή και εμείς σε κάποιες απ' αυτές τις τροπολογίες έχουμε διαφωνίες, παράκλησή μας είναι να ακολουθήσουμε τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεοφύτου, παρακαλώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μπω στα διαδικαστικά, γιατί είναι αυτά που σκοτώνουν κάθε προσπάθεια. Να μπούμε στα ουσιαστικά. Να υποθέσουμε ότι τόσο το ΑΚΕΛ όσο και η ΕΔΕΚ έχουν... Όχι να υποθέσουμε, είναι γεγονός ότι έχουν ενστάσεις σε κάποιες τροπολογίες. Όμως οι αρχηγοί των κομμάτων του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ δήλωσαν ότι το ΑΚΕΛ θα καταψηφίσει τον προϋπολογισμό και η ΕΔΕΚ θα τηρήσει αποχή. Δύο κόμματα που σήμερα έχουν παρόντες είκοσι οκτώ βουλευτές, είκοσι του Δημοκρατικού Συναγερμού και οκτώ του ΔΗΚΟ, δηλώνουν ότι θα υπερψηφίσουν τον προϋπολογισμό. Το σύνολο των σημερινών βουλευτών είναι πενήντα τέσσερις. Αν θέλουν το ΑΚΕΛ και η ΕΔΕΚ να μείνουμε ακόμα μία ώρα, για να καταψηφίζουν ή να υπερψηφίζουν τροπολογίες, δεν έχουμε καμία ένσταση να επιμένετε για διαδικαστικά ζητήματα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό. Να σας δίνω το λόγο ήρεμα και απλά.

Παίρνεις το λόγο.

(Γέλια)

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά, βάσει της λογικής του κ. Αβέρωφ η οποία έχει εκφραστεί τώρα, από τη στιγμή την οποία είτε το ΑΚΕΛ θα καταψηφίσει είτε εμείς θα τηρήσουμε αποχή, δε σημαίνει ότι δε θα έπρεπε να λαμβάναμε μέρος στις τροπολογίες οι οποίες κατατέθηκαν προηγουμένως, γιατί θα τηρήσουμε αποχή. Άρα...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Λυπούμαι να παρατηρήσω...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Έτσι είναι, κύριε Αβέρωφ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είναι αριθμητική εδώ.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Όχι. Τι σημασία έχει; Άρα, βάσει αυτής της λογικής, έχουμε δικαίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, παρακαλώ, ο κ. Βαρνάβα είπε το σχόλιό του. Τώρα θα δώσω το λόγο στον κ. Άντρο Κυπριανού τζαι μετά στον κ. Προδρόμου.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κατά την άποψή μου, είναι πολύ απλό το διαδικαστικό θέμα. Τοποθετήθηκαν τα πολιτικά κόμματα κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή Οικονομικών σε σειρά από πρόνοιες οι οποίες υπήρχαν στον προϋπολογισμό. Έρχονται κάποιες τροποποιήσεις σήμερα και έχουν κάθε δικαίωμα τα πολιτικά κόμματα να τοποθετηθούν και πάνω σε αυτές. Αλλά, επειδή εγώ σέβομαι το χρόνο μας, προτείνω το εξής: Τα πολιτικά κόμματα, εμείς και η ΕΔΕΚ, επειδή έχουμε διαφορετικές απόψεις, να πούμε πάνω σε ποιες συγκεκριμένες τροποποιήσεις διαφωνούμε, να το δηλώσουμε και με την πλειοψηφία των δύο κομμάτων εγκρίνονται.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, να δώσω... Έχει σειρά ο κ. Προδρόμου και μετά εσείς.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μπορεί να βοηθήσει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ατε!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επαναλαμβάνω ότι υπάρχουν πρακτικά της επιτροπής Οικονομικών. Ετέθη το θέμα αν υπήρχε οποιαδήποτε ένσταση σε αυτές τις τροποποιήσεις. Κανένας εκπρόσωπος των κοινοβουλευτικών ομάδων εκεί δεν είπε ότι είχε ένσταση.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έχουμε τωρά!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ωραία! Σήμερα ανακαλύψαμε ενστάσεις! Διαδικαστικά επήραμε απόφαση ως επιτροπή Οικονομικών τζαι ενσωματώθηκαν αυτές οι τροποποιήσεις στο κείμενο. Διαδικαστικά έπρεπε να προχωρήσουμε, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ένα λεπτό! Τόση ώρα που συζητούμε, εάν τις είχα μπροστά μου, θα τις έβαλλα σε ψηφοφορία να τελειώνουμε, αλλά δεν έχω τίποτε! Ποιες εν' τούτες οι τροποποιήσεις;

Κύριε Προδρόμου, λέγε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Πέραν της αριθμητικής λογικής, εφόσον οι τροποποιήσεις θα μπορούσαν να μπουν σε ψηφοφορία, έχουν δικαίωμα οι συνάδελφοι! Εφόσον όμως ενσωματώνονται στον προϋπολογισμό και ο κάθε βουλευτής δικαιούται στον προϋπολογισμό να καταψηφίσει, αν θέλει, επιμέρους κονδύλια, μπορούν να τες καταψηφίσουν την ώρα που εννά ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Γιατί συζητούμε;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Πρόεδρε, παράκληση... Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, Σταύρο, ένα λεπτό!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ενημερώνεται, ένα λεπτό.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πάτε να μας μπλέξετε άσχημα, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό! Και η κ. Αναστασιάδου το ίδιο! Είπαμε κάτι πολύ απλό τζαι η παράκλησή μου είναι να το κάμουμε, για να τελειώνουμε. Τα πολιτικά κόμματα που έχουν απόψεις να δηλώσουν σε ποια σημεία συγκεκριμένα διαφωνούν τζαι να τελειώνουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε, συγγνώμη! Τούτο που είπατε εν μου άρεσε καθόλου! Εγώ πάω να σας μπλέξω; Εγώ πάω να σας ξεδιαλύνω την κατάσταση!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πάτε να μας βάλετε να ψηφίζουμε μια μια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν είναι έτσι!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δε χρειαζόμαστε τέτοια διαδικασία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι έτσι!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δηλαδή τωρά, επειδή είπε ο κ. Νεοφύτου «να τουςβάλουμε να ψηφίσουν μια μια, για να τους δείξουμε», εννά πάμε τωρά να κάμουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ούτε το άκουσα εγώ αυτό το πράμα! Δεν άκουσα να είπτε έτσι πράμα!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ε, λυπούμαι, η παράκλησή μου... Επήαμεν μια χαρά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν δέχονται οι δυνάμεις...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Λοιπόν, ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Να δώσουμε το λόγο ένα λεπτό στο Σταύρο, ένα λεπτό στο Γιώργο, να τελειώνουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχω πρόβλημα να σας δώσω! Εάν συμφωνούν και οι υπόλοιποι, να το κάμουμε έτσι. Τα κόμματα ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ καταψηφίζουν αυτές τις τροποποιήσεις της κυβέρνησης, οι άλλοι τες ψηφίζουν τζι ετέλειωσε!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Λοιπόν, για να διευκολύνω τα πράματα, τοποθετούμαι. Στις τροποποιήσεις 10, 11 και 12 της κυβέρνησης διαφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δέκα και έντεκα.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Τέλειωσε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και δώδεκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διαφωνεί το ΑΚΕΛ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα, έντεκα και δώδεκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γράψε το τζειαμαί.

Η ΕΔΕΚ, ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν μας δίνετε την ευκαιρία να μιλήσουμε δεκαπέντε δευτερόλεπτα ο καθένας, δε θα τρώαμεν μισή ώρα. Κι εμείς διαφωνούμε ως ΕΔΕΚ όσον αφορά την τροποποίηση υπ' αριθμόν 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποια τροποποίηση, συγγνώμη;

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Δύο.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ε, αυτό προσπαθήσαμε, κύριε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, συνάδελφοι! Έχουν δηλώσει από το ΑΚΕΛ ότι από τις είκοσι τροποποιήσεις που απέστειλε η κυβέρνηση διαφωνούν με τις υπ' αριθμόν 10, 11 και 12 και η ΕΔΕΚ με την υπ' αριθμόν 2. Όλοι οι υπόλοιποι συμφωνούν.

Ο κ. Περδίκη, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς απέχουμε στις τροποποιήσεις 2, 15 και 19. Αποχή στις τροποποιήσεις 2, 15, 19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Οι υπόλοιποι συμφωνούν, έννεν έτσι; Λοιπόν, έκλεισε αυτό το θέμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έκλεισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει συμπληρωθεί, συνάδελφοι, η διαδικασία της ψηφοφορίας των τροποποιήσεων.

Προτού προχωρήσουμε στην ψήφιση του προϋπολογισμού στο σύνολό του, θα καλέσω τα κοινοβουλευτικά κόμματα τα οποία δε θα ταχθούν υπέρ της ψήφισης του προϋπολογισμού στο σύνολό του και έχουν οποιαδήποτε διαφορετική θέση σε σχέση με επιμέρους κεφάλαιά του να δηλώσουν τη θέση τους.

Ο κ. Γιώργος Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, ως πολιτική δύναμη έχουμε δηλώσει ότι θα τηρήσουμε αποχή όσον αφορά την ψήφιση του προϋπολογισμού, όμως παράλληλα έχουμε δηλώσει ότι τα κονδύλια για την Εθνική Φρουρά και την άμυνα θα τα υπερψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Παρακαλώ, υπάρχει άλλος που θέλει να δηλώσει κάτι;

Η σημείωση της ΕΔΕΚ λαμβάνεται υπόψη, θα μπει στα πρακτικά. Είναι γνωστό.

Λοιπόν, προχωρούμε τώρα στην ψήφιση...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πρόεδρε, τα κονδύλια της άμυνας τα ψηφίζουμε τζι εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, επαναλαμβάνω, να μην έχουμε καμία παρεξήγηση! Το ΑΚΕΛ ψηφίζει τα κονδύλια της άμυνας, η ΕΔΕΚ ψηφίζει ως σύνολο αποχή, αλλά ψηφίζει υπέρ των κονδυλίων της άμυνας και της Εθνικής Φρουράς. Ξηγημένα;

Υπάρχει κάτι άλλο, πριν προχωρήσω σε ψηφοφορία;

Λοιπόν, εφόσον δεν υπάρχει, προχωρούμε τώρα στην ψήφιση του νομοσχεδίου που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμος του 2013».

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο ποσού €5.152.939.494 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2014. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Τριετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο. Άρθρο 5.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στο Νόμο αυτό. Άρθρο 8.

Διάθεση ειδικώς εισπραττομένων εμβαζομένων ποσών για υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων/σκοπών. Άρθρο 9.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Αμυντική Θωράκιση. Άρθρο 12.

Επίλυση προβλημάτων και άρση ανωμαλιών. Άρθρο 13.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 2002 [Νόμος αρ. 42(II) του 2002]. Άρθρο 14.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 2003 [Νόμος αρ. 62(II) του 2003]. Άρθρο 15.

Απαγόρευση προσλήψεων υρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού και προσωπικού για κάλυψη εκτάκτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 16.

Αναστολή πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού, προαγωγής και πρώτου διορισμού και προαγωγής. Άρθρο 17.

Φορολόγηση Επιδομάτων. Άρθρο 18.

Δημοσιονομική Διόρθωση. Άρθρο 19.

Εφαρμογή προνοιών για μείωση απολαβών και μη παραχώρηση προσαυξήσεων σε υπηρετούντες σε νομικά πρόσωπα κ.λπ. που λαμβάνουν χορηγία. Άρθρο 20.

Εφαρμογή προνοιών Σημείωσης 31 του Δελτίου Δαπανών του Πρώτου Πίνακα. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 21;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και τέσσερις αποχές, τα άρθρα 1 έως 21 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση και ψήφιση του προϋπολογισμού στο σύνολό του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2014, Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Λοιπόν, με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και τέσσερις αποχές, ο προϋπολογισμός του 2014 ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε τώρα στο εξ αναβολής θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013», πρόταση νόμου. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για την πρόταση νόμου «Ο περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Γιαννάκης Γαβριήλ, πρόεδρος

Ευθύμιος Δίπλαρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Σοφοκλής Φυττής

Γεώργιος Τάσου

Νίκος Νικολαΐδης

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη, Λευτέρη Χριστοφόρου και Σωτήρη Σαμψών, βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Γεώργιο Τάσου και Αριστοτέλη Μισό, βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, και Ευθύμιο Δίπλαρο, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 2013. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Παναγροτικής Ένωσης Κύπρου, της Ένωσης Κυπρίων Αγροτών, της Νέας Αγροτικής Κίνησης, του Παναγροτικού Συνδέσμου και του Ευρωπαϊκού.

Σκοπός της πρότασης νόμου, που τροποποιεί τον περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμο [Ν. 147(Ι)/2011], είναι:

1. η παράταση μέχρι την 31^η Ιανουαρίου 2014 της προθεσμίας για την υποβολή αιτήσεων για εγγραφή φρεάτων που δεν έχουν εξασφαλίσει σχετική άδεια, ανεξαρτήτως του λόγου που δεν έχει εξασφαλιστεί η σχετική άδεια, αφού η σχετική προθεσμία δυνάμει της υφιστάμενης νομοθεσίας λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2013,
2. η εισαγωγή ειδικών ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση των κύριων προβλημάτων στην έκδοση των προαναφερόμενων αδειών, ιδιαίτερα όσον αφορά αιτητές που έχουν ως κύρια πηγή εισοδήματος τη γεωργία, καθώς και αιτητές που είναι συναξιούχοι γεωργοί,
3. η ίδρυση Μητρώου Εγγραφής Φρεάτων, το οποίο θα ενημερώνεται επί συνεχούς βάσης, και
4. η έκδοση οδηγού ορθολογικής μεθόδου κλεισίματος φρεάτων.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, αλλά και σύμφωνα με τα όσα ανέφεραν οι εισηγητές της κατά τη συζήτησή της ενώπιον της επιτροπής:

1. η παράταση της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων για εγγραφή φρεάτων κρίνεται αναγκαία λόγω της υποστελέχωσης της αρμόδιας αρχής, καθώς και λόγω της απουσίας ειδικών ρυθμίσεων όσον αφορά τις επιμέρους παραμέτρους των μη αδειούχων φρεάτων, που έχουν ως αποτέλεσμα τον ενδεχόμενο αφανισμό του αγροτικού επαγγέλματος,
2. η παραχώρηση γενικής παράτασης τριάντα ημερών παρέχει τη δυνατότητα σε όλους τους κατόχους φρεάτων να ενημερωθούν σχετικά με τις ειδικές ρυθμίσεις που προτείνονται με την πρόταση νόμου και με τη λήξη της προθεσμίας να τεθεί σε αχρησία και να καταστραφεί από την αρμόδια αρχή μεγάλος αριθμός φρεάτων για τα οποία δε θα έχουν υποβληθεί αιτήσεις,
3. με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται η υποβοήθηση της υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων για αδειοδότηση υφιστάμενων φρεάτων και
4. η τήρηση Μητρώου Εγγραφής Φρεάτων θα βοηθήσει στη χαρτογράφηση του υπόγειου υδροφορέα και στη σωστή διαχείρισή του.

Κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου ενώπιον της επιτροπής οι εκπρόσωποι του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της και κατέθεσαν αριθμό εισηγήσεων, με σκοπό να καταστεί ευκολότερη και πιο αποτελεσματική η πρακτική εφαρμογή της.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι η οποιαδήποτε εθνική ρύθμιση πρέπει να συνάδει με το ευρωπαϊκό δίκαιο και ιδιαίτερα με την Οδηγία 80/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 1979 περί προστασίας των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση που προέρχεται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες, την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12^{ης} Δεκεμβρίου 1991 για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αποφάσισε όπως τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου, με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών της, τη βελτίωσή της από νομοτεχνικής απόψεως, καθώς και την ενσωμάτωση των εισηγήσεων του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο ΔΗΣΥ είναι υπέρ. Το ΑΚΕΛ, το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Το ΔΗΚΟ τοποθετείται δι' εμού εναντίον.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαβριήλ.

Γ. ΓΑΒΡΙΗΛ:

Κύριε Πρόεδρε, το ΑΚΕΛ θα τοποθετηθεί υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, όπως και την προηγούμενη φορά έτσι τζιαι την επόμενη φορά, γιατί θα υπάρξει επόμενη φορά, θα τοποθετηθούμε εναντίον. Η παράταση αυτή είναι εις βάρος του φυσικού πλούτου της χώρας μας τζιαι δε βοηθά καθόλου την ποιότητα της δημοκρατίας το να δίνονται τέθκοιου είδους παρατάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σαράντα εννιά μήνες παρατάσεων!

Από την ΕΔΕΚ, παρακαλώ, ο κ. Γιώργος Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα υπερψηφίσουμε την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 105Α. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 108Α. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 148 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία.

Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το δεύτερο θέμα τιτλοφορείται «Ο περί της Ίδρυσης Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή Νόμος του 2013», πρόταση νόμου. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί της Ίδρυσης Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Πάμπος Παπαγεωργίου

Άγγελος Βότσης

Νίκος Νικολαΐδης

Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Περδίκης

Μάριος Μαυρίδης

Νίκος Κουτσού

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 12 Δεκεμβρίου 2013 από τους κ. Πρόδρομο Προδρόμου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Σταύρο Ευαγόρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Νικόλα Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Νίκο Νικολαΐδη εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος και Ζαχαρία Κουλία, ανεξάρτητο βουλευτή, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2013. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, ΠΟΑΣ, ΟΕΛΜΕΚ, ΠΟΕΔ και ΟΛΤΕΚ.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή είχε αρχικά κατατεθεί στη Βουλή, είναι η σύσταση ειδικού ταμείου, με την επωνυμία “Ταμείο Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή”, στο οποίο θα κατατίθενται έσοδα από έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης τα οποία θα εισπράττονται κατά τη διάρκεια του έτους 2014 και στη συνέχεια θα διατίθενται, μετά από έγκριση της Βουλής, σε ειδικά προγράμματα για την ενίσχυση της απασχόλησης, στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού και γενικότερα για σκοπούς ανακατανομής των οικονομικών βαρών που έχουν δημιουργηθεί από την οικονομική κρίση.

Σημειώνεται ότι η κατάθεση και συζήτηση της υπό αναφορά πρότασης νόμου προέκυψε ύστερα από τη συζήτηση που έγινε με αφορμή δύο προτάσεις νόμου που είχαν κατατεθεί στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιώργο Βαρνάβα εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, με τις οποίες, ως γνωστόν, προτεινόταν η αποκοπή ποσοστού από το 13^ο μισθό των υπαλλήλων του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου, καθώς και του ιδιωτικού τομέα για σκοπούς ενίσχυσης των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στις παρούσες δύσκολες οικονομικές συνθήκες που επηρεάζουν την κυπριακή κοινωνία.

Υπό το φως του γεγονότος ότι οι εν λόγω προτάσεις νόμου δεν κατέστη δυνατό να ψηφιστούν, λόγω διάφορων τεχνικών και άλλων ουσιαστικών κωλυμάτων, όπως και της αντίληψης ότι οι ευάλωτες κοινωνικές ομάδες πρέπει να ενισχυθούν με έναν πιο μόνιμο και αποτελεσματικό τρόπο, κρίθηκε απαραίτητη η κατάθεση της παρούσας πρότασης νόμου, της οποίας οι εισηγητές προέρχονται από όλα σχεδόν τα πολιτικά κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, οι πόροι του ταμείου θα προέρχονται από έκτακτη εισφορά η οποία θα καταβάλλεται από φυσικά πρόσωπα κατά τη διάρκεια του έτους 2014 και μόνο. Το ύψος της έκτακτης εισφοράς, καθώς και οι πόροι από τους οποίους θα προέλθουν τα έσοδα του ταμείου θα καθοριστούν με ρύθμιση η οποία θα θεσμοθετηθεί νομοθετικά σε μεταγενέστερο στάδιο.

Όπως αναφέρεται στην ίδια αιτιολογική έκθεση, το εν λόγω ταμείο θα τυγχάνει διαχείρισης από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος θα καταρτίσει τον προϋπολογισμό του ταμείου, στον οποίο θα εμφανίζονται τα υπολογιζόμενα έσοδα από την εισροή πόρων από την έκτακτη εισφορά, καθώς και οι υπολογιζόμενες δαπάνες που θα προκύψουν για την υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων ή/και αποφάσεων.

Ο εν λόγω προϋπολογισμός, όπως σχετικά προβλέπεται, πρέπει να κατατεθεί προς έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων εντός τριών μηνών από την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο. Περαιτέρω, οι δαπάνες που θα προβλέπονται στον προϋπολογισμό θα είναι δεσμευμένες και θα αποδεσμεύονται κατόπιν αίτησης του Υπουργού Οικονομικών και έγκρισης από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω θέματος, οι εισηγητές της υπό αναφορά πρότασης νόμου ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η κοινή βούληση όλων των πολιτικών κομμάτων συνίσταται στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, στην αντιμετώπιση της ανεργίας και στην ενίσχυση των πλέον ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.
2. Στο ταμείο θα εισρέουν έσοδα από έκτακτες εισφορές φυσικών προσώπων, καθώς και από περικοπές ή/και εξοικονομήσεις οι οποίες προκύπτουν από διάφορα κονδύλια του κρατικού προϋπολογισμού.
3. Οι πηγές των εσόδων, καθώς και ο καθορισμός του ύψους της έκτακτης εισφοράς θα καθοριστούν εν ευθέτω χρόνω και θα είναι προϊόν κοινωνικού διαλόγου.
4. Το ταμείο θα έχει αποκλειστικό σκοπό τη στήριξη της απασχόλησης και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.
5. Η προικοδότηση του ταμείου πρέπει σε αρχικό στάδιο να προκύψει μέσα από εξοικονομήσεις κρατικών δαπανών και, εάν και εφόσον απαιτηθεί, να ενισχυθεί από μία μικρή συμβολική εισφορά η οποία θα προέρχεται από όλα τα κοινωνικά στρώματα στη βάση του οικονομικού εκτοπίσματος του καθενός.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, καταθέτοντας τις θέσεις της εκτελεστικής εξουσίας επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων, δήλωσε ότι πρέπει να τηρείται η αρχή της καθολικότητας και ότι για σκοπούς διαφάνειας τέτοιες ρυθμίσεις πρέπει να γίνονται μόνο μέσω του προϋπολογισμού εσόδων και δαπανών του κράτους. Περαιτέρω, δήλωσε ότι η γενική προσπάθεια της κυβέρνησης είναι η κατάργηση και όχι η δημιουργία νέων ταμείων, ούτως ώστε να εξοικονομούνται κρατικά κονδύλια και να αποφεύγονται οποιοσδήποτε στρεβλώσεις.

Ο ίδιος πιο πάνω εκπρόσωπος εισηγήθηκε τη δημιουργία ειδικού άρθρου στον κρατικό προϋπολογισμό, στο οποίο να εμφανίζονται τόσο τα έσοδα όσο και οι δαπάνες του εν λόγω ταμείου. Περαιτέρω, επισήμανε ότι, εφόσον προκύπτουν έσοδα και δαπάνες που επηρεάζουν τον κρατικό προϋπολογισμό, οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση αυτής της μορφής πρέπει να τύχει προηγούμενης διαβούλευσης και με την τρέχουσα.

Η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας, καταθέτοντας τις θέσεις της επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων, δήλωσε ότι η δημιουργία ταμείου απαιτεί την τήρηση πρόσθετων λογιστικών καταστάσεων και θα επιφέρει επιπλέον διοικητικό κόστος διαχείρισης.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων δήλωσαν από την πλευρά τους ότι, ενώ συμφωνούν με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται η δημιουργία του εν λόγω ταμείου, οποιοσδήποτε σχετικές αποφάσεις για την προικοδότησή του πρέπει να ληφθούν, μόνο εφόσον προηγηθεί ο απαραίτητος κοινωνικός διάλογος με όλους τους επηρεαζομένους. Περαιτέρω, δήλωσαν ότι στο παρόν στάδιο δεν μπορούν να τοποθετηθούν επί της ουσίας του προτεινόμενου νομοθετήματος, καθότι δε βρίσκεται ενώπιόν τους ολοκληρωμένη πρόταση και συνεπώς δεν παρατίθενται ξεκάθαρα όλα τα δεδομένα. Επιπρόσθετα, όπως ανέφεραν, πρέπει να διασφαλιστούν βασικές αρχές και αντικειμενικά κριτήρια και να ξεκαθαριστούν οι όροι λειτουργίας, οι πηγές των εσόδων, καθώς και το ποσοστό της συνεισφοράς.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης ο εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου κ. Πρόδρομος Προδρόμου διευκρίνισε ότι, πέραν της προτεινόμενης έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης, οι πόροι του ταμείου πρέπει να προέλθουν και από άλλες περικοπές και εξοικονομήσεις δημόσιων δαπανών, οι οποίες θα προταθούν από τη Βουλή κατά τη διάρκεια του 2014.

Περαιτέρω, ο εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου βουλευτής κ. Σταύρος Ευαγόρου επισήμανε ότι οι πόροι του ταμείου πρέπει να διατεθούν για τη στήριξη των ανέργων και ειδικότερα των επί μακρόν ανέργων και όχι για προγράμματα στήριξης της απασχόλησης.

Οι πιο πάνω εισηγήσεις, με τη σύμφωνη γνώμη της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής, έχουν περιληφθεί στο υπό ψήφιση σχέδιο νόμου, το οποίο έχει τύχει της κατάλληλης νομοτεχνικής επεξεργασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτικής κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και το μέλος της βουλευτικής Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτικής Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, καθώς και το μέλος της βουλευτικής κ. Νίκος Κουτσού, εκπροσωπών τη Συμμαχία Πολιτών, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ τάσσονται υπέρ. ΑΚΕΛ, Οικολόγοι και Συμμαχία Πολιτών θα τοποθετηθούν ενώπιον της ολομέλειας.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ, ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως καταλάβατε, τζιαι στην ψηφοφορία των τροπολογιών κάμαμε μία προσπάθεια να δώσουμε λίον νόημα σ' τούντο ταμείο και μία υπόσταση, με έκκληση προς την κυβέρνηση κάποιες εξοικονομήσεις να παν από τώρα σ' αυτό το ταμείο. Ε, η ολομέλεια είχε άλλη άποψη, η οποία είναι σεβαστή, πάρα πολύ σεβαστή! Εγώ νομίζω ότι κάμνουμε μία κίνηση η οποία δεν έχει περιεχόμενο. Είναι μια κίνηση-άλλοθι για τα ελλείμματα της κοινωνίας και της πολιτείας το θέμα της αλληλεγγύης. Η δική μας η θέση είναι να απέχουμε, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Άλλοι ομιλητές, τοποθέτηση, ξέρω 'γώ;

Η Συμμαχία Πολιτών, ο κ. Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν είμαστε εναντίον της αρχής, αλλά, όπως συζητήθηκε και στην επιτροπή, όλες οι συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι εναντίον. Με αυτά τα δεδομένα, χωρίς να... Και ο βασικός λόγος είναι ότι δεν έγινε η κατάθεση του από ποιους θα προικοδοτηθεί αυτό το ταμείο. Και, επειδή προβλέπουμε ότι, εάν παραμείνει η εισήγηση όπως είναι, δε θα δημιουργηθεί αυτό το ταμείο, θα απέχουμε από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, ο κ. Θεμιστοκλέους, παρακαλώ.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι το κείμενο στην πρώτη σελίδα στο τέλος πάσχει και, για να γίνει η κατάλληλη διόρθωση, εισηγούμαι στην προτελευταία γραμμή, εκεί που λέει «είτε από την εκτελεστική εξουσία είτε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων», το «είτε» το πρώτο να φύγει, καθώς και το δεύτερο από το «είτε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων». Βασικό επιχείρημα είναι αυτό που έχει πει ο πρόεδρος της παράταξής μου, ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Δεν μπορεί η Βουλή να βρει έρεισμα να αντλήσει το δικαίωμα να αποκόπτει ή να περικόπτει δαπάνες και να τις διοχετεύει κατά το δοκούν ή όπως αποφασίσει η ίδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, μετά ο κ. Σταύρος Ευαγόρου και μετά ο κ. Νικολαΐδης.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Υπάρχει, νομίζω, μία παρανόηση, η οποία είναι καλό να διευκρινιστεί, κύριε Πρόεδρε. Η συγκεκριμένη αναφορά έχει να κάνει με τις εξοικονομήσεις και τις περικοπές. Η Βουλή μπορεί να προχωρήσει σε εξοικονομήσεις και περικοπές. Αυτό που δεν μπορεί να κάνει η Βουλή είναι να αποφασίσει πού θα διοχετευτούν οποιαδήποτε έσοδα του κράτους. Αυτό είναι αντισυνταγματικό. Και ακριβώς, για να λειτουργήσει αυτό το ταμείο, δεν πρέπει να έχει κανένας την ψευδαίσθηση ότι πρέπει να έχουμε και τη σύμφωνη γνώμη και τη συνεργασία της εκτελεστικής εξουσίας. Αυτή θα πρέπει, νομίζω, να είναι και η πρόθεση της Βουλής, να συσταθεί το ταμείο, να καταχωρίσουμε και αυτή την πολιτική βούληση και άποψη ότι πρέπει να δημιουργηθεί αυτό το ταμείο, για να βοηθήσει αυτούς που τούτη την περίοδο αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα. Φυσικά, στη συνέχεια θα πρέπει να βρούμε τους πόρους με τη συνεργασία της εκτελεστικής εξουσίας, για να προικοδοτηθεί αυτό το ταμείο, για να μπορεί να λειτουργήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευαγόρου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας είδα, κύριε Συλλούρη, θα σας δώσω το λόγο μετά.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς ως ΑΚΕΛ, μετά τις τροποποιήσεις οι οποίες επήλθαν στο αρχικό κείμενο, οι οποίες μας ικανοποιούν, θα τοποθετηθούμε υπέρ. Να πω όμως ότι έχουμε ξεκαθαρίσει ότι δεν μπορεί από τη μια να περικόπτονται κοινωνικές δαπάνες από το κράτος και από την άλλη να δημιουργούμε ταμεία κοινωνικής στήριξης. Κατά συνέπεια, απευθύνουμε παράλληλα έκκληση για πιο συγκροτημένη και πιο γενναιόδωρη κοινωνική πολιτική από πλευράς πολιτείας. Η οποία πολιτεία έχει το πρόσταγμα να ασκεί και είναι εκείνη που ασκεί κοινωνική πολιτική, με τα συντεταγμένα της όργανα και το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο. Αυτό είναι το ένα.

Θεωρούμε ότι το ταμείο θα λειτουργήσει για συγκεκριμένη χρονική περίοδο -και έχει ξεκαθαριστεί- επικουρικά, για να στηρίξει άνεργους και ευάλωτα στρώματα του πληθυσμού και σίγουρα οι πόροι μπορούν να αντληθούν και από περικοπές και μπορεί να το πράξει και η Βουλή, όπως το έπραξε απόψε, και από εξοικονομήσεις, όπως επίσης μπορεί να το πράξει η Βουλή των Αντιπροσώπων, και, ναι, σε συνεννόηση με την εκτελεστική εξουσία, να υπάρξει και προικοδότηση από πιθανά κονδύλια, όπως επίσης αναφέρθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Είχαμε πει το παράδειγμα της μεταφοράς από κονδύλια που εισπράχθηκαν από συγκεκριμένη φορολογία, που είναι η φορολογία της ακίνητης ιδιοκτησίας.

Κατά συνέπεια, με αυτά τα δεδομένα, εμείς θα συμφωνήσουμε και θα υπερψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νικολαΐδης, παρακαλώ.

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μην έχουμε αυταπάτες. Οι κύριοι πόροι του ταμείου αλληλεγγύης θα είναι από εθελοντικές, εννοώ μετά από συμφωνία με τους κοινωνικούς εταίρους, εισφορές από τους εργαζόμενους. Δεν αποκλείεται ασφαλώς να προικοδοτηθεί το ταμείο αυτό από κυβερνητικά κονδύλια είτε από περικοπές. Όμως ο μόνος τρόπος ή ο μόνος λόγος που θα προικοδοτούσε η κυβέρνηση αυτό το ταμείο είναι, αν αυτό το ταμείο είχε κάποια προγράμματα τα οποία δεν εκαλύπτοντο μέσα από κυβερνητικά προγράμματα που το βλέπω κάπως δύσκολο. Η βάση του ταμείου είναι η κοινωνική αλληλεγγύη, από τους ανθρώπους, από τους εργαζόμενους προς τους ολιγότερον τυχερούς συνανθρώπους μας.

Εμείς χαιρετίζουμε την ίδρυση αυτού του ταμείου. Εμείς θα στηρίξουμε οποιοδήποτε ταμείο, κάτω από οποιαδήποτε μορφή και αν προταθεί, γιατί πιστεύουμε ότι σ' αυτή την εποχή η αλληλεγγύη δεν πρέπει να έχει όρια και είναι κάτι που χρειάζεται πέρα από κάθε αμφιβολία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς θεωρώ ότι είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα και ως θέμα αρχής και ουσιαστικά ταυτόχρονα το υποστηρίζω και πρέπει... Είναι εδώ που θα τεθούμε και όλοι προ των ευθυνών μας. Κατά πόσο, όταν λέμε "να δώσουμε, να δώσουμε", έχουμε και το θάρρος να βρούμε με περικοπές αυτά τα λεφτά.

Όμως πιστεύω ότι θα έχουμε ένα μεγάλο σκόπελο, το μνημόνιο. Δεν είμαι σίγουρος αν η τρόικα επιτρέπει να κάνουμε περικοπές, να μην πάνε στο χρέος και να πάνε σε ένα ταμείο, για να δίνουμε με τον τρόπο που λέμε. Παρ' όλη την επιφύλαξη, είμαι υπέρ και, αν χρειάζεται, θα πρέπει να διαπραγματευτεί ο Υπουργός Οικονομικών με την τρόικα. Τέλος, το τρίτο σημείο είναι ότι θεωρώ ότι μάλλον και δεν πρέπει να το διακινδυνεύσουμε, έχει δικαίο ο συνάδελφος ο κ. Θεμιστοκλέους και θα μπορούσαμε να μείνουμε μέχρι τις περικοπές. Φαίνεται ότι μάλλον θα έχει δικαίο. Δε θέλω να κάμνω το συνταγματολόγο ούτε τα νομικά μου είναι καλά, αλλά νομίζω ότι θα είναι δύσκολο να περάσει συνταγματικά να κάμνουμε τις περικοπές και να τις μεταφέρουμε σε ένα ταμείο. Αν κανένας δεν ανησυχεί, δε θέλω να κάνω περαιτέρω συζήτηση, να το ψηφίσουμε ως έχει. Διαφορετικά θα εισηγούμουν να τελειώνουμε μέχρι τις περικοπές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα να δηλώσουμε πως αυτή η ομογνωμία και η σχεδόν ομοφωνία του κοινοβουλίου για την ίδρυση του ταμείου αλληλεγγύης στέλνει ένα μήνυμα στην κοινωνία, ότι το πολιτικό σύστημα, παρά τα λάθη του παρελθόντος, παρά και τα ενδεχομένως συνεχιζόμενα λάθη ή παραλείψεις μας, σε αυτό το θέμα δείχνει την κοινωνική του ευαισθησία, κάνοντας το πρώτο ουσιαστικό βήμα της δημιουργίας του ταμείου αλληλεγγύης γι' αυτά τα δύσκολα χρόνια. Θα ακυρωθεί αυτή η προσπάθεια και αυτό το μήνυμα προς την κοινωνία, εάν υποχωρήσουμε τις επόμενες βδομάδες και δεν πάρουμε τις ουσιαστικές αποφάσεις, γιατί, για να έχει πραγματική αξία αυτό το ταμείο αλληλεγγύης, πρέπει να είμαστε έτοιμοι να κάνουμε μία πιο δικαιότερη αναδιανομή και απ' αυτούς που κερδίζουν πολλά και απ' αυτούς που έχουν υψηλότερες συντάξεις και απ' αυτούς που έχουν υψηλότερους μισθούς, απ' αυτούς ή από εμάς όλους που έχουμε προνόμια, από εργοδότες, από αυτοεργοδοτούμενους, για να προικοδοτήσουμε αυτό το ταμείο.

Πρέπει να τολμήσουμε. Επειδή δεν έχουμε λεφτά που μπορούν να βρεθούν από άλλους πόρους, πρέπει να υπάρξουν περικοπές, για να υπάρχουν λεφτά να στηρίξουμε όλες αυτές τις ομάδες που όλοι θέλουμε σ' αυτά τα δύσκολα χρόνια να έχουν το ελάχιστο. Πιστεύω πως όλοι μας θα συνεχίσουμε αυτή την προσπάθεια μέσα στον Ιανουάριο, για να στείλουμε επιπρόσθετα θετικά μηνύματα στην κοινωνία.

Και ένα τελευταίο για το συνταγματικό. Κάμνουμε ένα ταμείο για έναν, κατά την άποψή μας, ιερό σκοπό. Εάν η κυβέρνηση θα βρει συνταγματικά κωλύματα, για να κάνει αναπομπή ή να το στείλει στο Ανώτατο, τότε έχει πρόβλημα. Ε, δεν πιστεύω όμως ότι αυτή η κυβέρνηση έχει τέτοια κοινωνική αναληψία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ίδρυση Ταμείου. Άρθρο 3.

Πόροι του Ταμείου. Άρθρο 4.

Σκοπός του Ταμείου. Άρθρο 5.

Διαχείριση, προϋπολογισμός και τελικοί λογαριασμοί του Ταμείου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6;

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρέπει να γίνει ψηφοφορία, γιατί ο κ. Κουτσού είπε ότι απέχει.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δύο αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές, κύριε Πρόεδρε, και πενήντα δύο υπέρ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να γίνει καθαρή ψηφοφορία. Έτσι είναι η δημοκρατία.

Χέρια πάνω.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ίδρυσης Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που πιλοφορείται «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Άγγελος Βότσης

Ανδρέας Μιχαηλίδης

Νικόλας Παπαδόπουλος

Γιάννος Λαμάρης

Γιώργος Βαρνάβα

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2013. Στα πλαίσια της συνεδρίας αυτής κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου, ώστε να απλοποιηθεί η διαδικασία για την αντικατάσταση της επωνυμίας συνεργατικών εταιρειών οι οποίες συγχωνεύονται με άλλες συνεργατικές εταιρείες σε σχέση με εκκρεμούσες δικαστικές ή διαιτητικές διαδικασίες ή διαδικασίες που βρίσκονται ενώπιον επαρχιακού κτηματολογίου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, αντί να απαιτείται εκ μέρους της αποδεχόμενης εταιρείας, δηλαδή της εταιρείας η οποία διαδέχεται εξ ολοκλήρου τη μεταφέρουσα εταιρεία σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της, η καταχώριση σχετικής αίτησης και η έκδοση διατάγματος από το δικαστήριο για συνέχιση της διαδικασίας υπό τη νέα επωνυμία, να απαιτείται πλέον μόνο η καταχώριση σχετικής ειδοποίησης στο οικείο πρωτοκολλητήριο.

Παράλληλα, παρόμοια ρύθμιση προτείνεται και στις περιπτώσεις εκκρεμούντων διαιτητικών διαδικασιών ή διαδικασιών ενώπιον επαρχιακού κτηματολογίου, ώστε να απαιτείται μόνο η καταχώριση σχετικής ειδοποίησης προς τον έφορο της Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών ή το επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο, αντίστοιχα.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της επιτροπής ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών ανέφερε ότι αντίστοιχη πρόνοια έχει ήδη περιληφθεί και στον περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμο, άρθρο 28.

Με βάση το ερωτηματολόγιο ανάλυσης αντίκτυπου που συνοδεύει το νομοσχέδιο αυτό, η άμεση ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο επιβάλλεται, ώστε να διευκολυνθεί η συγχώνευση των Συνεργατικών Πιστωτικών

Ιδρυμάτων (ΣΠΙ), βάσει των όσων συμφωνήθηκαν με την τρόικα. Περαιτέρω, σύμφωνα με το ίδιο ερωτηματολόγιο, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου αυτού συμφώνησαν το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, η Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία και ο Σύνδεσμος Γραμματέων/Διευθυντών Συνεργατικών Ιδρυμάτων Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2013».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φειδίας Σαρίκας.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε να προτείνουμε, υπό μορφή τροπολογίας, να τύχει εφαρμογής αυτή η νομοθεσία από τις 23 ή 26 Οκτωβρίου 2013, που ήταν η ημερομηνία συγχώνευσης των συνεργατικών ιδρυμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το έχεις διερευνήσει και γίνεται, Φειδία, τούτο το πράγμα με τις συνεργατικές, να πάμε αναδρομικά πίσω;

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Ναι, νομίζω γίνεται, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι υπόλοιποι τι λένε;

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το συγκεκριμένο ζήτημα είναι καθαρά δικονομικό, δικαστικό. Ήδη υπάρχουν καταχωρισμένες πολλές υποθέσεις, οι οποίες κινούνται με συγκεκριμένους τίτλους αγωγών. Δεν μπορεί αναδρομικά να διαφοροποιηθεί αυτό το ζήτημα, να γίνει τροποποίηση. Δεν υπάρχει ένσταση στη φιλοσοφία, αλλά νομικά δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα, δεν μπορεί να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μελλοντικά να γίνει;

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν μπορεί να γίνει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορεί. Αυτό καταλάβω κι εγώ απ' όσα διάβασα.

Λοιπόν, δεν μπορεί, Φειδία, να γίνει, με βάση τους...

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 49ΣΤ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Συνάδελφοι, εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.267-2013).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.268-2013).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2014 Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.269-2013).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
4. Ο περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.270-2013).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τ/Κ Περιουσιών του 2014 Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.271-2013).	Εσωτερικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
6. Ο περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας στο Τμήμα Γεωργίας και στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.272-2013).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
7. Ο περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών του Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων στο Τμήμα Γεωργίας Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.273-2013).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
8. Ο περί Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.274-2013).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
9. Ο περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.275-2013).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

10.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας του 2014 Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.276-2013).	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.277-2013).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
12.	Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.278-2013).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
13.	Ο περί Προσφύγων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.279-2013).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
14.	Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.280-2013).	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τρίτο και Κεφάλαιο Τέταρτο δεν υπάρχουν στη σημερινή συνεδρίαση.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την Πέμπτη, 16 Ιανουαρίου 2014, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Ίδρυσης Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή Νόμος του 2013.
(Αναπομπή).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.136-2013).
2. Ο περί Ωφελημάτων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων) (Καταργητικός) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.009-2013).
3. Ο περί Ωφελημάτων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.048-2013).
4. Ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.049-2013).
5. Ο περί της Χρήσης Υπηρεσιακού Οχήματος από Αξιωματούχους του Κράτους Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.051-2013).
6. Ο περί της Χρήσης Υπηρεσιακού Οχήματος από Αξιωματούχους του Κράτους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.050-2013).
7. Ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2013.
(Πρόταση νόμου).
(Αρ. Φακ. 23.02.054.052-2013).

8. Ο περί Προλήψεως Πυρκαγιών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.104-2013).
9. Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.280-2013).
10. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ευθύνη Μεταφορέων που εκτελούν Θαλάσσιες Μεταφορές Επιβατών σε Περίπτωση Ατυχήματος) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.228-2013).
11. Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.265-2013).
12. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.088-2013).
13. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.089-2013).
14. Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Ενεργειακή Πιστοποίηση των Κτιρίων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.077-2013).
15. Ο περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010.
(Αρ. Φακ. 23.01.051.202-2010).
16. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση-Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών-Κλάδος Επισκεπτριών Υγείας-Θέση Προϊσταμένης Λειτουργού Επισκεπτριών Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.056-2013).
17. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας-Θέση Υγειονομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.057-2013).
18. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση-Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος-Θέση Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.058-2013).
19. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση-Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών-Θέση Λειτουργού Νοσηλευτικών Υπηρεσιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.059-2013).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης στην εποχή της λιτότητας - Οι επιπτώσεις που θα προκύψουν μέσα από τις πολιτικές που υιοθετούνται και προτείνονται από την επίσημη πλευρά». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Σταύρου Ευαγόρου).
(Αρ. Φακ. 23.05.046.008-2013).

2. «Η ανάγκη προσαγωγής των υπαιτίων της οικονομικής κρίσης ενώπιον της δικαιοσύνης και κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων του καταλόγου προσώπων που φυγάδευσαν κεφάλαια στο εξωτερικό από τις κυπριακές τράπεζες τον τελευταίο καιρό».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.05.046.002-2013).
3. «Ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών: Οι απαιτήσεις της τρόικας και η πολιτική θέση της κυβέρνησης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Σταύρου Ευαγόρου, Γιάννου Λαμάρη και Πάμπου Παπαγεωργίου).
(Αρ. Φακ. 23.05.046.009-2013).
4. «Τα νέα δεδομένα στον τομέα της διαχείρισης του φυσικού αερίου, η πολιτική της κυβέρνησης ως προς την αξιοποίησή του και η ανάγκη πλήρους ενημέρωσης και διαφάνειας στους χειρισμούς».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Γιάννου Λαμάρη, Γιαννάκη Γαβριήλ και Κώστα Κώστα).
(Αρ. Φακ. 23.05.046.010-2013).
5. «Η ανάγκη δρομολόγησης έργων ανάπτυξης και προσέλκυσης ξένων επενδύσεων ως βασικών προϋποθέσεων εξόδου από την κρίση».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Νίκου Νικολαΐδη εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.05.046.011-2013).
6. «Η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης στο περιβάλλον της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης που βιώνουμε».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Φειδία Σαρίκα εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.05.046.012-2013).

Εύχομαι καλές γιορτές σε όλους με αλληλοβοήθεια. Ό,τι μπορούμε.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 10.50 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λαμάρης Γιάννος
Αντωνίου Αντώνης	Λουκαΐδης Γιώργος
Βαρνάβα Γιώργος	Ματπουριδής Ρίκκος
Βότσης Άγγελος	Μαυρίδης Μάριος
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Γεωργίου Γεώργιος	Μισός Αριστοτέλης
Γεωργίου Γιώργος	Μιχαηλίδης Ανδρέας
Δαμιανού Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νικολαΐδης Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαγεωργίου Πάμπος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Περδίκης Γιώργος
Καρογιάν Μάριος	Προδρόμου Πρόδρομος
Κατσουριδής Νίκος	Προκοπίου Γεώργιος

Καυκαλιάς Αντρέας	Σαμψών Σωτήρης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σαρίκας Φειδίας
Κουλίας Ζαχαρίας	Σταυριανός Πανίκκος
Κουτσού Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Ανδρέας	Τάσου Γεώργιος
Κυπριανού Άντρος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυριακίδου Αθηνά	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακίδου Στέλλα	Φακοντής Αντρέας
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κώστα Κώστας	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Συνέχιση της συζήτησης (Ρ. Ματπουρίδης, Χρ. Τζιοβάνης, Α. Μισός, Ει. Χαραλαμπίδου, Ν. Νουρής, Π. Σταυριανός, Α. Μιχαηλίδης, Στ. Μισιαούλη Δημητρίου, Α. Κυριακίδου, Α. Καυκαλιάς, Ευ. Δίπλαρος, Γιώργος Γεωργίου, Α. Θεμιστοκλέους, Ρ. Μαυρονικόλα, Κ. Χατζηγιάννης, Κ. Κώστα, Μ. Μαυρίδης, Γ. Προκοπίου, Α. Αδάμου, Κ. Κωνσταντίνου, Γ. Γαβριήλ, Μ. Κυριακού, Π. Παπαγεωργίου, Γ. Τάσου, Φ. Σαρίκας, Σκ. Κούτρα Κουκουμά, Ανδρέας Κυπριανού, Α. Αντωνίου, Α. Δαμιανού, Ζ. Ζαχαρίου, Σ. Φυττής, Γ. Λουκαΐδης, Σ. Σαμψών, Ζ. Κουλίας, Γεώργιος Γεωργίου, Α. Φακοντής, Πρ. Προδρόμου, Γ. Λαμάρης, Ν. Κωνσταντίνου, Στ. Ευαγόρου, Λ. Χριστοφόρου, Ν. Νικολαΐδης, Μ. Καρογιάν, Ν. Κατσουριδής, Ν. Τορναρίτης, Ν. Παπαδόπουλος, Γ. Περδίκης, Α. Νεοφύτου, Γ. Βαρνάβα, Δ. Συλλούρης, Άντρος Κυπριανού, Ν. Κουτσού) για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμος του 2013» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2014, Νόμος του 2013».
2. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Περδίκη και ψήφισή της σε νόμο.
3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Ίδρυσης Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή Νόμος του 2013», συζήτηση (Γ. Περδίκης, Ν. Κουτσού, Α. Θεμιστοκλέους, Ν. Παπαδόπουλος, Στ. Ευαγόρου, Ν. Νικολαΐδης, Δ. Συλλούρης, Α. Νεοφύτου) και ψήφισή της σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2013», παρατηρήσεις των κ. Φειδία Σαρίκα και Άριστου Δαμιανού και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 5).
5. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Τιμή: €3,50